

**Regionalna Izba Obrachunkowa
w Bydgoszczy
Wydział Kontroli Gospodarki Finansowej
RIO/KF/52/2019**

Egz. nr 2

PROTOKÓŁ

kontroli kompleksowej gospodarki finansowej i zamówień publicznych, przeprowadzonej w Urzędzie Gminy w Dragaczu, przez inspektorów Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy: Marcina Żebrowskiego oraz Tomasza Kosickiego, na podstawie upoważnienia Prezesa Izby nr RIO-KF-4102-57/2019 z dnia 06.08.2019 r., w okresie od dnia 21.08.2019 r. do dnia 11.10.2019, z uzasadnionymi przerwami w dniu 27.09.2019 r.

Jednostka kontrolowana: **Gmina Dragacz
Urząd Gminy w Dragaczu
86-134 Dragacz 7a**

Przedmiot kontroli:

Kontrola kompleksowa gospodarki finansowej Gminy Dragacz, obejmująca swoim zakresem następujące tematy:

I. USTALENIA OGÓLNO-ORGANIZACYJNE.

1. Kierownictwo jednostki samorządu terytorialnego.
2. Wewnętrzne regulacje organizacyjno-prawne.
3. Dane ogólne o jednostce samorządu terytorialnego.

II. KSIĘGOWOŚĆ I SPRAWOZDAWCZOŚĆ.

1. Gospodarka pieniężna i kontrola kasy.
2. Księgi rachunkowe budżetu i urzędu.
3. Sprawozdawczość budżetowa, finansowa i inna.
4. Inwentaryzacja.

III. BUDŻET JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO.

1. Dochody budżetowe.
  - 1.1. Subwencje i dotacje.
  - 1.2. Dochody z tytułu podatków i opłat.
  - 1.3. Dochody z majątku.
  - 1.4. Inne dochody.

2. Wydatki budżetowe z uwzględnieniem przepisów o zamówieniach publicznych.
  - 2.1. Wydatki bieżące.
  - 2.2. Wydatki majątkowe.
3. Dług publiczny, przychody i rozchody budżetu.

IV. GOSPODARKA MIENIEM.

1. Gospodarka mieniem komunalnym.
2. Gospodarka mieniem Skarbu Państwa.

V. ROZLICZENIA JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO Z JEDNOSTKAMI ORGANIZACYJNYMI.

1. Rozliczenia z jednostkami budżetowymi.
2. Rozliczenia z samorządowymi zakładami budżetowymi.

Okres objęty kontrolą:

od 01.01.2017 r. – do dnia kontroli.

W czasie kontroli wyjaśnień udzielali:

Dorota Krezymon	Wójt Gminy Dragacz
Lidia Piechocińska	Skarbnik Gminy
Monika Kaczmarek	Skarbnik Gminy
Ewa Dłużyńska	Sekretarz Gminy
Krystian Żłobiński	Kierownik Referatu Rozwoju Gospodarczego i Pozyskiwania Funduszy Europejskich
Katarzyna Kaczmarek	Inspektor
Krystyna Klimek	Inspektor
Marzena Żłobińska	Inspektor
Janusz Klimek	Inspektor
Agnieszka Kowalska	Referent
Anita Sosnowska	Inspektor

I. USTALENIA OGÓLNO-ORGANIZACYJNE.

1. Kierownictwo jednostki samorządu terytorialnego.

Wójt Gminy	<p>Pani Dorota Krezymon została wybrana w wyborach powszechnych w dniu 30 listopada 2014 r. – zaświadczenie Gminnej Komisji Wyborczej w Dragaczu z dnia 1 grudnia 2014 r. Objęcie obowiązków Wójta nastąpiło dnia 9 grudnia 2014 r. z chwilą złożenia ślubowania wobec Rady Gminy Dragacz, co stwierdzono w oparciu o wyciąg z protokołu z Sesji Rady Gminy z dnia 09.12.2014 r.</p> <p>Pani Dorota Krezymon została wybrana na kolejną kadencję w wyborach powszechnych w dniu 21 października 2018 r. - zaświadczenie Gminnej Komisji Wyborczej w Dragaczu z dnia 22 października 2018 r. Objęcie obowiązków Wójta nastąpiło dnia 23 listopada 2018 r. z chwilą złożenia ślubowania wobec Rady Gminy Dragacz, na Sesji Rady Gminy, w dniu 23.11.2018 roku.</p>
Sekretarz Gminy	<p>Pani Ewa Dłużyńska zatrudniona na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony z dniem 01 sierpnia 2010 r. W okresie od 01 stycznia 2007 r. do 31 lipca 2010 r. Pani Ewa Dłużyńska pełniła obowiązki Sekretarza Gminy.</p>
Skarbnik Gminy	<p>Pani Lidia Piechocińska powołana na stanowisko z dniem 01 stycznia 1992 r. na mocy uchwały Rady w Dragaczu Nr XV/75/91 z dnia 30 grudnia 1991 r. Pełniła obowiązki do dnia 28 sierpnia 2019 r.</p> <p>Pani Monika Kaczmarek powołana na stanowisko z dniem 01 września 2019 r. na mocy uchwały Rady Gminy w Dragaczu Nr IX/89/19 z dnia 27 sierpnia 2019 r.</p>
Przewodniczący Rady Gminy	<p>Pan Ludwik Borolewski, wybrany na stanowisko Przewodniczącego Rady Gminy Dragacz, uchwałą Rady Gminy Dragacz Nr I/1/14 z dnia 01 grudnia 2014 roku.</p> <p>Pan Ludwik Borolewski został wybrany ponownie na stanowisko Przewodniczącego Rady Gminy Dragacz, uchwałą Rady Gminy Dragacz Nr I/1/18 z dnia 23 listopada 2018 r.</p>

2. Wewnętrzne regulacje organizacyjno-prawne.

Kontrolę w zakresie regulacji organizacyjno-prawnych przeprowadzono w oparciu o przepisy:

- ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 ze zm.; t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 ze zm.; t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 869),
- ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 446 ze zm., t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1875 ze zm.; t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 994 ze zm.; t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 506 ze zm.),
- ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 902 ze zm.; t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1260 ze zm.; t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1282);
- ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1047 ze zm., t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 2342 ze zm.; t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 395 ze zm.; t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 351).

2.1. Statut Gminy.

W okresie objętym kontrolą w Urzędzie Gminy w Dragaczu obowiązywały następujące statuty:

- 1) Statut Gminy Dragacz, nadany uchwałą Nr VII/40/07 Rady Gminy Dragacz z dnia 28 czerwca 2007 r., opublikowany w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 10 sierpnia 2007 r., poz. 1502. Zmiany do Statutu Gminy Dragacz wprowadzono Uchwałą Nr VIII/72/15 Rady Gminy Dragacz z dnia 30 listopada 2015 r. Przedmiotową uchwałą opublikowano w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 30 listopada 2015 r., poz. 4233.
- 2) Statut Gminy Dragacz, nadany uchwałą Nr XXIX/287/18 Rady Gminy Dragacz z dnia 28 sierpnia 2018 r., opublikowany w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 5 września 2018 r., poz. 4300.

Ad. 1) Na podstawie analizy zapisów Statutu ustalono, że zostały w nim zawarte obligatoryjne regulacje, wynikające z przepisów ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym odnoszące się do gospodarki finansowej gminy. W Statucie określono:

- ustrój gminy (art. 3 ust. 1 ustawy) w rozdziale II,
- zasady tworzenia, łączenia, podziałów oraz znoszenia jednostek pomocniczych (art. 5 ust. 3 ustawy) w rozdziale III,
- organizację wewnętrzną oraz tryb pracy rady gminy (art. 22 ust. 1 ustawy) w rozdziale IV i V,
- zasady i tryb działania komisji rewizyjnej (art. 18a ust. 5 ustawy) w rozdziale VI,
- zasady tworzenia klubów radnych (art. 23 ust. 4 ustawy) w rozdziale VII,
- zasady dostępu i korzystania przez obywateli z dokumentów rady gminy, komisji oraz wójta (art. 11b ust. 3 ustawy) w rozdziale VIII.

W ówczesnie obowiązującym statucie (§10 ust. 2 pkt 6) wskazano, że statut jednostki pomocniczej powinien określać zasady gospodarki finansowej tych jednostek. Ustalono, że statuty poszczególnych jednostek pomocniczych zawierały szczegółowe zasady dotyczące gospodarki finansowej.

Ad. 2) Na podstawie analizy zapisów Statutu ustalono, że zostały w nim zawarte obligatoryjne regulacje, wynikające z przepisów ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym odnoszące się do gospodarki finansowej gminy. W Statucie określono:

- ustrój gminy (art. 3 ust. 1 ustawy) w rozdziale II,
- zasady tworzenia, łączenia, podziałów oraz znoszenia jednostek pomocniczych (art. 5 ust. 3 ustawy) w rozdziale III,
- organizację wewnętrzną oraz tryb pracy rady gminy (art. 22 ust. 1 ustawy) w rozdziale IV i V,
- zasady i tryb działania komisji rewizyjnej (art. 18a ust. 5 ustawy) w rozdziale VI,
- zasady i tryb działania komisji skarg, wniosków i petycji (art. 18b ust. 3 ustawy) w rozdziale VII,
- zasady tworzenia i działania klubów radnych (art. 23 ust. 4 ustawy) w rozdziale VIII,
- zasady dostępu i korzystania przez obywateli z dokumentów rady gminy, komisji oraz wójta (art. 11b ust. 3 ustawy) w rozdziale IX.

W aktualnie obowiązującym statucie (§10 ust. 2 pkt 6) wskazano, że statut jednostki pomocniczej powinien określać zasady gospodarki finansowej tych jednostek. Ustalono, że statuty poszczególnych jednostek pomocniczych zawierały szczegółowe zasady dotyczące gospodarki finansowej.

2.2. Regulamin Organizacyjny Urzędu Gminy.

W okresie objętym kontrolą w jednostce obowiązywały następujące regulaminy organizacyjne:

- 1) Regulamin Organizacyjny, wprowadzony zarządzeniem Nr 40/15 Wójta Gminy Dragacz z dnia 10 sierpnia 2012 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy w Dragaczu. Zarządzenie weszło w życie z dniem podjęcia. Zmiany do ww. Regulaminu w okresie objętym kontrolą wprowadzono zarządzeniami Wójta Gminy Dragacz: Nr 42/13 z dnia 28 sierpnia 2013 r., Nr 8/14 z dnia 27 stycznia 2014 r., Nr 44/14 z dnia 24 czerwca 2014 r., Nr 74/14 z dnia 24 grudnia 2014 r., Nr 48/15 z dnia 31 sierpnia 2015 r., Nr 63/15 z dnia 30 października 2015 r. oraz Nr 49/17 z dnia 30 czerwca 2017 r. Regulamin obowiązywał do dnia 12 grudnia 2017 r.,
- 2) Regulamin Organizacyjny, wprowadzony zarządzeniem Nr 70/17 Wójta Gminy Dragacz z dnia 13 grudnia 2017 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy w Dragaczu. Zarządzenie weszło w życie z dniem podjęcia. Zmiany do ww. Regulaminu w okresie objętym kontrolą wprowadzono zarządzeniem Nr 61/18 Wójta Gminy Dragacz z dnia 16 listopada 2018 r.

Ad. 1)

Regulamin Organizacyjny określa strukturę organizacyjną i zasady funkcjonowania Urzędu, w tym m.in. zadania i kompetencje poszczególnych komórek organizacyjnych, zasady i tryb pracy Urzędu, zasady postępowania przy opracowywaniu projektów aktów prawa miejscowego i aktów kierownictwa wewnętrznego (zarządzeń Wójta), zasady podpisywania pism i decyzji, zasady obiegu dokumentów w Urzędzie, kwestie dotyczące załatwiania indywidualnych spraw obywateli oraz organizację działalności kontrolnej.

W rozdziale III Regulaminu Organizacyjnego wskazano podział zadań i kompetencji kierownictwa Urzędu, tj. Wójta, Sekretarza i Skarbnika.

Zgodnie z zapisami Regulaminu, służba finansowa zorganizowana jest w formie Referatu Finansowego. Stosownie do § 15 Regulaminu Organizacyjnego, Skarbnik pełni funkcję kierownika tego Referatu.

Za prawidłowość realizacji procedur wynikających z przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. 2017, poz. 1579 ze zm.) na podstawie zapisów ww. Regulaminu Organizacyjnego odpowiadał Pan Krystian Żłobiński – Kierownik Referatu Rozwoju Gospodarczego i Pozyskiwania Funduszy Europejskich. Ustalono, że w zakresie czynności Pana Krystiana Żłobińskiego z dnia 14.09.2012 r. znajdują się zapisy o organizacji i prowadzeniu czynności w zakresie zamówień publicznych. Ponadto, Pan Krystian Żłobiński pełni bezpośredni nadzór nad Referatem Rozwoju Gospodarczego i Pozyskiwania Funduszy Europejskich.

Ad. 2)

Regulamin Organizacyjny określa strukturę organizacyjną i zasady funkcjonowania Urzędu, w tym m.in. zadania i kompetencje poszczególnych komórek organizacyjnych, zasady i tryb pracy Urzędu, zasady postępowania przy opracowywaniu projektów aktów prawa miejscowego i aktów kierownictwa wewnętrznego (zarządzeń Wójta), zasady podpisywania pism i decyzji, zasady obiegu dokumentów w Urzędzie, kwestie dotyczące załatwiania indywidualnych spraw obywateli oraz organizację działalności kontrolnej.

W rozdziale III Regulaminu Organizacyjnego wskazano podział zadań i kompetencji kierownictwa Urzędu, tj. Wójta, Sekretarza i Skarbnika.

Zgodnie z zapisami Regulaminu, 10 pkt 3 Regulaminu Organizacyjnego, Skarbnik pełni funkcję kierownika tego Referatu.

Za prawidłowość realizacji procedur wynikających z przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. 2017, poz. 1579 ze zm.; t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1986 ze zm.) na podstawie zapisów ww. Regulaminu Organizacyjnego odpowiadał Pan Krystian Żłobiński – Kierownik Referatu Rozwoju Gospodarczego i Pozyskiwania Funduszy Europejskich. Ustalono, że w zakresie czynności Pana Krystiana Żłobińskiego z dnia 03.01.2018 r. znajdują się zapisy o organizacji i prowadzeniu czynności w zakresie zamówień publicznych. Ponadto, Pan Krystian Żłobiński pełni bezpośredni nadzór nad Referatem Rozwoju Gospodarczego i Pozyskiwania Funduszy Europejskich.

2.3. Zakresy czynności i uprawnienia do pełnienia funkcji głównego księgowego.

Podczas kontroli sprawdzono czy:

- a) osoba pełniąca funkcję Głównego Księgowego spełniała jeden z warunków określonych w art. 54 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 ze zm.; t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 ze zm.; t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 869),,
- b) Wójt powierzył Głównemu Księgowemu obowiązki i odpowiedzialność w zakresie wynikającym z art. 54 ust. 1 ustawy o finansach publicznych,
- c) określone zostały na piśmie zakresy czynności pracowników Referatu Finansowego oraz dla Skarbnika (Głównego Księgowego).

Ad. a). Zgodnie z § 10 pkt 3 i § 15 ust. 1 pkt 1 Regulaminu Organizacyjnego z 2012 r. oraz zgodnie z § 10 pkt 3 Regulaminu Organizacyjnego z 2017 r. Skarbnik Gminy pełni jednocześnie funkcję kierownika Referatu Finansowego. Skarbnik, Pani Lidia Piechocińska, spełnia wymogi określone w art. 54 ustawy o finansach publicznych i może pełnić funkcję Głównego Księgowego.

Ad. b). Pani Lidii Piechocińskiej do dnia 13 grudnia 2017 r. nie powierzono skutecznie obowiązków i odpowiedzialności w zakresie wskazanym w art. 54 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Ustalono, że w Regulaminie Organizacyjnym wprowadzonym Zarządzeniem Nr 40/12 Wójta Gminy Dragacz z dnia 10 sierpnia 2012 r. oraz w zakresie czynności z dnia 10 marca 2008 r. określono obowiązki i odpowiedzialność, o których mowa w art. 54 ust. 1 pkt 1 i 3 ww. ustawy, w zakresie prowadzenia rachunkowości jednostki oraz dokonywania wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym oraz kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących operacji gospodarczych i finansowych. Nie określono natomiast obowiązków i odpowiedzialności w zakresie wykonywania dyspozycji środkami pieniężnymi, określonych w art. 54 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy.

Ustalono ponadto, że skutecznie powierzenie obowiązków i odpowiedzialności w zakresie wynikającym z art. 54 ust. 1 ustawy o finansach publicznych nastąpiło z chwilą przyjęcia Regulaminu Organizacyjnego zarządzeniem Nr 70/17 Wójta Gminy Dragacz z dnia 13 grudnia 2017 r., co potwierdzono także nowym zakresem czynności z dnia 3 stycznia 2018 r.

Kserokopia Zarządzenia Nr 40/12 Wójta Gminy Dragacz z dnia 10.08.2012 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy Dragacz stanowi **akta kontroli Nr 52/19/I/3**.

Kserokopia zakresu czynności Pani Lidii Piechocińskiej – Skarbnika Gminy z dnia 10.03.2008 r. stanowi **akta kontroli Nr 52/19/I/4**.

Kserokopia Zarządzenia Nr 70/17 Wójta Gminy Dragacz z dnia 13 grudnia 2017 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy Dragacz stanowi **akta kontroli Nr 52/19/I/5**.

Kserokopia zakresu czynności Pani Lidii Piechocińskiej – Skarbnika Gminy z dnia 03.01.2018 r. stanowi **akta kontroli Nr 52/19/I/6**.

Ad. c). Zakresy czynności pracowników Referatu Finansowego sporządzono w formie pisemnej, a pracownicy potwierdzili podpisem przyjęcie zakresu obowiązków. Zakresy czynności znajdują się w teczkach akt osobowych. Ponadto w teczkach akt osobowych ww. pracowników znajdują się zapytania o karalność.

2.4. Przepisy i instrukcje wewnętrzne.

W okresie objętym kontrolą, w jednostce obowiązywały następujące przepisy i instrukcje wewnętrzne:

1. Zarządzenie Nr 25/12 Wójta Gminy Dragacz z dnia 29 czerwca 2012 r. w sprawie zasad (polityki) rachunkowości w Urzędzie Gminy Dragacz. Polityka rachunkowości weszła w życie z dniem podjęcia tj. 29.06.2012 r. Została ona zmieniona następującymi zarządzeniami Wójta: Nr 61/12 z dnia 31 grudnia 2012 r., Nr 67/14 z dnia 4 grudnia 2012 r., Nr 64/15 z dnia 4 listopada 2015 r., Nr 5/16 z dnia 29 stycznia 2016 r., Nr 70/16 z dnia 29 grudnia 2016 r.

Stwierdzono, iż w załącznikach do ww. zarządzenia określono m.in:

- a) ogólne zasady prowadzenia ksiąg rachunkowych (załącznik nr 1),
- b) metody wyceny aktywów i pasywów oraz ustalanie wyniku finansowego (załącznik nr 2),
- c) sposób prowadzenia ksiąg rachunkowych (załącznik nr 3),
- d) zakładowy plan kont dla jednostek budżetowych (załączniki nr 3a),

- e) zkładowy plan kont dla budżetu jednostki samorządu terytorialnego (załącznik nr 3b),
- f) opis systemu przetwarzania danych – systemu informatycznego (załącznik nr 3c),
- g) system ochrony danych w jednostce (załącznik nr 4),
- h) instrukcję inwentaryzacyjną (załącznik nr 5),
- i) instrukcję obiegu dokumentów księgowych i ich kontrolę (załącznik nr 6),
- j) instrukcję kasową (załącznik nr 7),
- k) instrukcję obrotu drukami ścisłego zarachowania (załącznik nr 8).

Szczegółowe ustalenia w zakresie przestrzegania przez kontrolowaną jednostkę przepisów art. 10 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, w zakresie spełnienia obowiązku opracowania i wprowadzenia do stosowania dokumentacji przyjętych zasad rachunkowości, zwanych także polityką rachunkowości, opisano w rozdziale II niniejszego protokołu kontroli.

2. Załącznik nr 5 pn. „Instrukcja inwentaryzacyjna” do Zarządzenia Nr 25/12 Wójta Gminy Dragacz z dnia 29 czerwca 2012 r. w sprawie zasad (polityki) rachunkowości w Urzędzie Gminy Dragacz.

W treści ww. instrukcji określono:

- zadania inwentaryzacji,
- sposoby przeprowadzania oraz przygotowania inwentaryzacji,
- termin oraz częstotliwość inwentaryzacji,
- zasady działania komisji inwentaryzacyjnej.

3. Załącznik nr 6 pn. „Instrukcja obiegu dokumentów księgowych i ich kontrola” do Zarządzenia Nr 25/12 Wójta Gminy Dragacz z dnia 29 czerwca 2012 r. w sprawie zasad (polityki) rachunkowości w Urzędzie Gminy Dragacz. W Instrukcji zawarto regulacje dotyczące podstawowych cech dowodu księgowego oraz jego funkcji. Uregulowano ponadto takie zagadnienia jak: zasady sporządzania dowodów księgowych, treść dowodu księgowego, rodzaje dowodów księgowych, zasady obiegu dokumentów księgowych (dokumentowanie operacji księgowych), archiwizowanie dokumentów księgowych. Powyższe regulacje dotyczące dowodów księgowych spełniały wymogi wynikające z treści art. 21 i art. 22 ustawy o rachunkowości,

5. Załącznik nr 7 pn. „Instrukcja kasowa” do Zarządzenia Nr 25/12 Wójta Gminy Dragacz z dnia 29 czerwca 2012 r. w sprawie zasad (polityki) rachunkowości w Urzędzie Gminy Dragacz.

W treści ww. instrukcji określono:

- zadania przechowywania środków pieniężnych w kasie oraz zasady bezpieczeństwa,
- wymogi dotyczące osoby zatrudnionej na stanowisku kasjera,
- rodzaje dokumentów stanowiących dokumentację kasy,
- zasady dotyczące sporządzania dowodów kasowych,
- zasady inwentaryzacji kasy.

6. Załącznik nr 8 pn. „Instrukcja obrotu drukami ścisłego zarachowania” do Zarządzenia Nr 25/12 Wójta Gminy Dragacz z dnia 29 czerwca 2012 r. w sprawie zasad (polityki) rachunkowości w Urzędzie Gminy Dragacz. Uregulowania zawarte w instrukcji obejmują:

- rodzaje druków, ich oznakowanie oraz zasady przechowywania,

- miejsce ewidencji druków,
- kontrola obrotu drukami,
- zasady ujęcia w księżce druków ścisłego zarachowania.

7. Zarządzenie Nr 67/15 Wójta Gminy Dragacz z dnia 4 listopada 2015 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planu kont dla organu podatkowego jednostki samorządu terytorialnego – Urzędu Gminy w Dragaczu. W zarządzeniu uregulowano kwestie dotyczące rodzajów dokumentów służących dokumentowaniu przypisów i odpisów, zasady prowadzenia ksiąg rachunkowych oraz plan kont oraz zasady rozliczania inkasentów.

8. W kontroli ustalono, że Wójt Gminy Dragacz nie dopełnił obowiązku wprowadzenia instrukcji w sprawie przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, stosownie do postanowień art. 15a ust. 2 ustawy z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 299; obowiązywała do dnia 13.07.2018 r.) oraz art. 83 ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2018 r., poz. 723; t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1115 ze zm.). W trakcie trwania czynności kontrolnych Wójt Gminy wprowadził zarządzeniem Nr 57/19 z dnia 4 września 2019 r. „Instrukcję postępowania na wypadek sytuacji podejrzenia popełnienia przestępstwa prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu” (akta kontroli Nr 52/19/I/7) w oparciu o aktualnie obowiązujące przepisy prawa. Panią Ewę Dłużyńską – Sekretarza Gminy Dragacz wyznaczono koordynatorem ds. współpracy z Generalnym Inspektorem Informacji Finansowej.

2.5. Audyt wewnętrzny.

W ww. uchwale budżetowej Gminy Dragacz na 2018 rok kwot dochodów i przychodów oraz wydatków i rozchodów nie przekraczały kwoty 40.000.000 zł. Jednakże, w wyniku dokonanych zmian oraz mając na uwadze fakt, że budżet Gminy Dragacz przekroczył w 2018 roku (kwota dochodów i przychodów oraz wydatków i rozchodów) kwotę 40.000.000 zł, Wójt Gminy podjął decyzję że zostanie przeprowadzony w Gminie Dragacz audyt wewnętrzny za rok 2018 oraz w roku 2019, zgodnie z treścią art. 274 ust. 3 w związku z przepisem art. 274 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Ponadto, zarządzeniem Nr 46/18 z dnia 22 sierpnia 2018 r. Wójt wprowadził „Kartę audytu wewnętrznego w Urzędzie Gminy w Dragaczu” stanowiącą załącznik do przedmiotowego zarządzenia.

Obowiązek przeprowadzenia audytu za 2018 rok, wynika z obowiązujących w tym zakresie przepisów art. 274 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 ze zm.). Skontrolowano przestrzeganie przepisów ustawy o finansach publicznych dotyczących audytu.

Kontroli poddano przestrzeganie przez badaną jednostkę regulacji dotyczących audytu wewnętrznego określonych w poniższych przepisach:

- ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 ze zm.),
- rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 4 września 2015 r. w sprawie audytu wewnętrznego oraz informacji o pracy i wynikach tego audytu (Dz. U. z 2015 r., poz. 1480 ze zm.),
- Komunikacie Nr 2 Ministra Finansów z dnia 17 czerwca 2013 r. w sprawie standardów audytu wewnętrznego w jednostkach sektora finansów publicznych (Dz. Urz. MF z 2013 r., poz. 15).

Kontrolę przeprowadzono w zakresie:

- czy audyt prowadzi osoba uprawniona (art. 275, 286 uofp.),
- czy określono szczegółowe zasady, sposób i tryb przeprowadzania audytu,
- czy zapewniono organizacyjną odrębność audytora wewnętrznego,
- czy opracowano plan audytu wewnętrznego.

Ustalenia:

- w dniu 16 lipca 2018 roku Wójt Gminy podpisał umowę na świadczenie usług audytorskich jednostki samorządu terytorialnego. Umowa została podpisana z firmą „Aesco Group” spółka z o.o. z siedzibą w Warszawie. Zakres umowy obejmuje świadczenie audytu jednostki samorządu terytorialnego za okres 2018 i 2019 roku. Umowa została zawarta na czas określony od dnia 16.07.2018 roku do dnia 31.12.2020 roku. Określono wartość wynagrodzenia ryczałtowego na kwotę 840,00 zł brutto,
- Wójt Gminy, stosownie do treści art. 274 ust. 7 ustawy o finansach publicznych, poinformował Ministra Finansów o rozpoczęciu prowadzenia audytu wewnętrznego,
- powyższa umowa zgodnie z art. 279 ust. 3 ustawy o finansach publicznych, została zawarta na okres co najmniej roku,
- audyt przeprowadził Pan Adrian Chodubski, który posiadał uprawnienia określone w przepisach ustawy o finansach publicznych (art. 286 ust. 1 pkt 5 lit. a), legitymował się międzynarodowym certyfikatem CIA Nr 81126,
- Audytor sporządził i przekazał tzw. plan audytu na 2018 rok (w dniu 07.08.2018 r.) oraz na 2019 rok (w dniu 28.12.2018 r.), zgodnie z art. 283 ust. 1 i 3 ustawy o finansach publicznych. Plan audytu na rok 2018 i 2019 został podpisany przez Wójta Gminy Dragacz i audytora, stosownie do § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 września 2015 r. w sprawie audytu wewnętrznego oraz informacji o pracy i wynikach tego audytu. W planie audytu na 2018 rok zostały wskazane dwa zadania zapewniające tj. zarządzanie zasobami informatycznymi oraz przebieg realizacji procesu przelewów wychodzących – obieg dokumentów, zasady akceptacji dokumentów i płatności wychodzących. W planie audytu na 2019 rok wskazano dwa zadania zapewniające tj. ocena finansowo-rzeczowa realizacji projektów unijnych realizowanych przez Urząd Gminy w Dragaczu oraz ocena wdrożenia wymogów RODO w zakresie procesu ochrony danych osobowych,
- Sprawozdanie z przeprowadzonego w 2018 roku audytu wewnętrznego zostało przekazane Wójtowi Gminy Dragacz w dniu 30.01.2019 r. tj. w terminie wynikającym z art. 283 ust. 5 ustawy o finansach publicznych.

2.6. Funkcjonowanie kontroli zarządczej.

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o przepisy:

- ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tj. Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 ze zm.; tj. Dz. U. z 2019 r., poz. 869),
- Komunikat Nr 23 Ministra Finansów z dnia 16.12.2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych (Dz. Urz. MF, Nr 15, poz. 84).

Ustalono, że w badanym okresie w Urzędzie Gminy w Dragaczu obowiązywały niżej wymienione zarządzenia Wójta Gminy Dragacz, regulujące zagadnienia z zakresu prawidłowego funkcjonowania w jednostce kontroli zarządczej:

- Nr 52/10 z dnia 25 października 2010 r. w sprawie Regulaminu Kontroli Zarządczej w Urzędzie Gminy i jednostkach organizacyjnych Gminy Dragacz,
- Nr 7/19 z dnia 6 lutego 2019 r. w sprawie Polityki Zarządzania Ryzykiem dla Urzędu Gminy w Dragaczu i jednostek organizacyjnych Gminy Dragacz,
- Nr 8/19 z dnia 8 lutego 2019 r. w sprawie ustalenia procedury zarządzania ryzykiem w Urzędzie Gminy w Dragaczu.

Ponadto, uregulowania z zakresu kontroli znajdują się w Statucie Gminy, Regulaminie Organizacyjnym Urzędu, a także w przepisach dotyczących polityki rachunkowości, instrukcji inwentaryzacyjnej, instrukcji w sprawie obiegu dokumentów finansowo-księgowych oraz gospodarki drukami ścisłego zachowania przytoczonych w punkcie 2.4 niniejszego rozdziału protokołu kontroli. W treści zarządzenia dotyczącego Regulaminu Kontroli Zarządczej, zawarto uregulowania dotyczące:

- celów kontroli zarządczej,
- funkcji kontroli zarządczej,
- etapów postępowania kontrolnego,
- rodzajów kontroli,
- zasad sporządzania planu i protokołu kontroli,
- zasady prowadzenia kontroli finansowej,
- wzoru upoważnienia do przeprowadzenia kontroli.

W zarządzeniu Nr 7/19 Wójta Gminy Dragacz z dnia 6 lutego 2019 r. w sprawie Polityki Zarządzania Ryzykiem dla Urzędu Gminy w Dragaczu i jednostek organizacyjnych Gminy Dragacz określono zasady zarządzania ryzykiem, elementy składające się na proces zarządzania ryzykiem, proces identyfikacji ryzyka, stopnie oceny prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka, obowiązki kierowników jednostek w procedurze zarządzania ryzykiem.

W zarządzeniu Nr 8/19 Wójta Gminy Dragacz z dnia 8 lutego 2019 r. w sprawie ustalenia procedury zarządzania ryzykiem w Urzędzie Gminy w Dragaczu wskazano, że kierownicy referatów oraz pracownicy zatrudnieni na samodzielnych stanowiskach opracowują w terminie 10 dni od dnia sporządzenia planu działalności cząstkowe rejestry ryzyka, które następnie niezwłocznie przekazują Sekretarzowi Gminy. Ustalono, że wszystkie cząstkowe rejestry ryzyka ww. pracowników zostały przekazane terminowo. Zawierały one wymagane przepisami ww. regulaminu oceny prawdopodobieństwa wystąpienia danego ryzyka, potencjalne skutki wystąpienia danego ryzyka oraz wskazanie jego istotności według skali określonej w Polityce zarządzania ryzykiem.

Wójt Gminy Dragacz zatwierdził plan kontroli zewnętrznych i wewnętrznych na 2018 r. w dniu 9 marca 2018 r. Zaplanowane kontrole zostały zrealizowane, co stwierdzono na podstawie pisma „Informacja z realizacji planu kontroli w 2018 roku”. Przeprowadzone kontrole są udokumentowane protokołami, które zawierały obligatoryjne elementy ujęte w §11 ust. 1 Regulaminu Kontroli Zarządczej tj. pełne brzmienie jednostki kontrolowanej, okres prowadzenia kontroli, imię i nazwisko upoważnionego pracownika do przeprowadzenia kontroli, określenie zakresu przedmiotowego kontroli, ustalenia z jej przebiegu, wzmiankę o możliwości wniesienia pisemnych wyjaśnień, miejsce i podpisy kontrolującego i kontrolowanych. Ponadto, Skarbnik Gminy przeprowadziła w 2018 roku szereg kontroli, które dotyczyły gospodarki finansowych:

- kontrolę kasy (4 kontrole),
- kontrolę w zakresie wiarygodności sprawozdań gminnych jednostek budżetowych (8 kontroli),
- kontrolę w zakresie prawidłowości naliczania opłat za gospodarkę odpadami, przypisy, odpisy, windykacja, upomnienia, tytuły wykonawcze,
- kontrolę w zakresie prawidłowości naliczania podatków, przypisy, odpisy, windykacja, upomnienia, tytuły wykonawcze.

3. Dane ogólne o jednostce samorządu terytorialnego.

3.1. Jednostki pomocnicze Gminy Dragacz.

Wykaz jednostek pomocniczych funkcjonujących w Gminie Dragacz stanowi **akta kontroli Nr 52/19/I/2**. Zgodnie z wykazem i statutem Gminy Dragacz, funkcjonuje 12 jednostek pomocniczych – sołectw. Sołectwom nadano statuty na mocy Uchwały Rady Gminy Dragacz Nr V/23/07 z dnia 12 kwietnia 2007 r. (obowiązywała do dnia 18 kwietnia 2019 r.) oraz na podstawie uchwały Rady Gminy Dragacz Nr VI/43/19 z dnia 16 kwietnia 2019 r. Powyższe uchwały zostały opublikowane w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

W wyniku przeprowadzonej kontroli statutów jednostek pomocniczych ustalono, że Statuty jednostek pomocniczych zawierały obligatoryjne elementy wymienione w przepisie art. 35 ust. 3 pkt 1-5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym i określały one:

- nazwę i obszar jednostki pomocniczej (zakres działalności),
- organy sołeckie, ich zadania i kompetencje,
- tryb wyboru Sołtysa i Rady Sołeckiej,
- tryb odwołania Sołtysa i Rady Sołeckiej,
- nadzór nad działalnością sołecką,
- zasady zarządzania przez sołectwo mieniem komunalnym Gminy,
- zasady gospodarki finansowej.

3.2 Jednostki organizacyjne Gminy Dragacz.

Na podstawie przedłożonego wykazu gminnych jednostek organizacyjnych ustalono, że w kontrolowanej jednostce (na dzień 31.12.2018 r.) funkcjonowało 11 jednostek organizacyjnych w tym: 8 jednostek budżetowych, 2 instytucje kultury i 1 samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej.

Wójt Gminy prowadzi aktualny wykaz jednostek organizacyjnych. Wykaz jednostek organizacyjnych z określeniem ich formy organizacyjno – prawnej stanowi **akta kontroli Nr 52/19/I/1**.

3.3. Samorządowe osoby prawne.

Na podstawie przedłożonego kontrolującym wykazu jednostek organizacyjnych, stanowiącego akta kontroli Nr 52/19/I/2 ustalono, że na dzień 31.12.2018 r. w kontrolowanej jednostce nie funkcjonowały samorządowe osoby prawne.

3.4. Samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej.

Na podstawie przedłożonego kontrolującym wykazu jednostek organizacyjnych, stanowiącego akta kontroli Nr 52/19/I/2 ustalono, że na dzień 31.12.2018 r. w kontrolowanej jednostce funkcjonował jeden samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej – Gminna Przychodnia w Dragaczu z siedzibą w Dolnej Grupie (GP). Przychodnia została utworzona w 1998 roku.

Pani Teresa Maj – Dyrektor Przychodni, jest zatrudniona na podstawie aktu powołania Nr 1111-4/93 z dnia 29 kwietnia 1993 r. wydanego przez Wójta Gminy Dragacz. Rada Gminy Dragacz uchwałą Nr XIV/116/12 z dnia 28 listopada 2012 r. nadała powyższej jednostce statut.

Stanowisko Głównego Księgowego Przychodni, poprzez zatrudnienie na umowę o pracę przez Dyrektora, sprawuje Pani Wioletta Piechocka.

Gminna Przychodnia jest podmiotem leczniczym niebędącym przedsiębiorcą, prowadzonym w formie samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej. Prowadzi gospodarkę finansową na zasadach określonych ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej. Zgodnie z art. 121 przywołanej ustawy, nadzór nad podmiotem leczniczym niebędącym przedsiębiorcą sprawuje podmiot tworzący – Gmina Dragacz.

Podstawą gospodarki finansowej jest plan finansowy GP ustalany przez Dyrektora Przychodni.

3.5. Biblioteka Publiczna Gminy Dragacz.

Biblioteka została utworzona na mocy uchwały Rady Gminy Dragacz nr XVIII/130/08 z dnia 18 grudnia 2008 roku w sprawie utworzenia Gminnej Biblioteki Publicznej w Górnej Grupie. Powyższą uchwałą Rady Gminy nadano jej Statut. W kontrolowanym okresie nie wprowadzono żadnych zmian w Statucie Biblioteki. Zgodnie z uchwalonym Statutem, Biblioteką kieruje Kierownik, Pani Bogusława Prokopowicz, powołana przez Wójta Gminy. Kierownik zatrudnia pracowników, w tym Głównego księgowego, Panią Karinę Rzepkę. Biblioteka samodzielnie prowadzi gospodarkę finansową. Jednostka wpisana została do Rejestru Instytucji Kultury pod poz. 4.

3.6. Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Górnej Grupie.

Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji został utworzony na mocy uchwały Rady Gminy Dragacz nr 78/XI/99 z dnia 30 grudnia 1999 roku w sprawie przekształcenia Gminnego Ośrodka Kultury gminy Dragacz w Bratwinie w Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji gminy Dragacz z siedzibą w Górnej Grupie. Uchwałą Nr V/46/15 Rady Gminy Dragacz z dnia 22 czerwca 2015 r. nadano statut ww. jednostce. W kontrolowanym okresie nie wprowadzono żadnych zmian w Statucie GOKSiR. Zgodnie z uchwalonym Statutem, Gminnym Ośrodkiem Kultury kieruje Dyrektor, Pani Katarzyna Młynek, powołana przez Wójta Gminy. Dyrektor zatrudnia pracowników, w tym Głównego księgowego, Panią Krystynę Klimek. Gminny Ośrodek Kultury samodzielnie prowadzi gospodarkę finansową. Jednostka wpisana została do Rejestru Instytucji Kultury pod poz. 3.

3.6. Zakład Usług Komunalnych w Dragaczu.

Zakład Usług Komunalnych w Dragaczu utworzony został na podstawie uchwały Rady Gminy Dragacz Nr XX/168/13 z dnia 28 sierpnia 2013 r. w sprawie likwidacji Zakładu Budżetowego – Zakład Usług Komunalnych w Dragaczu w celu utworzenia jednostki budżetowej – Zakład Usług Komunalnych w Dragaczu. Powyższą uchwałą nadano jemu statut, który został zmieniony uchwałą Nr XXV/215/14 Rady Gminy Dragacz z dnia 23 czerwca 2014 r. Zgodnie z uchwalonym Statutem, Zakładem kieruje Dyrektor, powołany na to stanowisko Zarządzeniem Nr 4/17 Wójta Gminy Dragacz z dnia 1 lutego 2017 r. Dyrektor zatrudnia pracowników, w tym Głównego księgowego, Panią Elżbietę Kopczyńską. Zakład Usług Komunalnych prowadzi gospodarkę finansową zgodnie z przepisami m.in. ustawy o finansach publicznych dotyczących jednostek budżetowych.

3.6. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dragaczu.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej utworzony został na podstawie uchwały nr IX/54/90 Rady Gminy Dragacz z dnia 28 lutego 1990 r. W okresie objętym kontrolą obowiązywał Statut GOPS nadany uchwałą Nr XIX/111/12 Rady Gminy Dragacz z dnia 28 listopada 2012 r., zmieniony następującymi uchwałami: Nr XI/108/16 z dnia 9 czerwca 2016 r., Nr XX/202/17 z dnia 2 czerwca 2017 r., Nr XXIX/288/18 z dnia 28 sierpnia 2018 r. Zgodnie z uchwalonym Statutem, Zakładem kieruje Kierownik, zatrudniony na podstawie porozumienia stron Nr OK.2121.17.2011 z dnia 30.12.2011 r. Dyrektor zatrudnia pracowników, w tym Głównego księgowego, Panią Joannę Kilian. GOPS prowadzi gospodarkę finansową zgodnie z przepisami m.in. ustawy o finansach publicznych dotyczących jednostek budżetowych.

3.7. Przynależność Gminy Dragacz do stowarzyszeń i związków.

Gmina Dragacz należy do stowarzyszenia „Związek Gmin Rzeczypospolitej Polskiej”, do którego przystąpiła na mocy uchwały Rady Gminy Dragacz Nr 22/5/94 z dnia 13 grudnia 1994 r. Zgodnie ze Statutem, celem Stowarzyszenia jest wspieranie idei samorządności terytorialnej, obrona wspólnych interesów gmin wiejskich itd.

Zgodnie ze statutem ww. stowarzyszenia, Gmina jest zobowiązana wносить składki członkowskie corocznie. W 2017 roku Gmina wpłaciła składkę członkowską w kwocie 2.276,91 zł (WB nr 114 z dnia 13.06.2017 r.), w 2018 roku w wysokości 2.335,85 zł (WB nr 39 z dnia 23.02.2018 r.), natomiast w 2019 r. w wysokości 2.541,83 zł (WB nr 20 z dnia 29.01.2019 r.). Wpłaty składek członkowskich dokonano zgodnie z terminem i wysokością ustaloną w oparciu o uchwałę zgromadzenia ogólnego stowarzyszenia oraz szczegółowe wyliczenia przesłane przez Dyrektora Biura stowarzyszenia. W toku kontroli, na podstawie wydruków komputerowych z ewidencji księgowej pn. „Zestawienie kart wydatków w układzie klasyfikacji budżetowej” na dzień 31.12.2017 r., 31.12.2018 r., 31.08.2019 r dla klasyfikacji 750/75095/2900 oraz wydruków pn. „Karta wydatków budżetowych 750-75095-2900” za rok 2017, 2018 i 2019, ustalono, że wyżej wskazane składki członkowskie za 2017, 2018 i 2019 zostały sklasyfikowane w § 2900 „Wpłaty gmin i powiatów na rzecz innych jednostek samorządu terytorialnego oraz związków gmin, związków powiatowo-gminnych, związków powiatów, związków metropolitalnych na dofinansowanie zadań bieżących” zamiast w § 4430 „Różne opłaty i składki”. W związku ze stwierdzoną nieprawidłowością zwrócono się do Skarbnika Gminy Pani Lidii Piechocińskiej o złożenie pisemnych wyjaśnień. W piśmie z dnia 26.08.2019 r. Skarbnik wskazała, że „sklasyfikowanie składki członkowskiej

z przynależności Gminy Dragacz do Stowarzyszenia Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej w § 2900 zamiast w § 4430 wynika z mojej błędnej interpretacji. Ponadto informuję, że powyższa nieprawidłowość zostanie sprostowana w dniu 27.08.2019 r. tj.: na Sesji Rady Gminy zostaną wprowadzone odpowiednie zmiany w klasyfikacji budżetowej, a następnie nastąpi przeksięgowanie w wydatkach w 2019 r. z § 2900 na § 4430. Po dokonaniu powyższych zmian zostanie przedstawiona uchwała zmieniająca i przeksięgowania". Odpowiedzialność w powyższym zakresie ponosi Pani Lidia Piechocińska – Skarbnik Gminy, która zgodnie z zakresem czynności z dnia 10.03.2008 r. oraz z dnia 03.01.2018 r. odpowiedzialna była za prowadzenie rachunkowości jednostki.
Wymiar finansowy nieprawidłowości: 7.064,59 zł.

W toku czynności kontrolnych Rada Gminy Dragacz podjęła uchwałę Nr IX/86/19 z dnia 27 sierpnia 2019 r. zmieniającą uchwałę w sprawie budżetu gminy na 2019 rok, którą dokonano zmian w planie wydatków poprzez zmniejszenie planowanych wydatków w grupie 1200 i zwiększenie planu wydatków w grupie 1100 o 2.550,00 zł. Jednocześnie kontrolującym przedstawiono „Polecenie księgowania” z dnia 27.08.2019 r., na podstawie którego, dokonano przeksięgowania składki członkowskiej za 2019 rok z § 2900 na § 4430.

Wyjaśnienia Skarbnika Gminy z dnia 26.08.2019 r. w sprawie stwierdzonej nieprawidłowości stanowią **akta kontroli Nr 52/19/I/8.**

Wydruki z ewidencji księgowej pn. „Zestawienie kart wydatków w układzie klasyfikacji budżetowej” na dzień 31.12.2017 r., 31.12.2018 r., 31.08.2019 r. oraz wydruki z ewidencji księgowej pn. „Karta wydatków budżetowych 750-75095-2900” za rok 2017, 2018 i 2019 stanowią **akta kontroli Nr 52/19/I/9.**

Kserokopie wyciągów bankowych potwierdzających wpłatę składki członkowskiej za rok 2017, 2018 i 2019 stanowią **akta kontroli Nr 52/19/I/10.**

Kserokopia uchwały Nr XXII/2/2008 XXII Zgromadzenia Ogólnego Związku Gmin Wiejskich RP z dnia 10 kwietnia 2008 r. w sprawie ustalenia składek członkowskich oraz uchwały Nr XXXII/3/2018 XXXII Zgromadzenia Ogólnego Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 19 czerwca 2018 r. w sprawie trybu ustalania składek członkowskich stanowi **akta kontroli Nr 52/19/I/11.**

Kserokopia pism Dyrektora Biura Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej dotyczących wysokości składki członkowskiej w roku 2017, 2018 i 2019 stanowią **akta kontroli Nr 52/19/I/12.**

Kserokopia uchwały Nr IX/86/19 Rady Gminy Dragacz z dnia 27 sierpnia 2019 r. zmieniająca uchwałę w sprawie budżetu gminy na 2019 rok stanowi **akta kontroli Nr 52/19/I/13.**

Kserokopia polecenia księgowania z dnia 27.08.2019 r. stanowi **akta kontroli Nr 52/19/I/14.**

3.8. Organizacja wspólnej obsługi administracyjnej, finansowej i organizacyjnej (Samorządowe Centrum Usług Wspólnych) w Gminie Dragacz.

Samorządowa Administracja Placówek Oświatowych w Dragaczu (SAPO) została utworzona na podstawie uchwały Nr 66/XII/95 Rady Gminy w Dragaczu z dnia 28 listopada 1995 r. w sprawie utworzenia jednostki organizacyjnej gminy (akta kontroli Nr 52/19/I/15). Przedmiotowa uchwała została zmieniona uchwałami Rady Gminy Dragacz Nr XVIII/153/05 z dnia 22 lutego 2005 r. (akta kontroli Nr 52/19/I/16) oraz Nr XV/153/16 z dnia 30 listopada 2016 r. (akta kontroli Nr 52/19/I/17). Zgodnie ze Statutem stanowiącym załącznik do uchwały Rady Gminy Nr XV/153/16 z dnia 30 listopada 2016 r. działalnością SAPO kieruje Dyrektor, zatrudniany przez Wójta Gminy. Dyrektor SAPO zatrudnia Głównego Księgowego SAPO.

Ustalenia:

1. Statut Samorządowej Administracji Placówek Oświatowych w Dragaczu, stanowiący załącznik do uchwały Rady Gminy Nr XV/153/16 z dnia 30 listopada 2016 r., nie zawierał wskazania jednostki obsługującej i jednostek obsługiwanych, co stanowi naruszenie art. 10b ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o samorządzie gminnym. Zgodnie z treścią tych przepisów Rada Gminy określa w drodze uchwały jednostki obsługujące i jednostki obsługiwane. W związku z powyższym, zwrócono się do Wójta Gminy Dragacz Pani Doroty Krezymon z pismem o wskazanie przyczyn nie dopełnienia obowiązku przekształcenia (dostosowania) aktów prawnych regulujących działanie SAPO do znowelizowanych przepisów ustawy o samorządzie gminnym. W wyjaśnieniach z dnia 02.09.2019 r. Wójt Gminy wskazała, że „na tle obowiązującego stanu prawnego zrodziły się wątpliwości odnośnie dopuszczalności podjęcia przez organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego działań umożliwiających dalsze funkcjonowanie istniejących już zespołów obsługi oraz centrów administracyjnych. Ustawodawca nie wskazał jednak wprost ani skutków wpływu przedmiotowego terminu, ani nie rozstrzygnięto możliwości ewentualnego przekształcenia przedmiotowych jednostek w podmioty, które miały prowadzić wspólną obsługę na nowych zasadach. W świetle wyjaśnień Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 23 maja 2016 r., odpowiedź na interpelację 2681 dotychczasowe jednostki zapewniające wspólną obsługę administracyjną, finansową organizacyjną szkół i placówek mogą funkcjonować pod warunkiem ewentualnego dostosowania prawno-organizacyjnego poprzez np. zmianę statutu. Stąd w dniu 30 listopada 2016 r. Uchwałą Nr XV/153/16 Rady Gminy w Dragaczu ponownie zmieniła uchwałę z dnia 28 listopada 1995 r. zmieniając statut Samorządowej Administracji Placówek Oświatowych w Dragaczu. W nowym statucie podano jedną z podstaw prawnych ustawę o samorządzie gminnym (Dz.U. 2016 r. poz. 446 t.j.) a więc zawierającą art. 10a-10d o samorządzie gminnym. W związku z tym statut SAPO został uchwalony na nowej podstawie prawnej”. W toku czynności kontrolnych Rady Gminy Dragacz podjęła uchwałę Nr X/96/19 z dnia 1 października 2019 r. zmieniającą uchwałę w sprawie utworzenia jednostki organizacyjnej gminy, którą zmieniono dotychczasowy statut poprzez doprecyzowanie, że jednostką obsługującą jest Samorządowa Administracja Placówek Oświatowych w Dragaczu. W uchwale wskazano również, że SAPO obejmuje swoim zasięgiem następujące jednostki obsługiwane: Szkołę Podstawową im. 16 Pułku Ułanów Wielkopolskich w Grupie, Szkołę Podstawową im. Ziemi Kociewskiej w Dragaczu, Szkołę Podstawową w Michalu i Przedszkole Samorządowe w Górnej Grupie.

Wyjaśnienia Wójta Gminy Dragacz z dnia 02.09.2019 r. w sprawie stwierdzonych nieprawidłowości stanowią akta kontroli Nr 52/19/I/18.

Kserokopia uchwały Nr X/96/19 Rady Gminy Dragacz z dnia 1 października 2019 r. zmieniająca uchwałę w sprawie utworzenia jednostki organizacyjnej gminy stanowi **akta kontroli Nr 52/19/I/19**.

2. Ustalono ponadto, że w okresie od dnia 15 marca do dnia 28 marca 2018 r. na stanowisku dyrektora SAPO zatrudnionych było dwóch pracowników:

- Pani Jolanta Pernak – zatrudniona na podstawie umowy o pracę z dnia 08.12.2000 r. (powołana na to stanowisko zarządzeniem Wójta Gminy Dragacz Nr 30/2000 z dnia 08.12.2000 r.; odwołana ze stanowiska zarządzeniem Nr 17/18 Wójta Gminy Dragacz z dnia 27 marca 2018 r. w związku z przejściem na emeryturę) oraz
- Pani Karolina Kuchta – zatrudniona na podstawie umowy o pracę z dnia 15.03.2018 r. (powołana na to stanowisko zarządzeniem Wójta Gminy Dragacz Nr 11/18 z dnia 15.03.2018 r. oraz Nr 49/18 z dnia 14.09.2018 r. – zarządzenia weszły w życie z dniem podpisania).

Na podstawie rocznych kart ewidencji czasu pracy za 2018 rok stwierdzono, że ww. pracownicy świadczyli we wskazanym okresie pracę. W związku z powyższym zwrócono się do Wójta Gminy Dragacz Pani Doroty Krezymon o złożenie wyjaśnień w zakresie dopuszczenia do zatrudnienia we wskazanym okresie na stanowisku Dyrektora SAPO Pani Karoliny Kuchty. W wyjaśnieniach z dnia 05.09.2019 r. Wójt Gminy wskazała następująco: *„Wójt Gminy na podstawie art. 30 ust. 2 pkt 5 ustawy o samorządzie gminnym zatrudnia i zwalnia kierowników gminnych jednostek organizacyjnych. Zatrudnianie i zwalnianie kierowników gminnych jednostek organizacyjnych jest więc sferą aktywności wójta na płaszczyźnie prawa pracy. Stanowi istotne uprawnienie kształtowania polityki kadrowej nie tylko w urzędzie, ale także w podległych gminie jednostkach organizacyjnych (Chmielnicki Paweł, Ustawa o samorządzie gminnym. Komentarz). Swoboda w kształtowaniu polityki kadrowej w jednostkach musi być prowadzona w ramach posiadanych środków finansowych. Biorąc pod uwagę zapewnienie odpowiedniego funkcjonowania placówek oświatowych, wielość zadań spoczywających na Dyrektorze SAPO, zatrudnienie nowego Dyrektora było niezbędne by przekazać stanowisko pracy. Sytuacją idealną jest gdy istnieje możliwość zapoznania z zakresem obowiązków, ludźmi, specyfiką pracy. Przekazanie niezbędnych informacji na etapie zmian organizacyjnych w oświacie, przenoszenia nauczycieli, ich zwalniania było w moim przekonaniu niezbędne, celowe i uzasadnione. Zatrudnienie było przeprowadzone w ramach posiadanych środków finansowych”*. Odnosząc się do złożonych wyjaśnień wskazać należy że, obowiązujący w okresie od dnia 15 do 28 marca 2018 r. statut, wprowadzony uchwałą Nr XV/153/16 Rady Gminy Dragacz z dnia 30 listopada 2016 r. zmieniająca uchwałę w sprawie utworzenia jednostki organizacyjnej gminy, w § 5 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 przewidywał, że Samorządowa Administracja Placówek Oświatowych w Dragaczu ma strukturę bezwydziałową, oraz że jednym ze stanowisk jest stanowisko dyrektora. Użycie w statucie jednostki słowa „dyrektor” w liczbie pojedynczej wskazuje jednoznacznie, że na tym stanowisku pracy może być zatrudniona tylko jedna osoba.

Na podstawie załączonych do pisma Wójta Gminy Dragacz z dnia 05.09.2019 r. list płac oraz potwierdzeń operacji ustalono, że za miesiąc marzec 2018 roku wypłacono ww. pracownikom wynagrodzenie w następujących wysokościach:

- Pani Jolancie Pernak w wysokości 2.136,72 zł netto,
- Pani Karolinie Kuchcie w wysokości 1.740,00 zł netto.

Odpowiedzialność w powyższym zakresie ponosi Wójt Gminy Dragacz Pani Dorota Krezymon na podstawie 30 ust. 2 pkt 5 ustawy o samorządzie gminnym, zgodnie z którym, do zadań wójta należy zatrudnianie i zwalnianie kierowników gminnych jednostek organizacyjnych.

Wymiar finansowy nieprawidłowości wynosi 1.740,00 zł i stanowi wysokość wypłaconego wynagrodzenia Pani Karolinie Kuchcie za miesiąc marzec 2018 roku.

Wyjaśnienia Wójta Gminy Dragacz z dnia 05.09.2019 r. stanowią **akta kontroli Nr 52/19/I/20.**

Kserokopia zarządzenia Nr 30/2000 Zarządu Gminy w Dragaczu z dnia 8 grudnia 2000 r. w sprawie powołania dyrektora Samorządowej Administracji Placówek Oświatowych, umowy o pracę Pani Jolanty Pernak z dnia 08.12.2000 r., angażu z dnia 15.01.2018 r. oraz zarządzenia Nr 17/18 Wójta Gminy Dragacz z dnia 27 marca 2018 r. w sprawie odwołania Dyrektora SAPO w Dragaczu stanowią **akta kontroli Nr 52/19/I/21.**

Kserokopia rocznej karty ewidencji czasu pracy za 2018 rok oraz karty urlopowej za 2018 rok Pani Jolanty Pernak stanowią **akta kontroli Nr 52/19/I/22.**

Kserokopia zarządzenia Nr 11/18 Wójta Gminy Dragacz z dnia 15 marca 2018 r. w sprawie powołania Dyrektora SAPO w Dragaczu oraz umowy o pracę Pani Karoliny Kuchty z dnia 15.03.2018 r. stanowią **akta kontroli Nr 52/19/I/23.**

Kserokopia zarządzenia Nr 49/18 Wójta Gminy Dragacz z dnia 14 września 2018 r. w sprawie powołania Dyrektora SAPO w Dragaczu, umowy o pracę Pani Karoliny Kuchty z dnia 14.09.2018 r. stanowią **akta kontroli Nr 52/19/I/24.**

Kserokopia rocznej karty ewidencji czasu pracy za 2018 rok oraz karty urlopowej za 2018 rok Pani Karoliny Kuchty stanowią **akta kontroli Nr 52/19/I/25.**

3.8.1. Prawidłowość udzielenia upoważnienia Dyrektorowi Samorządowej Administracji Placówek Oświatowych w Dragaczu do wydawania decyzji administracyjnych.

Kontrolą szczegółową objęto prawidłowość udzielenia przez Radę Gminy Dragacz upoważnienia do wydawania decyzji administracyjnych przez dyrektora Samorządowej Administracji Placówek Oświatowych w Dragaczu (SAPO).

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o następujące przepisy prawa:

- ustawę z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.; t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1875 ze zm.),
- ustawę z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (t.j. Dz. U. z 2007 r. Nr 68 poz. 449 ze zm.; t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1523 ze zm.),
- ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.; t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 2198 ze zm.),
- ustawę z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r., poz. 59 ze zm.),
- ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2004 r. Nr 64, poz. 593 ze zm.; t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1769 ze zm.).

Ustalenia:

W toku kontroli ustalono, że Rada Gminy Dragacz podjęła niżej wymienione uchwały udzielające upoważnienia do wydawania decyzji administracyjnych dyrektorom Samorządowej Administracji Placówek Oświatowych w Dragaczu tj. Pani Jolancie Pernak i Pani Karolinie Kuchcie na podstawie przepisu art. 39 ust. 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.; tj. Dz. U. 2017 r., poz. 1875 ze zm.):

- uchwała Nr VII/38/07 Rady Gminy Dragacz z dnia 28 czerwca 2007 r. w sprawie upoważnienia dyrektora Samorządowej Administracji Placówek Oświatowych do wydawania decyzji administracyjnych. W przedmiotowej uchwale w § 1 upoważniono Panią Jolantę Pernak, która pełniła do dnia 28 marca 2018 r. funkcję dyrektora, do wydawania decyzji administracyjnych w sprawie przyznawania świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym, o których mowa w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r., Nr 256, poz. 2572 ze zm.);
- uchwała Nr XXV/257/18 Rady Gminy Dragacz z dnia 21 marca 2018 r. w sprawie upoważnienia dyrektora Samorządowej Administracji Placówek Oświatowych do wydawania decyzji administracyjnych. W uchwale tej w § 1 upoważniono Panią Karolinę Kuchtę do wydawania decyzji administracyjnych w sprawie przyznawania pracodawcom, którzy zawarli z młodocianymi pracownikami umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego, dofinansowania kosztów kształcenia, o którym mowa w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r., poz. 59 ze zm.). W § 2 wskazanej uchwałą upoważniono ww. pracownika do wydawania decyzji administracyjnych w sprawie przyznawania świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym, o których mowa w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2017 r., poz. 2198 ze zm.).

We wskazanych wyżej uchwałach Rady Gminy Dragacz stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- dokonanie imiennego upoważnienia Pani Jolanty Pernak uchwałą Nr VII/38/07 z dnia 28 czerwca 2007 r. oraz Pani Karoliny Kuchty uchwałą Nr XXV/257/18 z dnia 21 marca 2018 r., wskazującego piastuna stanowiska dyrektora Samorządowej Administracji Placówek Oświatowych w Dragaczu, jako uprawnionego do załatwiania indywidualnych spraw wskazanych zakresem uchwały. Odnotować należy, że rada gminy podejmując uchwałę na podstawie art. 39 ust. 4 ustawy o samorządzie gminnym dokonuje przeniesienia kompetencji wójta jako organu administracji publicznej na inny organ a nie na indywidualnie wskazaną osobę fizyczną (P. Dańczak, Komentarz do art. 39 ust. 4 ustawy o samorządzie gminnym, w: Ustawy samorządowe. Komentarz, red. S. Gajewski, A. Jakubowski, Warszawa 2018, s. 511). Znajduje to swoje potwierdzenie w licznych rozstrzygnięciach nadzorczych oraz orzeczeniach sądów administracyjnych (np. rozstrzygnięcie nadzorcze Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 27 lipca 2015 r., PN.4131.207.2015, Dziennik Urzędowy Województwa Warmińsko-Mazurskiego z 2015 r., poz. 2796; wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 3 marca 2010 r., II OSK 2058/09). W wyjaśnieniach z dnia 05.09.2019 r. Wójt Gminy Dragacz Pani Dorota Krezymon wskazała, że „w uchwale nr VII/38/07 z dnia 28 czerwca 2007 r. i uchwale XXV/257/18 z dnia 21 marca 2018 r. upoważniono Dyrektora Samorządowej Administracji Placówek Oświatowych w Dragaczu. Panie P.J. i K.K. nie zostały upoważnione imiennie, lecz wskazane z imienia i nazwiska przy przeniesieniu kompetencji. Dokonano przeniesienia kompetencji wójta jako organu na inny organ. Inna sytuacja byłaby gdyby nie wskazano organu, na który przeniesiono kompetencje, a w uchwale z imienia i nazwiska wskazano by tylko te osoby”

- zawarcie w treści uchwały Nr VII/38/07 z dnia 28 czerwca 2007 r. i uchwały Nr XXV/257/18 z dnia 21 marca 2018 r. zapisu, odpowiednio w § 3 i § 4, że uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, zamiast zapisu, że uchwała wchodzi w życie w terminie 14 dni od dnia opublikowania w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Wskazać należy, że uchwała podejmowana na podstawie art. 39 ust. 4 ustawy o samorządzie gminnym jest aktem prawa miejscowego (posiada generalny i abstrakcyjny charakter) w rozumieniu art. 40 cyt. ustawy i podlega publikacji w organie publikacyjnym, jakim jest dziennik urzędowy województwa. W wyjaśnieniach z dnia 05.09.2019 r. Wójt Gminy Dragacz Pani Dorota Krezymon wskazała następująco: *„w zakresie uwagi co do zapisu w uchwale Nr XXV/257/18 z dnia 21 marca 2018 r. wskazującej, że uchwałą wchodzi w życie z dniem podjęcia, zamiast zapisu że uchwała wchodzi w życie w terminie 14 dni od dnia opublikowania w dzienniku urzędowym województwa kujawsko-pomorskiego wskazać należy, iż zgodnie z utrwalonym orzecznictwem „Upoważnienie dyrektora zespołu obsługi szkół i przedszkoli gminy do prowadzenia postępowania oraz do wydawania decyzji w sprawach świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym nie jest przepisem prawa miejscowego. Nie powinno być zatem publikowane w sposób przewidziany dla przepisów prawa miejscowego. Możliwość umocowania przez radę gminy innej niż wójt, burmistrz, prezydent miasta osoby do wydawania i załatwiania spraw z zakresu pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów jest szczególnym rodzajem upoważnienia publicznoprawnego. Uchwała dokumentująca upoważnienia nie jest aktem skierowanym na zewnątrz, zatem nie kształtuje sfery indywidualnych praw i obowiązków podmiotów znajdujących się poza gminą, jako jednostką administracji publicznej. Z tego powodu uchwała taka nie spełnia warunków jakie stawiane są przepisami prawa miejscowego” (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Rzeszowie z dnia II SA/Rz 559/07). Należy podkreślić, że orzecznictwo sądowe jest różne i organy nadzoru również różnie interpretują pojęcie prawa miejscowego. Wojewoda Kujawsko-Pomorski nie stwierdził nieważności wymienionych przez kontrolujących uchwał pomimo znajomości orzecznictwa w tym zakresie”.* Powyższe stanowi naruszenie art. 42 ustawy o samorządzie gminnym w związku z art. 13 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (t.j. Dz. U. z 2007 r. Nr 68, poz. 449; t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1523 ze zm.). Zgodnie z treścią wskazanych przepisów akty prawa miejscowego, stanowione przez organ gminy, podlegają publikacji w wojewódzkim dzienniku urzędowym/dzienniku urzędowym województwa,
- upoważnienie w § 2 uchwały Nr XXV/257/18 z dnia 21 marca 2018 r. Pani Karoliny Kuchty Dyrektora SAPO w Dragaczu do wydawania decyzji administracyjnych w sprawie przyznawania świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym, o których mowa w ustawie o systemie oświaty, pomimo braku podstawy prawnej. W wyjaśnieniach z dnia 05.09.2019 r. Wójt Gminy Dragacz Pani Dorota Krezymon wskazała m.in., że uchwałą wydaną w oparciu o art. 39 ust. 4 ustawy o samorządzie gminnym *„(...) uznać należy za akt prawa miejscowego, ponieważ przekazując kompetencje do władczego działania organowi upoważnionemu, wywołuje także skutki na zewnątrz administracji, wiążąc nieokreślony krąg osób, potencjalnych stron postępowania administracyjnego w danej kategorii spraw, wskazując inny niż określony w ustawie organ właściwy do wydania decyzji administracyjnych w tych sprawach”.* Dalej dodała także, że *„artykuł 90m ust. 2 ustawy o systemie oświaty nie stanowi lex specialis w stosunku do art. 39 ust. 4 ustawy o samorządzie gminnym. Artykuł 90m ust. 2 ustawy o systemie oświaty nie odnosi się bowiem w żadnym stopniu do ustawy o samorządzie gminnym, a tym bardziej do art. 39 ust. 4. „Przepis art. 90m ust. 1 ustawy o systemie oświaty stanowi samodzielną podstawę do podjęcia przez radę gminy uchwały. Przepisy te nie konkurują ze sobą. Artykuł 90m*

ust. 1 nie stanowi ponadto lex specialis w stosunku do art. 39 ust. 4 ustawy o samorządzie gminnym, gdyż stanowi lex specialis w stosunku do art. 110 ust. 7 ustawy o pomocy społecznej.” Wójt Gminy wskazała także, że „tak rozumiany przepis art. 90m ust. 2 ustawy o systemie oświaty wprowadza (...) fakultatywność udzielenia upoważnienia do wydawania decyzji w zakresie pomocy społecznej względem obowiązku wyrażonego w art. 110 ust. 7 ustawy o pomocy społecznej. Pozostawia radzie gminy swobodę w zakresie wskazania organu właściwego do podejmowania decyzji w sprawach indywidualnych w zakresie pomocy materialnej. W ramach tej swobody organ może zgodnie z art. 90m ust. 2 ustawy o systemie oświaty udzielić upoważnienia do wydawania tych decyzji kierownikowi ośrodka pomocy społecznej bądź na podstawie art. 39 ust. 4 ustawy o samorządzie gminnym innym podmiotom wymienionym w tym przepisie”. Powyższe stanowi naruszenie art. 90n ust. 2 ustawy o systemie oświaty, który stanowi, że rada gminy może upoważnić kierownika ośrodka pomocy społecznej do prowadzenia postępowania w sprawach dotyczących przyznawania świadczeń o charakterze socjalnym. W przepisie tym wyłączono możliwość upoważnienia każdego z podmiotów, o których mowa w art. 39 ust. 4 w związku z art. 9 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym. Zgodnie z utrwalonymi poglądami doktryny, sens przepisu art. 90m ust. 2 ustawy o systemie oświaty sprowadza się do zawężenia kręgu podmiotów, które mogą być upoważnione do wydawania decyzji administracyjnych – tylko do kierownika ośrodka pomocy społecznej, z wykluczeniem innych osób zatrudnionych na stanowiskach kierowniczych w strukturach samorządowych (M. Pilich, Ustawa o systemie oświaty. Komentarz, Warszawa 2015, LEX; A. Piszko, Ustawa o systemie oświaty. Komentarz, Warszawa 2019, LEX). Idąc dalej zauważyć należy, że treść przepisu art. 90m ust. 2 ustawy o systemie oświaty ma charakter przepisu szczególnego w stosunku do treści przepisu art. 39 ust. 4 ustawy o samorządzie gminnym. Zgodnie z powszechnie przyjętą regułą kolizyjną przepis szczególny wyłącza stosowanie przepisu ogólnego. Znajduje to potwierdzenie w orzecznictwie sądów administracyjnych. Przykładowo w wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z dnia 22 listopada 2017 r., IV SA/GI 482/17 wskazano, że do prowadzenia postępowań w sprawie przyznania świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym (wyszczególnionych w ustawie o systemie oświaty) rada gminy może upoważnić wyłącznie kierownika ośrodka pomocy społecznej. Sąd ten wskazał także, że „udzielnie upoważnienia kierownikowi miejskiego zarządu oświaty [tu: SAPO] do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy materialnej o charakterze socjalnym na podstawie art. 39 ust. 4 u.s.g., stanowi rażące naruszenie tego przepisu prawnego poprzez jego nieuprawnione zastosowanie do materii wyłączonej z jego zakresu, mocą przepisu szczególnego”. Znamienne jest, że w wyjaśnieniach z dnia 05.09.2019 r. w punkcie dotyczącym zamieszczenia w uchwale podejmowanej na podstawie art. 39 ust. 4 ustawy o samorządzie gminnym zapisu, że uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, Wójt Gminy wywodził, że nie mamy w tym przypadku do czynienia z aktem prawa miejscowego. Z kolei w zakresie opisywanym w niniejszym punkcie, Wójt stwierdził, że uchwała podejmowana na podstawie przedstawionej wyżej podstawy prawnej jest aktem prawa miejscowego.

Wójt Gminy Dragacz Pani Dorota Krezymon do pisma z dnia 05.09.2019 r. załączyła ponadto potwierdzenia przekazania ww. uchwał dotyczących upoważnienia pracowników zatrudnionych na stanowisku dyrektora SAPO w Dragaczu do Wojewody Kujawsko-Pomorskiego. Ustalono, że uchwały przekazano pismem Nr OR.0007.285.2018 z dnia 22.03.2018 r.

Odpowiedzialność za ww. nieprawidłowości ponosi Wójt Gminy Dragacz Pani Dorota Krezymon na podstawie art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy o samorządzie gminnym. Zgodnie z jego treścią do zadań wójta należy w szczególności przygotowywanie projektów uchwał rady gminy.

W trakcie kontroli Rada Gminy Dragacz podjęła następujące uchwały dotyczące upoważnienia Dyrektora SAPO w Dragaczu:

- uchwałę Nr X/94/19 z dnia 1 października 2019 r. w sprawie uchylenia uchwały w sprawie upoważnienia dyrektora Samorządowej Administracji Placówek Oświatowych do wydawania decyzji administracyjnych,
- uchwałę Nr X/95/19 z dnia 1 października 2019 r. w sprawie upoważnienia Dyrektora Samorządowej Administracji Placówek Oświatowych w Dragaczu do załatwiania indywidualnych spraw z zakresu administracji publicznej. W uchwale tej Rada Gminy wskazała tylko stanowisko tj. Dyrektora SAPO w Dragaczu do załatwiania indywidualnych spraw z zakresu administracji publicznej w zakresie przyznawania pracodawcom dofinansowania kosztów kształcenia młodocianych pracowników, zamieszkałych na terenie Gminy Dragacz (§ 1). W § 2 ww. uchwały wskazano, że uchwała wchodzi w życie w terminie 14 dni od daty ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Uchwała została ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego w dniu 04.10.2019 r. pod pozycją 5269.

Wyjaśnienia Wójta Gminy Dragacz z dnia 05.09.2019 r. stanowią **akta kontroli Nr 52/19/I/20**.

Kserokopia uchwały Nr VII/38/07 Rady Gminy Dragacz z dnia 28 czerwca 2007 r. w sprawie upoważnienia dyrektora Samorządowej Administracji Placówek Oświatowych do wydawania decyzji administracyjnych stanowi **akta kontroli Nr 52/19/I/26**.

Kserokopia uchwały Nr XXV/257/18 Rady Gminy Dragacz z dnia 21 marca 2018 r. w sprawie upoważnienia dyrektora Samorządowej Administracji Placówek Oświatowych do wydawania decyzji administracyjnych stanowi **akta kontroli Nr 52/19/I/27**.

Kserokopia uchwały Nr X/94/19 Rady Gminy Dragacz z dnia 1 października 2019 r. w sprawie uchylenia uchwały w sprawie upoważnienia dyrektora Samorządowej Administracji Placówek Oświatowych do wydawania decyzji administracyjnych stanowi **akta kontroli Nr 52/19/I/28**.

Kserokopia uchwały Nr X/95/19 Rady Gminy Dragacz z dnia 1 października 2019 r. w sprawie upoważnienia Dyrektora Samorządowej Administracji Placówek Oświatowych w Dragaczu do załatwiania indywidualnych spraw z zakresu administracji publicznej stanowi **akta kontroli Nr 52/19/I/29**.

3.9. Kontrole przeprowadzone w badanym okresie.

Na podstawie prowadzonej w Urzędzie książki kontroli ustalono, że w okresie objętym kontrolą, tj. od początku 2017 r. do dnia rozpoczęcia czynności kontrolnych, w Urzędzie Gminy Dragacz zostały przeprowadzone kontrole w zakresie gospodarki finansowej i zamówień publicznych przez:

- Kujawsko-Pomorski Urząd Wojewódzki w Bydgoszczy (2017) – w zakresie kontroli projektu realizowanego w ramach PRGiPID,
- Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Oddział w Bydgoszczy (2017) – w zakresie prawidłowości i rzetelności obliczania składek na ubezpieczenie społeczne oraz innych składek, uprawnień do świadczeń z ubezpieczeń społecznych, prawidłowości i terminowości opracowywania wniosków o świadczenia emerytalne i rentowne,
- Izba Administracji Skarbowej w Bydgoszczy (2018) – w zakresie gospodarowania środkami publicznym w tym rozporządzanie mieniem państwowym w latach 2016 i 2017 (audyt wewnętrzny).

3.10. Kontrole Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Bydgoszczy przeprowadziła w Urzędzie Gminy Dragacz ostatnią kontrolę kompleksową gospodarki finansowej i zamówień publicznych, w okresie od dnia 24.09.2015 r. do 18.11.2015 r. Kontrolę udokumentowano protokołem kontroli nr RIO/KF/56/2015 z dnia 20.11.2015 r.

W wyniku przeprowadzonej kontroli kompleksowej, pismem RIO-KF-4104-56/2015 z dnia 15.01.2016 r., zostały wydane zalecenia pokontrolne. Wójt Gminy Dragacz poinformował Regionalną Izbę Obrachunkową w Bydgoszczy o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych, pismem Nr OK.1710.5.2016 z dnia 05.02.2016 r.

II. KSIĘGOWOŚĆ I SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Gospodarkę pieniężną oraz ewidencję na kontach rozrachunkowych w Urzędzie Gminy Dragacz skontrolowano w zakresie:

- stanu i prawidłowości przechowywania gotówki w kasie oraz gospodarowania środkami pieniężnymi,
- dokumentowania operacji kasowych, prawidłowości prowadzenia ewidencji i gospodarowania drukami ścisłego zarachowania,
- stanu rozrachunków, prawidłowości i terminowości regulowania zobowiązań,
- terminowości oraz prawidłowości ewidencjonowania środków trwałych,
- inwentaryzacji środków pieniężnych w kasie oraz środków zgromadzonych na rachunkach bankowych, składników majątkowych.

1. Gospodarka pieniężna i kontrola kasy.

W badanym okresie kontrolowana jednostka posiadała opracowane zasady gospodarki kasowej, które zostały zawarte w Załączniku Nr 7 do Zarządzenia Nr 25/12 Wójta Gminy Dragacz z dnia 29 czerwca 2012 r. w sprawie zasad (polityki) rachunkowości w Urzędzie Gminy Dragacz.

Wójt Gminy ustalił wysokość pogotowia kasowego w zakresie wydatków Urzędu Gminy w dniu 28 grudnia 2006 r. w kwocie 3.000,00 zł.

Podczas czynności kontrolnych sprawdzono zgodność funkcjonowania kasy z przyjętymi w jednostce procedurami wewnętrznymi. W szczególności zbadano zagadnienia dotyczące:

- a) posiadania przez osoby prowadzące obsługę kasy aktualnych zakresów obowiązków oraz spełnienia wymogów formalnych w zakresie niekaralności,
- b) przyjęcia odpowiedzialności materialnej za powierzone mienie,
- c) sposobu przekazywania kasy na czas nieobecności kasjera,
- d) dokonywania okresowej kontroli kasy przez Skarbnika.

Kontrolą w powyższym zakresie objęto rok 2018.

1.1 Gospodarka środkami pieniężnymi.

1.1.1. Organizacja obsługi kasowej.

Ad. a) i b) W Urzędzie Gminy Dragacz obsługa kasowa była prowadzona w pełnym zakresie, (dochodowo-wydatkowa). Funkcję kasjera pełni Pani Jolanta Grabowska, zatrudniona w tutejszym Urzędzie na stanowisku kasjera. W aktach osobowych kasjerki jest oświadczenie o przyjęciu odpowiedzialności materialnej za powierzone środki pieniężne i inne wartości oraz zaświadczenie o niekaralności. Osobą zastępującą kasjera podczas nieobecności jest Pan Mateusz Słowiński. Kontrolującym przedłożono potwierdzenie o niekaralności osoby zastępującej kasjera oraz oświadczenie o przyjęciu odpowiedzialności za powierzone mienie.

Ad. c) Na podstawie list obecności pracowników UG w Dragaczu sporządzonych za poszczególne miesiące 2018 r., ustalono, że zachodziła konieczność protokolarnego przekazania kasy w związku z nieobecnością kasjera. Stwierdzono, że w 2018 r. przekazywanie kasy oraz jej ponowne przyjęcie odbywało się protokolarnie, co kontrolujący stwierdził na podstawie protokołów zdawczo-odbiorczych kasy Nr: 1/2018 z dnia 02.02.2018 r., 2/2018 z dnia 07.02.2018 r., 3/2018 r. z dnia 16.02.2018 r., 4/2018 z dnia 05.03.2018 r., 5/2018 z dnia 23.03.2018 r., 6/2018 z dnia 03.04.2018 r., 7/2018 z dnia 30.05.2018 r., 8/2018 z dnia 05.06.2018 r., 9/2018 z dnia 03.08.2018 r., 10/2018 z dnia 27.08.2018 r., 11/2018 z dnia 14.12.2018 r., 12/2018 z dnia 19.12.2018 r.

Ad. d) W zakresie przestrzegania przepisów art. 26 ust.1 pkt 1 ustawy 29 września 1994r. o rachunkowości ustalono, że komisja inwentaryzacyjna przy udziale osoby materialnie

odpowiedzialnej przeprowadziła inwentaryzację środków pieniężnych w kasie Urzędu na koniec 2018 roku, co udokumentowano protokołem z inwentaryzacji rocznej kasy Urzędu Gminy Dragacz z dnia 31.12.2018 r. Różnic inwentaryzacyjnych nie stwierdzono. Ponadto kontrolujący stwierdził, że w 2018 r. Skarbnik 5 krotnie dokonywał dorażnej kontroli kasy, co stwierdzono na podstawie protokołów kontroli dorażnej kasy sporządzonych w 2018 r., w dniach: 23.04.2018 r., 11.06.2018 r., 29.08.2018 r., 15.10.2018 r., 10.12.2018 r.

Badając prawidłowość funkcjonowania gospodarki pieniężno – kasowej kontrolujący dokonali w dniu 27.08.2019 r. dorażnej kontroli kasy Urzędu w zakresie zgodności stanu gotówki w kasie z Raportami Kasowymi oraz w zakresie zgodności stanu druków ścisłego zarachowania z ewidencją w księdze druków, z której sporządzony został protokół stanowiący **Załącznik Nr 1** do niniejszego protokołu. Stwierdzono, że rzeczywisty stan gotówki w kasie oraz druków ścisłego zarachowania zgodny był ze stanem wykazanym w Raportach Kasowych oraz w księdze druków ścisłego zarachowania.

1.1.2. Dokumentowanie operacji kasowych.

Kontrolę prowadzonej w jednostce gospodarki kasowej przeprowadzono w zakresie:

- a) przestrzegania zasady określonej w art. 42 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, zakazującej przeznaczania dochodów na sfinansowanie imiennie wymienionych wydatków,
- b) odprowadzania uzyskanych dochodów na rachunek budżetu,
- c) dokumentowania operacji kasowych dowodami, spełniającymi kryteria, określone w art. 21 ustawy o rachunkowości,
- d) zachowania ciągłości sald raportów kasowych oraz ich zgodności z ewidencją prowadzoną na koncie 101 „Kasa”.

Weryfikacji poddano 10 raportów kasowych dotyczących:

- dochodów Urzędu Gminy o numerach: UGDO/127 za okres od 02.07.2018 do 02.07.2018, UGDO/128 za okres od 03.07.2018 do 03.07.2018, UGDO/129 za okres od 04.07.2018 do 04.07.2018, UGDO/130 za okres od 05.07.2018 do 05.07.2018, UGDO/131 za okres od 06.07.2018 do 06.07.2018,
- wydatków Urzędu Gminy o numerach: UGWY/30 za okres 02.07.2018 do 06.07.2018, UGWY/31 za okres od 07.07.2018 do 13.07.2018, UGWY/32 za okres od 16.07.2018 do 20.07.2018, UGWY/33 za okres od 23.07.2018 do 27.07.2018, UGWY/34 za okres od 30.07.2018 do 31.07.2018,
- bankowe dowody wpłaty potwierdzające odprowadzenie gotówki na rachunek bankowy za ww. okres.

Ustalenia:

Ad. a) Na podstawie ww. raportów kasowych inspektor ustalił, że w kontrolowanej jednostce w badanym okresie sporządzano oddzielne raporty kasowe dla dochodów oraz wydatków realizowanych przez Urząd Gminy. Rozchodów gotówki ujętych w raportach wydatków dokonywano wyłącznie ze środków pobranych z rachunku bankowego (na podstawie czeków, podpisanych przez osoby do tego upoważnione). Inspektor w badanej próbie nie stwierdził naruszenia art. 42 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, tj. bezpośredniego pokrywania wydatków z uzyskanych dochodów.

Ad. b) W wyniku przeprowadzonej kontroli na podstawie raportów kasowych dla dochodów stwierdzono, że w kontrolowanej jednostce odprowadzano zaprzychodowaną w raportach gotówkę na rachunek bankowy Urzędu Gminy w dniu zamknięcia raportu kasowego lub następnego dnia.

Ad. c) W zakresie prawidłowości udokumentowania operacji ujętych w ww. raportach kasowych stwierdzono, że załączone do nich dokumenty spełniały kryteria dowodów księgowych określone w art. 21 ustawy o rachunkowości.

Ad. d) W zakresie zachowania ciągłości sald raportów kasowych kontrolujący stwierdził na podstawie ww. raportów kasowych, że były one prawidłowo przenoszone.

1.1.3. Obsługa bankowa oraz stan rachunków bankowych.

Bankową obsługę budżetu Gminy Dragacz w latach 2017 – 2018 prowadził Bank Spółdzielczy w Świeciu, według zasad określonych w umowie: Nr 01/BOB/2014 z dnia 01.08.2014 r. (umowa obowiązywała do dnia 04.08.2018 r.), bez Nr z dnia 20.07.2018 r. (umowa obowiązywała od dnia 06.08.2018 r. do dnia 05.08.2022 r.). Obie ww. umowy posiadały kontrasygnatę Skarbnika Gminy Dragacz.

Kontrolujący stwierdził, że jednostka dokonała wyboru banku do obsługi budżetu Gminy Dragacz w drodze przetargu nieograniczonego (sygnatura postępowania RF.271.2.2018) zgodnie z przepisem art. 264 ust. 1 ustawy z dnia 27.09.2009 r. o finansach publicznych, w myśl którego bankową obsługę budżetu jednostki samorządu terytorialnego wykonuje bank wybrany na zasadach określonych w przepisach o zamówieniach publicznych.

Stan środków pieniężnych na rachunkach bankowych Urzędu Gminy Dragacz wg stanu na dzień 31.12.2018 r. przedstawia poniższe zestawienie sporządzone na podstawie bankowego potwierdzenia sald rachunków oraz ewidencji księgowej Zespołu 1.

Numer rachunku bankowego	Nazwa rachunku bankowego	Stan środków wg ewidencji księgowej na dzień 31.12.2018 r.	Stan środków wg wyciągu bankowego na dzień 31.12.2018 r.	Numer konta w księdze głównej
50816800070008021720000004	Rachunek bieżący Urzędu	0,00 zł	0,00 zł	130
17816800070008021720000016	Rachunek bieżący budżetu	1.021.013,84 zł	1.021.013,84 zł	133-01
68816800070008021740000013	Rachunek lokat	770.638,78 zł	770.638,78 zł	133-03
23816800070008021720000005	Rachunek ZFŚS	134.712,87 zł	134.712,87 zł	135
66816800070008021720000007	Rachunek depozytów	161.946,81 zł	161.946,81 zł	139-01
82816800070008021720000010	Rachunek wpłat komornika zaliczka	0,00 zł	0,00 zł	139-02
22816800070008021720000023	Rachunek - rekultywacja	104.737,95 zł	104.737,95 zł	139-03
27816800070008021720000030	Rachunek VAT	0,00 zł	0,00 zł	139-04

Na podstawie potwierdzenia salda rachunków bankowych prowadzonych dla kontrolowanej jednostki, sporządzonego według stanu na dzień 31.12.2018 r., kontrolujący dokonali porównania sald w/w rachunków bankowych z ewidencją księgową kont syntetycznych Zespołu 1 Organu i Jednostki (na podstawie wydruków komputerowych pn.: „Zestawienie obrotów i sald kont księgi głównej stan na dzień 31.12.2018 r. zakres kont od:130 do: 130 Rejestr: wszystkie”, „Zestawienia obrotów i sald kont ksiąg pomocniczych stan na dzień 31.12.2018 r. zakres kont od: 133 do: 133 Rejestr: wszystkie”, „Zestawienia obrotów i sald kont ksiąg pomocniczych stan na dzień 31.12.2018 r. zakres kont od: 131 do: 139 Rejestr: wszystkie”). W wyniku kontroli nie stwierdzono różnic pomiędzy wielkością środków pieniężnych wynikającą z zawiadomienia o stanie środków na rachunkach bankowych, a stanem środków wynikającym z ewidencji księgowej. W związku z powyższymi ustaleniami stwierdzono, że spełniony został obowiązek zinwentaryzowania tych środków wynikający z przepisów art. 26 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

Ponadto stwierdzono zgodność kwot wykazanych w potwierdzeniu sald rachunków bankowych oraz ewidencji księgowej kontrolowanej jednostki z danymi wykazanymi w sprawozdaniu Rb-ST – roczne sprawozdanie o stanie środków na rachunkach bankowych

jednostki samorządu terytorialnego na koniec 2018 r. (DABFA217DE00A88C z dnia 19.02.2019 r.).

Ustalono, że kontrolowana jednostka w 2017r., 2018 r. oraz do dnia rozpoczęcia kontroli nie korzystała przy dokonywaniu wydatków z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, ze służbowych kart płatniczych. Oświadczenie o nie prowadzeniu rozliczeń wydatków przy pomocy kart płatniczych złożył Wójt oraz Skarbnik Gminy Dragacz w dniu 28.08.2018 r., które stanowi **akta kontroli Nr 52/19/III.3/1.**

2. Księgi rachunkowe budżetu i urzędu.

2.1. Stan i kompletność urządzeń księgowych.

Badając stan i kompletność urządzeń księgowych, skontrolowano dopełnienie przez jednostkę następujących obowiązków wynikających z ustawy o rachunkowości:

- a) opracowania zasad (polityki) rachunkowości (art. 10 ustawy),
- b) prowadzenia wszystkich zbiorów zapisów księgowych, tworzących księgi rachunkowe, tj.: dziennika, księgi głównej, ksiąg pomocniczych oraz zestawienia obrotów i sald (art. 13 ustawy),
- c) zachowania zasady ciągłości bilansowej (art. 5 ustawy),
- d) opracowania i wdrożenia systemu zabezpieczenia ksiąg rachunkowych oraz dowodów księgowych,
- e) wymogu prowadzenia dziennika budżetu i Urzędu Gminy ze szczególnym uwzględnieniem zasady, iż dziennik powinien umożliwiać uzgodnienie jego obrotów z obrotami zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej.

Ustalenia:

Ad. a) Obowiązująca w jednostce polityka rachunkowości wprowadzona została zarządzeniem Nr 25/12 Wójta Gminy Dragacz z dnia 29.06.2012 r. w sprawie zasad (polityki) rachunkowości w Urzędzie Gminy Dragacz. Polityka rachunkowości była zmieniana zarządzeniami Wójta Gminy Dragacz Nr: 61/12 z 31.12.2012 r., 67/14 z 04.12.2014 r., 64/15 z 04.11.2015 r., 5/16 z 29.01.2016 r., 70/16 z 29.12.2016 r.

Ustalenia w zakresie dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości zostały zawarte w rozdziale I niniejszego protokołu kontroli.

Ad. b) W kontrolowanej jednostce prowadzone są wszystkie obligatoryjne elementy ksiąg rachunkowych (dziennik, księga główna, księgi pomocnicze, zestawienia obrotów i sald), zgodnie z art. 13 ustawy o rachunkowości.

Księgi główne Urzędu oraz budżetu gminy prowadzone są techniką komputerową przy wykorzystaniu programu pn. „System finansowy dla JST” firmy MC-SOFT & GRAVIS.

Księgi pomocnicze prowadzone są przy wykorzystaniu następujących programów komputerowych:

- Podatek rolny autorstwa firmy GRAVIS,
- Podatek od nieruchomości firmy GRAVIS,
- Podatek od nieruchomości firmy MC-SOFT z Grudziądza,
- System windykacji podatkowej i opłat różnych firmy MC-SOFT z Grudziądza,
- Środki trwałe firmy MC-SOFT z Grudziądza,
- Kartoteka inwentarzowa firmy MC-SOFT z Grudziądza,
- System windykacji dzierżaw i wieczystego użytkowania firmy MC-SOFT z Grudziądza,
- PK „Czynsze” firmy MC-SOFT z Grudziądza,
- Płace firmy MC-SOFT z Grudziądza,
- Przelewy firmy MC-SOFT z Grudziądza,
- Przelewy – internetowe BS Świecie,
- Płatnik,
- Besti@,
- SJO Besti@.

W zał. Nr 3 „Sposób prowadzenia ksiąg rachunkowych” do zarządzenia Nr 25/12 Wójta Gminy Dragacz z dnia 29 czerwca 2012 r. w sprawie zasad (polityki) rachunkowości w Urzędzie Gminy Dragacz wskazano wersję oraz datę rozpoczęcia eksploatacji poszczególnych programów informatycznych.

Ad. c) Kontrolujący sprawdzili przestrzeganie przez jednostkę zasady ciągłości bilansowej, tj.: zgodność bilansu zamknięcia na dzień 31.12.2017 r. z bilansem otwarcia na dzień 01.01.2018 r. Sprawdzono następujące wydruki komputerowe:

- „Zestawienie obrotów i sald kont księgi głównej” Urzędu Gminy za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017,
- „Zestawienie obrotów i sald kont księgi głównej” Urzędu Gminy za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018,
- „Zestawienie obrotów i sald kont księgi głównej” dla kont budżetu za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017,
- „Zestawienie obrotów i sald kont księgi głównej” dla kont budżetu za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018.

W wyniku porównania sald końcowych kont księgi głównej na dzień 31.12.2017 r. z saldami początkowymi na dzień 01.01.2018 r. różnic nie stwierdzono.

Ad. d) Zasady ochrony danych zostały określone w załączniku Nr 4 „System ochrony danych w jednostce” do zarządzenia Nr 25/12 Wójta Gminy Dragacz z dnia 29 czerwca 2012 r. w sprawie zasad (polityki) rachunkowości w Urzędzie Gminy Dragacz. Ww. zał. regulował zagadnienia w zakresie ochrony zbiorów ksiąg rachunkowych, przechowywania zbiorów oraz zasad udostępniania danych i dokumentów.

Ad. e) Kontrolujący sprawdził obowiązek prowadzenia dziennika obrotów oraz zweryfikował zgodność obrotów dziennika organu oraz zestawienia obrotów i sald kont organu za 2018 r. Stwierdzono, że: w jednostce był prowadzony dziennik obrotów dla ksiąg organu i Urzędu. Szczegółową kontrolą objęto zgodność obrotów obu urzędów księgowych prowadzonych dla kont organu w 2018 r. Stwierdzono, że obroty zarówno dziennika jak i zestawienia obrotów i sald były takie same.

2.2. Prawidłowość i terminowość zapisów w ewidencji księgowej.

Zagadnienie prawidłowości i terminowości zapisów w ewidencji księgowej skontrolowano w oparciu regulacje wynikające z:

- ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2342 ze zm., t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 395 ze zm.),
- rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r. poz. 760 ze zm.),
- rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 1911 ze zm.),
- rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz.1375),
- rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1053 ze zm.),
- obowiązującej w jednostce polityki rachunkowości, wprowadzonej zarządzeniem Nr 25/12 Wójta Gminy Dragacz z dnia 29 czerwca 2002 r. w sprawie zasad (polityki) rachunkowości w Urzędzie Gminy Dragacz ze zm.

W wyniku przeprowadzonej kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w powyższym zakresie.

2.3. Rozrachunki i roszczenia.

Kontrolą objęto ewidencję Urzędu Gminy Dragacz prowadzoną na kontach księgi głównej oraz kontach ksiąg pomocniczych zespołu „2” w zakresie:

- a) realności sald należności i zobowiązań na dzień 31.12.2018 r.,
- b) terminowości regulowania zobowiązań.

Szczegółową kontrolą objęto konto 201 „Rozliczenia z dostawcami i odbiorcami” oraz konto 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”.

Stan obrotów i sald kont rozrachunkowych Urzędu Gminy ustalono na podstawie wydruku komputerowego pn. „Zestawienie obrotów i sald” za okres od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r.

Konto 201 „Rozrachunki z dostawcami i odbiorcami”.

BO Wn	1.601,91 zł
BO Ma	137.065,00 zł
Obroty Wn	7.032.105,60 zł
Obroty Ma	7.022.990,05 zł
BZ Wn	1.590,04 zł
BZ Ma	127.937,58 zł

W 2018 r. ewidencjonowano na koncie rozrachunki i roszczenia z tytułu dostaw, robót i usług. Do konta prowadzona była ewidencja szczegółowa pozwalająca na ustalenie należności i zobowiązań krajowych oraz zagranicznych wg poszczególnych kontrahentów. Na saldo Ma w kwocie 127.937,58 zł składały się zobowiązania wobec 19 kontrahentów. Szczegółową kontrolą objęto zobowiązania wobec 7 kontrahentów na łączną kwotę 125.168,91 zł, co stanowiło 97,8% wszystkich zobowiązań z tytułu dostaw i usług. Kryterium wyboru próby była suma zobowiązań na koncie kontrahenta, wg stanu na 31.12.2018 r., w kwocie równej lub wyższej 1.000,00 zł. Szczegółowe dane zaprezentowano w poniższej tabeli.

Lp	Nazwa Kontrahenta	Numer dowodu	Kwota	Termin płatności	Data zapłaty	Nr (WB)
1.	13 Wojskowy Oddział Gospodarczy (201-03)	Fa VAT 3000010625/2019	6.368,54 zł	05.02.2019 r.	29.01.2019 r.	20/2019
		Fa VAT 3000010545/2019	2.641,77 zł	30.01.2019 r.	29.01.2019 r.	
2.	ENEA SA Poznań (201-04)	Fa VAT P/20852368/0020/18	1.566,58 zł	28.01.2019 r.	10.01.2019 r.	7/2019
		Fa VAT P/20852368/0019/18	222,64 zł	10.01.2019 r.	08.01.2019 r.	4/2019
		Fa VAT P/20642938/0006/18	343,92 zł	07.01.2019 r.	04.01.2019 r.	3/2019
3.	PHU „DANIEL” Grudziądz (201-23)	Fa VAT 607/2018	9.137,52 zł	30.01.2019 r.	23.01.2019 r.	16/2019
4.	Enea Oświetlenie sp. z o.o. Szczecin (201-28)	Fa VAT 1199100197	21.525,00 zł	31.01.2019 r.	29.01.2019 r.	20/2019
5.	PUM Sp. z o.o. Grudziądz (201-248)	Fa VAT ZO/0122/18/12	71.258,40 zł	14.02.2019 r.	08.02.2019 r.	28/2019
		Fa VAT ZO/0079/18/12	615,00 zł	18.01.2019 r.	16.01.2019 r.	11/2019
		Fa VAT ZO/0080/18/12	364,08 zł	18.01.2019 r.	16.01.2019 r.	11/2019
6.	Przychodnia weterynaryjna Rudy Kot (201-415)	Fa VAT 42/18	1.000,00 zł	10.01.2019 r.	08.01.2019 r.	4/2019
7.	TAURON Sprzedaż sp. z o.o. (201-664)	Fa VAT O/S1/0007969/19	0,42 zł	14.02.2019 r.	29.01.2019 r.	20/2019
		Fa VAT O/S1/0001516/19	10.125,04 zł	01.02.2019 r.	29.01.2019 r.	
Razem			125.168,91 zł	X	X	X

W wyniku kontroli stwierdzono, że wszystkie objęte kontrolą zobowiązania zostały uregulowane w terminach.

Wydruki komputerowe pn. „Zestawienie obrotów i sald kont ksiąg pomocniczych stan na dzień 31.12.2016 r. układ analityczny [...]” konto 201 oraz za rok 2017 i 2018 stanowią akta kontroli Nr 52/19/II.2.

Oświadczenie Wójta Gminy Dragacz z dnia 10.10.2019 r. stanowi akta kontroli Nr 52/19/III.1/3.

Konto 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”.

Na podstawie wydruku komputerowego pn. „Zestawienie obrotów i sald kont księgi głównej stan na dzień 31.12.2018 r. Rejestr: Wszystkie”, „Zestawienie obrotów i sald kont ksiąg pomocniczych stan na dzień 31.12.2018 r.” – dla konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” kontrolujący stwierdził, że konto 221 w 2018 r. wykazywało następujące stany i obroty:

BO Wn	1.339.485,49 zł
BO Ma	20.627,94 zł
Obroty Wn	5.820.163,15 zł
Obroty Ma	5.659.554,80 zł
BZ Wn	1.565.431,09 zł
BZ Ma	25.965,19 zł

Ustalono, że na koncie 221 ewidencjonowano należności z tytułu dochodów budżetowych m. in.: podatków, opłat, odsetek od nieterminowo płaconych należności. W oparciu o prowadzoną w jednostce ewidencję analityczną stwierdzono, że na salda końcowe składały się następujące należności i zobowiązania wg paragrafów klasyfikacji budżetowej:

Lp.	Paragraf §	Nazwa	Wn (Należności pozostałe do zapłaty)	Ma (Nadpłaty)
1.	0010	Podatek dochodowy od osób fizycznych.	0,00 zł	567,00 zł
2.	0020	Podatek dochodowy od osób prawnych.	0,00 zł	3,14 zł
3.	0310	Wpływy z podatku od nieruchomości.	408.302,88 zł	1.381,63 zł
4.	0320	Wpływy z podatku rolnego.	27.484,54 zł	1.320,14 zł
5.	0330	Wpływy z podatku leśnego.	1.184,35 zł	3,00 zł
6.	0340	Wpływy z podatku od środków transportowych.	42.736,79 zł	602,42 zł
7.	0350	Wpływy z tytułu podatku od działalności gospodarczej osób fizycznych, opłacanego w formie karty podatkowej.	4.306,72 zł	0,00 zł
8.	0360	Wpływy z podatku od spadków i darowizn.	3.632,52 zł	0,00 zł
9.	0490	Wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw:	178.702,09 zł	3.449,60 zł
10.	0500	Wpływy z podatku od czynności cywilnoprawnych.	391,80 zł	0,00 zł
11.	0550	Wpływy z opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości.	20,29 zł	9,70 zł
12.	0570	Wpływy z tytułu grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych od osób fizycznych.	15.300,00 zł	0,95 zł
13.	0750	Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych jednostek samorządu terytorialnego.	558.189,84 zł	18.627,61 zł
14.	0910	Wpływy z odsetek od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat.	115.920,91 zł	0,00 zł
15.	0920	Wpływy z pozostałych odsetek.	209.258,36 zł	0,00 zł

16.	0970	Wpływy z różnych dochodów	0,00 zł	0,00 zł
Razem:			1.565.431,09 zł	25.965,19 zł

Szczegółowej kontroli poddano prawidłowość wykazywania w sprawozdaniu Rb-27S za 2018 r. należności i zobowiązań Urzędu Gminy Dragacz z danymi składającymi się na saldo konta 221, wg stanu na 31.12.2018 r. Kontrolujący stwierdził, że dane wykazane w sprawozdaniu Rb-27S sporządzonym za 2018 r. były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” (analityczne salda Wn i Ma) wg stanu na dzień 31.12.2018 r. Ustalenia w zakresie terminowości dokonywania przypisów i odpisów podatków i opłat opisano w rozdziale III.1 niniejszego protokołu kontroli.

2.4. Ewidencja składników majątkowych.

Konto 011 „Środki trwałe”.

Powyższe zagadnienie skontrolowano pod kątem przestrzegania przez jednostkę następujących aktów prawnych:

- ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tj. Dz. U. z 2017 r. poz. 2342 ze zm., tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 395 ze zm.),
- ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (tj. Dz. U. z 2016 r., Nr 1888 ze zm., tj. Dz. U. z 2017 r. poz. 2343 ze zm.),
- rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2010 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (KŚT) (Dz. U. z 2016 r. Nr 1864),
- rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (tj. Dz. U. z 2017 r., poz. 760 ze zm.),
- rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (tj. Dz. U. poz. 1911 ze zm.)

oraz uregulowań wewnętrznych obowiązujących w kontrolowanej jednostce

Na podstawie wydruku komputerowego pn. „Zestawienie obrotów i sald” za 2017 r. i 2018 r. ustalono, że obroty i salda konta 011 przedstawiały się następująco:

2017 r.		
BO Wn	18.908.180,46	Zł
BO Ma	0,00	Zł
Obroty Wn	3.167.664,95	Zł
Obroty Ma	2.681.609,15	Zł
BZ Wn	19.394.236,26	Zł
BZ Ma	0,00	Zł

2018 r.		
BO Wn	19.394.236,26	Zł
BO Ma	0,00	Zł
Obroty Wn	11.074.315,73	Zł
Obroty Ma	6.132.341,54	Zł

BZ Wn   24.336.210,45   Zł
 BZ Ma   0,00   Zł

W związku z faktem, że obroty konta 011 „Środki trwałe” wskazywały wyższą wartość w 2018 r. szczegółową kontrolą objęto funkcjonowanie ww. konta w 2018 r.

Kontrolę przeprowadzono w zakresie:

- a) kompletności i prawidłowości ujęcia ww. składników majątku w ewidencji księgowej syntetycznej i analitycznej,
- b) terminowości i prawidłowości udokumentowania obrotu poszczególnymi składnikami majątku,
- c) prawidłowości dokonywania odpisów amortyzacyjnych,
- d) prawidłowości zaszeregowania środków trwałych do poszczególnych grup klasyfikacji środków trwałych.

Kontrolą objęto następującą dokumentację:

- dowody źródłowe potwierdzające dokonanie zakupu bądź wytworzenia środka trwałego,
- dowody wewnętrzne dokumentujące przyjęcie na stan majątku środków trwałych i naliczenie od nich amortyzacji,
- ewidencję księgową prowadzoną na kontach Urzędu Gminy w Dragaczu, tj.: 011 „Środki trwałe”, 071 „Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych”.

Ustalenia:

Ad. a) w zakresie kompletności i prawidłowości ujęcia składników majątku w ewidencji księgowej syntetycznej i analitycznej ustalono:

Stan środków trwałych oraz ich zwiększenia i zmniejszenia w podziale na poszczególne grupy rodzajowe ustalono na podstawie wydruku komputerowego pn. „Zbiorcze zestawienie wartości środków trwałych konta 011 za rok 2018 według grup rodzajowych” na dzień 31.12.2018 r. przedstawiał się następująco:

Lp.	Grupa rodzajowa	BO na dzień 01.01.2018 r.	Obroty		BZ na dzień 31.12.2018 r.
			Wn	Ma	
1.	011 – 0 – grunty	1.859.177,64	56.646,25	0,00	1.915.823,89
2.	011 – 01 – budynki i lokale	4.183.943,40	3.986.558,80	3.636.199,00	4.534.303,20
3.	011 – 02 – obiekty inż. lądowej i wodnej	12.307.899,84	6.061.630,03	2.496.142,54	15.873.387,33
4.	011 – 03 – kotły i maszyny energetyczne	17.725,20	126.075,29	0,00	143.800,49
5.	011 – 04 – maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania	156.236,80	0,00	0,00	156.236,80
6.	011 – 05 – maszyny, urządzenia i aparaty specjalistyczne	7.998,00	0,00	0,00	7.998,00
7.	011 – 06 – narzędzia techniczne	12.423,00	0,00	0,00	12.423,00
8.	011 – 07 – środki transportu	1.241.937,90	940.950,00	0,00	2.182.887,90
9.	011 – 08 – narzędzia, przyrządy i wyposażenie	238.081,49	0,00	0,00	238.081,49
Razem:		20.025.423,27	11.171.860,37	6.132.341,54	25.064.942,10

Ustalenia:

Ewidencja szczegółowa do konta 011 prowadzona jest w programie komputerowym – Środki Trwałe firmy MC-SOFT z Grudziądza. Na podstawie wydruku komputerowego

sporządzonego na dzień 31.12.2018 r. ustalono, iż stan środków trwałych wynikający z ewidencji szczegółowej jest niezgodny z ewidencją syntetyczną, tym samym nie został spełniony wymóg zawarty w art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, w myśl którego salda w księgach pomocniczych winny być uzgodnione z saldami w księdze głównej. Zgodnie z zał. Nr 3 „Sposób prowadzenia ksiąg rachunkowych” do zarządzenia Nr 25/12 Wójta Gminy Dragacz z dnia 29 czerwca 2012 r. w sprawie zasad (polityki) rachunkowości w Urzędzie Gminy Dragacz księgi pomocnicze tworzy się m.in. dla konta 011 „Środki trwałe” wg księgi inwentarzowej. Stwierdzone w toku kontroli różnice dotyczące stanów i obrotów między ewidencją analityczną i syntetyczną konta 011 „Środki trwałe” zaprezentowano w tabeli poniżej.

Lp.	Rodzaj ewidencji	BO na 01.01.2018 r.	Obroty Wn	Obroty Ma	BZ na 31.12.2018 r.
1.	Ewidencja analityczna	20.025.423,27 zł	11.171.860,37 zł	6.132.341,54 zł	25.064.942,10 zł
2.	Ewidencja syntetyczna	19.394.236,26 zł	11.074.315,73 zł	6.132.341,54 zł	24.336.210,45 zł
Różnica (wiersz 1 – wiersz 2)		631.187,01 zł	97.544,64 zł	0,00 zł	728.731,65 zł

W związku z powyższą nieprawidłowością kontrolujący zadał pytanie Wójtowi Gminy Dragacz, w sprawie wyjaśnienia przyczyn powstania różnic między danymi wykazanymi w ewidencji syntetycznej z ewidencją analityczną. Ze złożonych w dniu 7 października 2019 r. wyjaśnień wynika, że różnice między ewidencją syntetyczną a analityczną powstały w wyniku prowadzenia w ewidencji analitycznej w programie Środki Trwałe firmy MC-SOFT ewidencji środków trwałych instytucji kultury (GOKSiR i Biblioteka) prowadzonych w jednym programie komputerowym. Ogólny wydruk z programu uwzględnia zatem również te instytucje kultury. W miesiącu październiku został uruchomiony kolejny program środki trwałe firmy MC-SOFT, w związku z czym środki trwałe instytucji kultury zostaną zdjęte z głównego programu Środki Trwałe firmy MC-SOFT i pozostaną wyłącznie środki trwałe Urzędu Gminy. (akta kontroli Nr 52/19/II/1).

Wydruki z ewidencji analitycznej i syntetycznej środków trwałych stanowią akta kontroli Nr 52/19/III/2.

Ad. b) w zakresie terminowości i prawidłowości udokumentowania obrotu składnikami majątku kontrolą objęto przyjęcie nabytych w 2018 r. środków trwałych na stan majątku jednostki,

Lp	Przedmiot przejęcia/nabycia	Podstawa/Data	Data/ dokument wprowadzenia do ewidencji	Wartość (w zł)	Nr inwentarzowy	KŚT	Stopa % umorzenia
1	Samochód specjalny pożarniczy	PT	14.12.2018 r.	940.950,00	35/035	743	14
2	Droga gminna nr 0537009 Fletnowo-Grupa	OT	17.08.2018 r..	1.604.430,66	31/033	220	4,5
3	Chodnik przy ul. Libeckiego do Koszarowej w Grupie Osiedle	OT	30.06.2018 r.	18.774,16	31/031	220	4,5
4	Siłownia zewnętrzna Wielkie Stwolno	OT	31.12.2018 r.	29.543,06	32/106	290	4,5
5	Siłownia zewnętrzna Góra Grupa	OT	31.12.2018 r.	13.000,00	32/104	290	4,5
6	Siłownia zewnętrzna przy świetlicy wiejskiej	OT	31.12.2018 r.	17.442,49	32/103	290	4,5

	w Dolnej Grupie						
7	Świetlica w Michalu	PT	30.06.2018 r.	214.742,60		109	2,5
8	Świetlica w Wielkim Stwolnie	OT	30.06.2018 r.	92.100,00		110	1,5

Ustalenia:

- Objęte kontrolą środki trwałe, ujęte w pozycji 2, 3, 4, 5, 6, 8 ww. tabeli, przyjęte zostały na stan majątku Urzędu Gminy w Dragaczu prawidłowo na podstawie dowodów źródłowych OT – *przyjęcie środka trwałego* lub PT (pozycja 1 i 7 ww. tabeli) – *protokół zdawczo odbiorczy środka trwałego*, które zgodnie z obowiązującymi w kontrolowanej jednostce uregulowaniami, zawartymi w Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów księgowych, stanowiącymi zał. Nr 6 do zarządzenia Nr 25/12 Wójta Gminy Dragacz z dnia 29 czerwca 2012 r. w sprawie zasad (polityki) rachunkowości w Urzędzie Gminy Dragacz, stanowią podstawę do zaewidencjonowania operacji gospodarczych dotyczących zakończenia inwestycji lub przyjęcia środka trwałego.
- Wszystkie objęte badaniem składniki majątkowe przyjęte zostały do ewidencji środków trwałych w sposób terminowy zgodnie z zapisami art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, w myśl których do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.

Ad. c) w zakresie prawidłowości dokonywania odpisów amortyzacyjnych środków trwałych kontroli poddano środki trwałe przyjęte w 2018 r. na stan majątku jednostki, objęte kontrolą w punkcie Ad. b).

Ustalenia:

- Ewidencja szczegółowa umożliwi ustalenie wartości początkowej poszczególnych środków trwałych oraz prawidłowe naliczenie umorzenia i amortyzacji, stosownie do zasad prowadzenia tego konta zawartych w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, [...].
- Stwierdzono zastosowanie niewłaściwego symbolu KŚT dla środka trwałego pn. „Świetlica w Wielkim Stwolnie”. Zastosowany symbol KŚT, tj. rodzaj 110 dotyczy budynków mieszkalnych. Natomiast świetlice powinny być klasyfikowane symbolem rodzaj 109 „Pozostałe budynki niemieszkalne” zgodnie ze schematem klasyfikacji ujętym w zał. „Klasyfikacja środków trwałych” do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 października 2016 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (Dz. U. poz. 1864) Ponadto stwierdzono zastosowanie nieprawidłowej stawki amortyzacyjnej dla środka trwałego pn. „Świetlica w Wielkim Stwolnie”. Zastosowano stawkę 1,5% dla budynków mieszkalnych, mimo, że dla świetlic zgodnie z zał. Nr 1 „Wykaz rocznych stawek amortyzacyjnych” do ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1036 ze zm.) obowiązującą stawką jest stawka 2,5%. Zastosowanie niewłaściwej stawki amortyzacji wynikało z przyjęcia dla ww. świetlicy niewłaściwego symbolu KŚT. W związku z powyższym kontrolujący zadał pytanie Wójtowi Gminy Dragacz o wyjaśnienie przyczyn ww. nieprawidłowości. Ze złożonych w dniu 09.10.2019 r. wyjaśnień oraz uzupełnionej dokumentacji wynika, że budynek w Wielkim Stwolnie jest budynkiem mieszkalno-użytkowym, gdzie powierzchnia użytkowa mieszkalna przewyższa powierzchnię użytkową świetlicy w związku z czym w ewidencji środków trwałych zastosowano stawkę amortyzacji w wysokości 1,5% dla budynków

mieszkalnych. Do wyjaśnienia załączono dokumenty, z których wynika, że powierzchnia użytkowa lokali mieszkalnych wynosi 230,80 m², tj. przewyższa powierzchnię użytkową świetlicy wiejskiej wynoszącą 211,40 m² (akta kontroli Nr 52/19/II/1).

- Odpisów amortyzacyjnych dokonywano zgodnie z przepisem art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości oraz art. 16 h ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych, tj. nie wcześniej, niż po przyjęciu środka trwałego do używania.

Ad. d) w zakresie prawidłowości zaszeregowania środków trwałych do poszczególnych grup klasyfikacji środków trwałych skontrolowano objęte badaniem środki trwałe w punkcie Ad. b).

- Wszystkie poddane kontroli środki trwałe zostały prawidłowo zaszeregowane do poszczególnych grup rodzajowych, z zastosowaniem przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 października 2016 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (KŚT) (Dz. U. poz. 1864).

3. Sprawozdawczość budżetowa, finansowa i inna.

3.1. Sprawozdawczość budżetowa oraz w zakresie operacji finansowych.

Prawidłowość sporządzania sprawozdań badano w trakcie kontroli poszczególnych zagadnień, objętych tematyką kontroli.

Badaniem objęto niżej wymienione sprawozdania sporządzone według stanu na dzień 31.12.2017 r. lub 31.12.2018 r.

- Rb – 27S miesięczne / roczne sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego,
- Rb – 28S miesięczne /roczne sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego,
- Rb – N kwartalne sprawozdanie o stanie należności jednostki samorządu terytorialnego,
- Rb – Z kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń jednostki samorządu terytorialnego,
- Rb – PDP półroczne/roczne sprawozdanie z wykonania podstawowych dochodów podatkowych gminy,
- Rb – 50 kwartalne sprawozdanie o dotacjach/wydatkach związanych z wykonaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostce samorządu terytorialnego ustawami,
- Rb – NDS kwartalne sprawozdanie o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego,
- Rb – ST roczne sprawozdanie o stanie środków na rachunkach bankowych jednostki samorządu terytorialnego.

Weryfikację sprawozdań przeprowadzono pod kątem przestrzegania zasad i terminów sporządzania sprawozdań, określonych przepisami:

- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (t.j. z 2016 r. poz. 1015 ze zm.),
- rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. poz.109 ze zm.),
- rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 1773).

W wyniku przeprowadzonej kontroli nie stwierdzono uchybień.

3.2. Sprawozdanie finansowe.

W dniu 29 marca 2019 r. kontrolowana jednostka sporządziła na dzień bilansowy, tj. 31.12.2018 r. sprawozdanie finansowe za 2018 r., które obejmowało:

- bilans na dzień 31.12.2018 r.,
- rachunek zysków i strat jednostki za 2018 r.,
- zestawienie zmian w funduszu,
- informację dodatkową,

co było zgodne z przepisem § 23 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 1911 ze zm.) zgodnie z którym jednostki na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych sporządzają sprawozdanie finansowe składające się z bilansu, rachunku zysków i strat, zestawienia zmian w funduszu i informacji dodatkowej.

3.3. Sprawozdania wynikające z odrębnych przepisów.

3.3.1. Roczne sprawozdanie o udzielonych zamówieniach publicznych.

Podczas czynności kontrolnych sprawdzono również, czy zamawiający (Gmina Dragacz) wywiązuje się z obowiązku sporządzania rocznych sprawozdań o udzielonych zamówieniach publicznych, który wynika z art. 98 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1986 ze zm.), oraz czy dochowuje terminu określonego przepisem art. 98 ust. 2 pzp przy dokonywaniu ww. czynności.

Ustalono, że powyższe sprawozdanie za 2017 r. i 2018 r. zostało sporządzone i przekazane do Urzędu Zamówień Publicznych w dniu: 08.02.2018 r. (f984a44c-a99f-4f9e-a781-e47b3918e0d1.pdf) 06.02.2019 r. (8D8D8569-6C3C-445D-AD26-0294DD3E16BF.pdf) tj. z zachowaniem ustawowych terminów.

3.3.2. Sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli.

Szczegółowe ustalenia w zakresie prawidłowości sporządzenia sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez Gminę Dragacz opisano w rozdziale III w punkcie 2. "Wydatki budżetowe" niniejszego protokołu kontroli.

4. Inwentaryzacja.

Sprawdzono, czy w jednostce przeprowadzono inwentaryzację środków trwałych oraz pozostałych środków trwałych w sposób zgodny z przepisami art. 26 oraz art. 27 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, w zakresie:

- a) terminowości i częstotliwości przeprowadzania inwentaryzacji,
- b) udokumentowania wyników inwentaryzacji zgodnie z regulacjami wewnętrznymi.

Badaniem objęto następujące dokumenty:

- instrukcję inwentaryzacyjną stanowiącą zał. Nr 5 do zarządzenia Nr 25/12 Wójta Gminy Dragacz z dnia 29 czerwca 2012 r. w sprawie zasad (polityki) rachunkowości w Urzędzie Gminy Dragacz,
- zarządzenie Nr 64/18 Wójta Gminy Dragacz z dnia 18 grudnia 2018 r. w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji,
- zarządzenia Nr 43/15 Wójta Gminy Dragacz z dnia 24 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji,
- zarządzenie Nr 36/11 Wójta Gminy Dragacz z dnia 26 lipca 2011 r. w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji środków trwałych i pozostałych środków trwałych,
- zarządzenie Nr 52/19 Wójta Gminy Dragacz z dnia 19 sierpnia 2019 r. w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji,
- oświadczenia złożone przez osoby materialnie odpowiedzialne za powierzone składniki majątkowe (środki trwałe i pozostałe środki trwałe),
- sprawozdania opisowe z przebiegu spisu z natury,
- arkusze spisu z natury,
- protokoły weryfikacji,
- zestawienia obrotów i sald za okres od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r. dla kont: 080, 020, 301, 011 – 0, „Środki trwałe” oraz 013 „Pozostałe środki trwałe”.

4.1. Środki trwałe i pozostałe środki trwałe.

Ustalenia:

Ad. a) Ostatniej pełnej inwentaryzacji środków trwałych oraz pozostałych środków trwałych dokonano na mocy zarządzenia Nr 43/15 Wójta Gminy Dragacz z dnia 24 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji. Poprzednią inwentaryzację składników majątku przeprowadzono na podstawie zarządzenia Nr 36/11 Wójta Gminy Dragacz z dnia 26 lipca 2011 r. w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji środków trwałych i pozostałych środków trwałych. 19 sierpnia 2019 r. Wójt Gminy Dragacz wydał zarządzenie Nr 52/19 w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji (zarządzenie dotyczyło inwentaryzacji środków trwałych). W związku z powyższym należy stwierdzić, że zachowana została częstotliwość przeprowadzenia inwentaryzacji.

Ad. b) i c) Wyniki pełnej inwentaryzacji przeprowadzonej w 2015 r. ujęto w arkuszach spisowych, spełniających cechy druków ścisłego zarachowania. Arkusze zostały wypełnione przez komisję inwentaryzacyjną w szczególności określonej w Instrukcji inwentaryzacyjnej oraz posiadały trwale nadane numery.

Poszczególne zespoły spisowe przygotowywały sprawozdania opisowe z przebiegu spisu z natury zgodnie z zał. Nr. 9 do obowiązującej w jednostce instrukcji inwentaryzacyjnej. Ponadto poszczególne zespoły spisowe sporządzały rozliczenie wyników inwentaryzacji i dochodzeń w sprawie różnic inwentaryzacyjnych zgodnie z załącznikiem Nr 10 do obowiązującej w jednostce instrukcji inwentaryzacyjnej. Protokoły rozliczeń [...] były zatwierdzane przez Wójta Gminy.

4.2. Inwentaryzacja środków pieniężnych w kasie i na rachunkach bankowych.

a) Inwentaryzacja kasy

Zagadnienie zostało opisane w rozdziale II.1.1.1 niniejszego protokołu kontroli.

b) Inwentaryzacja na rachunkach bankowych.

Zagadnienie zostało opisane w rozdziale II.1.1.3 niniejszego protokołu kontroli.

4.3. Inwentaryzacja wartości niematerialnych i prawnych – konto 020.

W kontrolowanej jednostce została przeprowadzona inwentaryzacja wartości niematerialnych i prawnych wg stanu na dzień 31.12.2018 r. w drodze weryfikacji danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami. Powyższe ustalono w oparciu o przedłożony protokół weryfikacji salda konta 020 sporządzony wg stanu na dzień 31.12.2018 r. Stan wartości niematerialnych i prawnych wykazany w ww. dokumencie był zgodny ze stanem wynikającym z ewidencji księgowej.

4.4. Inwentaryzacja inwestycji (środków trwałych w budowie) – konto 080.

W kontrolowanej jednostce została przeprowadzona inwentaryzacja inwestycji (środków trwałych w budowie) wg stanu na dzień 31.12.2018 r. w drodze porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami źródłowymi i weryfikacji realnej wartości. Powyższe ustalono w oparciu o przedłożony protokół weryfikacji salda konta 080 sporządzony wg stanu na dzień 31.12.2018 r. Stan inwestycji (środków trwałych w budowie) wykazany w ww. dokumencie był zgodny ze stanem wynikającym z ewidencji księgowej.

4.5. Inwentaryzacja należności.

W kontrolowanej jednostce dokonano inwentaryzacji należności drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych należności.

4.6. Inwentaryzacja materiałów.

W kontrolowanej jednostce została przeprowadzona inwentaryzacja materiałów wg stanu na dzień 31.12.2018 r. w drodze spisu z natury. W wyniku czynności inwentaryzacyjnych stwierdzono, że stan materiałów był zgodny z danymi ujętymi w ewidencji konta 310 „Materiały”.

III. WYKONANIE BUDŻETU

2017 rok

Zgodnie z przepisami art. 230 ust. 2 oraz art. 238 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1870 ze zm., aktualnie t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 869), Wójt Gminy Dragacz przygotował projekt budżetu na 2017 rok oraz projekt Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Dragacz na lata 2017 – 2025 zarządzeniami Nr: 53/16 z dnia 14 listopada 2016 r. i 54/16 z dnia 14 listopada 2016 r. Skład Orzekający Nr 6 Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy zaopiniował pozytywnie przedłożone projekty uchwałami:

- nr 5/P/2016 z dnia 22 listopada 2016 r. – w sprawie projektu budżetu,
  - nr 5/WPF/2016 z dnia 22 listopada 2016 r. – w sprawie wieloletniej prognozy finansowej.
- Budżet Gminy na rok 2017 został uchwalony przez organ stanowiący uchwałą Nr XVII/157/17 z dnia 30 stycznia 2017 r. Uchwała budżetowa zawierała wszystkie elementy wymienione w art. 211, 212, 214, 215, 222, 235-237 ustawy o finansach publicznych.

W budżecie zaplanowano dochody i wydatki w następujących wysokościach:

- dochody ogółem: 31.760.562,90 zł,
- wydatki ogółem: 37.656.531,69 zł,
- deficyt: 5.895.968,79 zł.

W trakcie 2017 r. budżet Gminy Dragacz był zmieniany sześcioma uchwałami Rady Gminy oraz ośmioma zarządzeniami Wójta.

Na podstawie zbiorczych rocznych sprawozdań budżetowych za 2017 r.: Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych i Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych ustalono, że w kontrolowanej jednostce wykonanie dochodów i wydatków na dzień 31.12.2017 r. przedstawiało się następująco:

w zł				
Lp	Wyszczególnienie	Plan po zmianach	Wykonanie	% wykonania planu
1.	Dochody ogółem	31.900.021,90	31.400.042,67	92,43
2.	Wydatki ogółem	36.236.265,08	33.820.684,02	93,33
3.	Deficyt/nadwyżka	- 4.336.243,18	- 2.420.641,35	55,82

2018 rok

Zgodnie z przepisami art. 230 ust. 2 oraz art. 238 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1870 ze zm., aktualnie t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 869), Wójt Gminy Dragacz przygotował projekt budżetu na 2018 rok oraz projekt Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Dragacz na lata 2018-2030 zarządzeniem Nr 65/17 z dnia 15 listopada 2017 r. i 66/17 z dnia 15 listopada 2017 r. Skład Orzekający Nr 6 Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy zaopiniował pozytywnie z uwagą (dotyczącą art. 212 ust. 6) przedłożone projekty uchwałami:

- nr 7/P/2017 z dnia 23 listopada 2017 r. – w sprawie projektu budżetu,
  - nr 7/WPF/2017 z dnia 23 listopada 2017 r. – w sprawie wieloletniej prognozy finansowej.
- Budżet Gminy na rok 2017 został uchwalony przez organ stanowiący uchwałą Nr XXIII/229/17 z dnia 28 grudnia 2017 r. Uchwała budżetowa zawierała wszystkie elementy wymienione w art. 211, 212, 214, 215, 222, 235-237 ustawy o finansach publicznych.

W budżecie zaplanowano dochody i wydatki w następujących wysokościach:

- dochody ogółem: 31.971.296,79 zł,

- wydatki ogółem: 37.735.176,18 zł,
- deficyt: 5.763.879,39 zł.

W trakcie 2018 r. budżet Gminy Dragacz był zmieniany ośmioma uchwałami Rady Gminy oraz jedenastoma zarządzeniami Wójta.

Na podstawie zbiorczych rocznych sprawozdań budżetowych za 2018 r.: Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych i Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych ustalono, że w kontrolowanej jednostce wykonanie dochodów i wydatków na dzień 31.12.2018 r. przedstawiało się następująco:

w zł

Lp	Wyszczególnienie	Plan po zmianach	Wykonanie	% wykonania planu
1.	Dochody ogółem	35.193.668,45	32.581.720,41	92,58
2.	Wydatki ogółem	40.870.170,34	37.865.640,33	92,65
3.	Deficyt/nadwyżka	- 5.676.501,89	- 5.283.919,92	93,08

1. Dochody budżetowe

Dochody ogółem budżetu Gminy Dragacz zrealizowane w 2017 r.

Rodzaj dochodów	Plan na 2017 r. po zmianach (w zł)	Wykonanie za 2017 r. (w zł)
Dochody własne	11.031.699,50 zł	11.162.608,21 zł
Dotacje celowe i środki	12.058.355,40 zł	11.427.467,46 zł
Subwencje	8.809.967,00 zł	8.809.967,00 zł
Razem:	31.900.021,90 zł	31.400.042,67 zł

Dochody ogółem budżetu Gminy Dragacz zrealizowane w 2018 r.

Rodzaj dochodów	Plan na 2018 r. po zmianach (w zł)	Wykonanie za 2018 r. (w zł)
Dochody własne	12.628.393,00 zł	12.585.149,10 zł
Dotacje celowe i środki	13.586.362,45 zł	11.017.658,31 zł
Subwencje	8.978.913,00 zł	8.978.913,00 zł
Razem:	35.193.668,45 zł	32.581.720,41 zł

Podstawa prawna dotycząca kontroli w zakresie dochodów budżetowych:

- ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1870 ze zm., aktualnie t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 869),
- ustawa z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (t. j. Dz.U. z 2016 roku, poz. 1047 ze zm., aktualnie t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 351),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad

rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (t.j. Dz.U. z 2013 r., poz. 289 ze zm., aktualnie uchylone),

- rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (t.j. Dz.U. z 2017 r., poz. 1911),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (t.j. Dz.U. z 2014 r. poz. 1053 ze zm.),
- ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (t. j. z 2016 r. Dz.U. poz. 716 ze zm., aktualnie t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 1445 ze zm.),
- ustawa z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (t. j. Dz.U. z 2017 r., poz. 1892 ze zm.),
- ustawa z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz.362 ze zm.),
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 marca 2007 r. w sprawie zaświadczeń o pomocy de minimis i pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 350),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 30 grudnia 2015 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (Dz.U. z 2017 r. poz. 1483),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 1015 ze zm., aktualnie uchylone),
- rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 109 ze zm.),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (t.j. Dz.U. z 2010 r. Nr 208, poz. 1375),
- ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 613 ze zm., aktualnie t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 900),
- ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 459 ze zm., aktualnie t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1145).

1.1. Subwencje i dotacje.

1.1.1. Subwencje.

Zakresem kontroli objęto następujące zagadnienia:

- a) prawidłowość ujęcia otrzymanych subwencji w ewidencji księgowej i odpowiednich podziałkach klasyfikacji budżetowej,
- b) zgodność ewidencji księgowej ze sprawozdawczością,
- c) zgodność wysokości kwot subwencji zaewidencjonowanych w urządzeniach księgowych z dokumentami źródłowymi, tj. pismami Ministra Rozwoju i Finansów,
- d) sprawdzenie prawidłowości wykorzystania subwencji przekazanych w grudniu 2017 r. i grudniu 2018 r. w aspekcie płynności finansowej i istniejącego zadłużenia,

- e) prawidłowość dokonania zwrotu części oświatowej subwencji ogólnej, w sytuacji zaistnienia okoliczności skutkujących koniecznością dokonania jej zwrotu, w tym prawidłowość ujęcia kwoty zwrotu na rachunek Budżetu Państwa środków subwencji w prawidłowej podziale klasyfikacji budżetowej.

Badaniem objęto następujące dokumenty i uregulowania wewnętrzne:

- uchwałę Nr XVII/157/17 Rady Gminy Dragacz z dnia 30 stycznia 2017 r. w sprawie budżetu gminy na 2017 rok,
- uchwałę Nr XXIII/229/17 Rady Gminy Dragacz z dnia 28 grudnia 2017 r. w sprawie budżetu gminy na 2018 rok,
- sprawozdanie Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych j.s.t. za okres od początku roku do 31.12.2017 r.,
- sprawozdanie Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych j.s.t. za okres od początku roku do 31.12.2018 r.,
- sprawozdanie Rb-ST o stanie środków na rachunkach bankowych j.s.t. na koniec 2017 r. oraz 2018 r.,
- wydruk komputerowy pn. „Zestawienie kart dochodów na dzień 31.12.2018 w układzie klasyfikacji budżetowej. Paragraf: 2929”,
- wydruki komputerowe pn.: „Karta dochodów budżetowych 758-75801-2920 za miesiące: 01 – 12 rok 2018”, „Karta dochodów budżetowych 758-75807-2920 za miesiące: 01 – 12 rok 2018”, „Karta dochodów budżetowych 758-75831-2920 za miesiące: 01 – 12 rok 2018”,
- wydruki komputerowe pn. „Roczna kartoteka kont ksiąg pomocniczych za miesiące 01-12 rok 2017 909 Rozliczenia międzyokresowe (subwencja oświatowa)” i „Roczna kartoteka kont ksiąg pomocniczych za miesiące 01-12 rok 2018 909 Rozliczenia międzyokresowe (subwencja oświatowa)”,
- pisma Ministra Rozwoju i Finansów oraz Ministra Finansów dotyczące ustalenia subwencji na 2017 i 2018 r.,
- wyciągi bankowe z rachunku bieżącego z 2017 r. i 2018 r. dotyczące wpływu subwencji na 2018 r. oraz styczeń 2019 r.

Kontrolowana jednostka na 2017 rok otrzymała subwencję ogólną w wysokościach ujętych w tabeli poniżej:

Rozdział	§	Wyszczególnienie	Plan		Wykonanie
			pierwotny	po zmianach	
75801	2920	Część oświatowa subwencji ogólnej	6.293.566,00 zł	6.498.987,00 zł	6.498.987,00 zł
75807	2920	Część wyrównawcza subwencji ogólnej	2.247.519,00 zł	2.247.519,00 zł	2.247.519,00 zł
75831	2920	Część równoważąca subwencji ogólnej	63.461,00 zł	63.461,00 zł	63.461,00 zł
Razem:			8.604.546,00 zł	8.809.967,00 zł	8.809.967,00 zł

Kontrolowana jednostka na 2018 rok otrzymała subwencję ogólną w wysokościach ujętych w tabeli poniżej:

Rozdział	§	Wyszczególnienie	Plan		Wykonanie
			pierwotny	po zmianach	
75801	2920	Część oświatowa subwencji ogólnej	6.351.308,00 zł	6.235.029,00 zł	6.235.029,00 zł
75807	2920	Część wyrównawcza subwencji ogólnej	2.691.969,00 zł	2.691.969,00 zł	2.691.969,00 zł
75831	2920	Część równoważąca subwencji ogólnej	51.915,00 zł	51.915,00 zł	51.915,00 zł
Razem:			9.095.192,00 zł	8.978.913,00 zł	8.978.913,00 zł

Ustalenia:

1. W wyniku kontroli zapisów w księgach rachunkowych budżetu ustalono, że kwota subwencji przekazana z budżetu państwa na styczeń 2018 r. oraz na styczeń 2019 r. została zaksięgowana następująco na kontach organu:
  - wpływ subwencji w grudniu 2017 r. (20.12.2017 r. wpływ na rachunek bieżący w kwocie 488.562,00 zł): Wn 133 „Rachunek budżetu”/Ma 909 „rozliczenia międzyokresowe”,
  - przeksięgowanie dnia 02.01.2018 r. Wn 909 „Rozliczenia międzyokresowe”/Ma 901 „Dochody budżetu”,
  - wpływ subwencji w grudniu 2018 r. (20.12.2018 r. wpływ na rachunek bieżący w kwocie 493.805,00 zł): Wn 133 „Rachunek budżetu”/Ma 909 „rozliczenia międzyokresowe”.
2. Pozostałe kwoty subwencji na 2017 r. otrzymane w 2017 r. oraz na 2018 r. otrzymane w 2018 r., przekazywane w kolejnych miesiącach poszczególnych lat, księgowane były według schematu Wn 133 „Rachunek budżetu”/ Ma 901 „Dochody budżetu”.
3. W sprawozdaniu Rb-27S subwencje zostały ujęte w prawidłowych podziałkach klasyfikacji budżetowej.
4. W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono, że w kolumnie 8 pn. "Dochody otrzymane", w wierszu dotyczącym klasyfikacji 758-75801-2920 sprawozdania Rb-27S za 2017 r., wykazano dochody z tytułu części oświatowej subwencji w kwocie 6.503.429,00 zł, natomiast w kolumnie 7 pn. "Dochody wykonane", w kwocie 6.498.987,00 zł.
Z poniższego wyliczenia wynika, że kontrolowana jednostka prawidłowo wykazała otrzymaną kwotę części oświatowej subwencji w kol. 8 sprawozdania Rb-27S za 2017 rok tj. w kwocie jaka wpłynęła na rachunek Gminy Dragacz w okresie sprawozdawczym.

6.498.987,00 zł	-	484.120,00 zł	+	488.562,00 zł	=	6.503.429,00 zł
Dochody wykonane (część oświatowa subwencji)		Rata subwencji oświatowej na 2017 r. przekazana w grudniu 2016 r.		Rata subwencji oświatowej na 2018 r. przekazana w grudniu 2017 r.		Dochody otrzymane (część oświatowa subwencji)

Analogicznie w kolumnie 8 pn. "Dochody otrzymane", w wierszu dotyczącym klasyfikacji 758-75801-2920 sprawozdania Rb-27S za 2018 r., wykazano dochody z tytułu części oświatowej subwencji w kwocie 6.240.272,00 zł, natomiast w kolumnie 7 pn. "Dochody wykonane", w kwocie 6.235.029,00 zł. Kontrolowana jednostka prawidłowo wykazała otrzymaną kwotę części oświatowej subwencji w kol. 8 sprawozdania Rb-27S za 2018 rok tj. w kwocie jaka wpłynęła na rachunek Gminy Dragacz w okresie sprawozdawczym.

6.235.029,00 zł	-	488.562,00 zł	+	493.805,00 zł	=	6.240.272,00 zł
Dochody wykonane (część oświatowa subwencji)		Rata subwencji oświatowej na 2018 r. przekazana w grudniu 2017 r.		Rata subwencji oświatowej na 2019 r. przekazana w grudniu 2018 r.		Dochody otrzymane (część oświatowa subwencji)

5. Na podstawie uchwały budżetowej na 2018 r. oraz pisma Ministra Rozwoju i Finansów ST3.4750.37.2017 stwierdzono, że Gminie Dragacz przyznana została roczna kwota subwencji ogólnej na 2018 r. w wysokości 9.095.192,00 zł. W ciągu roku budżetowego zmianie uległa wysokość subwencji ogólnej w części oświatowej, na koniec roku plan wynosił łącznie 8.978.913,00 zł.
6. Stan środków na rachunku bieżącym na dzień 31.12.2017 r. wynosił 2.352.553,00 zł, co ustalono na podstawie stanu konta 133 na dzień 31.12.2017 r., stwierdzono zatem, że na rachunku pozostała kwota przekraczająca równowartość otrzymanej w dniu 20.12.2017 r. części oświatowej subwencji ogólnej na styczeń 2018 r. Powyższa kwota w wysokości

488.562,00 zł wykazana została w sprawozdaniu Rb-ST o stanie środków na rachunkach bankowych jednostek samorządu terytorialnego na koniec 2017 r. Stwierdzono także, że stan środków na rachunku bieżącym na dzień 31.12.2018 r. wynosił 1.021.013,84 zł, co ustalono na podstawie wyciągu bankowego z dnia 31.12.2018 r. oraz stanu konta 133 na dzień 31.12.2018 r., stwierdzono zatem, że na rachunku pozostała kwota przekraczająca równowartość otrzymanej w grudniu 2018 r. części oświatowej subwencji ogólnej na styczeń 2019 r. Powyższa kwota w wysokości 493.805,00 zł wykazana została w sprawozdaniu Rb-ST o stanie środków na rachunkach bankowych jednostek samorządu terytorialnego na koniec 2018 r.

7. Kontrolujący stwierdził, że w wyniku kontroli w zakresie gospodarowania przez Gminę Dragacz środkami publicznymi, przeprowadzonej w 2019 r. przez Izbę Administracji Skarbowej w Bydgoszczy (sprawozdanie z dnia 12 lutego 2019 r. Nr 0401-ICA.52.34.2018.10), Minister Finansów wydał decyzje Nr: ST4.4755.73.2019.3.CNNF z dnia 16 maja 2019 r. zobowiązującej Gminę Dragacz do zwrotu nienależnie uzyskanej kwoty części oświatowej subwencji ogólnej za rok 2017 w wysokości 40.672,00 zł, ST4.4755.71.2019.3.CNNF z dnia 16 maja 2019 r. zobowiązującej Gminę Dragacz do zwrotu nienależnie uzyskanej kwoty części oświatowej subwencji ogólnej za rok 2016 w wysokości 48.923,00,00 zł.

Kontrolujący stwierdził, że Gmina Dragacz dokonała zwrotu nienależnie uzyskanej kwoty części oświatowej subwencji ogólnej za rok 2016 i 2017 w kwotach wynikających z decyzji Ministra Finansów Nr ST4.4755.71.2019.30.CNNF i ST4.4755.73.2019.3.CNNF (obie z dnia 16 maja 2018 r.) co stwierdzono na podstawie wyciągu bankowego (do rachunku 17816800070008021720000016) Nr 107 z dnia 04.06.2019 r. Przekazana do Ministerstwa Finansów, Departamentu Finansów Samorządu Terytorialnego, kwota 89.595,00 zł była zgodna z kwotami wskazanymi w ww. decyzjach Ministra Finansów.

Na podstawie ewidencji księgowej kont 902 „Wydatki budżetu” i 133 „Rachunek budżetu” kontrolujący stwierdził, że zwrotu nienależnie uzyskanej kwoty części oświatowej subwencji ogólnej za rok 2016 i 2017 ujęto w prawidłowej podziałce klasyfikacji budżetowej tj. § 2940 „Zwrot do budżetu państwa nienależnie pobranej subwencji ogólnej za lata poprzednie” zgodnie z przepisem rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 1053 ze zm.). Zwrot na rachunek nienależnie pobranej subwencji za lata 2015 i 2016 w łącznej kwocie 89.595,00 zł ujęto w ewidencji księgowej Gminy Dragacz na kontach 902 „Wydatki budżetu” po stronie Wn oraz 133 „Rachunek budżetu” po stronie Ma.

Wójt Gminy Dragacz pismem Nr OK.1710.2.1.2019 z dnia 04.06.2019 r. skierował wniosek do Ministra Finansów o ponowne rozpatrzenie sprawy zwrotu nienależnie uzyskanej kwoty subwencji części oświatowej subwencji ogólnej za 2016 r. w wysokości 48.923,00 zł. Minister Finansów decyzją Nr ST.4.4755.173.2019.5.RRB z dnia 9 września 2019 r. uchylił zaskarżoną decyzję w części dotyczącej ustalenia wysokości podlegającej zwrotowi kwoty części oświatowej subwencji ogólnej za rok 2016 i ustalił tę kwotę w wysokości 24.737,00 zł. Na kanwie decyzji Ministra Finansów z dnia 09.09.2019 r. Gmina Dragacz otrzymała zwrot w wysokości 24.186,00 zł (WB Nr 184 z dnia 19.09.2019 r. – kwota 24.186,00 zł).

1.1.2. Dotacje.

Kontrolowana jednostka na 2018 r. zaplanowała w budżecie środki finansowe pozyskane w formie dotacji przeznaczonych na realizację poszczególnych zadań własnych (bieżących i inwestycyjnych), zadań zleconych z zakresu administracji rządowej i zleconych ustawami, dotacji uzyskanych w ramach porozumień, dotacji pozostałych oraz środków z funduszy Unii Europejskiej w łącznej kwocie 13.350.116,49 zł (plan po zmianach), których wykonanie na 31.12.2018 r. wyniosło 10.997.658,31 zł, co stanowiło 82,38% planu po zmianach.

Zakresem kontroli objęto następujące zagadnienia:

- a) prawidłowość zaewidencjonowania w urządzeniach księgowych otrzymanych dotacji oraz ujęcia ich w odpowiednich podziałkach klasyfikacji budżetowej,
- b) zgodności danych wykazanych w sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych za 2018 r. oraz w sprawozdaniu Rb-50 o dotacjach za ten sam okres sprawozdawczy z danymi ujętymi w ewidencji księgowej,
- c) terminowość zwrotu niewykorzystanych dotacji na rachunek budżetu państwa.

Badaniem objęto następujące dokumenty:

- pisma Wojewody Kujawsko-Pomorskiego o kwotach dotacji celowych przeznaczonych na realizację zadań z zakresu administracji rządowej, zadań własnych i realizowanych na podstawie porozumień z organami administracji rządowej oraz o zmianach planu dotacji na 2018 r.,
- pismach Krajowego Biura Wyborczego dotyczącego dotacji w 2018 r.,
- sprawozdanie Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych j.s.t. za okres od początku roku do 31.12.2018 r.,
- sprawozdania Rb-50 o dotacjach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami za IV kwartał 2018 r.,
- tabelę pn. „Dotacje otrzymane i wykorzystane przez kontrolowaną jednostkę w 2018 r.”,
- wyciągi bankowe do rachunku 17816800070008021720000016 Nr: 243 z dnia 18.12.2018 r., 244 z dnia 19.12.2018 r., 11 z dnia 16.01.2019 r.,
- wydruki komputerowe pn. ”Wykaz zapisów księgowych za okres [...]” dla paragrafów 2008, 2009, 2010, 2020, 2030, 2057, 2059, 2060, 6330, 6630 dotyczące 2018 r.

Kontrolowana jednostka otrzymała w 2018 r. następujące środki w formie dotacji celowych:

1. Dotacje celowe na realizację poszczególnych zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie ustawami (§ 2010 i 2060) otrzymane w wysokości 8.865.028,50 zł zostały wykorzystane w wysokości 8.836.870,32 zł.
2. Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację poszczególnych własnych zadań bieżących i zadań bieżących gmin z zakresu edukacyjnej opieki wychowawczej finansowanych w całości przez budżet państwa w ramach programów rządowych (§ 2030 i 2040) otrzymane w wysokości 1.021.010,59 zł zostały wykorzystane w wysokości 1.016.489,25 zł.
3. Dotacje na zadania realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej (§ 2020) otrzymane w wysokości 3.500,00 zł zostały wykorzystane w 100%.
4. Dotacje celowe otrzymane z samorządu województwa na inwestycje i zakupy inwestycyjne z zakresu administracji rządowej, z państwowych funduszy celowych i od pozostałych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek sektora finansów publicznych, środki na dofinansowanie własnych inwestycji pozyskane z innych

źródeł oraz z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych (§§ 2008, 2009, 2057, 2059, 6330, 6257, 6630) otrzymane w wysokości 1.150.314,29 zł zostały wykorzystane w wysokości 1.140.798,74 zł.

Szczegółowej kontroli poddano dotacje celowe przekazane w 2018 r.:

- otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie ustawami (§ 2010, 2060),
- otrzymane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących (§ 2030).

W poniższej tabeli zaprezentowano dotacje w tych podziałkach klasyfikacji, w których nastąpiły zwroty dotacji:

§	Dział	Rozdział	Plan po zmianach (w zł)	Wysokość otrzymanej dotacji – wpływ na rachunek (w zł)	Wykorzystanie dotacji (wykonanie) (w zł)	Zwrot (w zł)	Data zwrotu dotacji
§ 2010 § 2060	750	75011	98.035,69	98.035,69	90.333,12	7.702,57	16.01.19/W B Nr 11
	751	75109	78.964,00	78.964,00	69.253,18	9.710,82	19.12.18/ WB Nr 244
	801	80153	72.417,70	72.417,70	71.595,15	822,55	16.01.19/W B Nr 11
	852	85213	19.193,00	18.916,00	18.914,94	1,06	16.01.19/W B Nr 11
	852	85215	2.828,31	2.828,31	1.034,05	1.794,26	18.12.19/ WB Nr 243
	852	85228	92.066,00	92.031,00	92.030,52	0,48	16.01.19/W B Nr 11
	855	85501	4.868.046,00	4.851.733,00	4.848.654,62	3.078,38	16.01.19/W B Nr 11
	855	85502	3.117.201,00	3.034.605,00	3.029.870,34	4.734,66	16.01.19/W B Nr 11
	855	85503	187,33	187,09	173,69	13,40	16.01.19/W B Nr 11
	855	85504	271.890,00	271.890,00	271.590,00	300,00	16.01.19/W B Nr 11
Ogółem	x	X	8.964.195,74	8.865.028,50	8.836.870,32	28.158,18	-
§ 2030	852	85213	14.674,00	14.674,00	14.643,40	30,60	16.01.19/W B Nr 11
	852	85216	193.326,00	193.326,00	193.325,91	0,09	16.01.19/W B Nr 11
	852	85230	181.905,00	181.905,00	181.881,64	23,36	16.01.19/W B Nr 11
	854	85415	139.398,00	139.398,00	135.078,53	4.319,47	16.01.19/W B Nr 11
	855	85504	4.700,00	4.700,00	4.552,18	147,82	16.01.19/W B Nr 11
Ogółem	x	X	1.021.010,59	1.021.010,59	1.016.489,25	4.521,34	-

Ustalenia:

1. Otrzymane przez kontrolowaną jednostkę w 2018 r. dotacje objęte kontrolą zostały prawidłowo ujęte w ewidencji księgowej oraz w odpowiednich podziałkach klasyfikacji budżetowej.
2. Stwierdzono zgodność danych wykazanych w sprawozdaniach budżetowych Rb-27S i Rb-50 (o dotacjach) za 2018 r. z danymi wykazanymi w ewidencji księgowej.
3. Niewykorzystane w całości dotacje zostały zwrócone na rachunek budżetu państwa w terminie do 31.01.2018 r., tj. stosownie do dyspozycji zawartej w art. 168 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

1.2. Dochody z tytułu podatków i opłat.

Na podstawie sporządzonego przez kontrolowaną jednostkę sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych j.s.t za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2018 r. stwierdzono, że wykonanie dochodów Gminy Dragacz z tytułu podatków w 2018 r. wyniosło 8.105.349,19 zł, pozostałych opłat, w tym m.in. opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, opłaty skarbowej, za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych i innych wyniosło 1.227.311,55 zł oraz odsetek od nieterminowych wpłat podatków i opłat wyniosło 7.387,86 zł.

Wykonanie ww. dochodów w poszczególnych paragrafach klasyfikacji budżetowej dot. podatków i opłat przedstawiało się następująco:

w zł

§ 0010	podatek dochodowy od osób fizycznych	3.762.741,00
§ 0020	podatek dochodowy od osób prawnych	240.648,10
§ 0310	podatek od nieruchomości	3.071.065,02
§ 0320	podatek rolny	521.009,11
§ 0330	podatek leśny	96.924,00
§ 0340	podatek od środków transportowych	147.880,23
§ 0350	podatek od działalności gospodarczej osób fizycznych - karta podatkowa	3.114,27
§ 0360	podatek od spadków i darowizn	4.423,48
§ 0400	wpływy z opłaty produktowej	110,59
§ 0410	wpływy z opłaty skarbowej	22.719,40
§ 0430	wpływy z opłaty targowej	584,00
§ 0480	wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	136.422,05
§ 0490	wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jst na podstawie odrębnych ustaw	1.006.336,65
§ 0500	podatek od czynności cywilnoprawnych	257.543,98
§ 0690	wpływy z różnych opłat	61.138,86
§ 0910	odsetki od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat	7.387,86
Razem:		9.340.048,60

Kontrolą w ramach poszczególnych zagadnień objęto: podatek rolny, od nieruchomości, leśny i od środków transportowych.

1.2.1. Ewidencja dochodów budżetowych.

Zakresem kontroli objęto następujące zagadnienia:

- a) spełnienie obowiązku określenia zasad ewidencjonowania i poboru dochodów z tytułu podatków i opłat lokalnych,
- b) funkcjonowanie konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”,

- c) zgodności danych wykazanych w ewidencji księgowej z danymi ujętymi w sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych za 2018 r.

Badaniem objęto następujące dokumenty:

- zarządzenie nr 67/15 Wójta Gminy Dragacz z dnia 4 listopada 2015 r. w sprawie w zasad rachunkowości oraz planu kont dla organu podatkowego jednostki samorządu terytorialnego – Urzędu Gminy w Dragaczu,
- wydruk komputerowy pn. „Zestawienie obrotów i sald kont księgi głównej” data od 01.01.2018 do 31.12.2018,
- wydruk komputerowy pn. „Zestawienie obrotów i sald kont ksiąg pomocniczych stan na dzień 21.12.2018 r.” dla konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”,
- sprawozdanie Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych j.s.t. za okres od początku roku do 31.12.2018 r.

Zgodnie z przyjętą polityką rachunkowości (załącznik nr 3a – zakładowy plan kont dla jednostki budżetowej) na koncie 221 księguje się przypisy, odpisy i wpłaty oraz zwroty nadpłat należności z tytułu podatków i opłat lokalnych, opłaty za gospodarowanie odpadami oraz innych dochodów realizowanych przez jednostkę budżetową.

Konto 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” wg stanu na 31.12.2018 r.

BO Wn	1.399.485,49 zł
BO Ma	20.627,94 zł
Obroty Wn	5.820.163,15 zł
Obroty Ma	5.659.554,80 zł
BZ Wn	1.565.431,09 zł
BZ Ma	25.965,19 zł

Ustalenia:

1. W kontrolowanym okresie w badanej jednostce, zgodnie z art. 40 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, obowiązywało zarządzenie nr 67/15 Wójta Gminy Dragacz z dnia 4 listopada 2015 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planu kont dla organu podatkowego jednostki samorządu terytorialnego – Urzędu Gminy w Dragaczu.
2. W zakładowym planie kont dla księgowości podatkowej ujęto wykaz kont bilansowych i pozabilansowych dla ewidencji podatków i opłat, zasady ewidencji na poszczególnych kontach omówiono w planie kont Urzędu Gminy. Plan kont sporządzony został stosownie do zapisów § 9 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego, zgodnie z którymi ewidencja podatków jest integralną częścią ewidencji księgowej urzędu i jest prowadzona z wykorzystaniem kont syntetycznych planu kont urzędu jako jednostki budżetowej a zapisów w księgach rachunkowych dokonuje się według zasad określonych w ustawie o rachunkowości.
3. Ewidencja należności jednostki budżetowej – Urzędu Gminy z tytułu dochodów budżetowych w badanym okresie prowadzona była na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”. Ewidencja analityczna była prowadzona wg poszczególnych tytułów należności. Ewidencja szczegółowa w zakresie podatków i opłat obejmuje konta służące do rozrachunków z poszczególnymi podatnikami z uwzględnieniem podziałek klasyfikacji budżetowej.
4. Konto 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” na koniec 2018 r. zamknięto dwoma saldami, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 13 września 2017 r.

w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Saldo Wn oznacza stan należności z tytułu dochodów budżetowych, a saldo Ma – stan zobowiązań jednostki budżetowej z tytułu nadpłat w tych dochodach.

7. Kontrolujący na podstawie ewidencji księgowej, stwierdził następujące salda podatków: od nieruchomości, rolnego i od środków transportowych na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” na dzień 31.12.2018 r.:

Lp.	Wyszczególnienie	Saldo Wn w zł	Saldo Ma w zł
Osoby fizyczne			
1.	§ 0310	308.381,99	795,54
2.	§ 0320	27.462,94	1.298,14
3.	§ 0330	1.184,35	1,00
4.	§ 0340	32.930,19	74,42
Osoby prawne			
5.	§ 0310	99.920,89	586,09
6.	§ 0320	21,60	22,00
7.	§ 0330	0,00	2,00
8.	§ 0340	9.806,60	528,00
Razem:		479.708,56	3.307,19

8. Ujęte w ewidencji księgowej Urzędu Gminy Dragacz salda należności i zaległości dotyczące powyższych podatków zostały prawidłowo wykazane w sprawozdaniu Rb-27S za 2018 r.

1.2.2. Wymiar podatku od nieruchomości.

Kontrolujący sprawdził prawidłowość opodatkowania instalacji służących gospodarce wodno-ściekowej w Gminie Dragacz, w tym: czy deklarację na podatek od nieruchomości złożył właściwy podmiot oraz czy deklaracja została złożona w terminie oraz.

Kontrolą objęto:

- informacje na podatek od nieruchomości 4 podatników prowadzących działalność gospodarczą w zakresie wydobywania żwiru,
- decyzje wymiarowe na 2018 r. (2 podatników) oraz deklarację na podatek od nieruchomości na 2018 r. wraz z korektą 1 podatnika,
- decyzje SKO w Bydgoszczy Nr: SKO-4231/13/2018, SKO-4231/14/2018, SKO-4231/15/2018, SKO-4231/16/2018, SKO-4231/17/2018 wszystkie z dnia 7 lutego 2018 r., dotyczące wymiaru podatku od nieruchomości, w zakresie opodatkowania gruntów zajętych na kopalnię żwiru,
- Statut Zakładu Usług Komunalnych w Dragaczu wprowadzony załącznikiem Nr 1 do uchwały Nr XX/168/13 Rady Gminy Dragacz z dnia 28 sierpnia 2013 r. w sprawie likwidacji Zakładu Budżetowego – Zakład Usług Komunalnych w Dragaczu w celu utworzenia jednostki budżetowej [...] wraz ze zmianami wprowadzonymi uchwałą Nr XXV/215/14 Rady Gminy Dragacz z dnia 23 czerwca 2014 r. w sprawie zmiany statutu Zakładu Usług Komunalnych w Dragaczu,
- deklaracje na podatek od nieruchomości na rok 2017 i 2018 Zakładu Usług Komunalnych w Dragaczu,
- deklarację na podatek od nieruchomości na rok 2017 i 2018 Gminy Dragacz,

- uchwałą Nr XVI/154/16 Rady Gminy Dragacz z dnia 15 grudnia 2016 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości oraz zwolnień w tym podatku (w 2017 r. obowiązywały stawki określone ww. uchwałą).

Ustalenia:

- 1) Kontrolujący stwierdził, że w okresie kontrolowanym, tj. 2018 r. objętych kontrolą 3 podatników (rejstry nr 00001619, 00000026, 00000076), prowadzących działalność w zakresie wydobywania żwiru, zostało opodatkowanych podatkiem od nieruchomości wg stawki przewidzianej jak dla prowadzenia działalności gospodarczej, tj. stawką 0,64 zł/m² (grunty związane z prowadzeniem działalności gospodarczej bez względu na sposób zakwalifikowania w ewidencji gruntów i budynków) określoną w obowiązującej w 2018 r. uchwale Nr XVI/154/16 rady Gminy Dragacz z dnia 15 grudnia 2016 r. w sprawie wysokości stawek podatku od nieruchomości oraz zwolnień w tym podatku.
- 2) Stwierdzono, że w okresie kontrolowanym, tj. 2017 r. organ podatkowy wystawił podatnikowi Nr 00001650 decyzje Nr RF.3120.3.1.2017 (dotyczy zobowiązania za 2012 r.), decyzje Nr RF.3120.3.2.2017 (dotyczy zobowiązania za 2013 r.), decyzje Nr RF.3120.3.3.2017 (dotyczy zobowiązania za 2014 r.), decyzje Nr RF.3120.3.4.2017 (dotyczy zobowiązania za 2015 r.), decyzje Nr RF.3120.3.5.2017 (dotyczy zobowiązania za 2016 r.) w sprawie ustalenia wysokości zobowiązania w podatku od nieruchomości. Kwota wymierzonego podatku wynosiła łącznie 294.678,00 zł. Zobowiązanie podatkowe zostało wyliczone wg stawek obowiązujących w poszczególnych latach. Podatnik odwołał się od ww. decyzji Wójta Gminy Dragacz w sprawie ustalenia zobowiązania podatkowego do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Bydgoszczy. Samorządowe Kolegium Odwoławcze: decyzją SKO-4231/13/2018 z dnia 7 lutego 2018 r. orzekło uchylić decyzję Nr RF.3120.3.1.2017 z dnia 7 lutego 2018 r. ze względu na przedawnienie zobowiązania podatkowego; decyzjami SKO-4231/14/2018 – SKO-4231/17/2018 (wszystkie z dnia 7 lutego 2018 r.) utrzymać w mocy decyzje Wójta Gminy Dragacz Nr RF.3120.3.2.2017 - RF.3120.3.5.2017. Ostateczna łączna kwota wymierzonego podatku wynosiła 227.355,00 zł. Urząd Skarbowy w Świeciu dokonał wpłaty wyegzekwowanych środków w dniu 03.06.2019 r. w łącznej kwocie 241.135,65 zł, w tym 227.355,00 zł z tytułu należności głównej.
- 3) Stwierdzono ponadto, że Gmina Dragacz jest właścicielem trzech niezabudowanych działek Nr 20/4, 20/1, 21 położonych w Górnej Grupie, które w okresie od dnia 1 marca 2006 r. do dnia 12 marca 2015 r. były dzierżawione na mocy umowy dzierżawy z dnia 1 marca 2006 r. W 2017 r. Wójt Gminy Dragacz zarządzeniem Nr 2/2017 z dnia 13 stycznia 2017 r. w sprawie ogłoszenia o przetargu nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę przeznaczył do oddania w dzierżawę w formie przetargu ustnego nieograniczonego działki Nr 21, 20/1, 20/4 położone w Górnej Grupie, z przeznaczeniem na wydobywanie kopalin. Ze sporządzonego w dniu 15 marca 2017 r. protokołu z I przetargu ustnego nieograniczonego na dzierżawę nieruchomości niezabudowanych w miejscowości Górna Grupa stanowiących własność Gminy Dragacz (dot. ww. działek) wynika, że do przetargu nie przystąpił żaden oferent. W związku z faktem, że gmina jest właścicielem ww. działek, są one zwolnione z podatku od nieruchomości na mocy ustawy.
Umowa z dnia 01.03.2016 r wraz z wypowiedzeniem z dnia 10.02.2016 r. stanowią **akta kontroli Nr 52/19/III.1/3.**
Informacja z rejestru gruntów dot. jednostki ewidencyjnej Nr 041402_2, Dragacz stanowi **akta kontroli Nr 52/19/III.1/4,**
Kserokopia zarządzenia Nr 2/2017 oraz protokół przetargu ustnego nieograniczonego z dnia 15.03.2017 r. stanowi **akta kontroli Nr 52/19/III.1/5.**

- 4) W Gminie Dragacz działalność gospodarczą polegającą m.in. na zaopatrzeniu w wodę odbiorców z terenu gminy, utrzymywaniu sieci wodociągowej oraz stacji uzdatniania wody w stałej sprawności, odprowadzania ścieków z posesji przyłączonych do kanalizacji, utrzymywania w sprawności kanalizacji, przepompowni i oczyszczalni ścieków oraz rozliczania odbiorców wody i użytkowników sieci kanalizacyjnej prowadzi gminna jednostka budżetowa pn. Zakład Usług Komunalnych w Dragaczu. Zakład Usług Komunalnych w Dragaczu (w formie jednostki budżetowej) utworzony został z dniem 1 października 2013 r. na mocy uchwały Nr XX/168/13 Rady Gminy Dragacz z dnia 28 sierpnia 2013 r. W 2017 r. i 2018 r. obowiązywał Statut Zakładu Usług Komunalnych w Dragaczu nadany uchwałą Nr XX/168/13 Rady Gminy Dragacz z dnia 28 sierpnia 2013 r. zmieniony uchwałą Nr XXV/215/14 Rady Gminy Dragacz z dnia 23 czerwca 2014 r.
- 5) Z deklaracji na podatek od nieruchomości ZUK w Dragaczu za rok 2018 z dnia 16.01.2018 r. wraz z korektą deklaracji za rok 2018 z dnia 28.06.2018 r. wynika, że powierzchnia gruntów i budynków oraz wartość budowli związanych, z prowadzeniem działalności gospodarczej w zakresie dostarczania wody oraz odprowadzania ścieków została wykazana w formularzu ZN-1/B (dane o zwolnieniach podatkowych w podatku od nieruchomości) poz. 62, 63, 64, w wierszu zwolnienia z uchwały Rady Gminy Dragacz Nr XVI/154/16 z dnia 15.12.2016 r.
- Stwierdzono, że ZUK był podatnikiem podatku od nieruchomości od budowli służących gospodarce wodno-ściekowej zgodnie z przepisem art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. a ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych.

1.2.4. Umorzenia, rozłożenia na raty oraz odroczenia.

Kontrolą objęto procedurę wydawania decyzji dotyczących umorzenia, rozłożenia na raty oraz odroczenia płatności podatków w zakresie:

- a) przestrzegania obowiązku działania na wniosek podatnika oraz niewykraczania przez organ podatkowy poza granice wnoszonego przez podatnika wniosku, zgodnie z art. 67a § 1 Ordynacji podatkowej,
- b) przestrzegania przez organ podatkowy obowiązku podjęcia wszelkich niezbędnych działań w celu dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz załatwienia sprawy w postępowaniu podatkowym, zebrania i w sposób wyczerpujący rozpatrzenia całego materiału dowodowego oraz dokonanie oceny zebranego materiału dowodowego zgodnie z art. 122, art. 187 w związku z art. 191 ww. ustawy,
- c) obowiązku wydania decyzji, zgodnie z art. 207 ww. ustawy,
- d) terminowości wydania decyzji, zgodnie z art. 139 § 1 oraz art. 140 ww. ustawy,
- e) zawarcia w decyzji obligatoryjnych elementów, zgodnie z art. 210 ww. ustawy.

Kontrolą objęto następującą dokumentację:

- rejestry: umorzeń podatków; odroczeń, rozłożeń na raty podatków/zaległości podatkowych,
- ewidencje wniosków o udzielenie ulgi w zapłacie należności podatkowych w 2018 r.,
- decyzje i postanowienia wydane w 2018 r. w sprawach dot. udzielenia ulgi w spłacie,
- wnioski podatników wraz z załącznikami (w tym: dokumentacja przedstawiająca sytuację materialną podatnika),
- wykaz podatników, którym organ podatkowy udzielił ulg w zapłacie podatków w 2018 r.

Na podstawie prowadzonych w jednostce rejestrów: umorzeń zaległości podatkowych oraz rozłożeń na raty/odroczeń podatków/zaległości podatkowych kontrolujący stwierdził, że:

- 1) 2017 r. do Urzędu Gminy w Dragaczu wpłynęło 31 wniosków o udzielenie ulgi w spłacie

podatków i opłat (wszystkie wnioski dotyczące umorzeń/rozłożeń i odroczeń – wszystkich podatków), na podstawie których organ podatkowy wydał w 2018 r.:

- 19 decyzji pozytywnych dotyczących umorzenia zaległości podatkowej (w całości lub częściowo),
- 5 decyzji pozytywnych w sprawie rozłożenia na raty/odroczenia podatków/zaległości podatkowych,
- 4 decyzje w sprawie odmowy umorzenia zaległości podatkowej oraz 1 decyzja w sprawie odmowy rozłożenia na raty,
- 2 sprawy pozostały bez rozpatrzenia,
- żadna decyzja nie została wydana w 2018 r.

Ponadto w 2017 r. nie zostały wydane decyzje dotyczące wniosków złożonych w 2016 r.;

2) 2018 r. do Urzędu Gminy w Dragaczu wpłynęły 33 wnioski o udzielenie ulgi w spłacie podatków i opłat (wszystkie wnioski dotyczące umorzeń/rozłożeń i odroczeń – wszystkich podatków), na podstawie których organ podatkowy wydał w 2018 r.:

- 25 decyzji pozytywnych dotyczących umorzenia zaległości podatkowej (w całości lub częściowo),
- 3 decyzje pozytywne w sprawie rozłożenia na raty/odroczenia podatków/zaległości podatkowych,
- 3 decyzje w sprawie odmowy umorzenia zaległości podatkowej,
- 2 sprawy pozostały bez rozpatrzenia,
- żadna decyzja nie została wydana w 2019 r.

Ponadto w 2018 r. wydane nie zostały wydane decyzje dotyczące wniosków złożonych w 2017 r.

Szczegółowej kontroli poddano 8 postępowań w sprawie umorzenia zaległości podatkowych dotyczących osób fizycznych, wydanych w 2018 r., które zostały zaprezentowane w poniższej tabeli.

Lp.	Numer decyzji/postanowienia	Czego dotyczył wniosek	Data złożenia wniosku	Data wydania decyzji/postanowienia	Data doręczenia decyzji (z potwierdzenia odbioru)	Kwota wynikająca z decyzji – zaległość w zł	Rodzaj podatku
1.	RF.3111.1.2018	Umorzenie/łzp	09.01.2018	17.01.2018	22.01.2018	Odmowa umorzenia	Łączne zobowiązanie pieniężne
2.	RF.3111.9.2018	Umorzenie / łzp za 2013-2018	16.04.2018	23.04.2018	25.04.2018	1.741,00 zł	Łączne zobowiązanie pieniężne
3.	RF.3111.13.2018	Umorzenie/ od nieruchomości 2016-2018	20.06.2018	18.07.2018	23.07.2018	1.651,00 zł (70% wnioskowanej kwoty)	Podatek od nieruchomości
4.	RF.3111.14.2018	Umorzenie łzp za 2018 r.	28.08.2018	07.09.2018	24.09.2018	508,00 zł, w tym: 138,00 zł/2017r. 370,00 zł/2018r.	Łączne zobowiązanie pieniężne
5.	RF.3111.16.2018	Umorzenie /podatek rolny III rata 2018	14.09.2018	12.10.2018	18.10.2018	194,00 zł (30% wnioskowanej kwoty)	Podatek rolny brak zapoznania/ wniosek nie w terminie
6.	RF.3111.27.2018	Umorzenie/ podatek rolny	16.11.2018	28.11.2018	28.11.2018 r.	Odmowa umorzenia/wyczerpany krajowy	Podatek rolny

						limit pomocy de minimis w rolnictwie		
7.	RF.3111.17.2018	Umorzenie/ podatek rolny III rata 2018	17.09.2018	15.10.2018	20.10.2018	156,00 zł (24% wnioskowanej kwoty)	Podatek rolny	
8.	RF.3111.24.2018	Umorzenie/ podatek rolny IV rata 2018	17.09.2018	17.10.2018	22.10.2018 r.	-	Postanowienie o beprzedmiotowość i postępowania	
Razem kwota umorzeń wynikająca z decyzji:								
9.	RF.3123.2.2.2017	Raty/lzp za 2012-2017	30.11.2017	18.12.2017	22.12.2018	1.451,00 zł raty do 06.2019 r., w tym: 1.320,00 zł – R 131,00 zł - N	Łączne zobowiązanie pieniężne	
10.	RF.3121.1.1.2017	Raty/ podatek rolny 2012 - 2015	17.01.2017	17.02.2017	23.02.2017	1571,00 zł – należność główna 425,00 zł – odsetki	Podatek rolny	
11.	RF.3123.2.1.2017	Odroczenie zaległości/I rata lzp	04.04.2017	05.04.2017	14.04.2017	818,00 zł , w tym: 803,00 zł – R 15,00 zł - L	Łączne zobowiązanie pieniężne*	
Razem kwota odroczeń/rozłożeń na raty wynikająca z decyzji:							849,00	-

* we wniosku podatnik pisząc o podatku rolnym wskazał kwotę zaległości z tytułu I raty lzp w związku z czym przyjęto, że wnioskował o odroczenie zaległości z tytułu lzp

Ustalenia:

1. We wszystkich przypadkach objętych kontrolą organ podatkowy działał na wniosek podatnika. Stwierdzono jednocześnie, że w przypadku decyzji Nr RF.3111.14.2018 (pozycja Nr 4 ww. tabeli) podatnik wniósł o umorzenie zaległości za rok 2018, natomiast organ podatkowy wydał decyzje w sprawie umorzenia zaległości w podatku w łącznej kwocie 508,00 zł, w tym: 477,00 zł podatku od nieruchomości (69,00 zł – III rata z 2017 r., 69,00 zł – IV rata z 2017 r., 171,00 zł – I rata z 2018 r., 168,00 zł – II rata z 2018 r.), 31,00 zł podatku rolnego (17,00 zł – I rata z 2018 r., 14,00 zł – II rata z 2018 r.), tj. objął umorzeniem zaległości podatkowe z tytułu podatku od nieruchomości powstałe w roku 2017 (w kwocie 138,00 zł), wykraczając tym samym poza granice wniesionego wniosku, niezgodnie z zapisami zawartymi w art. 67a § 1 Ordynacji podatkowej. W złożonych w dniu 07.10.2019 r. wyjaśnieniach Wójt Gminy Dragacz wskazał, że w postępowaniu podatkowym zakończonym decyzją nr RF.3111.14.2018 podatnik wnioskował o umorzenie zaległości za rok 2018, natomiast decyzją organ podatkowy umorzył zaległość III i IV raty za 2017 r. oraz I i II raty za 2018 r. Na koncie podatnika w zestawieniu zaległości widniała cała kwota zaległości jaką podatnik posiadał (tj. III i IV rata 2017 i I i II rata 2018). Organ podatkowy omyłkowo przyjął całą kwotę z zestawienia zaległości nie rozgraniczając na rok 2017 i 2018. (**akta kontroli Nr 52/19/III.1**)
Ponadto w postępowaniach ujętych w pozycji Nr 5 i 8 ww. tabeli podatnicy wnieśli wnioski w sprawie umorzenia zaległości podatkowych w odniesieniu do niewymagalnych rat podatków. Organ podatkowy w odniesieniu do podatnika ujętego w poz. 8 tabeli wydał postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania ze względu na beprzedmiotowość wniosku stosownie do art. 165a § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 800 ze zm.). W odniesieniu do podatnika ujętego w poz. Nr 5 tabeli, który w dniu 14 września 2018 r. złożył wniosek w sprawie umorzenia III

raty podatku rolnego za 2018 r. organ podatkowy wydał decyzję o umorzeniu zaległości podatkowej. W dniu wydania decyzji wnioskowana kwota była wymagalna. Wniosek w sprawie umorzenia podatku, na podstawie którego wydano decyzję Nr RF.3111.14.2018 z dnia 07.09.2018 r. wraz z ww. decyzją oraz zestawieniem zaległości podatnika stanowi **akta kontroli Nr 52/19/III.1/2**.

2. Podatnicy w przypadku kontrolowanych spraw do wniosku każdorazowo dołączali „oświadczenie o stanie majątkowym”, ponadto do części wniosków załączano inne dokumenty dotyczące sytuacji majątkowej podatników. Stwierdzono zatem, że w kontrolowanej jednostce zebrano odpowiedni materiał dowodowy, wskazujący na przeprowadzenie przez organ podatkowy wnikliwego i wyczerpującego postępowanie wyjaśniającego, mającego na celu ustalenie przesłanek uzasadniających przyznanie ulg podatkowych, zgodnie z przepisem art. 122, 187 oraz 191 Ordynacji podatkowej.
3. W sprawach ujętych pod pozycją: 1, 3, 5, 6, 7 ww. tabeli organ podatkowy nie wydał postanowienia o wyznaczeniu stronie siedmiodniowego terminu do wypowiedzenia się w zakresie zebranego materiału dowodowego w przedmiotowej sprawie, stosownie do przepisów art. 200 § 1, w związku z art. 123 § 1 Ordynacji podatkowej, pomimo iż w wyniku postępowania wszczętego na wniosek strony wydane decyzje nie uwzględniały w całości wniosku strony. Sytuacja taka wystąpiła w przypadku decyzji: RF.3111.13.2018, RF.3111.16.2018, RF.3111.17.2018, RF.3111.1.2018, RF.3111.27.2018. Ze złożonych w dniu 07.10.2019 r., przez Wójta Gminy Dragacz, wyjaśnień wynika, że nie wydawano postanowień o wyznaczeniu stronie siedmiodniowego terminu do wypowiedzenia się w zakresie zebranego materiału dowodowego z przyczyn błędnego stosowania art. 200 § 5 ordynacji podatkowej (**akta kontroli Nr 52/19/III.1/1**). Kontrolującemu przedłożono teczki postępowań zakończonych wydaniem decyzji w sprawie umorzenia zaległości podatkowych wydawanych w 2019 r. Były to postępowania zakończone wydaniem decyzji Nr: RF.3111.3.2019, RF.3111.5.2019, RF.3111.6.2019. Z akt spraw dotyczących ww. decyzji wynika, że organ podatkowy wyznaczał stronom siedmiodniowy termin do wypowiedzenia się w zakresie zebranego materiału dowodowego. W związku z czym kontrolujący stwierdził, że nieprawidłowość w 2019 r. nie występuje.
4. W wyniku postępowań organ podatkowy orzekał w drodze pisemnej decyzji, stosownie do treści art. 207 oraz zgodnie z art. 210 Ordynacji podatkowej. W decyzjach dotyczących umorzenia zaległości podatkowych zawarte zostały wszystkie obligatoryjne elementy, zgodnie z art. 210 ww. ustawy.
5. Objęte kontrolą decyzje zostały wydane terminowo tj. w terminie miesiąca od daty wszczęcia postępowania.
6. Decyzje w sprawie rozłożenia na raty zaległości podatkowych oznaczone Nr RF.3123.2.2.2017, Rf.3121.1.1.2017 nie zawierały uzasadnienia. Organ podatkowy wskazał, że „w związku z tym, iż decyzja uwzględnia w całości żądanie strony, odstąpiono od sporządzenia uzasadnienia”. Powyższe działanie było sprzeczne z treścią przepisu art. 210 § 5 Ordynacji podatkowej, zgodnie z którym można odstąpić od uzasadnienia decyzji, gdy uwzględnia ona w całości żądanie strony, ale nie dotyczy to decyzji, na podstawie której przyznano ulgę w zapłacie podatku. Rozłożenie na raty zaległości podatkowej wpisuje się w katalog ulg w spłacie zobowiązań podatkowych określony art. 67 a ww. ustawy, w związku z czym decyzje w sprawie rozłożenia na raty powinny zawierać uzasadnienie. Ze złożonych przez Wójta Gminy Dragacz w dniu 07.10.2019 r. wyjaśnień wynika, że decyzje w sprawie rozłożenia na raty zaległości podatkowych oznaczone Nr RF.3123.2.2.2017 i RF.3121.1.1.2017 nie zawierały uzasadnienia z przyczyn błędnej interpretacji prawa podatkowego (**akta kontroli Nr 52/19/III.1/1**). Od 2019 r. wszystkie decyzje dotyczące rozłożenia na raty zawierają uzasadnienie. Powyższe stwierdzono na podstawie wydanych w 2019 r. decyzji w sprawie: rozłożenia na raty łzp oznaczonych

Nr RF.3123.2.1.2019 z dnia 19.03.2019 r., rozłożenia na raty podatku od nieruchomości oznaczona Nr RF.3120.1.1.2019 z dnia 08.04.2019 r., odroczenia łzp oznaczona Nr RF.3123.2.1.2019 z dnia 18.06.2019 r.

Osobą odpowiedzialną za:

- a. wydawanie decyzji wykraczających poza granice wniosku podatnika,
  - b. brak uzasadnień decyzji w sprawie rozkładania na raty zaległości podatkowych,
  - c. wydawanie decyzji bez wyznaczenia stronie siedmiodniowego terminu do wypowiedzenia się w zakresie zebranego materiału dowodowego w przedmiotowej sprawie
- jest Wójt Gminy Dragacz jako organ podatkowy zgodnie z art. 13 § 1 pkt 1 Ordynacji podatkowej.

1.2.5. Skutki finansowe obniżenia górnych stawek podatkowych.

Kontrolę przeprowadzono w zakresie zgodności danych wykazanych w sprawozdaniu Rb-PDP oraz Rb-27S za 2018 r. z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej i dokumentacji podatkowej.

Kontroli poddano następujące dokumenty:

- sprawozdanie Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych j.s.t. za okres od początku roku do 31.12.2018 r.,
- sprawozdanie Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych Gminy Lubiewo za okres od początku roku do 31.12.2018 r.,
- uchwałę Nr XVI/154/16 Rady Gminy Dragacz z dnia 15 grudnia 2016 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości oraz zwolnień w tym podatku,
- uchwałę Nr XV/140/16 Rady Gminy Dragacz z dnia 30 listopada 2016 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych,
- uchwałę Nr XXII/2018/17 Rady Gminy Dragacz z dnia 16 listopada 2017 r. w sprawie obniżenia ceny skupu żyta do celów wymiaru podatku rolnego za rok podatkowy 2018,
- komunikat Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 18 października 2017 r. w sprawie średniej ceny skupu żyta za okres 11 kwartałów będącej podstawą do ustalenia podatku rolnego na rok podatkowy 2018,
- tabela pn. „skutki obniżenia stawek podatkowych na dzień 31.12.2018 roku” sporządzone dla podatku od nieruchomości, rolnego, leśnego i od środków transportowych,
- wydruki komputerowe pn. „Skutki obniżenia stawek podatku od nieruchomości za okres 2018.01.01 – 2018.12.31 rodzaj rejestru wszystkie” dla osób fizycznych i prawnych,
- wydruki komputerowe pn. „Skutki obniżenia stawek podatku od nieruchomości za okres 2018.01.01 – 2018.12.31 rodzaj rejestru zwolnione” dla osób fizycznych i prawnych,
- wydruki komputerowe pn. „Skutki obniżenia stawek podatku rolnego [...] za okres 2018.01.01 – 2018.12.31 z uwzględnieniem ulg” dla osób fizycznych i prawnych,
- wydruki komputerowe pn. „Skutki obniżenia stawek podatku od środków transportowych za okres 2018.01.01 – 2018.12.31” sporządzone odrębnie dla osób fizycznych i prawnych.

W wyniku kontroli ustalono, że w 2018 r. skutki obniżenia górnych stawek podatkowych przedstawiały się następująco:

<i>Podatek</i>	<i>Skutki wykazane w sprawozdaniu (w zł)</i>	<i>Skutki wynikające z</i>	<i>Różnica w wykazanych</i>
----------------	---	--------------------------------	---------------------------------

		<i>Rb-27S za 2018 r.</i>	<i>Rb-PDP za 2018 r.</i>	<i>dokumentacji i ewidencji podatkowej (w zł)</i>	<i>skutkach</i>
<i>Rolny</i>	Osoby prawne	1.849,65	87.539,75	1.849,65	0,00
	Osoby fizyczne	85.690,10		85.690,10	0,00
<i>od nieruchomości</i>	Osoby prawne	981.848,74	1.448.926,98	981.848,74	0,00
	Osoby fizyczne	467.078,24		467.078,24	0,00
<i>Leśny</i>	Osoby prawne	0,00	0,00	0,00	0,00
	Osoby fizyczne	0,00		0,00	0,00
<i>od środków transportowych</i>	Osoby prawne	36.456,86	124.852,74	36.456,86	0,00
	Osoby fizyczne	88.395,88		88.395,88	0,00
Razem		1.661.319,47	1.661.319,47	1.661.319,47	0,00

Ustalenia:

1. Rada Gminy Dragacz uchwałami: Nr XVI/154/16 w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości oraz zwolnień w tym podatku, Nr XV/140/16 w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych, Nr XXII/2018/17 w sprawie obniżenia ceny skupu żyta do celów wymiaru podatku rolnego za rok podatkowy 2018 ustaliła stawki podatków od nieruchomości, od środków transportowych i rolnego niższe od górnych stawek podatkowych określonych odrębnymi przepisami. W Gminie Dragacz nie obniżono stawek podatku leśnego na 2018 r.
2. Dane wynikające ze sprawozdania budżetowego Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych za 2018 rok były zgodne z danymi wykazanymi w sprawozdaniu Rb-27S z wykonania dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego.
3. Porównując dane wykazane w sprawozdaniach Rb-PDP i Rb-27S za 2018 r. dotyczące podatku rolnego, od nieruchomości, leśnego, środków transportowych, z danymi wynikającymi z ww. wydruków dotyczących obniżenia górnych stawek podatkowych, kontrolujący stwierdził, że badana jednostka: prawidłowo wykazała w ww. sprawozdaniach skutki obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od nieruchomości osoby prawne, podatku od środków transportowych, podatku rolnym i leśnym. Skutki obniżenia górnych stawek podatkowych zostały wyliczone w sposób prawidłowy.

1.2.6. Skutki finansowe udzielonych ulg i zwolnień obliczonych za okres sprawozdawczy (bez ulg i zwolnień ustawowych)

Kontrolę przeprowadzono w zakresie zgodności danych wykazanych w sprawozdaniu Rb-PDP oraz Rb-27S za 2018 r. z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej i dokumentacji podatkowej.

Kontrolą objęto prawidłowość wykazania w sprawozdaniach Rb-PDP oraz Rb-27S skutków udzielonych ulg i zwolnień (bez ulg i zwolnień ustawowych) za 2018 r. Zbadano następujące dokumenty:

- sprawozdanie Rb-PDP za 2018 r.,
- sprawozdanie Rb-27S za 2018 r.,
- uchwałę Nr XVI/154/16 Rady Gminy Dragacz z dnia 15 grudnia 2016 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości oraz zwolnień w tym podatku,
- deklaracje podatkowe podatników podatku od nieruchomości (osoby prawne) oznaczone: Nr rejestru: 00000059, 00000071, 00000077, 00000079, 00000076, 00000089, 00000093,

00000095, 00000092, 00000096, 00000094, 00000088, 00000078, 00000061 składane za rok podatkowy 2018,

- wydruk komputerowy pn. „wykaz kart nieruchomości” dotyczący skutków 2018 r.,
- wydruk komputerowy pn. „Skutki obniżenia stawek podatku od nieruchomości za okres 01.01.2018 – 31.12.2018 rodzaj osoby: prawna [...] położenie nieruchomości: wszystkie, rodzaj rejestru: zwolnione”,
- rejestr przypisów i odpisów podatku od nieruchomości za 2018 r.

Zestawienie skutków wykazanych w ww. sprawozdaniach oraz wynikających z objętych badaniem dokumentów przedstawiono w tabeli poniżej.

Podatek		Skutki wykazane w sprawozdaniu (w zł)		Skutki wynikające z dokumentacji/ ewidencji podatkowej (w zł)	Różnica (kol. 4 – kol. 5)
		Rb-PDP	Rb-27S		
1	2	3	4	5	6
Od nieruchomości	Osoby prawne	429.514,67	429.514,67	429.514,67	0,00
	Osoby fizyczne		0,00	0,00	0,00
Rolny	Osoby prawne	0,00	0,00	0,00	0,00
	Osoby fizyczne		0,00	0,00	0,00
Leśny	Osoby prawne	0,00	0,00	0,00	0,00
	Osoby fizyczne		0,00	0,00	0,00
Od środków transportowych	Osoby prawne	0,00	0,00	0,00	0,00
	Osoby fizyczne		0,00	0,00	0,00

Ustalenia:

Porównując dane wykazane w sprawozdaniach Rb-PDP i Rb-27S za 2018 r. dotyczące podatku rolnego, od nieruchomości, leśnego, od środków transportowych z danymi wynikającymi z ewidencji oraz dokumentacji podatkowej – ww. deklaracje podatników podatku od nieruchomości kontrolujący stwierdził, że badana jednostka prawidłowo wykazała w ww. sprawozdaniach skutki udzielonych ulg i zwolnień obliczonych za okres sprawozdawczy (bez ulg i zwolnień ustawowych).

1.2.7. Skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy – Ordynacja podatkowa.

Kontrolę przeprowadzono w zakresie zgodności danych wykazanych w sprawozdaniu Rb-PDP oraz Rb-27S za 2018 r. z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej i dokumentacji podatkowej.

Kontrolą objęto:

- sprawozdanie Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych j.s.t. za okres od początku roku do 31.12.2018 r.,
- sprawozdanie Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych Gminy Dragacz za okres od początku roku do 31.12.2018 r.,
- rejestr decyzji wydanych w 2018 r. w sprawie umorzenia, rozłożenia na raty i odroczenia zaległości podatkowych lub podatku.

W wyniku kontroli ustalono, że skutki wynikające z decyzji wydanych w 2018 r. przez organ podatkowy na podstawie ustawy – Ordynacja podatkowa, przedstawiały się następująco:

A. Umorzenie zaległości podatkowych

Podatek		Skutki wykazane w sprawozdaniu (w zł)		Skutki wynikające z decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy – Ordynacja podatkowa umorzenie zaległości podatkowych (w zł)	Różnica w wykazanych skutkach (w zł)
		Rb-27S za 2018r.	Rb-PDP za 2018r.		
Rolny	Osoby fizyczne	3.430,00	3.430,00	3.430,00	0,00
	Osoby prawne	0,00		0,00	0,00
od nieruchomości	Osoby fizyczne	2.994,00	2.994,00	2.994,00	0,00
	Osoby prawne	0,00		0,00	0,00
Leśny	Osoby fizyczne	0,00	0,00	0,00	0,00
	Osoby prawne	0,00		0,00	0,00
od środków transportowych	Osoby fizyczne	496,00	469,00	496,00	0,00
	Osoby prawne	0,00		0,00	0,00
Razem:		6.893,00	6.893,00	6.893,00	0,00

Ustalenia:

1. Dane w zakresie skutków umorzenia zaległości podatkowych, wynikające ze sprawozdania budżetowego Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych za 2018 rok były zgodne z danymi wykazanymi w sprawozdaniu Rb-27S z wykonania dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego.
2. Stwierdzono, że kontrolowana jednostka prawidłowo wykazała w sprawozdaniach skutki wynikające z decyzji wydanych przez organ podatkowy w sprawie umorzenia zaległości podatkowych tj. zgodnie z kontrolowaną dokumentacją podatkową.

B. Rozłożenie na raty/odroczenie podatków/zaległości podatkowych

Podatek		Skutki wykazane w sprawozdaniu (w zł)		Skutki wynikające z decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy – Ordynacja podatkowa umorzenie zaległości podatkowych (w zł)	Różnica w wykazanych skutkach (w zł)
		Rb-27S za 2018r.	Rb-PDP za 2018r.		
Rolny	Osoby fizyczne	0,00	0,00	0,00	0,00
	Osoby prawne	0,00		0,00	0,00
od nieruchomości	Osoby fizyczne	0,00	0,00	0,00	0,00
	Osoby prawne	0,00		0,00	0,00
Leśny	Osoby fizyczne	0,00	0,00	0,00	0,00
	Osoby prawne	0,00		0,00	0,00
od środków transportowych	Osoby fizyczne	0,00	0,00	0,00	0,00
	Osoby prawne	0,00		0,00	0,00
Razem:		0,00	0,00	0,00	0,00

Ustalenia:

1. Dane w zakresie skutków rozłożenia na raty lub odroczenia terminu płatności podatku lub zaległości podatkowych, wynikające ze sprawozdania budżetowego Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych za 2018 rok były zgodne z danymi wykazanymi w sprawozdaniu Rb-27S z wykonania dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego.
2. Stwierdzono, że kontrolowana jednostka prawidłowo wykazała w sprawozdaniu skutki wynikające z decyzji wydanych przez organ podatkowy w sprawie rozłożenia na raty/odroczenia podatku/zaległości podatkowej.

1.2.8. Windykacja i egzekucja należności podatkowych.

Na podstawie ewidencji podatkowej oraz sprawozdawczości uzgodniono następujący stan zaległości podatkowych na dzień 31.12.2017 r.:

– podatek od nieruchomości – osoby fizyczne	189.415,82 zł
– podatek od nieruchomości – osoby prawne	102.045,89 zł
– podatek od środków transportowych – osoby fizyczne	29.591,02 zł
– podatek od środków transportowych – osoby prawne	2.810,00 zł
– podatek rolny – osoby fizyczne	30.182,82 zł
– podatek rolny – osoby prawne	24,60 zł
– podatek leśny – osoby fizyczne	666,35 zł
– podatek leśny – osoby prawne	0,00 zł
Łącznie:	354.737,50 zł

Kontrolą objęto terminowość podejmowania działań zmierzających do odzyskania zaległości podatkowych, prowadzonych wobec 5 podatników posiadający najwyższe zadłużenie z tytułu podatku od nieruchomości – osoby fizyczny. Należność główna na dzień 31.12.2017 r. wynosiła 139.313,38 zł tj. 73,55% wszystkich zaległości w podatku od nieruchomości – osób fizycznych oraz 39,27% wszystkich zaległości z tytułu ww. podatków.

Kontrolą objęto następującą dokumentację:

- wydruki komputerowe pn. „wykaz podatników zadłużonych na dzień 2017.12.31 za okres do 31.12.2017 podatek od nieruchomości osoby fizyczne – osoby fizyczne”,
- wydruki komputerowe pn. „zestawienie zaległości na dzień 31.12.2017 [...] zobowiązanie: podatek od nieruchomości osoby fizyczne” dla podatników Nr: 05-00001485 (01), 05-00000045 (00), 05-00001139 (00), 05-00000148 (00), 05-00001927 (00),
- wydruk komputerowy pn. „operacje konta [...] szczegółowo” dla podatników Nr 05-00001485 (01), 05-00000045 (00), 05-00001139 (00), 05-00000148 (00),
- dokumentację dotyczącą podatników objętych próbą kontrolną, w tym m.in. postanowienia sądów, dowody wpłaty, dokumenty PK, pisma i inne.

Ustalenia:

1. Na podstawie przedstawionej dokumentacji stwierdzono, że w kontrolowanych sprawach podjęto następujące działania windykacyjne:
  - nr konta 05-00001927 (00), zadłużenie z tytułu podatku od nieruchomości, stan zadłużenia na koniec 2017 r. wynosił 109.090,16 zł. Zobowiązanie dotyczyło okresu i rata 2008 – IV rata 2014. Część zaległości w łącznej kwocie 98,359,00 zł zostało wpisane na hipotekę podatnika. W toku prowadzonego postępowania upadłościowego podatnika Gmina Dragacz w dniu 01.04.2015 r. zgłosiła wierzytelność w postępowaniu upadłościowym do Sędziego Komisarza Sądu Rejonowego w Toruniu Wydział V

- Gospodarczy. W toku prowadzonego postępowania upadłościowego podatnika Sąd Rejonowy w Toruniu Wydział V Gospodarczy, w dniu 7 maja 2018 r., wydał postanowienie (sygn.. akt V GUp 1/15), z treści którego wynika umorzenie wszystkich zobowiązań upadłego, powstałe przed ogłoszeniem upadłości. Na kanwie ww. postanowienia Sądu Rejonowego w Toruniu organ podatkowy dokumentem PK z dnia 27.11.2018 r. dokonał odpisania należności podatnika w łącznej kwocie 109.090,16 zł.
- nr konta 05-00001485 (01), zadłużenie z tytułu podatku od nieruchomości, stan zadłużenia na koniec 2017 r. z tytułu podatku od nieruchomości wynosił 4.696,00 zł. Zobowiązanie dotyczyło IV raty 2017. Wystawiono upomnienie i tytuł wykonawczy Nr SW-21 z dnia 26.01.2018 r. Należność została uregulowana w dniu 09.03.2019 r.
  - nr konta 05-00001139, zadłużenie z tytułu podatku od nieruchomości, stan zadłużenia na koniec 2017 r. wynosił 7.741,40 zł, na koniec dzień kontroli zadłużenie nie występuje. Zadłużenie dotyczyło I – III raty 2016 r. oraz I – IV raty 2017 r. Wystawiono upomnienia i tytuły wykonawcze Nr: SW-66 z dnia 10.05.2016 r., SW-128 z dnia 12.07.2016 r., SW-178 z dnia 11.09.2016 r., SW – 85 z dnia 10.05.2018 r., SW – 102 z dnia 11.07.2017 r., SW-182 z dnia 11.09.2017 r., SW-45 z dnia 26.01.2018 r. Należność została uregulowana (wpłaty z dnia: 11.01.2018 r., 25.01.2018 r., 15.02.2018 r., 26.02.2018 r., 12.03.2018 r., 05.04.2018 r., 07.06.2018 r., 07.06.2018 r., 01.08.2018 r., 01.08.2018 r., 21.09.2018 r., 14.01.2019 r., 14.01.2019 r., 14.05.2019 r.).
  - nr konta 05-00000045 (00), zadłużenie z tytułu podatku od nieruchomości, stan zadłużenia na koniec 2017 r. wynosił 4.622,80 zł. Zadłużeni dotyczyło I rata 2011-IV rata 2017. Wystawiono upomnienia i tytuły wykonawcze Nr SW 1/67 z dnia 26.06.2011 r., SW – 1/125 z dnia 20.10.2011 r., SW – ½ z dnia 16.01.2012 r., SW – 1/52 z dnia 17.05.2012 r., SW – 1/87 z dnia 06.07.2012 r., SW – 1 148 z dnia 05.11.2012 r., SW – 1/1 z dnia 16.01.2013 r., SW – 57 z dnia 21.05.2013 r., SW – 1/91 z dnia 15.07.2013 r., SW – 1/132 z dnia 08.11.2013 r., SW – 1/1 z dnia 10.04.2014 r., SW – 1/38 z dnia 30.06.2014 r., SW – 1/89 z dnia 06.11.2014 r., SW – 1/9 z dnia 22.01.2014 r., SW – 122 z dnia 27.05.2015 r., SW – 145 z dnia 27.07.2015 r., SW – 307 z dnia 18.11.2015 r., SW – 8 z dnia 29.01.2016 r., SW – 83 z dnia 10.05.2016 r., SW – 111 z dnia 12.07.2016 r., SW – 150 z dnia 08.11.2018 r., SW – 6 z dnia 26.01.2017 r., SW – 65 z dnia 10.05.2017 r., SW – 115 z dnia 11.07.2017 r., SW – 155 z dnia 11.09.2017 r., SW – 10 z dnia 26.01.2018 r. Stwierdzono, że w 2017 r. zostały wyegzekwowane należności na łączną kwotę 139,68 zł,
  - nr konta 05-00000148 (00), zadłużenie z tytułu podatku od nieruchomości, stan zadłużenia na koniec 2017 r. wynosił 2.943,00 zł. Zadłużenie dotyczyło I i II raty za 2013 r., I – IV raty za 2014 r., I – IV raty za 2015 r., I – IV raty za 2016 r. Część zaległości za lata 2013 - 2014, w dniu 05.05.2015 r. została zabezpieczona wpisem na hipotekę podatnika (zawiadomienie Sądu Rejonowego w Świeciu V Wydziału Ksiąg Wieczystych o dokonaniu wpisu z dnia 07.05.2015 r. w księdze wieczystej Nr BY1S/00055488/7). Pozostała część zaległości została objęta upomnieniami i tytułami wykonawczymi Nr: SW – 1/137, SW – 1/182, SW – 1/352, SW – 51, SW – 71, SW – 134, SW – 184, SW – 51.
2. Na podstawie dokumentacji dot. przyjętej do kontroli próby, obejmującej 5 podatników ustalono, że Urząd Gminy Dragacz stosownie do obowiązku, jaki nakłada na wierzyciela przepis § 2 rozporządzenia w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych, prowadził kontrolę terminowości spłat należności podatkowych.
  3. Organ podatkowy zgodnie z przepisem § 7 ww. rozporządzenia, wystawiał i kierował do zobowiązanych upomnienia. Po stwierdzeniu braku wpłaty po doręczeniu upomnienia, organ podatkowy wystawiał i kierował do organu egzekucyjnego tytuły wykonawcze.

4. Łączny stan zaległości z tytułu powyższych podatków wynikający z ewidencji księgowej był zgodny z łącznym stanem zaległości z tytułu tych podatków wykazanym w sprawozdaniu Rb-27S za 2017 r.

1.3. Dochody z majątku

Na podstawie sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych oraz sprawozdania z wykonania budżetu za 2018 r. ustalono, że w 2018 r. Gmina Dragacz zrealizowała dochody z majątku w następujących wielkościach:

Paragraf	Dział/Rozdział	Wykonanie dochodów wg sprawozdania Rb-27S za 2018 rok (w zł)	Zaległości wg sprawozdania Rb-27S za 2018 rok (w zł)
§ 0550	<i>wpływy z opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości</i>	1.089,21	20,29
	dział 700, rozdział 70005	1.089,21	20,29
§ 0750	<i>wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych</i>	348.994,12	558.215,92
	Dział 921, rozdział 92109	6.120,31	0,00
	Dział 801, rozdział 80104	6.310,77	26,08
	Dział 801, rozdział 80101	881,01	0,00
	Dział 020, rozdział 02001	4.982,28	0,00
	Dział 700, rozdział 70005	329.091,75	558.189,84
	Dział 750, rozdział 75023	1.608,00	0,00
§ 0770	<i>Wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności/prawa użytkowania wieczystego</i>	24.739,85	0,00
	Dział 700, rozdział 70005	24.739,85	0,00
DOCHODY Z MAJĄTKU OGÓŁEM:		374.823,18	558.236,21

Zakresem kontroli objęto następujące zagadnienia:

- prorowadzenie ewidencji analitycznej opłat z tytułu dochodów z majątku w podziale na poszczególne podmioty,
- możliwość kontroli terminowości wpłat oraz podejmowanie działań windykacyjnych w 2018 roku i latach poprzednich,
- prawidłowość wykazywania dochodów z majątku w sprawozdawczości budżetowej.

Kontrolą objęto następujące dokumenty:

- wydruk komputerowy pn. „zestawienie obrotów i sald kont ksiąg pomocniczych stan na dzień 31.12.2017 r. [...]”, „zestawienie obrotów i sald kont ksiąg pomocniczych stan na dzień 31.12.2017 r. [...]” dla konta 221,
- wydruk komputerowy pn. „sald na kontach na dzień 31.12.2017 r. zakres wydruku zaległości” dotyczący klasyfikacji 70005-0750,

- Rb-27S roczne sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych jednostek samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2017 r.
- Wydruki komputerowe z kont najemców nieruchomości przy ul. Dworcowej 12/8 i Hallerczyków 2B/4,
- wyrok zaoczny Sądu Rejonowego w Grudziądzu Wydział Cywilny z dnia 22 lutego 2018 r. (sygnatura akt I C 35/18),
- nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym wystawiony przez Sąd Rejonowy w Świeciu I Wydział Cywilny z dnia 22 sierpnia 2016 r. (sygnatura akt I Nc 1093/16),
- informacje Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Grudziądzu o zajęciu wierzytelności dłużników z dnia 31.01.2017 r. i 21.03.2019 r.,
- dokumentację dot. kontrahentów objętych próbą kontrolną, w tym: wezwania, korespondencja w sprawie - pozwы sądowe, nakazy zapłaty,

Ustalenia:

1. W kontrolowanej jednostce ewidencja analityczna dot. należności w 2018 r. prowadzona była z podziałem na rodzaj zobowiązania i zobowiązanego. Poszczególni kontrahenci nadane mieli swoje numery ewidencyjne.
2. Ewidencja na koncie 221 i podział tego konta opisano w rozdziale III.1. niniejszego protokołu kontroli.
3. Wykazane w rocznym sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostek samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2018 r. kwoty zaległości netto w zakresie dochodów z majątku są zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.
4. Na podstawie wyroku zaoczego Sądu Rejonowego w Grudziądzu Wydział Cywilny z dnia 22 lutego 2018 r. (sygnatura akt I C 35/18) oraz nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym wystawionym przez Sąd Rejonowy w Świeciu I Wydział Cywilny z dnia 22 sierpnia 2016 r. (sygnatura akt I Nc 1093/16) kontrolujący stwierdził, że kontrolowana jednostka prowadziła windykację należności z tytułu dzierżawy.

1.4. Inne dochody – wpływy z opłat i kar za korzystanie ze środowiska.

Zagadnienia dotyczące wykonania budżetu w zakresie wpływów i wydatków w zakresie ochrony środowiska, w tym wykonania dochodów w rozdziale 90019 „wpływy i wydatki związane z gromadzeniem środków z opłat i kar za korzystanie ze środowiska”, przekazywania sprawozdania OŚ-4g, zgodności sprawozdawczości z ewidencją księgową zostały szczegółowo opisane w punkcie III.2.1. niniejszego protokołu kontroli.

2. Wydatki budżetowe z uwzględnieniem przepisów o zamówieniach publicznych.

Plan i wykonanie wydatków.

2017 rok

Rada Gminy Dragacz dnia 30 stycznia 2017 roku podjęła uchwałę Nr XVII/157/17 z dnia 30 stycznia 2017 r. w sprawie uchwalenia budżetu gminy na 2017 rok, zgodnie z którą zaplanowane wydatki ogółem wynosiły 31.760.562,90 zł, w tym:

- wydatki bieżące w kwocie - 27.155.378,69 zł,
- wydatki majątkowe w kwocie - 10.501.153,00 zł.

W § 12 uchwały budżetowej Rada Gminy upoważniła Wójta Gminy do dokonywania zmian w budżecie polegające na przeniesieniach w planie wydatków między paragrafami i rozdziałami w ramach działu, w zakresie wydatków bieżących, w tym: wydatków na uposażenia i wynagrodzenia ze stosunku pracy oraz przekazania uprawnień kierownikom jednostek organizacyjnych do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostek i z których wynikające płatności wykraczają poza rok budżetowy.

W wyniku dokonanych zmian plan wydatków na dzień 31.12.2017 r. zwiększył się o 1.280.807,61 zł i na dzień 31.12.2017 r. wynosił 68.136.286,98 zł, natomiast jego wykonanie 65.220.726,69 zł, co stanowiło 95,72 % realizacji planu.

Na ogólną kwotę poniesionych wydatków złożyły się:

Rodzaj wydatków	Plan (zł)	Wykonanie (zł)	% realizacji planu
1	2	3	4
wydatki bieżące	29.295.053,78	28.082.434,17	95,86
wydatki majątkowe	6.941.211,30	5.738.249,85	82,66

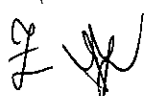
Budżet został opracowany w pełnej szczegółowości z podziałem na działy, rozdziały, paragrafy klasyfikacji budżetowej zgodnie z przepisami art. 236 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1870 ze zm.).

2018 rok

Rada Gminy Dragacz dnia 28 grudnia 2017 roku podjęła uchwałę Nr XXIII/229/17 z dnia 28 grudnia 2017 r. w sprawie uchwalenia budżetu gminy na 2018 rok, zgodnie z którą zaplanowane wydatki ogółem wynosiły 37.735.176,18 zł, w tym:

- wydatki bieżące w kwocie - 28.315.654,99 zł,
- wydatki majątkowe w kwocie - 9.419.521,19 zł.

W § 10 uchwały budżetowej Rada Gminy upoważniła Wójta Gminy do dokonywania zmian w budżecie polegające na przeniesieniach w planie wydatków między paragrafami i rozdziałami w ramach działu, w zakresie wydatków bieżących, w tym: wydatków na uposażenia i wynagrodzenia ze stosunku pracy oraz przekazania uprawnień kierownikom jednostek organizacyjnych do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostek i z których wynikające płatności wykraczają poza rok budżetowy..

W wyniku dokonanych zmian plan wydatków na dzień 31.12.2018 r. zwiększył się o 3.134.994,163 zł i na dzień 31.12.2018 r. wynosił 40.870.170,34 zł, natomiast jego wykonanie 37.865.640,33 zł, co stanowiło 92,65 % realizacji planu.

Na ogólną kwotę poniesionych wydatków złożyły się:

Rodzaj wydatków	Plan (zł)	Wykonanie (zł)	% realizacji planu
1	2	3	4
wydatki bieżące	30.813.648,89	29.236.156,86	94,88
wydatki majątkowe	10.056.521,45	8.629.483,47	85,81

Budżet został opracowany w pełnej szczegółowości z podziałem na działy, rozdziały, paragrafy klasyfikacji budżetowej zgodnie z przepisami art. 236 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.

Przekroczenie planu wydatków.

Powyższe zagadnienie zostało skontrolowane przy pomocy oprogramowania komputerowego ACL.

W kontrolowanej jednostce plan wydatków na 2018 rok został określony uchwałą Nr XXIII/229/17 Rady Gminy Dragacz z dnia 28 grudnia 2017 r. w sprawie budżetu gminy na 2018 rok do którego w trakcie roku wprowadzono zmiany w formie uchwał i zarządzeń. Badaniem objęto realizację wydatków w stosunku do planu finansowego za cały rok 2018.

Dokumentację w oparciu, o którą przeprowadzono kontrolę stanowiły:

- wydruk z programu ACL za okres od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r.,
- wydruk z ewidencji księgowej konta 130 dla danego działu/rozdziału/paragrafu klasyfikacji budżetowej na dzień przekroczenia z wydruku programu ACL oraz przed dniem przekroczenia,
- wyżej wymienione uchwały budżetowe,
- wydruki komputerowe pn. dyscyplina budżetowa na dzień 31.12.2018 dla danego działu/rozdziału/paragrafu na dzień przekroczenia.

Kontrolą objęto przekroczenia z wydruku programu ACL w kwotach powyżej 1.000,00 zł (tj. poz. 4, 10, 12).

Wydruk z programu ACL (okres kontroli 01.01.2018 r. – 31.12.2018 r.) stanowi akta kontroli nr 52/19/III.2/1.

W wyniku kontroli nie stwierdzono przekroczenia wydatków w stosunku do planu

1. poz. 2 – 750/75023/4280 (12.10.2018) – na podstawie wydruku z ewidencji księgowej pn. „Karta wydatków budżetowych 750-75023-4610- za miesiące 01-10 rok 2018” ustalono, że w dniu 12.10.2018 r. zaksięgowano w podanej klasyfikacji budżetowej dokument Nr 0408-SEE.711.77.4.2018.2 dotyczący zapłaty zaliczki na pokrycie kosztów postępowania związanego z egzekucją nieruchomości w wysokości 6.105,00 zł. Faktycznej zapłaty dokonano w dniu 18.10.2018 r. Na podstawie wydruku komputerowego pn. „Dyscyplina budżetowa na dzień 12.10.2018 z nazwami paragrafów” dla ww. klasyfikacji budżetowej stwierdzono, że plan wydatków na dzień 12.10.2018 r. wynosił 5.000,00 zł. Plan ten został zmieniony zarządzeniem Nr 55/18 Wójta Gminy Dragacz z dnia 18.10.2018 r. o kwotę 3.400,00 zł i wynosił 8.400,00 zł. Wobec powyższego na dzień dokonania ww. wydatku nie doszło do przekroczenia planu wydatków.

2. poz. 10 – 758/78514/4300 (10.12.2018) – na podstawie wydruku z ewidencji księgowej pn. „Karta wydatków budżetowych 785-75814-4300- za miesiące 01-12 rok 2018” ustalono, że w dniu 10.12.2018 r. zaksięgowano w podanej klasyfikacji budżetowej fakturę Nr FS/2018/12/8 (usługa doradztwa podatkowego) na kwotę 18.802,65 zł. Faktycznej zapłaty za fakturę dokonano w dniu 20.12.2018 r. (WB Nr 251 z 20.12.2018 r.). Na podstawie wydruku komputerowego pn. „Dyscyplina budżetowa na dzień 10.12.2018 z nazwami paragrafów” dla ww. klasyfikacji budżetowej stwierdzono, że plan wydatków na dzień 12.10.2018 r. wynosił 0,00 zł. Plan ten został zmieniony uchwałą Nr III/9/18 Rady Gminy Dragacz z dnia 20.12.2018 r. o kwotę 21.000,00 zł. Wobec powyższego na dzień dokonania ww. wydatku nie doszło do przekroczenia planu wydatków.
3. poz. 12 – 921/92109/4260 (22.10.2018) – na podstawie wydruku z ewidencji księgowej pn. „Karta wydatków budżetowych 750-75023-4610- za miesiące 01-10 rok 2018” ustalono, że w dniu 12.10.2018 r. zaksięgowano w podanej klasyfikacji budżetowej dokument Nr 0408-SEE.711.77.4.2018.2 dotyczący zapłaty zaliczki na pokrycie kosztów postępowania związanego z egzekucją nieruchomości w wysokości 6.105,00 zł. Faktycznej zapłaty dokonano w dniu 18.10.2018 r. Na podstawie wydruku komputerowego pn. „Dyscyplina budżetowa na dzień 12.10.2018 z nazwami paragrafów dla ww. klasyfikacji budżetowej stwierdzono, że plan wydatków na dzień 12.10.2018 r. wynosił 5.000,00 zł. Plan ten został zmieniony zarządzeniem Nr 55/18 Wójta Gminy Dragacz z dnia 18.10.2018 r. o kwotę 3.400,00 zł i wynosił 8.400,00 zł. Wobec powyższego na dzień dokonania ww. wydatku nie doszło do przekroczenia planu wydatków.

2.1. Wydatki bieżące.

2.1.1. Wydatki poniesione w ramach realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o poniższe przepisy i dokumenty wewnętrzne:

- ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 ze zm.)
- ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 487 ze zm.; t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2137 ze zm.),
- uchwałę Nr XXIII/229/17 Rady Gminy Dragacz z dnia 28 grudnia 2017 r. w sprawie budżetu gminy na 2018 rok,
- uchwałę Nr III/11/18 Rady Gminy Dragacz z dnia 20 grudnia 2018 r. w sprawie budżetu gminy na 2019 rok,
- uchwałę Nr XXX/11/10 Rady Gminy Dragacz z dnia 28 grudnia 2010 r. w sprawie przyjęcia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2011-2020 oraz Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2011 rok,
- uchwałę Nr XXIII/233/17 Rady Gminy Dragacz z dnia 28 grudnia 2017 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie przyjęcia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2011-2020 oraz Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2011 rok,
- uchwałę Nr Rady Gminy Dragacz z dnia w sprawie zmiany uchwały w sprawie przyjęcia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2011-2020 oraz Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2011 rok,

- uchwała Nr IV/38/19 Rady Gminy Dragacz z dnia 28 lutego 2019 r. zmieniająca uchwałę w sprawie budżetu gminy na 2019 rok,
- sprawozdanie Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego – okres sprawozdawczy: od początku roku do 31 grudnia 2018 r. (znacznik: E527732C67FA3042),
- wydruki z ewidencji księgowej pn.:
  - „Dyscyplina budżetowa na dzień 31.12.2018 z nazwami paragrafów” dla klasyfikacji budżetowej 756/75618/0480,
  - „Dyscyplina budżetowa na dzień 31.12.2018 z nazwami paragrafów” dla klasyfikacji budżetowej 851/85154,
  - „Dyscyplina budżetowa na dzień 31.01.2019 z nazwami paragrafów” dla klasyfikacji budżetowej 851/85154,
  - „Dyscyplina budżetowa na dzień 28.02.2019 z nazwami paragrafów” dla klasyfikacji budżetowej 851/85154.

Szczegółową kontrolą objęto zaplanowanie w uchwale budżetowej na 2019 r. wydatków na realizację zadań określonych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2019 r., o kwotę stanowiącą niewykorzystane środki finansowe uzyskane w 2018 r. z wpływów z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych na podstawie art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałanie alkoholizmowi w związku z art. 237 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

W kontrolowanej jednostce zgodnie z art. 212 ust. 8 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 ze zm.), w uchwale budżetowej Rada Gminy określiła dochody z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w 2018 roku wysokości 115.000,00 zł (dział 756 rozdział 75618 § 0480), oraz wydatki na realizację zadań określonych w programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, na kwotę 109.000,00 zł na przeciwdziałanie alkoholizmowi (dział 851 rozdział 85154) oraz zaplanowano środki na przeciwdziałanie narkomanii (dział 851 rozdział 85153) w wysokości 6.000,00 zł. Ustalono, że ww. kwota wydatków została ujęta w „Preliminarzu wydatków Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2018 rok” stanowiącym załącznik Nr 2 do uchwały Nr XXIII/233/17 Rady Gminy Dragacz z dnia 28 grudnia 2017 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie przyjęcia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2011-2020 oraz Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2011 rok.

Plan i wykonanie dochodów oraz wydatków na dzień 31 grudnia 2018 roku przedstawia poniższe zestawienie:

Nazwa	Plan pierwotny (w zł.)	Plan po zmianach (w zł.)	Wykonanie na dzień 31.12.2018 r. (w zł.)	% realizacji
Dochody	115.000,00	115.000,00	136.422,05	118,63
Wydatki	109.000,00	123.925,00	108.639,77	87,67

Na podstawie wydruku z ewidencji księgowej pn. „Dyscyplina budżetowa na dzień 31.12.2018 z nazwami paragrafów” dla klasyfikacji budżetowej 851/85154 ustalono, że poniesione w 2018 roku wydatki na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w dziale 851/85154, ze szczegółowością do paragrafów klasyfikacji budżetowej, przedstawiają się następująco:

Paragraf (§)	Plan pierwotny (w zł.)	Plan po zmianach (w zł.)	Wykonanie na 31.12.2017 r. (w zł.)	% realizacji
2330	500,00	500,00	354,60	70,92
4110	3.000,00	3.000,00	2.116,98	70,57
4120	700,00	700,00	0,00	0,00
4170	60.000,00	62.000,00	61.252,00	98,79
4210	14.600,00	20.525,00	15.828,19	77,12
4260	6.000,00	6.000,00	6.000,00	100,00
4300	22.600,00	28.600,00	22.396,36	78,31
4410	400,00	400,00	253,84	63,46
4430	200,00	200,00	0,00	0,00
4610	0,00	1.000,00	0,00	0,00
4700	1.000,00	1.000,00	437,80	43,78
Ogółem	109.000,00	123.925,00	108.639,77	87,67

Ustalono, że dane wykazane w ewidencji księgowej dotyczące wysokości poniesionych wydatków w 2018 roku na realizację Gminnego Programu są zgodne z danymi wykazanymi w sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres sprawozdawczy od początku roku do 31 grudnia 2018 r. (znacznik: E527732C67FA3042).

Według przepisów art. 11¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi dochody z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, o których mowa w art. 18 ustawy są dodatkowymi środkami na finansowanie zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych. Ponadto, zgodnie z art. 18² ww. ustawy, dochody za wydanie zezwoleń wydanych na podstawie art. 18 oraz art. 18¹ oraz dochody z opłat określonych w art. 11¹ za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych mogą być tylko i wyłącznie przeznaczone na realizację programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz rozwiązywania problemów narkomanii. Należy uznać, że warunek ten jest spełniony w następujących sytuacjach:

- gdy w danym roku budżetowym wszystkie dochody uzyskane z powyższych tytułów zostaną przeznaczone na realizację obu programów,
- oraz gdy niezależnie od sposobu postępowania z niewykorzystanymi środkami w roku budżetowym, w kolejnym roku planowane wydatki na realizację gminnych programów o tę właśnie wielkość przekroczą kwotę planowanych dochodów pozyskanych z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

W wyniku kontroli obowiązku zwiększenia planu wydatków na 2019 rok o środki niewykorzystane w 2018 roku ustalono:

- w dniu 28 lutego 2019, na mocy uchwały Rady Gminy, dokonano zwiększenia planu wydatków w klasyfikacji - dział 851 rozdział 85154, o kwotę 41.207,00 zł,
- zwiększono plan pierwotny wydatków z kwoty 130.700,00 zł do kwoty 171.907,00 zł,
- dodatkowe środki zaplanowano w klasyfikacji 851/85154/grupa 1100 (31.207,00 zł) oraz w klasyfikacji 851/85154/grupa 1400 (kwota 10.000,00 zł).

2.1.2. Wydatki z tytułu wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń.

2.1.2.1. Prawidłowość zaszeregowania oraz stosowanie stawek płac.

Na podstawie sprawozdania Z-06 o pracujących, wynagrodzeniach i czasie pracy za 2018 r. ustalono, że w Urzędzie Gminy Dragacz według stanu na dzień 31 grudnia 2018 r. zatrudnione były 33 osoby.

Przeciętna liczba osób zatrudnionych w Urzędzie w roku 2018 wynosiła 32,9 osób.

Kontrolą objęto prawidłowość naliczenia i wypłacania wynagrodzeń dla:

- Wójta,
- Skarbnika,
- Sekretarza,
- Kierownika Referatu Rozwoju Gospodarczego i Pozyskiwania Funduszy Europejskich,
- Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego.

Ogółem zbadano wynagrodzenie 5 pracowników, co stanowi 15,15 % ogólnej liczby zatrudnionych wg stanu na 31.12.2018 r.

Badaniem objęto:

- angaże ww. pracowników,
- uchwałę nr XVII/162/17 Rady Gminy Dragacz z dnia 30 stycznia 2017 r. w sprawie ustalenia wysokości wynagrodzenia dla Wójta Gminy Dragacz,
- uchwałę Nr XXVII/270/18 Rady Gminy Dragacz z dnia 28 czerwca 2018 r. w sprawie obniżenia wynagrodzenia dla Wójta Gminy Dragacz,
- kartoteki wynagrodzeń za okres od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r. objętych kontrolą pracowników,
- niżej wymienione listy płac,
- sprawozdanie Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych Urzędu Gminy za grudzień 2018 r.

Wyżej wymienione dokumenty zostały przeanalizowane pod kątem przestrzegania przez jednostkę następujących aktów prawnych:

- ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 902 ze zm.; t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1260 ze zm.),
- ustawy budżetowej na rok 2018 z dnia 11 stycznia 2018 r. (Dz. U., poz. 291),
- ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1875 ze zm.; t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 994 ze zm.),
- rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 1786),
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz.U. z 2018 r. poz. 936 ze zm.),
- rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1015 ze zm.),
- rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U., poz. 109 ze zm.),
- zarządzenia Nr 20/09 Wójta Gminy Dragacz z dnia 1 maja 2009 r. w sprawie ustalenia regulaminu wynagradzania pracowników Urzędu Gminy w Dragaczu,
- zarządzenia Nr 74/17 Wójta Gminy Dragacz z dnia 21 grudnia 2017 r. w sprawie ustalenia regulaminu wynagradzania pracowników Urzędu Gminy w Dragaczu.

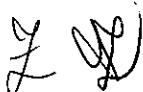
Ustalenia:

1. W zakresie regulaminu wynagradzania:

- W okresie objętym kontrolą w Urzędzie Gminy Dragacz, stosownie do treści art. 39 ust. 1 ustawy o pracownikach samorządowych, obowiązywał regulamin wynagradzania wprowadzony zarządzeniem Nr 20/09 Wójta Gminy Dragacz z dnia 11 maja 2009 r., zmieniony zarządzeniem Nr 45/12 Wójta Gminy Dragacz z dnia 20 września 2012 r. W 2017 r. został wprowadzony nowy regulamin wynagradzania zarządzeniem Nr 74/17 Wójta Gminy Dragacz z dnia 21 grudnia 2017 r.,
- Regulamin wynagradzania z 2009 i 2017 roku dotyczył wyłącznie pracowników Urzędu Gminy Dragacz zatrudnionych na podstawie umowy o pracę,
- Regulamin wynagradzania zawierał wymagany treścią art. 39 ust. 1 pkt 2 ustawy o pracownikach samorządowych szczegółowe warunki wynagradzania, w tym maksymalne miesięczne kwoty wynagrodzenia zasadniczego oraz wymagany treścią art. 39 ust. 1 pkt 1 wymagania kwalifikacyjne pracowników samorządowych. W § 3 ust. 1 regulaminu wynagradzania z 2009 i 2017 roku określono, że w Urzędzie Gminy w Dragaczu obowiązują pracowników wymagania kwalifikacyjne określone właściwymi przepisami,
- W obu objętych kontrolą regulaminach zawarto uregulowania dotyczące warunków przyznawania oraz warunki i sposób wypłacania nagród. W § 7 ww. regulaminów wskazano, że pracownikom może być przyznana nagroda uznaniowa za szczególne osiągnięcia w pracy zawodowej. Ponadto wskazano, że nagrodę przyznaje kierownik urzędu na wniosek bezpośredniego przełożonego pracownika lub z własnej inicjatywy, przy czym wniosek przełożonego powinien zawierać uzasadnienie jej przyznania,
- Regulamin wynagradzania z roku 2009 i 2017 zawierał postanowienia dotyczące przyznawania pracownikom dodatków specjalnych oraz funkcyjnych. W § 9 ww. regulaminów wskazano, że z tytułu okresowego zwiększenia obowiązków służbowych lub powierzenia dodatkowych zadań pracownikowi może być przyznany na czas określony dodatek specjalny,
- Powyższe uregulowania dotyczące przyznawania nagród uznaniowych dla pracowników oraz dodatków specjalnych były zgodne z treścią art. 36 ust. 5 i 6 ustawy o pracownikach samorządowych.

2. Wynagrodzenia Wójta Gminy Dragacz

- Obowiązujące w kontrolowanym okresie warunki płacy Wójta ustaliła Rada Gminy Dragacz uchwałą nr XVII/162/17 z dnia 30 stycznia 2017 r. w sprawie ustalenia wysokości wynagrodzenia dla Wójta Gminy Dragacz, tj. zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 2 ustawy o samorządzie gminnym. W przedmiotowej uchwale ustalono wysokość wynagrodzenia zasadniczego w kwocie 5.800,00 zł, dodatku funkcyjnego w kwocie 1.900,00 zł oraz dodatku specjalnego w wysokości 20% łącznego wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego,
- w dniu 28 czerwca 2018 r. Rada Gminy Dragacz uchwałą Nr XXVII/270/18 z dnia 28 czerwca 2018 r. dokonała zmniejszenia kwoty wynagrodzenia zasadniczego Wójta (z kwoty 5.800,00 zł), do poziomu kwoty maksymalnej w wysokości 4.700,00 zł, określonej w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2018 r., poz. 936). Wysokość dodatku funkcyjnego również określono w maksymalnie przysługującej wysokości tj. 1.900,00 zł. Jednocześnie dokonano podwyższenia dodatku specjalnego z 20% do 40%,
- W okresie objętym kontrolą Wójtowi Gminy nie przyznano nagrody jubileuszowej oraz nie nabył od do niej prawa.

3. Wynagrodzenie dla Skarbnika Gminy.

- Wysokość wynagrodzenia dla Skarbnika Gminy w okresie objętym kontrolą zostało ustalone przez Wójta Gminy w angażu Nr OK.2121.13.2017 z dnia 14.02.2017 r., Nr OK.2121.6.2018 z dnia 15.01.2018 r. oraz Nr OK.2121.5.2019 z dnia 15.01.2019 r., zgodnie z treścią art. 7 pkt 1 ustawy o pracownikach samorządowych. Wszystkie powyższe angaże obowiązywały od dnia 1 stycznia w roku, w którym zostały wydane,
- Wysokość wynagrodzenia zasadniczego oraz dodatku funkcyjnego ustalone dla Skarbnika angażem w 2017 r. i 2018 r. nie przekraczały kwot maksymalnych określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 1786 ze zm.). Natomiast, wysokość wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego ustalona angażem w 2019 r. nie przekraczała kwot maksymalnych określonych w załączniku nr 2 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych,
- Czynności kontrolne wykazały, że Skarbnikowi Gminy (zatrudnionemu na podstawie powołania) w okresie objętym kontrolą Wójt Gminy przyznał bez uzasadnienia nagrody uznaniowe w łącznej wysokości 6.600,00 zł (2017 r. – 2.600,00 zł, 2018 r. – 2.700,00 zł, 2019 r. – 1.300 zł) na podstawie regulaminu wynagradzania, co opisano w dalszej części niniejszego protokołu kontroli,
- Skarbnik Gminy uzyskała w 11 lipca 2018 r. uprawnienie do nagrody jubileuszowej (40 lat pracy) w wysokości 300% wynagrodzenia miesięcznego. Prawdopodobnie naliczenia nagrody jubileuszowej opisane w dalszej części niniejszego protokołu kontroli.

4. Wynagrodzenie dla Sekretarza Gminy.

- Wysokość wynagrodzenia dla Sekretarza Gminy w okresie objętym kontrolą zostało ustalone przez Wójta Gminy w angażu Nr OK.2121.13.2017 z dnia 14.02.2017 r., Nr OK.2121.5.2018 z dnia 15.01.2018 r. oraz Nr OK.2121.5.2019 z dnia 15.01.2019 r., zgodnie z treścią art. 7 pkt 1 ustawy o pracownikach samorządowych oraz w kwocie zgodnej z obowiązującymi w okresie objętym kontrolą regulaminami wynagradzania. Wszystkie powyższe angaże obowiązywały od dnia 1 stycznia w roku, w którym zostały wydane,
- Dodatek funkcyjny przyznano Sekretarzowi zgodnie z obowiązującymi w latach 2017-2019 regulaminami wynagradzania (wysokość dodatku funkcyjnego nie przekraczała maksymalnych kwot określonych w załącznikach Nr 2 do regulaminu wynagradzania z 2009 r. i 2017 r.),
- Sekretarzowi Gminy nie przyznano w okresie objętym kontrolą dodatku specjalnego,
- W okresie objętym kontrolą Sekretarzowi Gminy nie przyznano nagrody jubileuszowej oraz nie nabył od do niej prawa,
- Czynności kontrolne wykazały, że Sekretarzowi Gminy w okresie objętym kontrolą Wójt Gminy przyznał bez uzasadnienia nagrody uznaniowe w łącznej wysokości 6.600,00 zł (2017 r. – 2.600,00 zł, 2018 r. – 2.700,00 zł, 2019 r. – 1.300,00 zł), co opisano w dalszej części protokołu.

5. Wynagrodzenie dla Kierownika Referatu Rozwoju Gospodarczego i Pozyskiwania Funduszy Europejskich oraz dla Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego.

- Wynagrodzenia ww. pracowników zostały określone przez Wójta Gminy Dragacz zgodnie z treścią art. 7 pkt 3 ustawy o pracownikach samorządowych na podstawie poniższych angaży:
  - Kierownik RRGiPFE – angaż Nr OK.2121.13.2017 z dnia 14.02.2017 r., Nr OK.2122.8.2018 z dnia 15.01.2018 r., Nr OK.2121.5.2019 z dnia 15.01.2019 r.,
  - Kierownik USC – angaż Nr OK.2121.13.2017 z dnia 14.02.2017 r., Nr OK.2122.7.2018 z dnia 15.01.2018 r., Nr OK.2121.5.2019 z dnia 15.01.2019 r.,
- Wysokość wynagrodzeń zasadniczych została określona zgodnie z obowiązującymi w jednostce, w okresie objętym kontrolą, regulaminami wynagradzania pracowników Urzędu Gminy,
- Pracownikom przyznano dodatek za wysługę lat w wysokości zgodnej z art. 38 ust. 1 ustawy.
- Wyżej wymienionym pracownikom w okresie objętym kontrolą Wójt Gminy Dragacz przyznał następujące nagrody uznaniowe bez uzasadnienia ich przyznania:
  - Kierownikowi RRGiPFE przyznano nagrody uznaniowe w łącznej wysokości 6.000,00 zł (2017 r. – 2.300,00 zł, 2018 r. – 2.500,00 zł, 2019 r. – 1.200,00 zł),
  - Kierownik USC przyznano nagrody uznaniowe w łącznej wysokości 4.700,00 zł (2017 r. – 1.900,00 zł, 2018 r. – 2.050,00 zł, 2019 r. – 750,00 zł).

2.1.2.2. Prawidłowość naliczenia i wypłaty wynagrodzeń za miesiąc czerwiec 2018 roku.

Kontrolą objęto prawidłowość naliczenia i wypłaty wynagrodzenia za miesiąc czerwiec 2018 roku dla niżej wymienionych osób:

- Wójt Gminy Dragacz,
- Skarbnik Gminy Dragacz,
- Sekretarz Gminy Dragacz,
- Kierownik Referatu Rozwoju Gospodarczego i Pozyskiwania Środków Europejskich,
- Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego.

Badaniem objęto następujące dokumenty:

- angaże ww. pracowników obowiązujące w miesiącu czerwcu 2018 roku,
- listy płac: Nr 33/18 z dnia 27.06.2018 r., Nr 34/18 z dnia 27.06.2018 r.,
- kartoteki roczne wynagrodzeń za 2018 rok,
- wyciąg bankowy Nr 125 z dnia 27.06.2018 r. do rachunku 50 8168 0007 0008 0217 2000 0004 potwierdzający wypłatę wynagrodzenia,
- upoważnienie Sekretarza Gminy Nr OK.0052.24.2016 z dnia 20.04.2016 r.

Ustalenia:

1. Wynagrodzenia ustalone w angażach ww. pracowników zgodne były z wysokościami wynagrodzeń ujętymi w kartach wynagrodzeń i listach płac (kwoty brutto).
2. Wysokość wynagrodzeń obliczonych w liście płac za czerwiec nr 33/18 i nr 34/18 (kwoty netto) były zgodne z wysokościami wynagrodzeń przekazanymi na konta pracowników, co stwierdzono na podstawie WB nr 125 z dn. 27.06.2018 r. prowadzonego dla rachunku bankowego o nr 50 8168 0007 0008 0217 2000 0004.

3. Lista płac dotycząca wynagrodzenia Wójta Gminy Dragacz została podpisana przez osobę sporządzającą, Skarbnika Gminy oraz zatwierdzona przez Sekretarza Gminy, na podstawie upoważnienia z dnia 20.04.2016 r.
4. Lista płac dotycząca pozostałych pracowników objętych kontrolą została podpisana przez osobę sporządzającą, Skarbnika Gminy oraz zatwierdzona przez Wójta Gminy.

2.1.2.3. Prawidłowość przyznania nagród uznaniowych i dodatków specjalnych.

Badaniem objęto:

- pisma dotyczące przyznania nagród uznaniowych pracownikom Urzędu Gminy w Dragaczu z 2017, 2018 i 2019 roku,
- listy płac dotyczące wypłaty ww. nagród uznaniowych w 2017, 2018 i 2019 r.,
- pisma dotyczące przyznania dodatków specjalnych pracownikom Urzędu Gminy w Dragaczu w 2017, 2018 i 2019 roku,

Wyżej wymienione dokumenty zostały przeanalizowane pod kątem przestrzegania przez jednostkę następujących przepisów prawa:

- ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 902 ze zm.; t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1260 ze zm.),
- ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1666 ze zm.; t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 108 ze zm.; t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 917 ze zm.),
- rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie zakresu prowadzenia przez pracodawców dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz sposobu prowadzenia akt osobowych pracownika (Dz. U. Nr 62, poz. 286 ze zm.; t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 894),
- rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 grudnia 2018 r. w sprawie dokumentacji pracowniczej (Dz. U. z 2018 r., poz. 2369),
- zarządzenia Nr 20/09 Wójta Gminy Dragacz z dnia 11 maja 2009 r. w sprawie ustalenia Regulaminu Wynagradzania Pracowników Urzędu Gminy w Dragaczu, zmienionego zarządzeniem Nr 45/12 Wójta Gminy Dragacz z dnia 20 września 2012 r.,
- zarządzenia Nr 74/17 Wójta Gminy Dragacz z dnia 21 grudnia 2017 r. w sprawie ustalenia Regulaminu Wynagradzania Pracowników Urzędu Gminy w Dragaczu.

Ustalenia:

1. W okresie objętym kontrolą tj. w roku 2017, 2018 i 2019 Wójt Gminy Dragacz przyznał pracownikom Urzędu Gminy w Dragaczu nagrody uznaniowe w łącznej wysokości 131.150,00 zł (2017 r. – 49.300,00 zł, 2018 r. – 58.950,00 zł, 2019 r. – 22.900,00 zł).
2. Skarbnikowi Gminy, zatrudnionemu na podstawie powołania, w okresie objętym kontrolą Wójt Gminy przyznał nagrody uznaniowe w łącznej wysokości 6.600,00 zł (2017 r. – 2.600,00 zł, 2018 r. – 2.700,00 zł, 2019 r. – 1.300 zł) na podstawie regulaminu wynagradzania z 2009 i 2017 r. Na wstępie należy zauważyć, że w art. 39 ust. 1 ustawy o pracownikach samorządowych wskazano, że pracodawca określi regulamin wynagradzania dla pracowników samorządowych, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 3 tej ustawy tj. do zatrudnionych na podstawie umowy o pracę. Regulacja ta znalazła swoje odzwierciedlenie w § 2 pkt 3 obu ww. regulaminów wynagradzania, w którym wskazano, że ilekroć w regulaminie mowa jest o pracowniku, należy przez to rozumieć osobę zatrudnioną w Urzędzie Gminy w Dragaczu na podstawie umowy o pracę. Odnotować trzeba także, że zgodnie z treścią art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy o pracownikach

samorządowych, skarbnik zatrudniany jest na podstawie powołania. Powołania tego dokonuje rada gminy, stosownie do art. 18 ust. 2 pkt 3 ustawy o samorządzie gminnym. Mając na względzie przywołane powyżej przepisy prawne, Skarbnik Gminy nie jest pracownikiem zatrudnionym na podstawie umowy o pracę, lecz na podstawie powołania. W związku z tym, regulaminu wynagradzania nie stosuje się do pracowników zatrudnionych na podstawie powołania (jak w przypadku skarbnika) i nie może on zawierać zasad dotyczących wynagrodzenia tych pracowników. W związku ze stwierdzoną nieprawidłowością zwrócono się do Wójta Gminy Dragacz Pani Doroty Krezymon o złożenie wyjaśnień. W piśmie z dnia 13.09.2019 r. Wójt Gminy wskazała, że „(...) błędnie zastosowano podstawę prawną jednakże nie zmienia to faktu, że nagroda taka mogła być przyznana i była przyznana w ramach posiadanych środków finansowych. Zwróć szczególną uwagę aby w przyszłości przy przyznawaniu nagrody Skarbnikowi Gminy była zastosowana odpowiednia podstawa prawna”. Odpowiedzialność za powyższą nieprawidłowość ponosi Pani Dorota Krezymon – Wójt Gminy Dragacz na podstawie art. 7 pkt 1 ustawy o pracownikach samorządowych, który stanowi, że wójt wykonuje czynności z zakresu prawa pracy wobec skarbnika.

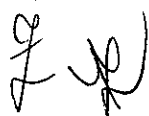
Wyjaśnienia Wójta Gminy Dragacz z dnia 13.09.2019 r. w sprawie stwierdzonych nieprawidłowości stanowią **akta kontroli Nr 52/19/III.2/2.**

Kserokopie pism przyznających w latach 2017-2019 nagrody uznaniowe Skarbnikowi Gminy Dragacz stanowią **akta kontroli Nr 52/19/III.2/3.**

Kserokopia zarządzenia Nr 20/09 Wójta Gminy Dragacz z dnia 11 maja 2009 r. w sprawie ustalenia Regulaminu Wynagradzania Pracowników Urzędu Gminy w Dragaczu, zmienionego zarządzeniem Nr 45/12 Wójta Gminy Dragacz z dnia 20 września 2012 r. stanowi **akta kontroli Nr 52/19/III.2/4.**

Kserokopia zarządzenia Nr 74/17 Wójta Gminy Dragacz z dnia 21 grudnia 2017 r. w sprawie ustalenia Regulaminu Wynagradzania Pracowników Urzędu Gminy w Dragaczu stanowi **akta kontroli Nr 52/19/III.2/5.**

3. Wszystkie pisma przyznające w 2017, 2018 i 2019 roku pracownikom Urzędu Gminy w Dragaczu nagrody uznaniowe nie zawierały uzasadnienia ich przyznania. W związku ze stwierdzoną nieprawidłowością zwrócono się do Wójta Gminy Dragacz o złożenie wyjaśnień. W piśmie z dnia 13.09.2019 r. Pani Dorota Krezymon Wójt Gminy wskazała, że „brak uzasadnienia w przyznawanych pracownikom Urzędu Gminy w Dragaczu nagrodach uznaniowych w latach 2017-2019 wynika z interpretacji, że trudno jest w pracy urzędnika doszukiwać się „szczególnych osiągnięć w pracy zawodowej”. Każdy zatrudniony urzędnik przystępując do wykonywania pracy składa ślubowanie „że na zajmowanym stanowisku będę służyć państwu polskiemu i wspólnocie samorządowej, przestrzegać porządku prawnego i wykonywać sumiennie powierzone mi zadania”. Każda zatrudniona w Urzędzie Gminy osoba stara się w jak najlepszym stopniu wykonywać swoje zadania. Pragnę zauważyć, że w tym okresie nie zastosowałam żadnej kary upomnienia czy nagany. Poza tym w tak niewielkim zakładzie pracy brak dwóch takich samych stanowisk pracy, co mogłoby powodować rywalizację między pracownikami, a pracodawcy utrudnić pokazanie różnicy w zaangażowaniu w wykonywaniu obowiązków. Trudno wymagać np. od osoby zatrudnionej na stanowisku obsługi kasowej wykazania się „szczególnymi osiągnięciami”. Czy należy uznać, że ta osoba nigdy nie otrzyma nagrody uznaniowej? Moim zdaniem prowadziłoby to nierównego traktowania pracowników oraz do konfliktu między samymi pracownikami, a co za tym idzie stworzenia nieprzyjemnej atmosfery w miejscu pracy. Uważam, że przyznawane nagrody uznaniowe są w Urzędzie Gminy w Dragaczu zróżnicowane, a więc nie są wszyscy traktowani równo.

Ponadto nagrody były przyznane zgodnie z § 7 regulaminu wynagradzania w Urzędzie Gminy zgodnie z którym nagroda może być przyznana z własnej inicjatywy kierownika urzędu, a regulamin wynagradzania w takiej sytuacji nie obliguje do uzasadnienia przyznania nagrody (§7 pkt 2 i pkt 3 regulaminu). W przyszłości przy przyznawaniu nagród będą stosować uzasadnienie ich przyznania". Ustosunkowując się do złożonych wyjaśnień odnotować należy, że brak uzasadnienia przyznania nagród uznaniowych stanowi naruszenie art. 36 ust. 6 ustawy o pracownikach samorządowych. W myśl tego przepisu pracownikowi samorządowemu za szczególne osiągnięcia w pracy zawodowej można przyznać nagrodę. Powyższe stanowi także naruszenie § 7 ust. 1 regulaminu wynagradzania z 2019 i 2017 roku, zgodnie z treścią którego, pracownikowi może być przyznana nagroda uznaniowa za szczególne osiągnięcia w pracy zawodowej. Analiza obu przywołanych regulacji wskazuje, że nagroda uznaniowa jest dodatkowym i szczególnym wyróżnieniem pracownika, dlatego istotne jest uzasadnienie jej przyznania przez pracodawcę. Odpowiedzialność za powyższą nieprawidłowość ponosi Pani Dorota Krezymon – Wójt Gminy Dragacz, na podstawie art. 7 pkt 1 i 3 ustawy o pracownikach samorządowych, który stanowi, że wójt wykonuje czynności z zakresu prawa pracy wobec sekretarza gminy, skarbnika gminy oraz pozostałych pracowników samorządowych.

Wyjaśnienia Wójta Gminy Dragacz z dnia 13.09.2019 r. w sprawie stwierdzonych nieprawidłowości stanowią **akta kontroli Nr 52/19/III.2/2.**

Kserokopie pism przyznających w latach 2017-2019 nagrody uznaniowe Skarbnikowi Gminy Dragacz stanowią **akta kontroli Nr 52/19/III.2/3.**

Kserokopie pism przyznających w latach 2017-2019 nagrody uznaniowe stanowią **akta kontroli Nr 52/19/III.2/6.**

Kserokopia zarządzenia Nr 20/09 Wójta Gminy Dragacz z dnia 11 maja 2009 r. w sprawie ustalenia Regulaminu Wynagradzania Pracowników Urzędu Gminy w Dragaczu, zmienionego zarządzeniem Nr 45/12 Wójta Gminy Dragacz z dnia 20 września 2012 r. stanowi **akta kontroli Nr 52/19/III.2/4.**

Kserokopia zarządzenia Nr 74/17 Wójta Gminy Dragacz z dnia 21 grudnia 2017 r. w sprawie ustalenia Regulaminu Wynagradzania Pracowników Urzędu Gminy w Dragaczu stanowi **akta kontroli Nr 52/19/III.2/5.**

4. Stwierdzono, że niżej wymienionym pracownikom Urzędu Gminy w Dragaczu przyznano dodatki specjalne z tytułu okresowego zwiększenia obowiązków służbowych lub powierzenia dodatkowych zadań, które ujęte były w regulaminie organizacyjnym i/lub zakresie czynności pracownika:

a) Panu [REDAKTED] (sprzątaczką) pismem z dnia 04.12.2017 r. i Pani [REDAKTED] (sprzątaczką) pismem z dnia 04.12.2017 r. przyznano pismami z dnia 04.12.2017 r. dodatek specjalny za miesiąc listopada w wysokości 30% wynagrodzenia zasadniczego w związku ze zwiększeniem zakresu czynności. Ustalono, że ww. pracownikom nie został nadany przez Wójta Gminy odrębnym pismem zakres czynności. Również w regulaminie organizacyjnym z 2012 roku i 2017 roku nie wskazano obowiązków pracowników zatrudnionych na stanowisku sprzątaczkii,

Kserokopia pisma przyznającego dodatek specjalny Pani [REDAKTED] z dnia 22.05.2017 r. stanowi **akta kontroli Nr 52/19/III.2/7.**

Kserokopia umowy o pracę Pani [REDAKTED] z dnia 09.10.2017 r. stanowi **akta kontroli Nr 52/19/III.2/8.**

Kserokopia pisma przyznającego dodatek specjalny [REDAKTED] z dnia 22.05.2017 r. stanowi **akta kontroli Nr 52/19/III.2/9.**

Kserokopia umowy o pracę Pana [REDAKTOWANE] z dnia 09.10.2017 r. stanowi akta kontroli Nr 52/19/III.2/10.

- b) Pani Sylwii Milwicz-Rogackiej (referent) przyznano następujące dodatki specjalne: pismem z dnia 22.11.2017 r. w wysokości 235,00 zł, pismem z dnia 17.05.2018 r. w wysokości 35% wynagrodzenia zasadniczego oraz pismem z dnia 22.11.2018 r. w wysokości 340,00 zł – za realizację zadania zleconego związanego ze zwrotem części podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej przez producentów rolnych. Dodatkowe czynności, w związku z którymi ww. pracownikowi zostały przyznane dodatki specjalne, były wskazane w zakresie czynności z dnia 03.07.2017 r. – pkt 8 gromadzenie dokumentacji oraz naliczanie zwrotu akcyzy na paliwo dla rolników oraz w § 15 ust. 4 pkt 8 regulaminu organizacyjnego z roku 2012 i 2017,

Kserokopie pism przyznających dodatki specjalnie Pani Sylwii Milwicz-Rogackiej z dnia 22.11.2017 r., 17.05.2018 r., 22.11.2018 r. stanowią akta kontroli Nr 52/19/III.2/11.

Kserokopia zakresu czynności Pani Sylwii Milwicz-Rogackiej z dnia 03.07.2017 r. stanowi akta kontroli Nr 52/19/III.2/12.

Kserokopia angażu Pani Sylwii Milwicz-Rogackiej z dnia 15.01.2018 r. stanowi akta kontroli Nr 52/19/III.2/13.

- c) Pani Wiolecie Strysik (referent ds. wymiaru podatku) przyznano następujące dodatki specjalne: pismem z dnia 22.05.2017 r. w wysokości 20% wynagrodzenia zasadniczego, pismem z dnia 22.11.2017 r. w wysokości 230,00 zł, pismem z dnia 17.05.2018 r. w wysokości 30% wynagrodzenia zasadniczego, pismem z dnia 22.11.2018 r. w wysokości 340,00 zł, pismem z dnia 24.05.2019 r. w wysokości 35% wynagrodzenia zasadniczego – za realizację zadania zleconego związanego ze zwrotem części podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej przez producentów rolnych. Dodatkowe czynności, w związku z którymi ww. pracownikowi zostały przyznane dodatki specjalne, były wskazane w zakresie czynności z dnia 02.05.2013 r. - pkt 6 oraz z dnia 03.01.2018 r. – pkt 6 oraz w § 15 ust. 4 pkt 8 regulaminu organizacyjnego z roku 2012 i 2017,

Kserokopie pism przyznających dodatki specjalnie Pani Wiolecie Strysik z dnia 22.05.2017 r., 22.11.2017 r., 17.05.2018 r., 22.11.2018 r., 24.05.2019 r. stanowią akta kontroli Nr 52/19/III.2/14.

Kserokopie zakresów czynności Pani Wiolety Strysik z dnia 02.05.2013 r. i z dnia 03.01.2018 r. stanowią akta kontroli Nr 52/19/III.2/15..

Kserokopie angażu Pani Wiolety Strysik z dnia 14.02.2017 r., 15.01.2018 r. oraz 15.01.2019 r. stanowią akta kontroli Nr 52/19/III.2/16.

- d) Pani Katarzynie Kilian (inspektor ds. poboru i windykacji opłat za odpady) przyznano pismem z dnia 08.08.2017 r. dodatek specjalny w wysokości 20% wynagrodzenia zasadniczego – za zwiększenie obowiązków służbowych związanych z prowadzeniem Biuletynu Informacji Publicznej, gromadzeniem informacji o Gminie i przygotowywanie materiałów promujących gminę oraz pełnienie funkcji pełnomocnika ds. wyborów – urzędnika wyborczego. Dodatkowe czynności, w związku z którymi ww. pracownikowi zostały przyznane dodatki specjalne, były wskazane w zakresie czynności z dnia z dnia 03.10.2016 r. – pkt 1, 3 i 8, w 16 ust. 5 pkt 1, 3 i 9

regulaminu organizacyjnego z 2012 r. oraz w § 27 ust. 1 pkt 8, 10 i 11 regulaminu organizacyjnego z 2017 r.,

Kserokopia pisma z dnia 08.08.2017 r. przyznającego dodatek specjalny Pani Katarzynie Kilian stanowi **akta kontroli Nr 52/19/III.2/17.**

Kserokopia zakresu czynności Pani Katarzyny Kilian z dnia 03.10.2016 r. stanowi **akta kontroli Nr 52/19/III.2/18.**

Kserokopia angażu Pani Katarzyny Kilian z dnia 14.02.2017 r. stanowi **akta kontroli Nr 52/19/III.2/19.**

- e) Pani Annie Ośko (inspektor ds. pozyskiwania funduszy europejskich) przyznano pismem z dnia 21.06.2018 r. dodatek specjalny w wysokości 30% wynagrodzenia zasadniczego – za zwiększenie obowiązków służbowych. W piśmie nie wskazano jednak o jakie inne obowiązki służbowe, nie ujęte w zakresie czynności pracownika z dnia 14.01.2015 r., nastąpiło to zwiększenie.

Kserokopia pisma z dnia 21.06.2018 r. przyznającego dodatek specjalny Pani Annie Ośko stanowi **akta kontroli Nr 52/19/III.2/20.**

Kserokopia zakresu czynności Pani Anny Ośko z dnia 03.01.2018 r. stanowi **akta kontroli Nr 52/19/III.2/21.**

Kserokopia angażu Pani Anny Ośko z dnia 15.01.2018 r. stanowi **akta kontroli Nr 52/19/III.2/22.**

- f) Pani Małgorzacie Haneburg (referent ds. wymiaru podatku) przyznano pismem z dnia 24.05.2019 r. dodatek specjalny w wysokości 35% wynagrodzenia zasadniczego za realizację zadania zleconego związanego ze zwrotem części podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej przez producentów rolnych. Dodatkowe czynności, w związku z którymi ww. pracownikowi zostały przyznane dodatki specjalne, były wskazane w zakresie czynności z dnia 25.02.2019 r. – pkt 8 oraz w § 15 ust. 4 pkt 8 regulaminu organizacyjnego z roku 2017,

Kserokopia pisma z dnia 24.05.2019 r. przyznającego dodatek specjalny Pani Małgorzacie Haneburg stanowi **akta kontroli Nr 52/19/III.2/23.**

Kserokopia zakresu czynności Pani Małgorzaty Haneburg z dnia 25.02.2019 r. stanowi **akta kontroli Nr 52/19/III.2/24.**

Kserokopia umowy o pracę Pani Małgorzaty Haneburg z dnia 25.02.2019 r. stanowi **akta kontroli Nr 52/19/III.2/25.**

- g) Pani Annie Szurek (inspektor ds. wymiaru podatku) przyznano pismem z dnia 22.05.2017 r. dodatek specjalny w wysokości 25% wynagrodzenia zasadniczego za realizację zadania zleconego związanego ze zwrotem części podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej przez producentów rolnych. Dodatkowe czynności, w związku z którymi ww. pracownikowi zostały przyznane dodatki specjalne, były wskazane w zakresie czynności z dnia 10.03.2008 r. – pkt 8 oraz w § 15 ust. 4 pkt 8 regulaminu organizacyjnego z roku 2012 i 2017,

Kserokopia pisma z dnia 22.05.2017 r. przyznającego dodatek specjalny Pani Annie Szurek stanowi **akta kontroli Nr 52/19/III.2/26.**

Kserokopia zakresu czynności Pani Anny Szurek z dnia 10.03.2008 r. stanowi akta kontroli Nr 52/19/III.2/27.

Kserokopia angażu Pani Anny Szurek z dnia 14.02.2017 r. stanowi akta kontroli Nr 52/19/III.2/28.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami zwrócono się do Wójta Gminy Dragacz Pani Doroty Krezymon o złożenie wyjaśnień. W piśmie z dnia 13.09.2019 r. Wójt Gminy wskazała, że „przyznawane były dodatki specjalne z tytułu okresowego zwiększenia obowiązków służbowych lub powierzenia dodatkowych zadań, które ujęte były w regulaminie organizacyjnym lub zakresie czynności pracownika. Wyjaśniam, że przyznane dodatki specjalne związane z realizacją zadań zleconych związanych ze zwrotem części podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej przez producentów rolnych, osobom Pani Sylwii Milwicz-Rogackiej, Pani Wiolecie Strysik oraz Pani Małgorzacie Haneburg były zasadne, gdyż zgodnie z art. 8 ust. 5 ustawy z dnia 10 marca 2006 roku o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej, dotacja celowa uwzględnia koszty ustalania i wypłacania zwrotu podatku producentom rolnym, ponoszone przez gminę. W Orzeczeniu Głównej Komisji Orzekającej z dnia 16 grudnia 2013 roku BDFI/4900/85/90/19/RWPD-88793 czytamy, że analizując zapisy art. 8 ust. 5 należy uznać, że koszty mogą dotyczyć jedynie kosztów związanych z pracownikiem, w którego zakresie czynności zapisane były działania związane z realizacją postanowień ustawy o zwrocie podatku akcyzowego. Podobną interpretację można znaleźć na stronie Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, gdzie na pytanie nr 38: Czy pracownikom, którzy wykonują prace związane z postępowaniem w sprawie zwrotu podatku akcyzowego producentom rolnym i jego wypłatą przysługuje dodatkowe wynagrodzenie? Odpowiedź: zgodnie z art. 8 ust. 5 ustawy z dnia 10 marca 2006 roku przy ustalaniu dotacji celowej na postępowanie w sprawie zwrotu podatku, uwzględnia się koszty ustalania i wypłacania zwrotu podatku producentom rolnym, ponoszone przez gminę, w wysokości 2% łącznej kwoty dotacji wypłaconych w danej gminie. Z powyższego wynika, że możliwe jest przeznaczenie tych środków m.in. na zakup sprzętu, artykułów biurowych lub na wynagrodzenia pracowników, którym zlecono wykonanie tego zadania. Wypłacenie dodatku specjalnego Pani [REDAKTOWANE] i Panu [REDAKTOWANE], zatrudnionym na stanowisku sprzątaczkę w Urzędzie Gminy w Dragaczu było spowodowane tym, że zostało im zlecone dodatkowe zadanie utrzymania porządku i czystości w świetlicy wiejskiej w miejscowości Michale”. W ww. piśmie Wójt Gminy wymieniła także za jakie dodatkowe zadania Pani Anna Ośko otrzymała powyżej opisany dodatek specjalny. Podkreślić należy, że dodatkowe zadania lub czynności powinny być wskazane przez kierownika jednostki w piśmie przyznającym dodatek specjalny. W wyjaśnieniach Wójt Gminy wskazała ponadto, że „Pani Katarzyna Kilian otrzymała dodatek specjalny za czasowe zwiększenie obowiązków służbowych. Decyzja moja była podyktowana zwiększonym zakresem obowiązków w tym okresie związanych z przygotowaniem materiałów promocyjnych gminy, opracowaniem materiałów do gazetki lokalnej, jak również obowiązków wynikających z pełnienia funkcji pełnomocnika ds. wyborów”. Odnosząc się do tej części wyjaśnień podkreślić trzeba, że ich treść tj. dodatkowe zadania powierzone pracownikowi nie jest tożsama z pismem przyznającym dodatek specjalny Pani Katarzynie Kilian z dnia 08.08.2017 r. Odpowiedzialność za ww. nieprawidłowość ponosi Pani Dorota Krezymon – Wójt Gminy Dragacz na podstawie art. 7 pkt 3 ustawy o pracownikach samorządowych, który stanowi, że wójt wykonuje czynności z zakresu prawa pracy wobec pracowników samorządowych.

Na podstawie list płac nr 70/17 z dnia 04.12.2017 r., nr 33/19 za miesiąc maj 2019 roku oraz wydruków z kartotek zarobkowych ww. pracowników, którym przyznano dodatki specjalne ustalono następujące łączne wysokości przyznanych dodatków specjalnych w latach 2017-2019, które zaprezentowano w poniższej tabeli:

Lp.	Imię i nazwisko pracownika	Kwota łączna przyznanych dodatków specjalnych (w zł)		
		2017 rok	2018 rok	2019 rok
1.	[REDAKTOWANE]	300,00	x	x
2.	[REDAKTOWANE]	300,00	x	x
3.	Sylwia Milwicz-Rogacka	235,00	1.407,50	x
4.	Anna Ośko	x	2.700,00	x
5.	Katarzyna Kilian	3.720,00	x	x
6.	Anna Szurek	775,00	x	x
7.	Małgorzata Haneburg	x	x	966,00
8.	Wioleta Strysik	850,00	1.318,00	1.197,00
Podsumowanie		6.180,00	5.425,50	2.163,00
Razem za lata 2017-2019				13.768,50

Wyjaśnienia Wójta Gminy Dragacz z dnia 13.09.2019 r. w sprawie stwierdzonych nieprawidłowości stanowią akta kontroli Nr 52/19/III.2/2.

Kserokopie list płac oraz wydruków z kartotek wynagrodzeń pracowników, którym wypłacono w latach 2017-2019 dodatki specjalne stanowią akta kontroli Nr 52/19/III.2/29.

2.1.2.4. Prawdliwość przyznania i wypłacenia nagród jubileuszowych.

W toku kontroli ustalono, że w Urzędzie Gminy w Dragaczu uprawnienia do wypłaty nagrody jubileuszowej w 2018 r. uzyskały 3 osoby.

Kontrolą objęto prawidłowość naliczenia i wypłacania nagrody jubileuszowej dla Skarbnika Gminy – Pani Lidii Piechocińskiej, Pani Anity Sosnowskiej oraz dla Pani [REDAKTOWANE]. Kontrolą wszystkich ww. wymienionych pracowników, którym w 2018 r. przyznano nagrodę jubileuszową, co stanowi 100 % przyznanych nagród jubileuszowych.

Badaniem objęto:

- pisma o przyznaniu nagród jubileuszowych,
- dokumentację dotyczącą przebytego zatrudnienia,
- wyciągi bankowe dokumentujące wypłatę nagrody jubileuszowej: Nr 30 z dnia 12.02.2018 r., Nr 80 z dnia 23.04.2018 r., Nr 136 z dnia 11.07.2018 r., do rachunku 50 8168 0007 0008 0217 2000 0004,
- lista płac Nr 11/17 za miesiąc luty 2018, Nr 21/18 za miesiąc kwiecień 2018 r., Nr 37/18 za miesiąc lipiec 2018 r.

Wyżej wymienione dokumenty zostały przeanalizowane pod kątem przestrzegania przez jednostkę następujących aktów prawnych:

- ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 902 ze zm.; t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1260 ze zm.),
- rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (j.t. Dz. U. z 2014 r., poz. 1786 ze zm.),

[Podpis]

- rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2018 r., poz. 936),
- rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 8 stycznia 1997 r. w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop (Dz. U. z 1997 r., Nr 2, poz. 14 ze zm.),
- rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie zakresu prowadzenia przez pracodawców dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz sposobu prowadzenia akt osobowych pracownika (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 894 ze zm.).

Ustalenia:

1. W aktach osobowych pracowników, którym wypłacono w 2018 roku nagrodę jubileuszową znajdowały się dokumenty potwierdzające przebieg dotychczasowego zatrudnienia, stosownie do § 6 w związku z § 1 pkt 1 i 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie zakresu prowadzenia przez pracodawców dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz sposobu prowadzenia akt osobowych pracownika, na podstawie którego dokonano ustalenia wysokości i dnia wypłaty ww. nagrody.
2. Nagrody jubileuszowe zostały przyznane następującymi pismami:
  - Pani Anicie Sosnowskiej pismem z dnia 16.04.2018 r.,
  - Pani [REDAKTOWANA] pismem z dnia 05.02.2018 r.,
  - Pani Lidii Piechocińskiej pismem z dnia 02.07.2018 r.
3. Nagrodę jubileuszową Pani Anicie Sosnowskiej przyznano po 25 latach pracy, czyli w wysokości 100% wynagrodzenia miesięcznego, Pani [REDAKTOWANA] po 25 latach pracy w wysokości 100% wynagrodzenia miesięcznego, Pani Lidii Piechocińskiej po 40 latach pracy w wysokości 300% wynagrodzenia miesięcznego. Wysokość nagrody jubileuszowej dla ww. pracowników obliczono prawidłowo, tj. według zasad obowiązujących przy ustalaniu ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy (rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 7 stycznia 1997 r. w sprawie szczególnych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop (Dz.U. nr 2, poz. 14 ze zm.) w związku z § 8 ust. 6 rozporządzenia w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych.
4. Nagroda jubileuszowa dla Pani [REDAKTOWANA] została wypłacona na podstawie listy płac nr 11/17 za miesiąc luty 2018 roku. Wypłata nastąpiła 12.02.2018r. (wyciąg bankowy Nr 30 z dnia 12.02.2018 r. do rachunku 50 8186 0007 0008 0217 2000 0004).
5. Nagroda jubileuszowa dla Pani Anity Sosnowskiej została wypłacona na podstawie listy płac nr 21/18 za miesiąc kwiecień 2018 roku. Wypłata nastąpiła 23.04.2018r. (wyciąg bankowy Nr 80 z dnia 23.04.2018 r. do rachunku 50 8186 0007 0008 0217 2000 0004).
6. Nagroda jubileuszowa dla Pani Lidii Piechocińskiej została wypłacona na podstawie listy płac nr 37/18 za miesiąc lipiec 2018 roku. Wypłata nastąpiła 11.07.2018r. (wyciąg bankowy Nr 136 z dnia 11.07.2018 r. do rachunku 50 8186 0007 0008 0217 2000 0004).

[Handwritten signature]

2.1.2.5. Prawidłowość przyznania i wypłacenia ekwiwalentu za urlop.

Badaniem objęto:

- pismo dot. wypłaty ekwiwalentu za urlop Nr OK.2122.33.2019 z dnia 26.08.2019 r.,
- karty urlopowe,
- zestawienia dotyczące wykorzystania urlopów wypoczynkowych,
- lista płac Nr 57/19 za miesiąc sierpień 2019 r.,
- wyciąg bankowy nr 168 z dnia 28.08.2019 r. do rachunku 50 8168 0007 0008 0217 2000 0004,

Wyżej wymienione dokumenty zostały przeanalizowane pod kątem przestrzegania przez jednostkę następujących aktów prawnych:

- ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks Pracy (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 917 ze zm.),
- rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 8 stycznia 1997 r. w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop (Dz. U. Nr 2, poz. 14 ze zm.).

Kontrolą objęto przyznanie i wypłacenie ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy Skarbnikowi Gminy Pani Lidii Piechocińskiej. Zbadano również wykorzystanie urlopu wypoczynkowego i ewentualne wypłacenie ekwiwalentu za urlop Wójtowi Gminy Pani Dorocie Krezymon w związku z zakończeniem kadencji w 2018 roku.

Ustalenia:

1. Pismem OK.2122.23.2019 z dnia 26.08.2019 r. przyznano Skarbnikowi Gminy Pani Lidii Piechocińskiej ekwiwalent za 50 dni (400 godzin) niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego. Pismo zostało podpisane przez Wójta Gminy Dragacz.
2. Zgodnie z listą płac nr 57/19 za miesiąc sierpień 2019 Pani Lidii Piechocińskiej ekwiwalent za urlop został wypłacony w wysokości 17.112,00 zł brutto (11.923,01 zł netto) – wyciąg bankowy nr 168 z dnia 28.08.2019 r. Ekwiwalent wypłacono razem z odprawą emerytalną w wysokości 35.227,00 zł).
3. Wyliczenie:
 $7.160,00 \text{ zł} : 20,92 = 342,26 \text{ zł}$,
 $342,26 \text{ zł} : 8 \text{ godzin} = 42,78 \text{ zł}$,
 $42,78 \text{ zł} \times 400 \text{ godzin urlopu} = 17.112,00 \text{ zł}$
4. W związku z wypłatą Skarbnikowi Gminy ekwiwalentu za niewykorzystany urlop, zwrócono się do Wójta Gminy Dragacz z prośbą o złożenie wyjaśnień. W piśmie z dnia 13.09.2019 r. Pani Dorota Krezymon Wójt Gminy Dragacz wskazała, że „funkcja Skarbnika jest bardzo odpowiedzialną funkcją i obciążoną wieloma zadaniami, sprawozdaniami i ciągłym analizowaniem dochodów i wydatków budżetu gminy, czuwaniem nad prawidłowym dysponowaniem finansami publicznymi. Skarbnik Gminy był zatrudniony od 1991 roku i analizując rejestr wykorzystanych urlopów należy przyznać, że sukcesywnie od kilkunastu lat ilość niewykorzystanego urlopu Skarbnika Gminy wzrastała. Począwszy od 2003 roku kiedy to pozostało 26 dni urlopu do wykorzystania z roku poprzedniego, kolejny rok to 37 dni, następnie 35 dni, 33 dni, w 2007 roku 24 dni, następny rok 28 dni, 29 dni, są to ciągle powtarzające się z roku na rok niewykorzystane dni urlopu. Pokazuje to, jak trudno jest Skarbnikowi wykorzystać

raz powstały zaległy urlop. Obejmując funkcję Wójta Gminy w 2014 roku zastałam taki stan i pomimo tego, że Pani Skarbnik starała się, co roku wykorzystać urlop, trudno było jej wykorzystać cały zaległy przy tak dużym obciążeniu obowiązkami służbowymi. Mając na uwadze powstały stan wystąpiłam z pismem z dnia 19 czerwca 2019 roku z prośbą zdeklarowania się w jakim terminie zamierza Pani Skarbnik wykorzystać zaległy urlop. (kserokopia pisma w załączniku) Odpowiedź otrzymałam od Skarbnika Gminy w dniu 4 lipca 2019 roku, że zamierza wykorzystać zaległy urlop w miesiącu lipcu i sierpniu 2019 roku. (kserokopia pisma w załączniku) Jednakże trudny okres sprawozdań za I półrocze nie pozwolił Pani Skarbnik wykorzystać urlopu wypoczynkowego. W związku z powyższym w chwili przejścia Skarbnika Gminy na emeryturę zmuszona byłam uregulować należność za zaległy urlop”.

Wyjaśnienia Wójta Gminy Dragacz z dnia 13.09.2019 r. w sprawie stwierdzonych nieprawidłowości stanowią **akta kontroli Nr 52/19/III.2/2.**

Kserokopia pisma z dnia 26.08.2019 r. oraz listy płac Nr 57/19 z dnia 28.08.2019 r. stanowi **akta kontroli Nr 52/19/III.2/30.**

Kserokopia wyciągu bankowego Nr 168 z dnia 28.08.2019 r. stanowi **akta kontroli Nr 52/19/III.2/31.**

Kserokopia roczny kart ewidencji czasu pracy Pani Lidii Piechocińskiej za lata 2015-2019 stanowi **akta kontroli Nr 52/19/III.2/32.**

Kserokopia zestawień dotyczących wykorzystanego urlopu wypoczynkowego Pani Lidii Piechocińskiej stanowią **akta kontroli Nr 52/19/III.2/33.**

Zestawienia wykorzystania urlopów wypoczynkowych Pani Lidii Piechocińskiej sporządzone przez Sekretarza Gminy stanowią **akta kontroli Nr 52/19/III.2/34.**

5. Na podstawie karty urlopowej Wójta Gminy Dragacz Pani Doroty Krezymon za 2018 rok oraz zestawienia dotyczącego wykorzystania urlopu wypoczynkowego ustalono, że do momentu zakończenia kadencji tj. do dnia 22.11.2018 r. wykorzystano 25 dni urlopu wypoczynkowego (24 dni za 2018 r. + 1 dzień za 2017 rok). Stwierdzono, że do dnia zakończenia kadencji urlop proporcjonalny wynosił 25 dni. W związku z tym kontrolujący stwierdzili, że nie zaistniała konieczność wypłaty Wójtowi Gminy Dragacz ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy. Powyższe ustalenia przedstawia następujące wyliczenie:

26 dni urlopu / 12 miesięcy = 2,16 dnia

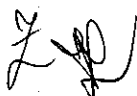
11 przepracowanych miesięcy (do 22.11.2018 r.) x 2,61 dnia = 24 dni (23,76)

2.1.2.6. Rozliczenia z Urzędem Skarbowym zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych z tytułu wypłaconych wynagrodzeń.

Kontrolujący zbadali terminowość odprowadzania zaliczek miesięcznych na podatek dochodowy od osób fizycznych obliczonych na podstawie wynagrodzeń pracowników za 2018 rok. Kontrolą objęto cztery kolejne miesiące 2018 r. tj. od marca do czerwca.

Powyższe zagadnienie skontrolowano w zakresie przestrzegania przez jednostkę następujących przepisów:

- art. 38 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 2032 ze zm.; t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 200 ze zm.),
- art. 28 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 201 ze zm.; t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 800 ze zm.),

- rozporządzeniem Ministra Finansów z 10 grudnia 2015 r. w sprawie wynagrodzenia płatników i inkasentów pobierających podatki na rzecz budżetu państwa (Dz. U. z 2015 r., poz. 2154).

Kontrolą objęto następujące dokumenty:

- deklarację roczną o pobranych zaliczkach na podatek dochodowy PIT-4R za 2018 r.,
- wydruk pn. „Roczna kartoteka konta ksiąg pomocniczych 225-01 Rozrach.z.budżet.- podatek dochodowy-UG PIT-4” dla konta 225 za okres od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r.,
- wydruk pn. „Roczna kartoteka konta ksiąg pomocniczych 225-03 Rozrach.zbudżet.- podatek dochod.ZFŚS” dla konta 225 za okres od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r.,
- wydruk pn. „Zestawienie obrotów i sald kont ksiąg pomocniczych. Stan na dzień 31.12.2018 r.” dla konta 225 za okres od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r.,
- wyciągi bankowe potwierdzające dokonanie płatności zaliczek na podatek dochodowy z następujących rachunków bankowych:
  - 50 8168 0007 0008 0217 2000 0004 (rachunek bieżący): nr 64 z dnia 30.03.2018 r., nr 85 z dnia 30.04.2018 r., nr 108 z dnia 04.06.2018 r., nr 58 z dnia 27.06.2018 r., nr 127 z dnia 29.06.2018 r.,
  - 23 8168 0007 0008 0217 2000 0005 (rachunek obsługujący ZFŚS): nr 58 z dnia 27.06.2018 r.

Próbą kontrolną objęto cztery kolejne miesiące od marca do czerwca 2018 roku.

Zestawienie przekazanych zaliczek na podatek dochodowy z ww. rachunków bankowych przedstawiono w poniższej tabeli:

Miesiąc	Miesięczna wartość wynikająca z deklaracji rocznych:		Data przekazanej zaliczki	Kwota przekazanej zaliczki	Ilość dni opóźnień	Kwota zapłaconych odsetek
	PIT 4R	Wartość podatku do przekazania				
Marzec	9.701,00	9.701,00	30.03.2018 – WB nr 64	9.701,00	-	-
Kwiecień	10.137,00	10.137,00	30.04.2018 – WB nr 85	10.137,00	-	-
Maj	11.862,00	11.862,00	04.06.2018 – WB nr 108	11.862,00	-	-
Czerwiec	11.783,00	11.783,00	27.06.2018 – WB nr 58	755,00	-	-
			29.06.2018 – WB nr 127	11.028,00	-	-
SUMA	43.483,00	43.483,00	XXXXXXXXXXXXXXXX	43.483,00	XXXX	-

Ustalenia:

1. Na podstawie dokumentacji stwierdzono, że jednostka była zobowiązana do zapłaty zaliczek na podatek dochodowy za miesiące objęte próbą kontrolną w łącznej kwocie 43.483,00 zł, z czego zapłacono 43.483,00 zł. Stwierdzono przekazanie zaliczek w wysokości zgodnej z deklaracjami PIT-4R za okres 01.03.2018 r. – 30.06.2018 r.
2. Zaliczki na podatek dochodowy za miesiące objęte kontrolą za 2018 r. jednostka przekazywała terminowo, tj. zgodnie z art. 38 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych.
3. Zaliczki przekazano na rachunek bankowy Urzędu Skarbowego w Świeciu o numerze 32 1010 1078 0008 5322 2300 0000.
4. Kwoty wykazanych zaliczek na pit 4R za 2018 r. w objętych kontrolą miesiącach (tj. marzec, kwiecień, maj, czerwiec) są zgodne z wydrukiem z ewidencji księgowej pn.: „Roczna kartoteka konta ksiąg pomocniczych 225-01 Rozrach.z.budżet.-podatek dochodowy-UG PIT-4”.
5. Na podstawie wydruku komputerowego pn. „ Zestawienie obrotów i sald kont ksiąg

pomocniczych. Stan na dzień 31.12.2018 r.” ustalono, że ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 225 „Rozrachunki z budżetami” zapewnia możliwość ustalenia stanu należności i zobowiązań według każdego z tytułów rozrachunków z budżetem odrębnie, zgodnie z opisem tego konta wynikającym z załącznika Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1911).

2.1.2.7. Rozliczenie z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych (ZUS) z tytułu wynagrodzeń.

Kontroli poddano terminowość odprowadzania składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy od wypłaconych wynagrodzeń za 2018 r. w miesiącach od marca do czerwca.

Powyższe zagadnienie skontrolowano w zakresie przestrzegania przez jednostkę następujących przepisów i aktów prawnych:

- art. 47 ust. 1 pkt 2 oraz art. 47 ust. 4 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1778 ze zm.),
- art. 87 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1938 ze zm.; t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1510 ze zm.),
- art. 107 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1065 ze zm.),
- ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1311 ze zm.),
- rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1911).

Kontrolą objęto następujące dokumenty:

- deklaracje rozliczeniowe ZUS DRA za cztery kolejne miesiące od marca do czerwca za 2018 rok,
- wydruk pn. „Zestawienie obrotów i sald kont ksiąg pomocniczych” dla konta 229 za okres od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r.,
- wydruk pn. „Roczna kartoteka konta ksiąg pomocniczych 229-01 Składka na ubezpieczenie społeczne” dla konta 229 za okres od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r.,
- wydruk pn. „Roczna kartoteka konta ksiąg pomocniczych 229-02 Składka na ubezpieczenie zdrowotne” dla konta 229 za okres od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r.,
- wydruk pn. „Roczna kartoteka konta ksiąg pomocniczych 229-03 Składka na FP” dla konta 229 za okres od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r.,
- wyciągi bankowe dokumentujące zapłatę ww. składek z rachunku bankowego o numerze 50 8168 0007 0008 0217 2000 0004: za 2018 rok: nr 64 z dnia 30.03.2018 r., nr 85 z dnia 30.04.2018 r., nr 108 z dnia 04.06.2018 r., nr 127 z dnia 29.06.2018 r.

Próbą kontrolną objęto cztery kolejne miesiące od marca do czerwca 2018 roku.

Ustalenia:

1. Na podstawie ww. dokumentów stwierdzono, że jednostka dokonała wydatków na składki w kwotach wynikających z deklaracji rozliczeniowych ZUS-DRA, co wyszczególniono w poniższej tabeli:

Miesiąc	Wysokość naliczonych składek wg DRA			Wysokość przekazanych składek			Data przekazania a Nr WB	Ilość dni zwłoki
	Ubezp. społeczne	Ubezp. zdrowotne	FP	Ubezp. społeczne	Ubezp. zdrowotne	FP		
1	2	3	4	5	6	7	8	
2018 r.								
Marzec	36.131,11	9.841,85	2.258,24	36.131,11	9.841,85	2.258,24	30.03.2018 WB nr 64	-
Kwiecień	38.823,99	10.457,11	2.352,49	38.823,99	10.457,11	2.352,49	30.04.2018 WB nr 85	-
Maj	44.570,51	11.866,05	2.865,23	44.570,51	11.866,05	2.865,23	04.06.2018 WB nr 108	-
Czerwiec	37.382,03	12.222,09	2.338,80	37.382,03	12.222,09	2.338,80	29.06.2018 WB nr 127	-
Razem:	156.907,64	44.387,10	9.814,76	156.907,64	44.387,10	9.814,76	X	X

2. W okresie od 01.03.2018 r. do 30.06.2018 r. składki na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne i Fundusz Pracy odprowadzono w kwotach wynikających z deklaracji.
3. Składki, w wysokościach wynikających z ZUS-DRA, zostały zapłacone w wymaganych terminach, zgodnie z obowiązkiem wynikającym z art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, art. 87 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, art. 107 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.
4. Na podstawie wydruku komputerowego pn. „Zestawienie obrotów i sald kont ksiąg pomocniczych” dla konta 229 za okres od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r. ustalono, że ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 229 „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne” zapewnia możliwość ustalenia stanu należności i zobowiązań według tytułów rozrachunków oraz podmiotów, z którymi są dokonywane rozliczenia, zgodnie z opisem tego konta wynikającym z załącznika Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1911)..

2.1.2.8. Kontrola wydatków poniesionych na wynagrodzenia nauczycieli w odniesieniu do średnich wynagrodzeń nauczycieli określonych w art. 30a ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela.

Kontrola wydatków poniesionych na wynagrodzenia nauczycieli w odniesieniu do osiągania przez nauczycieli danego stopnia awansu zawodowego średnich wynagrodzeń – określonych w art. 30a ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 967 ze zm.) w jednostkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Dragacz została przeprowadzona w zakresie weryfikacji sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego.

[Handwritten signature]

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o przepisy i regulacje wewnętrzne:

- rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 stycznia 2010 r. w sprawie sposobu opracowania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r., Nr 6, poz. 35 ze zm.),
- art. 30 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 967 ze zm.) w brzmieniu obowiązującym w kontrolowanym okresie,
- rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2005 r. w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli oraz wynagrodzenia za pracę w dniu wolnym od pracy (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 416 ze zm.),
- ustawę budżetową na rok 2018 z dnia 11 stycznia 2018 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 291),
- uchwałę nr XXIII/161/09 Rady Gminy Dragacz z dnia 27 sierpnia 2009 r. w sprawie ustalenia regulaminu wynagradzania nauczycieli.

Zgodnie z obowiązkiem wynikającym z art. 30a ust. 1 w powiązaniu z art. 91d pkt 2 KN organ prowadzący szkoły, tj. Wójt Gminy jest zobowiązany do przeprowadzenia analizy poniesionych w poprzednim roku kalendarzowym wydatków na wynagrodzenia nauczycieli w odniesieniu do wysokości średnich wynagrodzeń oraz średniorocznej struktury zatrudnienia nauczycieli.

Ustalenia:

1. Wymagane przepisami prawa „Sprawozdanie z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostkę samorządową” za 2018 rok sporządzone zostało przez Gminę Dragacz w dniu 21 stycznia 2019 r. tj. w terminie określonym w art. 30a ust. 4 KN. Sprawozdanie zostało przesłane w wersji papierowej do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy w dniu 24 lutego 2019 r. oraz w wersji elektronicznej w dniu 22 stycznia 2019 r. tj. w terminie wynikającym z art. 30a ust. 5 KN oraz § 6 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 stycznia 2010 r. w sprawie sposobu opracowywania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego.
2. Gmina Dragacz w sprawozdaniu z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego wykazała dane dotyczące: Szkoły Podstawowej w Dragaczu, Szkoły Podstawowej w Grupie, Szkoły Podstawowej w Michalu oraz Przedszkola w Górnej Grupie. W sprawozdaniu przedstawiono następujące dane:

Lp.	Stopień awansu zawodowego	Średnioroczna liczba etatów w okresie:		Suma iloczynów średnich wynagrodzeń i liczby etatów	Wydatki poniesione w 2018 r. na wynagrodzenia	Różnica (kol.6 - kol.5)
		od 01.01.2018r. do 31.03.2018r.	od 01.04.2018r. do 31.12.2018r.			
1	2	3	4	5	6	7
1	Stażysta	7,61	5,61	209.280,26	239.515,86	30.235,60
2	Kontraktowy	12,62	16,64	597.800,70	662.692,96	64.892,26
3	Mianowany	26,72	26,83	1.326.219,02	1.493.723,30	167.504,28
4	Dyplomowany	31,31	33,36	2.077.981,93	2.903.512,90	825.530,97

Z powyższych danych wynika, że w 2018 r.:

- nauczyciele stażyści, kontraktowi, mianowani oraz dyplomowani osiągnęli wymaganą wysokość należnego wynagrodzenia obliczonego, jako suma iloczynów średniorocznej liczby etatów i średnich wynagrodzeń, o których mowa w art. 30 ust. 3 KN, ustalonych dla okresów obowiązywania poszczególnych kwot bazowych,
  - przeliczenia wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego dokonano z zastosowaniem prawidłowej wysokości kwoty bazowej obowiązującej dla nauczycieli – w wysokościach: od dnia 1 stycznia do dnia 31 marca 2018 r. kwota – 2.752,92, a od dnia 1 kwietnia do dnia 31 grudnia 2018 r. kwota – 2.900,20 zł, zgodnie z art. 9 ust. 2 ustawy budżetowej na rok 2018.
3. Na podstawie analizy ww. sprawozdania ustalono, że nie zachodziła konieczność wypłaty jednorazowego dodatku uzupełniającego dla nauczycieli, o którym mowa w treści przepisu art. 30a Karty Nauczyciela.

2.1.3. Finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

Podczas czynności kontrolnych zbadano sposób finansowania zadań związanych z ochroną środowiska i gospodarki wodnej w 2018 roku. Powyższe zagadnienie regulują następujące przepisy prawa:

- a) ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 519 ze zm.; t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 799 ze zm.),
- b) ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 ze zm.),
- c) ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 roku ordynacja podatkowa (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 201 ze zm.; t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 800 ze zm.).

Podczas czynności kontrolnych w zakresie przestrzegania obowiązku przeznaczania środków na finansowanie ochrony środowiska w wysokości nie mniejszej niż kwota wpływów z tytułu opłat i kar, o których mowa w art. 402 ust. 4, 5 i 6, stanowiących dochody budżetów gmin, pomniejszona o nadwyżkę z tytułu tych dochodów przekazywaną do wojewódzkich funduszy.

Podczas czynności kontrolnych w ww. zakresie ustalono:

- a) w 2018 roku Gmina Dragacz uzyskała dochody z tytułu opłat i kar pieniężnych za korzystanie ze środowiska w łącznej kwocie 61.098,86 zł (plan wynosił 59.200,00 zł, wykonanie planu dochodów wyniosło 103,21 %),
- b) dochody ujęto w klasyfikacji budżetowej 900/90019/0690,
- c) Gmina Dragacz nie uzyskała żadnych innych środków z tytułu opłat i kar pieniężnych za korzystanie ze środowiska,
- d) uzyskane dochody w kwocie 61.098,86 zł wynikają również z prowadzonej ewidencji analitycznej klasyfikacji 900/90019 i są zgodne ze sprawozdaniem Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych za 2018 rok,
- e) wydatki realizowane w ramach uzyskanych dochodów z tytułu opłat i kar pieniężnych za korzystanie ze środowiska zrealizowano w kwocie 31.361,04 zł (plan wynosił 59.200,00 zł, wykonanie planu wydatków wyniosło 52,97 %),
- f) kontrolą objęto dowody źródłowe dokumentujące poniesione wydatki w klasyfikacji 900/90019/4300 – Wydatki z środków za korzystanie ze środowiska – zakup usług pozostałych (73,93%),

- g) podczas czynności kontrolnych w tym zakresie ustalono, że środki wydatkowane na cele wskazane w przepisie art. 400a ustawy Prawo ochrony środowiska, a w szczególności przeznaczono na następujące cele:
- Organizacja spływu kajakowego Szkoły Podstawowej w Michalu w ramach projektu ekologicznego Bory Tucholskiego (wartość rachunku nr 1/2018 z 22.05.2018 r. z wyniosła 800,00 zł),
  - Analiza wody oraz badania monitoringu poeksploatacyjnego składowiska w Górnej Grupie (wartość faktury nr RD/510/06/2018 z dnia 26.06.2018 r. wyniosła 2.706,00 zł),
  - Transport uczniów Szkoły Podstawowej w Grupie po terenach krajobrazowych w ramach edukacji ekologicznej (wartość faktury nr F05/11/06/2018 z dnia 19.06.2018 r. wyniosła 480,00 zł),
  - Dotacje na usuwanie odpadów zawierających azbest (łącna wartość faktur nr FV/285/2018 z dnia 17.07.2018 r., nr FV/440/2018 z dnia 20.11.2018 r. wyniosła 2.000,00 zł),
  - Opracowanie aktualizacji programu usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Dragacz na lata 2018-2023 wraz z inwentaryzacją (wartość faktury nr 005/07/2018 z dnia 31.07.2018 r. wyniosła 13.407,00 zł),
  - Wywóz nieczystości stałych (wysokość faktury nr 56/2018 z dnia 30.09.2018 r. wyniosła 300,00 zł),
  - Pomiar osiadania złoża na zrekultywowanym składowisku odpadów komunalnych w Górnej Grupie (wartość faktury nr 3/11/2018 z dnia 09.11.2018 r. wyniosła 602,70 zł),
  - Analiza wody na poeksploatacyjnym składowisku odpadów komunalnych w Górnej Grupie-wody podziemne, gazy składowiskowe (wartość faktury nr RD/179/12/2018 z dnia 03.12.2018 r. wyniosła 2.706,00 zł),
- h) Wójt Gminy złożył sprawozdanie OŚ-4g za 2018 rok, w dniu 06.02.2019 r., na wzorze zgodnym z przepisami rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 14 grudnia 2017 roku w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2018 (Dz. U. z 2017 r., poz. 2471 ze zm.), wykazując prawidłową kwotę gospodarowania środkami uzyskanymi z opłat i kar środowiskowych, opisaną w pkt a),
- i) Gmina Dragacz w okresie objętym kontrolą posiadała opracowany Gminny Program Ochrony Środowiska przyjęty następującymi uchwałami Rady Gminy Dragacz:
- Nr XIV/114/12 z dnia 18 listopada 2012 r. w sprawie „Aktualizacji Programu ochrony środowiska dla Gminy Dragacz na lata 2012-2015 z perspektywą do 2019 r.”,
  - Nr XVIII/176/17 z dnia 27 marca 2017 r. w sprawie uchwalenia „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dragacz” wraz ze strategiczną oceną oddziaływania na środowisko,
- j) Ostatni raport z realizacji Gminnego Programu Ochrony Środowiska, został przedstawiony Radzie Gminy w dniu 02.08.2017 r., stosownie do treści art. 18 ust. 2 ww. ustawy prawo ochrony środowiska,
- k) Raport został przekazany organowi wykonawczemu powiatu w dniu 20.09.2017 r. tj. zgodnie z art. 18 ust. 3 ww. ustawy prawo ochrony środowiska.

2.3. Wydatki majątkowe.

2.2.1. Wydatki na inwestycje.

W 2018 r. w budżecie Gminy Dragacz, ustanowionego uchwałą Nr XXIII/229/17 Rady Gminy Dragacz z dnia 28 grudnia 2017 r. w sprawie budżetu gminy na 2018 rok zaplanowano środki finansowe na inwestycje w wysokości 9.149.521,19 zł. Plan wydatków inwestycyjnych po zmianach wynosił 10.056.521,45 zł. Wykonanie wydatków inwestycyjnych na dzień 31.12.2018 r. wynosiło 8.629.483,47 zł (85,81 % planu).

2.2.1.1. Prawidłowość sporządzenia sprawozdania o udzielonych zamówieniach publicznych za 2018 r.

Badaniem objęto:

- roczne sprawozdanie o udzielonych zamówieniach publicznych za 2018 r.,
- rejestr zamówień publicznych za 2018 r.

W rocznym sprawozdaniu o udzielonych zamówieniach publicznych za 2018 r. Urząd Gminy w Dragaczu wykazał:

- zamówienia udzielone z wyłączeniem procedur określonych przepisami ustawy o łącznej wartości 2.425.693,62 zł (poz. X sprawozdania – w tejże pozycji jednostka wykazała wyłącznie zamówienia, których wartość nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości kwoty 30.000 euro),
- 14 zamówień o łącznej wartości 3.530.268,88 zł (tj. 4 z zakresu robót budowlanych o łącznej wartości 2.2317.372,73 zł, 2 z zakresu dostaw o łącznej wartości 72.088,59 zł, 8 z zakresu usług o łącznej wartości 1.140.807,56 zł), których wartość przekracza wyrażoną w złotych równowartość kwoty 30.000 euro, a jest mniejsza od kwot określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy.

2.2.2. Stosowanie przepisów ustawy prawo zamówień publicznych.

Kontrolę zamówień publicznych przeprowadzono w oparciu o następujące przepisy:

- ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych. (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 2164 ze zm.). – zwanej dalej pzp,
- rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2015 r. w sprawie kwot wartości zamówień oraz konkursów, od których jest uzależniony obowiązek przekazywania ogłoszeń Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej (Dz. U. poz. 2263 ze zm.),
- rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 10 maja 2011 r. w sprawie innych niż cena obowiązkowych kryteriów oceny ofert w odniesieniu do niektórych rodzajów zamówień publicznych (Dz. U. Nr 96, poz. 559),
- rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2015 r. w sprawie średniego kursu złotego w stosunku do euro stanowiącego podstawę przeliczania wartości zamówień publicznych (Dz. U. poz. 2254),
- rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie wzorów ogłoszeń zamieszczanych w Biuletynie Zamówień Publicznych (Dz. U. poz. 1127),
- rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (Dz. U. poz. 1128).

L *W*

Kontrolę przeprowadzono w zakresie:

- przygotowania postępowania, tj.: określenia wartości zamówienia i przedmiotu zamówienia, treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia,
- wszczęcia postępowania poprzez: publikację ogłoszeń, przestrzeganie ustawowych terminów składania ofert i związania ofertą,
- przestrzegania zasad: jawności postępowania, równego traktowania wykonawców, zachowania uczciwej konkurencji,
- przestrzegania obowiązku zachowania formy pisemnej postępowania,
- prawidłowego stosowania trybów udzielania zamówień i poprawności przeprowadzenia procedur związanych z ich udzieleniem,
- prawidłowości dokumentowania prowadzonych postępowań,
- czynności osoby upoważnionej przez kierownika jednostki, dotyczących wykluczenia oferentów, odrzucenia ofert, unieważnienia postępowania, oceny ofert i wyboru oferty najkorzystniejszej,
- zgodności zapisów umowy z warunkami specyfikacji i wynikiem przetargu,
- zabezpieczenia interesów Zamawiającego w wybranej umowie, a w szczególności: sprawdzenie terminów zakończenia prac i powstanie ewentualnego obowiązku egzekwowania przez Zamawiającego roszczeń z tytułu kar umownych w związku z niedotrzymaniem przez Wykonawcę warunków umowy.

Badaniem objęto w niniejszym rozdziale następujące postępowania o udzielenie zamówienia publicznego:

I. Przebieg kontroli postępowania w sprawie udzielenia zamówienia publicznego na „Udzielenie Gminie Dragacz długoterminowego kredytu bankowego w kwocie 1.450.000,00 zł”

Dane podstawowe postępowania:

- **tryb postępowania:** przetarg nieograniczony o wartości poniżej kwoty określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo Zamówień Publicznych (dalej: pzp). Procedura krajowa.
- **rodzaj zamówienia:** usługi,
- **data wszczęcia postępowania:** 20.04.2018 r.
- **termin składania ofert:** 30.04.2018 r.
- **wartość udzielonego zamówienia:** 232.100,00 zł (brutto)

Lp.	Rodzaj czynności podlegającej kontroli	Wynik kontroli postępowania
I.	Opis przedmiotu zamówienia i ustalenie wartości zamówienia.	
1.	Poprawność opisu przedmiotu zamówienia art. 29	- Nazwa zadania: udzielenie Gminie Dragacz długoterminowego kredytu bankowego w kwocie 1.450.000,00 zł Opis przedmiotu zamówienia odpowiada wymaganiom art. 29 ust. 1-3.
2.	Termin ustalenia wartości zamówienia: art. 35 ust. 1 w związku z art. 32 ust. 1 pzp	Wartość zamówienia ustalono w dniu 20.04.2018 r.
3.	Poprawność ustalenia wartości zamówienia stosownie do zasad przewidzianych w art. 34 ust. 4 pkt 1 i 35 ust. 1, ust. 2 pzp	Ustalenie wartości zamówienia: - Wartość zamówienia ustalono na podstawie kosztów kredytu – opłat i odsetek – tj. zgodnie z art. 34 ust. 4 pkt 1 pzp, - Zamawiający nie przewidział udzielenia zamówienia na podstawie art. 67 ust. 1 pkt. 6 i 7 pzp oraz art. 134 ust. 6 pkt 3 pzp – stwierdzono na podstawie ogłoszenia o zamówieniu (pkt. II.7). - Wartość zamówienia ustalono w wysokości 232.100,00 zł netto.

4.	Podstawa przeliczenia wartości zamówienia publicznego – art. 35 ust. 3 w związku z § 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dn. 28 grudnia 2017 r. (Dz. U. poz. 2477)	– Zastosowano prawidłowy kurs wynikający z rozporządzenia tj. 1 euro = 4,3117 zł. – Prawidłowo obliczono wartość zamówienia: 232.100,00 zł : 4,3117 = 53.830,28 euro.
5.	Identyfikacja osoby dokonującej ustalenia wartości zamówienia (druk ZP-PN)	Zamawiający wskazał imię i nazwisko osoby dokonującej ustalenia wartości zamówienia.
6.	Wartość zamówienia w związku z treścią art. 11 ust. 8 pzp oraz rozporządzenia wykonawczego Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 22 grudnia 2017 r. w sprawie kwot wartości zamówień oraz konkursów, od których jest uzależniony obowiązek przekazywania ogłoszeń Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej (Dz. U. z 2017 r. poz. 2479).	Wartość zamówienia wyniosła 232.100,00 zł netto (53.830,28 euro). Zamówienie nie przekracza wartości zamówienia wskazanego w wskazanym rozporządzeniu, tj. nie przekracza wartości 144.000 euro (usługi).
II. Dodatkowe wymagania wynikające z Prawa Zamówień Publicznych związane z wykonaniem bądź opisem przedmiotu zamówienia		
1.	Określenie przez Zamawiającego wymagania zatrudnienia przez wykonawcę lub podwykonawcę na podstawie umowy o pracę osób wykonujących wskazane przez zamawiającego czynności w realizacji zamówienia – m.in. 29 ust. 3a w powiązaniu z m.in. 36 ust. 2 pkt 8a tj. m.in. uprawnienia kontrolne Zamawiającego i sposób dokumentowania tego wymogu.	– Zamawiający zawarł w SIWZ (pkt III ust. 5) wymóg zatrudnienia przez Wykonawcę (podwykonawcę) na podstawie umowy o pracę osób wykonujących bezpośrednio czynności związane z realizacją przedmiotu zamówienia (...). Wymóg ten dotyczy np. pracowników wykonujących czynności techniczno-formalne związane z udzieleniem i obsługą kredytu. – Zamawiający określił uprawnienia kontrolne w zakresie weryfikacji przez Wykonawcę ww. wymogu.
2.	Uwzględnienie wymagań w zakresie dostępności dla osób niepełnosprawnych lub projektowania z przeznaczeniem dla wszystkich użytkowników w przypadku zamówień przeznaczonych dla użytku osób fizycznych – art. 29 ust. 5 pzp	Zamawiający nie określił takich wymagań.
3.	Klauzula zastrzeżenia wykonania zamówienia art. 22 ust. 2 oraz 2a pzp tj. zastrzeżenie przez Zamawiającego do ubiegania się o zamówienie wyłącznie przez zakłady pracy chronionej i inne podmioty wskazane w ustawie. Określenie procentowego wskaźnika zatrudnienia spośród grup społecznie marginalizowanych.	Zamawiający nie skorzystał z ww. zastrzeżenia.
4.	Określenie wymagań związanych z realizacją zamówienia obejmującą aspekty gospodarcze, środowiskowe, społeczne, związane z innowacyjnością lub zatrudnieniem. Jak ma się do tego art. 29 ust. 4 pzp – zatrudnienie osób defaworyzowanych aspekty prozatrudnieniowe	Zamawiający nie skorzystał z ww. zastrzeżenia.
III. Komisja przetargowa i osoby wykonujące czynności w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego. Komisja do nadzoru nad zamówieniem.		
1.	Powołanie komisji do przeprowadzenia postępowania - art. 19 ust. 2 pzp	Komisja Przetargowa została powołana na mocy trzech odrębnych aktów nominacji na podstawie § 2 zarządzenia Nr 11/10 Wójta Gminy Dragacz z dnia 12.04.2010 r. w sprawie zasad powoływania w Urzędzie Gminy Dragacz Komisji Przetargowej oraz trybu jej pracy. Komisja przetargowa składa się z 2 członków stałych i jednego wybranego pracownika Urzędu Gminy.
2.	Skład komisji - art. 21 ust. 2	Skład komisji zgodny z art. 21 ust. 2 pzp oraz z regulaminem obowiązującym w jednostce – skład komisji 3 osobowy. Przewodnicząca komisji – Ewa Dłużyńska (Sekretarz Gminy).
3.	Indywidualizacja odpowiedzialności członków komisji przetargowych – art. 21 ust. 3 pzp	W regulaminie określono zakres odpowiedzialności w stosunku do sekretarza oraz przewodniczącego komisji.
4.	Złożenie oświadczeń przez osoby występujące po stronie Zamawiającego o braku lub istnieniu okoliczności uzasadniających wyłączenie	Wszyscy członkowie komisji oraz kierownik jednostki złożyli odpowiednie oświadczenia na drukach ZP-1 o braku istnieniu okoliczności uzasadniające wykluczenie z postępowania.

	z postępowania na drukach ZP-1 (art. 17 ust. 2 pzp)	Oświadczenia złożono w dniu 30.04.2018 r. (w dniu złożenia ofert).
5.	Powołanie zespołu do nadzoru nad realizacją udzielonego zamówienia – art. 20a pzp	Wartość zamówienia jest niższa niż 1.000.000 euro i w związku z powyższym komisja nie jest obligatoryjna.
IV.	Publikacja ogłoszeń i wszczęcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego	
1.	Spełnienie obowiązku ogłoszenia o wszczęciu postępowania poprzez zamieszczenie ogłoszenia w Biuletynie Zamówień Publicznych (termin i numer ogłoszenia) – art. 11 ust. 1 pkt 1, w związku z art. 40 ust. 2 pzp.	Ogłoszenie o zamówieniu w Biuletynie Zamówień Publicznych zamieszczono w dniu 20.04.2018 r. (nr ogłoszenia 548088-N-2018), co kontrolujący stwierdził na podstawie przedłożonego potwierdzenia publikacji
2.	Realizacja obowiązku i terminowość zamieszczenia ogłoszenia o zamówieniu w miejscu publicznie dostępnym w siedzibie - art. 40 ust. 1	Ogłoszenie wywieszono na tablicy ogłoszeń. – data wywieszenia – 20.04.2018 r., data zdjęcia 30.04.2018 r.
3.	Realizacja obowiązku zamieszczenia ogłoszenia o zamówieniu na stronie internetowej – stosownie do treści art. 40 ust. 1	Ogłoszenie zamieszczono w BIP-ie jednostki w dniu 20.04.2018 r.
4.	Zgodność informacji o ogłoszeniu zamieszczonych w BIP-ie i w miejscu publicznie dostępnym z ogłoszeniem zamieszczonym w BZP	Ustalono, że informacje o ogłoszeniu zamieszczone w BIP-ie i w miejscu publicznie dostępnym były zgodne z ogłoszeniem zamieszczonym w BZP.
5.	Zawartość ogłoszenia o przetargu nieograniczonym – spełnienie wymogów art. 41 pzp	Treść ogłoszenia zawierała wszystkie elementy wymagane prawem.
V.	Specyfikacja Istotnych Warunków Zamówienia (SIWZ). Warunki udziału w postępowaniu. Kryteria oceny ofert.	
1.	Udostępnienie SIWZ na stronie internetowej – art. 42 ust. 1 pzp	SIWZ na stronie internetowej udostępniony w dniu 20.04.2018 r. (w dniu publikacji ogłoszenia w BZP). SIWZ opublikowano z zachowaniem terminu wskazanego w art. 42 ust. 1 pzp.
2.	Zawartość SIWZ – art. 36 ust. 1-3 pzp.	SIWZ zawierał wszystkie obligatoryjne elementy. Na stronie internetowej zamieszczono również dokumentację techniczną.
3.	Zastosowanie art. 24aa przez Zamawiającego tj. zastosowanie badania oceny ofert a następnie badania spełnienia przez Wykonawcę warunków udziału w postępowaniu	Zamawiający w postępowaniu zastosował procedurę odwróconą na podstawie art. 24aa ust. 1 pzp.
4.	Dopuszczenie przez Zamawiającego składania ofert częściowych / wariantowych.	Nie
5.	Termin składania ofert – art. 43 ust. 1 pzp. (nie zaszyły okoliczności zobowiązujące jednostkę do wyznaczenia terminu składania ofert dłuższe niż minimalne).	Termin składania ofert wyznaczono na dzień 30.04.2018 r. godz. 11.00. Termin składania ofert wyznaczono zgodnie z art. 43 pzp. Zamawiający prawidłowo wyznaczył termin składania ofert w badanym postępowaniu.
6.	Żądanie wadium i jego wysokość. Forma wniesienia wadium – art. 45 ust. 1, 3, 5 i 6 pzp.	Zamawiający nie żądał wniesienia wadium.
7.	Sposób ustalenia wysokości zabezpieczenia należytego wykonania umowy – art. 147 ust. 1, 148, 150	Zamawiający nie wymagał wniesienia zabezpieczenia należytego wykonania umowy.
8.	Prawidłowość określenia przez Zamawiającego kryteriów oceny ofert – art. 36 ust. 1 pkt 13 w związku z art. 91 pzp	<ul style="list-style-type: none"> - Zamawiający w niniejszym postępowaniu określił następujące kryteria oceny ofert: 100% ceny oferty. - Kryterium określone przez Zamawiającego jest zgodne z art. 91 ust. 2a. - Kryteria oceny ofert określono w sposób jednoznaczny i zrozumiały, tj. zgodnie z treścią art. 91 ust. 2d ustawy. - Kryteria oceny ofert nie dotyczyły właściwości Zamawiającego zgodnie z treścią art. 91 ust. 3 pzp. Kontrolujący nie wnosi zastrzeżeń do kryteriów oceny ofert.
9.	Czy Zamawiający dopuścił możliwość wspólnego ubiegania się o udzielenie zamówienia przez Wykonawców – art. 23	SIWZ nie przewidywała możliwości złożenia oferty przez kilka podmiotów.
10.	Czy Zamawiający określił warunki udziału w postępowaniu ograniczając dostęp do	Nie.

	zamówienia w sposób niezgodny z prawem?	
11.	Określenie przez Zamawiającego zasad zmiany umowy w tym określenie przesłanek do dokonania zmian.	Zamawiający nie dopuszczał zmiany zawartej umowy w stosunku do treści oferty z wyłączeniem okoliczności ujętych w pkt. XVII.4. Postanowienia w tej kwestii regulował pkt XVII – Istotne dla stron postanowienia, które zostaną wprowadzone do treści zawieranej umowy w sprawie zamówienia publicznego, ogólne warunki umowy albo wzór umowy, jeżeli zamawiający wymaga od wykonawcy, aby zawarł z nim umowę w sprawie zamówienia publicznego na takich warunkach.
12.	Określenie przez Zamawiającego obowiązku osobistego wykonania umowy – art. 36a	Zamawiający nie zastrzegł osobistego wykonania kluczowych części zamówienia przez Wykonawcę.
13.	Określenie terminu związania ofertą – art. 85 pzp	Termin związania ofertą określono na 30 dni – zgodnie z treścią art. 85 pzp.
14.	Żądanie przez Zamawiającego dokumentów podmiotowych i przedmiotowych – art. 25 i 26 pzp oraz rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie rodzajów dokumentów, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy w postępowaniu o udzielenie zamówienie.	Zamawiający żądał od Wykonawców oświadczeń oraz dokumentów podmiotowych oraz przedmiotowych, w tym dokumentów potwierdzających spełnienie warunków udziału w postępowaniu. Zamawiający żądał dokumentów wskazanych w ww. rozporządzeniu.
15.	Wyjaśnienie i modyfikacja treści SIWZ oraz realizacja obowiązków wskazanych w art. 38 ust. 1 i 2 pzp.	W toku postępowania wpłynęły zapytania od Wykonawców. Nie nastąpiła modyfikacja SIWZ.
16.	Odwołania dotyczące treści ogłoszeń i postanowień SIWZ – art. 180 pzp	Nie wniesiono odwołań.
VI.	Wpływ ofert i publiczne ich otwarcie	
1.	Informacje podawane podczas otwarcia ofert – kwota, jaką zamierza przeznaczyć na finansowanie zamówienia – art. 86 ust. 3 pzp	<ul style="list-style-type: none"> - W dokumentacji postępowania (ZP-PN) znalazła się informacja o kwocie, jaką Zamawiający zamierzał przeznaczyć na finansowanie zamówienia – 232.100,00 zł brutto, - Kwota 232.100 zł była niższa niż wartość 2 ofert które wpłynęły w postępowaniu, w przypadku 2 innych ofert kwota była wyższa.
2.	Wpływ ofert i otwarcie ofert – art. 86 pzp.	Na podstawie ZP-PN stwierdzono, że wpłynęły 4 oferty. 1) Getin Noble Bank SA – 324.567,24 zł, 2) Bank Gospodarstwa Krajowego w Toruniu – 227.621,82 zł brutto, 3) Bank Spółdzielczy w Świeciu – 194.853,15 zł brutto, 4) Bank Spółdzielczy w Brodnicy Oddział w Grudziądzu – 280.306,64 zł brutto.
3.	Wpływ ofert po terminie. Zwrot oferty Wykonawcy (zwrot niezwłoczny po upływie terminu do wniesienia odwołania).	Nie stwierdzono wpływu oferty po terminie wyznaczonym przez Wykonawcę.
4.	Sposób dokumentowania wpływu ofert.	W jednostce wpływ ofert udokumentowano na kopertach 1) Oferta nr 1 – wpływ w terminie 2) Oferta nr 2 – wpływ w terminie 3) Oferta nr 3 – wpływ w terminie 4) Oferta nr 4 – wpływ w terminie
5.	Zamieszczenie (niezwłoczne) na stronie internetowej informacji wskazanych w art. 86 ust. 5 dotyczące otwarcia ofert	Zamawiający zamieścił na stronie internetowej informacje wskazane w art. 86 ust. 5 pzp. Informację zamieszczono w dniu 30.04.2018 r.
6.	Czy kwota ofert mieściła się w kwocie jaką zamawiający chce przeznaczyć na realizację zamówienia?	Kwota ofert w 2 przypadkach przekraczała kwotę jaką Zamawiający zamierzał przeznaczyć na realizację zamówienia.
VII.	Analiza, ocena ofert i rozstrzygnięcie przetargu	
1.	Czy Zamawiający zastosował tzw. procedurę odwróconą – art. 24aa pzp (badanie wystąpienia przesłanek wykluczenia po ocenie ofert).	Tak.
2.	Złożenie przez Wykonawcę oświadczenia o przynależności lub braku przynależności do tej samej grupy kapitałowej – art. 24 ust. 11 pzp	Wykonawcy złożyli oświadczenie o przynależności lub braku przynależności do tej samej grupy kapitałowej po otwarciu ofert.

3.	Wzywianie oferentów do uzupełnienia oświadczeń i dokumentów – art. 26 ust. 3, 3a, 4 pzp	Zamawiający nie wzywał Wykonawców do uzupełnienia ofert. Wszystkie oferty były kompletne.
4.	Analiza zawartości złożonych ofert zarówno pod względem formalnym (spełnianie warunków udziału w przetargu) i merytorycznym (zgodność złożonej oferty z przedmiotem zamówienia) i sposób ich ujęcia.	Badaniem objęto ofertę najkorzystniejszą złożoną przez Bank Spółdzielczy w Świeciu – Badana oferta spełniała wymogi określone w SIWZ. – Oferta podpisana przez osobę mającą pełnomocnictwo do składania ofert.
5.	Dopuszczalność poprawiania przez Zamawiającego w tekście ofert oczywistych omyłek pisarskich oraz omyłek rachunkowych w obliczeniu ceny oraz innych omyłek - art. 87 pzp. Zawiadomienie Wykonawcy o dokonaniu poprawy omyłki.	Nie wystąpiło w wybranej próbie.
6.	Złożenie wyjaśnień w zakresie rażąco niskiej ceny – art. 90 pzp	W postępowaniu nie wystąpiła rażąco niska cena w rozumieniu pzp.
7.	- Wykluczenie wykonawców i odrzucenie oferty w prowadzonym postępowaniu (brak dokumentów, nieuzupełnienie dokumentów, rażąco niska cena, brak wadium). - Wystąpienie podstaw do odrzucenia oferty – art. 89 pzp.	Na podstawie protokołu ZP-PN stwierdzono, że nie odrzucono żadnej oferty, żaden Wykonawca nie został wykluczony z postępowania.
8.	Czy rozstrzygnięcie przetargu nastąpiło w oparciu o przyjęte kryteria oceny ofert, stosownie do treści art. 91 ust. 1 pzp? Czy dokonując oceny ofert Zamawiający prawidłowo wykluczył Wykonawców.	Tak, zastosowano kryterium cena 100%.
9.	Czy nastąpiło przedłużenie terminu związania ofert. Termin z jaką Zamawiający zwrócił się do Wykonawcy (3 dni przed upływem).	Nie wystąpiło w postępowaniu.
10.	Zwrócenie się do Wykonawców o złożenie wyjaśnień w zakresie złożonych ofert – art. 87 pzp	Nie wystąpiło w postępowaniu.
VIII	Publikacje i zawiadomienia w sprawie wyboru najkorzystniejszej oferty	
1.	Obowiązek poinformowania wyk. O wyborze najkorzystniejszej oferty wraz z innymi informacjami – art. 92 ust. 1 ustawy pzp.	W dniu 07.05.2018 r. – informacje o wyborze najkorzystniejszej oferty wysłano Wykonawcom drogą elektroniczną. Dane zawarte w zawiadomieniu były kompletne. Informacje przekazano również za pośrednictwem operatora pocztowego.
X.	Zawarcie umowy	
1.	Termin zawarcia umowy z oferentem - art. 94 ust. 1 i 1a pzp oraz wartość umowy.	Umowa nr 30/2/III/D/2018 na wykonanie robót budowlanych została zawarta w dniu 21.05.2018 r. Umowę zawarto zgodnie z art. 94 pzp. Zawiadomienie o wyborze przekazano Wykonawcom w dniu 07.05.2018 r.
2.	Tożsamość zawartej umowy ze złożoną ofertą i zapisami SIWZ	Stwierdzono: wartość zawartej umowy jest tożsama z wartością złożonej oferty.
3.	Sposób zabezpieczenia interesów Zamawiającego.	Kary umowne, gwarancja, zabezpieczenie należytego wykonania umowy i usunięcia wad i usterek, uprawnienie dla Zamawiającego na odstąpienie od umowy.
9.	Reprezentacja Gminy. Kontrasygnota.	Umowę podpisał Wójt Gminy. Umowa zawierała kontrasygnatę Skarbnika Gminy.
X.	Publikacja ogłoszenia o udzieleniu zamówienia i udokumentowanie postępowania	
1.	Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia – art. 95 ust. 1 pzp	Ogłoszenie opublikowano w BZP w dniu 23.05.2018 r. Nr ogłoszenia 500114315-N-2018.
2.	Zawartość protokołu postępowania – art. 96 pzp	Zamawiający sporządził protokół na druku ZP-PN zgodnie z obowiązującymi przepisami. Protokół zatwierdził Wójt Gminy.

II. Przebieg kontroli postępowania w sprawie udzielenia zamówienia publicznego na „Przebudowa dróg gminnych na terenie Gminy Dragacz o łącznej długości 2375 m z podziałem na 4 części”: cz. II „Przebudowa drogi gminnej nr 0537009 we Fletnowie – II etap na odcinkach o łącznej długości 800m”.

Dane podstawowe postępowania:

- tryb postępowania: przetarg nieograniczony o wartości poniżej kwoty określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo Zamówień Publicznych (zwane dalej pzp). Procedura krajowa.
- rodzaj zamówienia: roboty budowlane,
- data wszczęcia postępowania: 16.01.2018 r.
- termin składania ofert: 31.01.2018 r.
- wartość udzielonego zamówienia: 667.824,58 zł (brutto)

Lp.	Rodzaj czynności podlegającej kontroli	Wynik kontroli postępowania
I.	Opis przedmiotu zamówienia i ustalenie wartości zamówienia.	
1.	Poprawność opisu przedmiotu zamówienia art. 29, art. 31	<ul style="list-style-type: none"> – Nazwa zadania: przebudowa dróg gminnych na terenie Gminy Dragacz o łącznej długości 2375m z podziałem na 4 części. Opis przedmiotu zamówienia odpowiada wymaganiom art. 29 ust. 1-3 oraz art. 31 pzp. W szczególności: <ul style="list-style-type: none"> – Przedmiot zamówienia został opisany w sposób jednoznaczny i wyczerpujący, za pomocą dostatecznie dokładnych i zrozumiałych określeń, z uwzględnieniem wszystkich wymagań i okoliczności mogących mieć wpływ na sporządzenie oferty. – Kontrolujący nie stwierdził wskazanie przez Zamawiającego znaków towarowych, patentów (...) co doprowadziłoby do uprzywilejowania bądź wyeliminowania Wykonawców. – Sporządzono dokumentację projektową oraz inną dokumentację techniczną.
2.	Termin ustalenia wartości zamówienia: art. 35 ust. 1 w związku z art. 32 ust. 1 pzp	Termin oszacowania wartości zamówienia ustalono 6 miesięcy przed wszczęciem postępowania (termin oszacowania 30.07.2017 r., data wszczęcia postępowania 16.01.2018 r.).
3.	Poprawność ustalenia wartości zamówienia stosownie do zasad przewidzianych w art. 33 i 35 ust. 1, ust. 2 pzp	Ustalenie wartości zamówienia: <ul style="list-style-type: none"> – Wartość zamówienia ustalono na podstawie kosztorysu inwestorskiego stosownie do art. 33 ust. 1 pkt 1 pzp. (kosztorys inwestorski branży budowlanej – wartość 639.724,23 zł). – Zamawiający nie przewidział udzielenia zamówienia na podstawie art. 67 ust. 1 pkt. 6 i 7 pzp oraz art. 134 ust. 6 pkt 3 pzp – stwierdzono na podstawie ogłoszenia o zamówieniu. – Wartość zamówienia ustalono w wysokości 667.824,58 zł.
4.	Podstawa przeliczenia wartości zamówienia publicznego – art. 35 ust. 3 w związku z § 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dn. 28 grudnia 2017 r. (Dz. U. poz. 2477)	<ul style="list-style-type: none"> – Zastosowano prawidłowy kurs wynikający z rozporządzenia tj. 1 euro = 4,3117 zł. – Prawidłowo obliczono wartość zamówienia: 667.824,58 zł : 4,3117 = 154.886,61 euro.
5.	Identyfikacja osoby dokonującej ustalenia wartości zamówienia (druk ZP-PN)	Zamawiający wskazał z imienia i nazwiska osoby dokonującej ustalenia wartości zamówienia.
6.	Wartość zamówienia w związku z treścią art. 11 ust. 8 pzp oraz rozporządzenia wykonawczego Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 22 grudnia 2017 r. w sprawie kwot wartości zamówień oraz konkursów, od których jest uzależniony obowiązek przekazywania ogłoszeń Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej (Dz. U. z 2017 r. poz. 2479).	Wartość zamówienia wyniosła 667.824,58 154.886,61 euro). Zamówienie nie przekracza wartości zamówienia wskazanego w wskazanym rozporządzeniu, tj. nie przekracza wartości 5.548.000 euro (roboty budowlane).

II.	Dodatkowe wymagania wynikające z Prawa Zamówień Publicznych związane z wykonaniem bądź opisem przedmiotu zamówienia	
1.	Określenie przez Zamawiającego wymagania zatrudnienia przez wykonawcę lub podwykonawcę na podstawie umowy o pracę osób wykonujących wskazane przez zamawiającego czynności w realizacji zamówienia – m.in. 29 ust. 3a w powiązaniu z m.in. 36 ust. 2 pkt 8a tj. m.in. uprawnienia kontrolne Zamawiającego i sposób dokumentowania tego wymogu.	– Zamawiający zawarł w SIWZ (III.5 pkt 1-3) wymóg zatrudnienia przez Wykonawcę (podwykonawcę) na podstawie umowy o pracę osób wykonujących wszelkie czynności związane, związane z realizacją zamówienia (...). Wymóg ten dotyczy pracowników fizycznych, a nie dotyczył między innymi osób kierujących budową, wykonujących obsługę geodezyjną, dostawców materiałów itp. – Zamawiający określił uprawnienia kontrolne w zakresie weryfikacji przez Wykonawcę ww. wymogu.
2.	Uwzględnienie wymagań w zakresie dostępności dla osób niepełnosprawnych lub projektowania z przeznaczeniem dla wszystkich użytkowników w przypadku zamówień przeznaczonych dla użytku osób fizycznych – art. 29 ust. 5 pzp	Nie uwzględniono wymagania w zakresie dostępności dla osób niepełnosprawnych.
3.	Klauzula zastrzeżenia wykonania zamówienia art. 22 ust. 2 oraz 2a pzp tj. zastrzeżenie przez Zamawiającego do ubiegania się o zamówienie wyłącznie przez zakłady pracy chronionej i inne podmioty wskazane w ustawie. Określenie procentowego wskaźnika zatrudnienia spośród grup społecznie marginalizowanych.	Zamawiający nie skorzystał z ww. zastrzeżenia.
4.	Określenie wymagań związanych z realizacją zamówienia obejmującą aspekty gospodarcze, środowiskowe, społeczne, związane z innowacyjnością lub zatrudnieniem. Jak ma się do tego art. 29 ust. 4 pzp – zatrudnienie osób defaworyzowanych – aspekty prozatrudnieniowe	Zamawiający nie skorzystał z ww. zastrzeżenia.
III.	Komisja przetargowa i osoby wykonujące czynności w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego. Komisja do nadzoru nad zamówieniem.	
1.	Powołanie komisji do przeprowadzenia postępowania - art. 19 ust. 2 pzp	Komisja Przetargowa została powołana na mocy trzech odrębnych aktów nominacji na podstawie § 2 zarządzenia Nr 11/10 Wójta Gminy Dragacz z dnia 12.04.2010 r. w sprawie zasad powoływania w Urzędzie Gminy Dragacz Komisji Przetargowej oraz trybu jej pracy. Komisja przetargowa składała się z 3 członków stałych i jednego wybranego pracownika Urzędu Gminy.
2.	Skład komisji - art. 21 ust. 2	Skład komisji zgodny z art. 21 ust. 2 pzp oraz z regulaminem obowiązującym w jednostce – skład komisji 4 osobowy. Przewodniczący komisji – Ewa Dłużyńska (Sekretarz Gminy).
3.	Indywidualizacja odpowiedzialności członków komisji przetargowych – art. 21 ust. 3 pzp	W regulaminie określono zakres odpowiedzialności w stosunku do sekretarza oraz przewodniczącego komisji.
4.	Złożenie oświadczeń przez osoby występujące po stronie Zamawiającego o braku lub istnieniu okoliczności uzasadniających wyłączenie z postępowania na drukach ZP-1 (art. 17 ust. 2 pzp)	Wszyscy członkowie komisji oraz kierownik jednostki złożyli odpowiednie oświadczenia na drukach ZP-1 o braku istnieniu okoliczności uzasadniające wykluczenie z postępowania. Oświadczenia złożono w dniu 31.01.2018 r. (w dniu złożenia ofert).
5.	Powołanie zespołu do nadzoru nad realizacją udzielonego zamówienia – art. 20a pzp	Wartość zamówienia jest niższa niż 1.000.000 euro i w związku z powyższym komisja nie jest obligatoryjna.
IV.	Publikacja ogłoszeń i wszczęcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego	
1.	Spełnienie obowiązku ogłoszenia o wszczęciu postępowania poprzez zamieszczenie ogłoszenia w Biuletynie Zamówień Publicznych (termin i numer ogłoszenia) – art. 11 ust. 1 pkt 1, w związku z art. 40 ust. 2 pzp.	Ogłoszenie o zamówieniu w Biuletynie Zamówień Publicznych zamieszczono w dniu 16.01.2018 r. (nr ogłoszenia 506045-N-2018), co kontrolujący stwierdził na podstawie przedłożonego potwierdzenia publikacji.
2.	Realizacja obowiązku i terminowość zamieszczenia ogłoszenia o zamówieniu w miejscu publicznie dostępnym w siedzibie	Ogłoszenie wywieszono na tablicy ogłoszeń. – data wywieszenia – 16.01.2018 r., data zdjęcia 31.01.2018 r.

	- art. 40 ust. 1	
3.	Realizacja obowiązku zamieszczenia ogłoszenia o zamówieniu na stronie internetowej – stosownie do treści art. 40 ust. 1	Ogłoszenie zamieszczono w BIP-ie jednostki w dniu 16.01.2018 r.
4.	Zgodność informacji o ogłoszeniu zamieszczonych w BIP-ie i w miejscu publicznie dostępnym z ogłoszeniem zamieszczonym w BZP	Ustalono, że informacje o ogłoszeniu zamieszczone w BIP-ie i w miejscu publicznie dostępnym były zgodne z ogłoszeniem zamieszczonym w BZP.
5.	Zawartość ogłoszenia o przetargu nieograniczonym – spełnienie wymogów art. 41 pzp	Treść ogłoszenia zawierała wszystkie elementy wymagane prawem.
V.	Specyfikacja Istotnych Warunków Zamówienia (SIWZ). Warunki udziału w postępowaniu. Kryteria oceny ofert.	
1.	Udostępnienie SIWZ na stronie internetowej – art. 42 ust. 1 pzp	SIWZ na stronie internetowej udostępniony w dniu 16.01.2018 r. (w dniu publikacji ogłoszenia w BZP). SIWZ opublikowano z zachowaniem terminu wskazanego w art. 42 ust. 1 pzp.
2.	Zawartość SIWZ – art. 36 ust. 1-3 pzp.	SIWZ zawierał wszystkie obligatoryjne elementy. Na stronie internetowej zamieszczono również dokumentację techniczną.
3.	Zastosowanie art. 24aa przez Zamawiającego tj. zastosowanie badania oceny ofert a następnie badania spełnienia przez Wykonawcę warunków udziału w postępowaniu	Zamawiający w postępowaniu zastosował procedurę odwróconą na podstawie art. 24aa ust. 1 pzp.
4.	Dopuszczenie przez Zamawiającego składania ofert częściowych / wariantowych.	Tak
5.	Termin składania ofert – art. 43 ust. 1 pzp. (nie zaszyły okoliczności zobowiązujące jednostkę do wyznaczenia terminu składania ofert dłuższe niż minimalne).	Termin składania ofert wyznaczono na dzień 31.01.2018 r. godz. 11.00. Termin składania ofert wyznaczono zgodnie z art. 43 pzp. Zamawiający prawidłowo wyznaczył termin składania ofert w badanym postępowaniu.
6.	Żądanie wadium i jego wysokość. Forma wniesienia wadium – art. 45 ust. 1, 3, 5 i 6 pzp.	– Zamawiający żądał wniesienia wadium. Wysokość wadium ustalono w następującej wysokości: dla części I-III po 3.000 zł, dla części IV 1.500 zł. Wysokość wadium określono w prawidłowej wysokości, tj. zgodnie z treścią art. 45 pzp tj. wysokość wadium nie przekraczała 3% wartości zamówienia. – Zamawiający prawidłowo ustalił formy wniesienia wadium. Formy wniesienia wadium określono zgodnie z art. 45 ust. 6 pzp. (Zamawiający określił również warunki dodatkowe w zakresie wnoszonych gwarancji).
7.	Sposób ustalenia wysokości zabezpieczenia należytego wykonania umowy – art. 147 ust. 1, 148, 150	– Zamawiający żądał od Wykonawców wniesienia zabezpieczenia należytego wykonania umowy w wysokości 7% ceny ofertowej brutto. Wysokość zabezpieczenia ustalono w wysokości zgodnej z art. 150 ust. 2 pzp. – Formy wniesienia zabezpieczenia Zamawiający ustalił zgodnie z treścią art. 148 ust. 1 pzp.
8.	Prawidłowość określenia przez Zamawiającego kryteriów oceny ofert – art. 36 ust. 1 pkt 13 w związku z art. 91 pzp	– Zamawiający w niniejszym postępowaniu określił następujące kryteria oceny ofert: 60% ceny oferty oraz 40% gwarancja. – Kryterium określone przez Zamawiającego jest zgodne z art. 91 ust. 2a. – Kryteria oceny ofert określono w sposób jednoznaczny i zrozumiały, tj. zgodnie z treścią art. 91 ust. 2d ustawy. – Kryteria oceny ofert nie dotyczyły właściwości Zamawiającego zgodnie z treścią art. 91 ust. 3 pzp. Kontrolujący nie wnosi zastrzeżeń do kryteriów oceny ofert.
9.	Czy Zamawiający dopuścił możliwość wspólnego ubiegania się o udzielenie zamówienia przez Wykonawców – art. 23	SIWZ przewidywała możliwość złożenia oferty przez kilka podmiotów zrzeszonych w formie konsorcjum. W SIWZ (pkt XI.21 pkt 1) zawarto postanowienie następującej treści: <i>„Wykonawcy mogą wspólnie ubiegać się o udzielenie zamówienia na zasadach określonych w art. 23 Ustawy Pzp, w takim przypadku, Wykonawcy zobowiązani są do ustanowienia pełnomocnika do reprezentowania ich w postępowaniu o udzielenie zamówienia albo</i>

L *W*

		<i>do reprezentowania w postępowaniu i zawarcia umowy w sprawie zamówienia publicznego, a pełnomocnictwo do pełnienia takiej funkcji – wystawione zgodnie z wymogami ustawowymi (w tym ustawy o opłacie skarbowej wraz z przepisami wykonawczymi), podpisane przez prawnie upoważnionych przedstawicieli każdego z partnerów – winno być dołączone do oferty”.</i>
10.	Czy Zamawiający określił warunki udziału w postępowaniu ograniczając dostęp do zamówienia w sposób niezgodny z prawem?	Nie.
11.	Określenie przez Zamawiającego zasad zmiany umowy w tym określenie przesłanek do dokonania zmian.	Zamawiający przewidział możliwość zmiany zawartej umowy. Zamawiający określił zarówno zakres zmian przyszłej modyfikacji oraz konieczne warunki do dokonania tych modyfikacji. Postanowienia w tej kwestii regulował § 13 wzory umowy.
12.	Określenie przez Zamawiającego obowiązku osobistego wykonania umowy – art. 36a	Zamawiający nie zastrzegł osobistego wykonania kluczowych części zamówienia przez Wykonawcę.
13.	Określenie terminu związania ofertą – art. 85 pzp	Termin związania ofertą określono na 30 dni – zgodnie z treścią art. 85 pzp.
14.	Żądanie przez Zamawiającego dokumentów podmiotowych i przedmiotowych – art. 25 i 26 pzp oraz rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie rodzajów dokumentów, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy w postępowaniu o udzielenie zamówienie.	Zamawiający żądał od Wykonawców oświadczeń oraz dokumentów podmiotowych oraz przedmiotowych, w tym dokumentów potwierdzających spełnienie warunków udziału w postępowaniu. Zamawiający żądał dokumentów wskazanych w ww. rozporządzeniu.
15.	Wyjaśnienie i modyfikacja treści SIWZ oraz realizacja obowiązków wskazanych w art. 38 ust. 1 i 2 pzp.	W toku postępowania wpłynęło jedno zapytanie od Wykonawców. Nie nastąpiła modyfikacja SIWZ.
16.	Odwołania dotyczące treści ogłoszeń i postanowień SIWZ – art. 180 pzp	Nie wniesiono odwołań.
VI.	Wpływ ofert i publiczne ich otwarcie	
1.	Informacje podawane podczas otwarcia ofert – kwota, jaką zamierza przeznaczyć na finansowanie zamówienia – art. 86 ust. 3 pzp	<ul style="list-style-type: none"> – W dokumentacji postępowania (ZP-PN) znalazła się informacja o kwocie, jaką Zamawiający zamierzał przeznaczyć na finansowanie zamówienia – 1.941.314,41 zł brutto, z czego: <ul style="list-style-type: none"> – Część I – 593.768,35 zł, – Część II – 639.724,23 zł, – Część III – 597.121,83 zł, – Część IV – 110.700,00 zł. – Zamówienie w części I i dla części IV została unieważniona z uwagi na to, że cena oferty przewyższała kwotę jaką zamawiający zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia.
2.	Wpływ ofert i otwarcie ofert – art. 86 pzp.	Na podstawie ZP-PN stwierdzono, że wpłynęła 1 oferta. 1) Przedsiębiorstwo Budowy Dróg i Mostów Sp. z o.o. w Świeciu – dla części II – 667.824,58 zł (60 miesięcy okres gwarancyjny), dla części IV – 98.676,75 zł (60 miesięcy okres gwarancyjny).
3.	Wpływ ofert po terminie. Zwrot oferty Wykonawcy (zwrot niezwłoczny po upływie terminu do wniesienia odwołania).	Nie stwierdzono wpływu oferty po terminie wyznaczonym przez Wykonawcę.
4.	Sposób dokumentowania wpływu ofert.	W jednostce wpływ ofert udokumentowano na kopertach - oferta nr 1 – wpływ w terminie.
5.	Zamieszczenie (niezwłoczne) na stronie internetowej informacji wskazanych w art. 86 ust. 5 dotyczące otwarcia ofert	Zamawiający zamieścił na stronie internetowej informacje wskazane w art. 86 ust. 5 pzp. Informację zamieszczono w dniu 31.01.2018 r.
6.	Czy kwota ofert mieściła się w kwocie jaką zamawiający chce przeznaczyć na realizację zamówienia?	Kwota ofert w przypadku części I i IV przekracza kwotę jaką Zamawiający zamierzał przeznaczyć na realizację zamówienia – unieważniono w tej części zamówienie. W pozostałym zakresie oferta była niższa.
VII.	Analiza, ocena ofert i rozstrzygnięcie przetargu	
1.	Czy Zamawiający zastosował tzw. procedurę	Tak.

	odwróconą – art. 24aa pzp (badanie wystąpienia przesłanek wykluczenia po ocenie ofert).	
2.	Złożenie przez Wykonawcę oświadczenia o przynależności lub braku przynależności do tej samej grupy kapitałowej – art. 24 ust. 11 pzp	Wykonawca złożył oświadczenie o przynależności lub braku przynależności do tej samej grupy kapitałowej po otwarciu ofert.
3.	Wzywaniu oferentów do uzupełnienia oświadczeń i dokumentów – art. 26 ust. 3, 3a, 4 pzp	Zamawiający wezwał Wykonawcę do uzupełnienia oferty w dniu 19.02.2018 r.
4.	Analiza zawartości złożonych ofert zarówno pod względem formalnym (spełnianie warunków udziału w przetargu) i merytorycznym (zgodność złożonej oferty z przedmiotem zamówienia) i sposób ich ujęcia.	Badaniem objęto ofertę złożoną przez Przedsiębiorstwo Budowy Dróg i Mostów w Świeciu sp. z o.o. – Badana oferta spełniała wymogi określone w SIWZ. – Oferta podpisana przez osobę mającą pełnomocnictwo do składania ofert.
5.	Dopuszczalność poprawiania przez Zamawiającego w tekście ofert oczywistych omyłek pisarskich oraz omyłek rachunkowych w obliczeniu ceny oraz innych omyłek - art. 87 pzp. Zawiadomienie Wykonawcy o dokonaniu poprawy omyłki.	Nie wystąpiło w wybranej próbie.
6.	Złożenie wyjaśnień w zakresie rażąco niskiej ceny – art. 90 pzp	W postępowaniu nie wystąpiła rażąco niska cena w rozumieniu pzp.
7.	- Wykluczenie wykonawców i odrzucenie oferty w prowadzonym postępowaniu (brak dokumentów, nieuzupełnienie dokumentów, rażąco niska cena, brak wadium). - Wystąpienie podstaw do odrzucenia oferty – art. 89 pzp.	Na podstawie protokołu ZP-PN stwierdzono, że nie odrzucono żadnej oferty, żaden Wykonawca nie został wykluczony z postępowania.
8.	Czy rozstrzygnięcie przetargu nastąpiło w oparciu o przyjęte kryteria oceny ofert, stosownie do treści art. 91 ust. 1 pzp? Czy dokonując oceny ofert Zamawiający prawidłowo wykluczył Wykonawców.	Tak, zastosowano kryterium cena 60% oraz okres gwarancji – 40%.
9.	Czy nastąpiło przedłużenie terminu związania ofert. Termin z jaką Zamawiający zwrócił się do Wykonawcy (3 dni przed upływem).	Nie wystąpiło w postępowaniu.
10.	Zwrócenie się do Wykonawców o złożenie wyjaśnień w zakresie złożonych ofert – art. 87 pzp	Nie wystąpiło w postępowaniu.
VIII	Publikacje i zawiadomienia w sprawie wyboru najkorzystniejszej oferty	
1.	Obowiązek poinformowania wyk. O wyborze najkorzystniejszej oferty wraz z innymi informacjami – art. 92 ust. 1 ustawy pzp.	W dniu 27.02.2018 r. – informacje o wyborze najkorzystniejszej oferty wysłano Wykonawcy faxem. Dane zawarte w zawiadomieniu były kompletne. Informacje przekazano również za pośrednictwem operatora pocztowego.
IX.	Zawarcie umowy	
1.	Termin zawarcia umowy z oferentem - art. 94 ust. 1 i 1a pzp oraz wartość umowy.	Umowa nr 18/RGiFE-I/2018 na wykonanie robót budowlanych została zawarta w dniu 01.03.2018 r. Wartość umowy 667.824,58 zł (brutto). Umowę zawarto zgodnie z art. 94 pzp.
2.	Tożsamość zawartej umowy ze złożoną ofertą i zapisami SIWZ	Stwierdzono: wartość zawartej umowy jest tożsama z wartością złożonej oferty.
3.	Sposób zabezpieczenia interesów Zamawiającego.	Kary umowne, gwarancja, zabezpieczenie należytego wykonania umowy, uprawnienie dla Zamawiającego na odstąpienie od umowy.
4.	Zawarcie w umowie klauzul waloryzacyjnych – art. 142 ust. 5 pzp	Umowa przewidywała klauzulę waloryzacyjną w zakresie zmiany podatku VAT (§11 ust. 12 umowy).
5.	Ujęcia zadania inwestycyjnego w uchwale budżetowej	Inwestycję ujęto w załączniku nr 3 (zadania inwestycyjny na 2018 rok) do uchwały budżetowej na 2018 r. W dz. 600, roz. 60016 § 6050 ujęto budowę zadania inwestycyjnego o nazwie „Przebudowa drogi gminnej Nr 0537009 we Fletnowie – II etap” – plan pierwotny w wysokości 652.990,00 zł w roku 2018. Uchwałą Rady Gminy Dragacz Nr XXIV/252/18 z 26.02.2018 r. wprowadzono zmianę w budżecie Gminy Dragacz poprzez

		zwiększenie plany w ww. klasyfikacji budżetowej o 28.150,00 zł. W dniu podpisania umowy plan ten nie uległ zmianie.								
6.	Zaangażowanie wydatku	Zaangażowanie ujęto w ewidencji księgowej w dniu podpisania umowy, tj. w dniu 01.03.2018 r. prawidłowo: na koncie 998 w wysokości 667.824,58 zł oraz na koncie 999 w wysokości 667.824,58 zł. Zaangażowanie wydatku ujęto prawidłowo.								
7.	Plan finansowy jednostki w dniu zawarcia umowy	Wójt podpisując umowę nie przekroczył upoważnienia określonego uchwałą budżetową (w dniu 01.03.2017 r. plan w dz. 600, roz. 60016, §§ 6050 wynosił 681.140,00 zł).								
8.	Reprezentacja Gminy. Kontrasygnata.	Umowę podpisał Wójt Gminy. Umowa zawierała kontrasygnatę Skarbnika Gminy.								
X.	Publikacja ogłoszenia o udzieleniu zamówienia i udokumentowanie postępowania									
1.	Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia – art. 95 ust. 1 pzp	Ogłoszenie opublikowano w BZP w dniu 06.03.2018 r. Nr ogłoszenia 500047960-N-2018.								
2.	Zawartość protokołu postępowania – art. 96 pzp	Zamawiający sporządził protokół na druku ZP-PN zgodnie z obowiązującymi przepisami. Protokół zatwierdził Wójt Gminy.								
XI.	Realizacja umowy									
1.	Wykonanie umowy	<p>1. Zgodnie z SIWZ oraz umową Wykonawca był zobowiązany do wykonania następującego zadania inwestycyjnego: „Przebudowa dróg gminnych na terenie gminy Dragacz o łącznej długości 2735, z podziałem na 4 części” – Część II „Przebudowa drogi gminnej nr 0537009 we Fletnowie – II etap na odcinkach o łącznej długości 800m”.</p> <p>Umowę zawarto w dniu 01.03.2018 r. W § 4 umowy określono termin wykonania inwestycji w terminie do dnia 29.06.2018 r. W § 11 umowy określono wynagrodzenie Wykonawcy w kwocie 667.824,58 zł brutto. W § 11 ust. 5 umowy określono zasady rozliczenia z Wykonawcą. W treści tego zapisu wskazano, że podstawą wystawienia faktury będzie protokół końcowego odbioru robót.</p> <p>Wykonawca przedstawił ubezpieczeniową gwarancję należytego wykonania kontraktu i usunięcia wad i usterek zgodnie z postanowieniami umowy – nr 32GG02/0136/18/0016 z dn. 26.02.2018 r.</p> <p>2. Na podstawie protokołu spisane w dniu 09.07.2018 r. odbioru końcowego robót stwierdzono, że roboty zakończono w dniu 29.06.2018 r., stwierdzono wykonanie przedmiotu zamówienia w terminie wyznaczonym w umowie.</p> <p>3. Wykonawca wystawił następującą fakturę Zamawiającemu:</p> <table border="1" data-bbox="486 1323 1385 1451"> <thead> <tr> <th>Dane faktury</th> <th>Wartość</th> <th>Termin płatności</th> <th>Zapłata</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>FV/DZT/18/07/07 z dn. 10.07.2018 r.</td> <td>667.824,58 zł</td> <td>31.07.2018 r.</td> <td>24.07.2018 r.</td> </tr> </tbody> </table> <p>Wykonawca wystawił faktury za wykonanie przedmiotu zamówienia zgodnie z zawartą umową. Zapłata faktur nastąpiła terminowo. Faktury zawierała adnotację o kontroli pod względem merytorycznym, formalno-rachunkowym oraz o zatwierdzeniu do zapłaty. Do faktur załączono protokoły odbioru częściowego robót na wykonanie prac o wartości wskazanych w fakturach – protokoły podpisano w szczególności przez kierownika budowy oraz Inspektora Nadzoru.</p> <p>4. Ujęcie w ewidencji środków trwałych nastąpiło na koncie 011-04 w dniu 14.08.2018 r.</p>	Dane faktury	Wartość	Termin płatności	Zapłata	FV/DZT/18/07/07 z dn. 10.07.2018 r.	667.824,58 zł	31.07.2018 r.	24.07.2018 r.
Dane faktury	Wartość	Termin płatności	Zapłata							
FV/DZT/18/07/07 z dn. 10.07.2018 r.	667.824,58 zł	31.07.2018 r.	24.07.2018 r.							

2.3. Inne wydatki.

2.3.1. Sfinansowanie przez Gminę Dragacz dokumentacji projektowej na wybudowanie ciągu pieszo-rowerowego w pasie drogi krajowej nr 16.

Kontrolą objęto sfinansowanie przez Gminę Dragacz sporządzenia dokumentacji projektowej na budowę ścieżki rowerowej w pasie drogi krajowej Nr 16 na odcinku Dragacz – Dolna Grupa o długości 2,2 km.

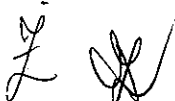
Kontrolę przeprowadzono w oparciu o następujące przepisy:

- ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 ze zm.),
- ustawę z dnia 16 grudnia 2005 r. o finansowaniu transportu drogowego (Dz. U. z 2005 r. Nr 267, poz. 2251 ze zm.),
- ustawę z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 460 ze zm.).

W toku kontroli ustalono, że na podstawie umowy z dnia 01.12.2015 r. zawartej pomiędzy: Skarbem Państwa – Generalnym Dyrektorem Dróg Krajowych i Autostrad (GDDKiA) reprezentowanym przez Dyrektora Oddziału i Zastępcę Dyrektora Oddziału GDDKiA w Bydgoszczy, Gminą Dragacz reprezentowaną przez Panią Dorotę Krezymon – Wójta Gminy przy kontrasygnacie Pani Lidii Piechocińskiej – Skarbnika Gminy oraz współnikami działającymi w spółce cywilnej o nazwie „Zakład Projektowania, Nadzoru i Usług Consultingowych INŻDRÓG s.c.” w Grudziądzu, której przedmiotem były wspólne działania stron w zakresie opracowania dokumentacji projektowej, wzajemnej współpracy oraz partycypacji w kosztach wykonania oraz przekazania gotowej dokumentacji GDDKiA w Bydgoszczy celem zrealizowania inwestycji pn. „Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego na DK 16 w województwie kujawsko-pomorskim w miejscowości Dolna Grupa – wybudowanie ciągu pieszo-rowerowego o długości 2.200,00 m w pasie drogi krajowej nr 16, Gmina Dragacz w całości sfinansowała koszty sporządzenia dokumentacji projektowej ww. inwestycji w kwocie 135.915,00 zł (faktura nr MP 13/12/15 z 24.12.2015 r.; zapłata nastąpiła w dniu 29.12.2015 r.).

W pierwszej kolejności wskazać należy, że zgodnie z treścią art. 3 ust. 5 ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o finansowaniu transportu drogowego (Dz. U. z 2005 r. Nr 267, poz. 2251 ze zm.) budowa, przebudowa, remont, utrzymanie i ochrona dróg publicznych mogą być realizowane przy udziale środków rzeczowych i pieniężnych świadczonych przez osoby fizyczne i osoby prawne, krajowe i zagraniczne oraz jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, w tym w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego. Przepis ten, odnosi się m.in. do osób prawnych, które nie stanowią podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 1-4 ww. ustawy. Zgodnie bowiem z art. 3 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy, zadania w zakresie budowy, przebudowy, remontu, utrzymania i ochrony dróg oraz zarządzania nimi finansowane są przez ministra właściwego do spraw transportu za pośrednictwem Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad albo drogowych spółek specjalnego przeznaczenia w odniesieniu do dróg krajowych. Co istotne także, GDDKiA jest zarządcą drogi krajowej i podmiotem realizującym budżet w zakresie tej kategorii dróg w myśl art. 18 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 460 ze zm.).

W wyjaśnieniach z dnia 24.09.2019 r. Pani Dorota Krezymon – Wójt Gminy Dragacz wskazała, że „(...) działający w imieniu Skarbu Państwa zarządcą drogi krajowej – Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad uzależnił budowę ścieżki rowerowej

w pasie drogi krajowej nr 16 od sfinansowania przez gminę dokumentacji projektowej mając świadomość aspektów prawnych takich działań”.

Wyjaśnienia Wójta Gminy Dragacz z dnia 24.09.2019 r. stanowią akta kontroli Nr 52/19/III.2/35.

Kserokopia umowy z dnia 01.12.2015 r. stanowi akta kontroli Nr 52/19/III.2/36.

Kserokopia faktury Nr 13/12/15 z dnia 24.12.2015 r. stanowi akta kontroli Nr 52/19/III.2/37.

Kserokopia wyciągu bankowego z dnia 29.12.2015 r. stanowi akta kontroli Nr 52/19/III.2/38.

2.4. Rozliczenie otrzymanych i udzielonych dotacji.

2.4.1. Dotacje dla podmiotów spoza sektora finansów publicznych.

Na podstawie wydruku komputerowego ewidencji księgowej „Dyscyplina budżetowa na dzień 31.12.2018 z nazwami paragrafów” dla klasyfikacji budżetowej 010/01009/2830, 630/63003/2820, 754/75412/6230, 801/80195/2820, 52/85295/2820, 900/90001/6230, 900/90005/2580, 926/92605/2820 ustalono, że w 2018 roku zaplanowano wydatki bezpośrednio z budżetu gminy (kwota 766.350,00 zł) w związku z udzieleniem następujących dotacji:

- dział 010/01009/2830 – Związek Wałowy w Dragaczu – w kwocie 20.000,00 zł,
- dział 630/63003/2820 – dotacja dla stowarzyszeń, w kwocie 4.000,00 zł,
- dział 754/75412/6230 – dotacja dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Wielkim Stwolnie, w kwocie 481.450,00 zł,
- dział 801/80195/2820 – dotacja dla stowarzyszeń, w kwocie 2.000,00 zł,
- dział 852/85295/2820 – dotacja dla stowarzyszeń, w kwocie 4.000,00 zł,
- dział 900/90001/6230 – dotacja na dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji dotyczących przydomowych oczyszczalni, w kwocie 44.000,00 zł,
- dział 900/90005/2580 – dotacja EKOPIEC, w kwocie 40.000,00 zł,
- dział 900/90095/2580 – dotacja dla rodzinnego ogrodu działkowego, w kwocie 2.000,00 zł,
- 926/92605/2820 – dotacje dla stowarzyszeń, w kwocie 70.000,00 zł.

Zaplanowane dotacje zrealizowano w łącznej kwocie 647.330,4111 zł:

- dział 010/01009/2830 – Związek Wałowy w Dragaczu – w kwocie 20.000,00 zł,
- dział 630/63003/2820 – dotacja dla stowarzyszeń, w kwocie 3.604,60 zł,
- dział 754/75412/6230 – dotacja dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Wielkim Stwolnie, w kwocie 481.450,00 zł,
- dział 801/80195/2820 – dotacja dla stowarzyszeń, w kwocie 0,000 zł,
- dział 852/85295/2820 – dotacja dla stowarzyszeń, w kwocie 3.599,44 zł,
- dział 900/90001/6230 – dotacja na dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji dotyczących przydomowych oczyszczalni, w kwocie 34.901,37 zł,
- dział 900/90005/2580 – dotacja EKOPIEC, w kwocie 32.000,00 zł,
- dział 900/90095/2580 – dotacja dla rodzinnego ogrodu działkowego, w kwocie 1.800,00 zł,
- 926/92605/2820 – dotacje dla stowarzyszeń, w kwocie 69.975,00 zł.

Kontrolą objęto prawidłowość udzielenia i rozliczenia dotacji celowej w 2018 roku dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Wielkim Stwolnie na łączną kwotę 481.450,00 zł, co stanowi 74,37 5% całej kwoty udzielonych dotacji dla jednostek spoza sektora finansów publicznych.

2.4.1.1. Dotacje udzielone ochotniczym strażom pożarnym.

Kontrolę działań podejmowanych przez Gminę Dragacz w zakresie udzielenia i rozliczenia dotacji celowej Ochotniczej Straży Pożarnej w Wielkim Stwolnie – podmiotowi niezaliczanemu do sektora finansów publicznych przeprowadzono w zakresie:

- a) prawidłowości udzielania dotacji,
- b) prawidłowości rozliczania przekazanych dotacji na realizację zadań,
- c) prowadzenia ewidencji księgowej zapewniającej możliwość ustalenia wartości przekazanych dotacji oraz zgodność ewidencji księgowej ze sprawozdawczością.

Kontrolę przedmiotowego zagadnienia przeprowadzono w oparciu o poniższe przepisy:

- ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 2077 ze zm.),
- ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 620 ze zm.),
- rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz.760),
- rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 1053 ze zm.),
- rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 109 ze zm.).

Ustalenia:

1. Dotację dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Wielkim Stwolnie z przeznaczeniem na zakup samochodu pożarniczego ujęto w załączniku Nr 5 do uchwały Nr XXIII/229/17 Rady Gminy Dragacz z dnia 28 grudnia 2017 r. w sprawie budżetu gminy na 2018 r. w wysokości 450.000,00 zł. Przedmiotową dotację zaplanowano w rozdziale 75415 „Ochotnicze straże pożarne”.
2. Uchwałą Nr XXVIII/248/18 Rady Gminy Dragacz z dnia 30 lipca 2018 r. zmieniającą uchwałę w sprawie budżetu gminy na 2018 rok zwiększono zaplanowane wydatki na powyższą dotację o 31.450,00 zł. Wysokość zaplanowanej dotacji po zmianie wyniosła 481.450,00 zł.
3. W dniu 7 sierpnia 2018 r. pomiędzy Gminą Dragacz reprezentowaną przez Wójta Gminy przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy a Ochotniczą Strażą Pożarną w Wielkim Stwolnie, reprezentowaną przez Prezesa i Skarbnika zawarta została umowa Nr OSP/1/2018 na udzielenie pomocy finansowej w formie dotacji celowej w wysokości 481.450,00 zł z przeznaczeniem na dofinansowanie zakupu średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego 4x4 z podstawowym wyposażeniem w sprzęt ratowniczy gaśniczy.
4. W § 1 ust. 2 ww. umowy wskazano, że dotacja zostanie przekazana na konto OSP do dnia 20 grudnia 2018 r. Na podstawie wyciągu bankowego Nr 194 z dnia 01.10.2018 r.

do rachunku Nr 50 8168 0007 0008 0217 2000 0004 ustalono, że przedmiotowa dotacja została przekazana w dniu 1 października 2018 roku.

5. W § 3 ww. umowy wskazano, że dotacja może być wykorzystana w nieprzekraczalnym terminie do dnia 31 grudnia 2018 r. Ponadto, określono, że w terminie 14 dni od dnia wykorzystania środków przyznanych w ramach dotacji celowej, OSP przedstawi gminie rozliczenie przyznanych i wykorzystanych środków finansowych oraz zwróci niewykorzystaną część dotacji.
6. OSP w Wielskim Stwolnie przedłożyła Gminie Dragacz w dniu 13.12.2018 r. sprawozdanie z rozliczenia udzielonej dotacji celowej.
7. Na sprawozdaniu nie zamieszczono pieczęci zawierającej datę wpływu i numeru ewidencyjnego z rejestru kancelaryjnego Urzędu Gminy w Dragaczu, co stanowi naruszenie § 40 pkt 1 i 3 w związku z § 42 ust. 1 i 2 Instrukcji Kancelaryjnej stanowiącej załącznik Nr 1 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. Nr 14, poz. 67). Zgodnie z treścią tych przepisów, punkt kancelaryjny rejestruje przesyłki wpływające, po czym umieszcza pieczęć z datą wpływu. W związku ze stwierdzoną nieprawidłowością, zwrócono się z zapytaniem do Pani Doroty Krezymon – Wójta Gminy Dragacz o podanie przyczyny jej wystąpienia. W wyjaśnieniach z dnia 20.09.2019 r. Wójt Gminy wskazała, że *„brak pieczęci zawierającej datę wpływu i numeru ewidencyjnego z rejestru kancelaryjnego Urzędu Gminy na sprawozdaniu z rozliczenia dotacji spowodowane jest faktem, że Zarząd OSP Wielkie Stwolno złożył rozliczenie bezpośrednio w Referacie Finansowym, a nie w Sekretariacie Urzędu”*.
8. Do powyższego sprawozdania z rozliczenia dotacji załączono fakturę VAT nr FS-19/18/09 z dnia 26.09.2018 r. na kwotę 940.950,00 zł oraz potwierdzenie dokonania przelewu z dnia 03.10.2018 r.
9. Ustalono, że dotacja celowa nie została rozliczona w terminie tj. w terminie 14 dni od dnia wykorzystania środków przyznanych w ramach dotacji celowej. Sprawozdanie z rozliczenia dotacji, jak wyżej wskazano, rozliczono w dniu 13.12.2018 r.
10. W związku z powyższym, zwrócono się z zapytaniem czy Wójt Gminy skierował do rzecznika dyscypliny finansów publicznych zawiadomienie o ujawnionym przypadku nieterminowego rozliczenia dotacji, stosownie do obowiązku wynikającego z treści art. 93 ust. 1 pkt 6 w związku z art. 9 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1458 ze zm.). W piśmie z dnia 20.09.2019 r. Pani Dorota Krezymon – Wójt Gminy Dragacz, wskazała, że *„udzielona dotacja nie została rozliczona w terminie 14 dni od dnia wykorzystania środków jak wynika z umowy OSP/1/2018, gdyż wynikało to z niedopatrzenia osób reprezentujących OSP Wielkie Stwolno”*. *Dodała ponadto, że „jako Wójt Gminy nie skierowała zawiadomienia o ujawnieniu przypadku nieterminowego rozliczenia dotacji do rzecznika dyscypliny finansów publicznych, gdyż nie było to działanie celowe tylko podyktowane przeoczeniem terminu i niedopatrzeniem osób realizujących umowę. Jednocześnie należy stwierdzić, że środki z przyznanej dotacji były wykorzystane w 100%, nie było zobowiązania zwrotu nie wykorzystanej dotacji. Taka sytuacja miała miejsce po raz pierwszy w jednostce OSP Wielkie Stwolno i było to dla nich nowatorskie działanie. Jednakże została zwrócona uwaga i jestem przekonana, że taka sytuacja nie będzie miała więcej miejsca”*.

Wyjaśnienia Wójta Gminy Dragacz z dnia 20.09.2019 r. stanowią **akta kontroli Nr 52/19/III.2/39**.

Kserokopia umowy Nr OSP/1/2018 z dnia 07.08.2018 r. w sprawie udzielenia dotacji celowej stanowi **akta kontroli Nr 52/19/III.2/40**.

Kserokopia WB nr 194 z dnia 01.10.2018 r. stanowi **akta kontroli Nr 52/19/III.2/41**.

Kserokopia sprawozdania OSP w Wielkim Stwolnie z dnia 13.12.2018 r. z rozliczenia udzielonej dotacji celowej stanowi **akta kontroli Nr 52/19/III.2/42**.

3. Dług publiczny, przychody i rozchody budżetu.

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o następujące przepisy:

- ustawę o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 r. (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 ze zm.),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie szczegółowego sposobu klasyfikacji tytułów dłużnych zaliczanych do państwowego długu publicznego (Dz. U. z 2011 r., Nr 298, poz. 1767),
- ustawę o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990 r. (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1875 ze zm., t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 994 ze zm.).

Kontroli poddano następujące dokumenty:

- uchwałę Nr XVII/157/17 Rady Gminy Dragacz z dnia 30 stycznia 2017 r. w sprawie budżetu Gminy na 2017 rok wraz ze zmianami,
- uchwałę Nr XXIII/229/17 Rady Gminy Dragacz z dnia 28 grudnia 2017 r. w sprawie budżetu gminy na 2018 rok wraz ze zmianami,
- uchwałę Nr XXXIII/230/17 Rady Gminy Dragacz z dnia 28 grudnia 2017 r. w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy na lata 2018 – 2030,
- sprawozdanie Rb-NDS, kwartalne sprawozdanie o nadwyżce/deficycie od początku roku do 31 grudnia 2018 r. oraz do 31 grudnia 2017 r.,
- sprawozdanie Rb-Z, kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji za IV kwartał 2018 r. oraz IV kwartał 2017 r.

Na podstawie sprawozdań Rb-NDS za okres od początku roku do dnia: 31 grudnia 2017 r., 31 grudnia 2018 r. oraz Rb-Z wg stanu na koniec: IV kwartału 2017 r., IV kwartału 2018 r. przedstawiono w poniższej tabeli dane charakteryzujące gospodarkę finansową Gminy Dragacz.

Lp.	Wyszczególnienie	Plan na 31.12.2017 r.	Wykonanie 31.12.2017 r.
1.	Dochody	31.900.021,90	31.400.042,67
2.	Wydatki	36.236.265,08	33.820.684,02
3.	Nadwyżka/Deficyt	-4.336.243,18	-2.420.641,35
4.	Przychody	4.530.363,18	4.790.292,44
5.	Rozchody	194.120,00	194.456,00
6.	Zadłużenie	-	2.941.007,50

Lp.	Wyszczególnienie	Plan na 31.12.2018 r.	Wykonanie 31.12.2018 r.
1.	Dochody	35.193.668,45	32.581.720,41
2.	Wydatki	40.870.170,34	37.865.640,33
3.	Nadwyżka/Deficyt	-5.676.501,89	-5.283.919,92
4.	Przychody	6.601.221,89	7.375.531,09
5.	Rozchody	924.720,00	381.719,00
6.	Zadłużenie	-	7.759.260,00

W sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych za IV kwartał 2018 r. wykazano zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie szczegółowego sposobu klasyfikacji tytułów dłużnych.

Ze względu na fakt, że w roku 2018 w relacji do roku 2017 wartość przychodów i rozchodów gminy była wyższa a ponadto znacznie (o kwotę 4.818.252,50 zł, które wzrosło z 2.941.007,50 zł do 7.759.260,00 zł) zwiększyło się zadłużenie gminy szczegółową kontrolą w zakresie zagadnień dotyczących długu publicznego objęto rok 2018.

3.1. Przychody i rozchody budżetu.

W załączniku Nr 6 do uchwały Nr XXIII/229/17 Rady Gminy Dragacz z dnia 28 grudnia 2017 r. w sprawie budżetu gminy na 2018 rok określono plan przychodów i rozchodów. W toku wykonywania budżetu plan uległ zmianie w części dotyczącej przychodów i rozchodów. Zmiany planu przychodów i rozchodów ujęto w poniższej tabeli:

§	Przychody	Plan wg uchwały budżetowej z dnia 28.12.2017 r.	Plan na dzień 31.12.2018r.
950	Wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy	0,00 zł	1.221.221,89 zł
952	Przychody z zaciągniętych pożyczek i kredytów na rynku	6.015.500,00	5.380.000,00 zł
957	Nadwyżki z lat ubiegłych	130.099,39 zł	0,00 zł
Razem:		6.145.599,39 zł	6.601.221,89 zł

Wykonanie planu przychodów i rozchodów w roku 2018 r. ustalono w oparciu o sprawozdanie: Rb-NDS o nadwyżce/deficycie od początku roku do 31.12.2018 r., Rb-Z o stanie zobowiązań za IV kwartał 2018 roku, oraz ewidencję księgową kont budżetu: 134 „Kredyt bankowe”, 260 „Zobowiązania finansowe”. Dane w zakresie przychodów i rozchodów wg sprawozdania Rb-NDS za 2018 r. przedstawiają poniższe tabele:

§	Przychody	Plan na 31.12.2018 r.	Wykonanie 31.12.2018r.
950	Wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy	1.221.221,89 zł	2.175.531,09 zł
952	Przychody z zaciągniętych pożyczek i kredytów na rynku	5.380.000,00 zł	5.200.000,00 zł
Razem przychody		6.601.221,89 zł	7.375.531,09 zł

§	Rozchody	Plan na 31.12.2018 r.	Wykonanie 31.12.2018r.
992	Spląty otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów	924.720,00 zł	381.719,00 zł
Razem rozchody		924.720,00 zł	381.719,00 zł

Ustalenia:

1. W uchwale Nr XXXIII/229/17 Rady Gminy Dragacz z dnia 28 grudnia 2017 r. w sprawie budżetu gminy na 2018 r. zawarto upoważnienia dla Wójta Gminy Dragacz do zaciągania kredytów i pożyczek na: sfinansowanie przejściowego deficytu budżetu w kwocie 1.000.000,00 zł, sfinansowanie planowanego deficytu budżetu w kwocie 5.763.879,39 zł, sfinansowanie zaciągniętych pożyczek, kredytu w kwocie 251.620,61 zł stosownie do art. 212 ust. 2 pkt 1 ustawy o finansach publicznych.
2. Wartość przychodów z tytułu zaciągniętych pożyczek i kredytów na rynku wykazana w wierszu D11 kredyty i pożyczki, sprawozdania Rb-NDS za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2018 r. Gminy Dragacz, w łącznej kwocie 5.200.000,00 zł była zgodna z ewidencją prowadzoną na kontach 134 „Kredyty bankowe”, 260 „Zobowiązania finansowe” – suma obrotów strony Ma ww. kont.

3. Kontrolujący stwierdził, że wartość rozchodów z tytułu spłat rat kredytów i pożyczek wykazana w wierszu D21 spłaty kredytów i pożyczek sprawozdania Rb-NDS Gminy Dragacz na koniec 2018 r. w łącznej kwocie 381.719,00 zł była wykazana w kwocie niższej o 0,50 zł niż kwota będąca sumą obrotów strony Wn kont 134 „Kredyty bankowe” i 260 „Zobowiązania finansowe” (381.719,50 zł) tj. niezgodnie z treścią przepisu § 12 pkt 6 załącznika Nr 36 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego” rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. poz. 109 ze zm.), z którego wynika, że dane dotyczące rozchodów jednostki samorządu terytorialnego po stronie wykonania powinny być zgodne z wykonanymi rozchodami, wynikającymi z urzędzeń księgowych za dany okres sprawozdawczy. W związku z faktem niewielkiej kwoty różnicy kontrolujący udzielił instruktażu osobie odpowiedzialnej w zakresie przestrzegania ww. przepisu rozporządzenia z dnia 9 stycznia 2018 r. (Dz.U. z 2019 r. poz. 1393), tj. wykazywania w sprawozdaniu Rb-NDS danych w zakresie wykonania zgodnie z danymi wynikającymi z urzędzeń księgowych.

3.2. Poziom i struktura zadłużenia oraz spłata zobowiązań i koszty obsługi długu.

Zobowiązania Gminy Dragacz na dzień 31.12.2018 r. określono na podstawie:

- sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych, na koniec IV kwartału 2018 r.,
- ewidencji księgowej: organu finansowego na kontach 134 „Kredyty bankowe”, 260 „Zobowiązania finansowe”.

Wyszczególnienie	Na dzień 31.12.2018 r.
Saldo Ma konta 260	2.659.260,00zł
Saldo Ma konta 134	5.100.000,00 zł
Razem:	7.759.260,00 zł

Informacje o zadłużeniu wykazane w wierszu E2 „kredyty i pożyczki” sprawozdania Rb-Z za IV kwartał 2018 r. były zgodne z kwotami wykazanymi w ewidencji księgowej kontrolowanej jednostki na kontach 134 „Kredyty bankowe: i 260 „Zobowiązania finansowe”. Kontrolowana jednostka nie wykazywała zobowiązań wymagalnych.

3.2.1. Deficyt.

Kształtowanie się deficytu budżetowego Gminy Dragacz w 2018 r. wyglądało następująco:

Nadwyżka/(-)Deficyt	2018
Planowany pierwotny	(-) 5.763.879,39 zł
Plan po zmianach na dzień 31.12.2018 r.	(-) 5.676.501,89 zł
Wykonanie na 31.12.2018 r.	(-) 5.283.919,92 zł

Rada Gminy Dragacz uchwałą Nr XXIII/229/17 z dnia 28 grudnia 2017 r. zaplanowała deficyt w kwocie 5.763.879,39 zł. W trakcie roku wysokość planowanego deficytu została zmniejszona do kwoty 5.676.501,89 zł.

W kontrolowanym okresie jednostka osiągnęła deficyt w kwocie 5.283.919,92 zł, którą wykazała w sprawozdaniu Rb-NDS sprawozdanie o nadwyżce/deficycie jednostki

samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2018 r.

3.2.2. Kredyty.

W zakresie kredytów kontrolą objęto:

- prawidłowość zawierania umów kredytu w okresie objętym kontrolą pod kątem przestrzegania przepisów art. 46 ust. 1 i 3 ustawy o samorządzie gminnym,
- prawidłowość zaciągania zobowiązań długoterminowych – decyzją organu stanowiącego, (art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. c ustawy o samorządzie gminnym),
- prawidłowość zaewidencjonowania kredytów w księgach rachunkowych organu,
- terminowość spłat rat kredytów wynikających z zawartych umów przypadających w 2018 r.,
- zgodność danych wykazanych w sprawozdaniach budżetowych i w zakresie operacji finansowych z ewidencją księgową,
- przeprowadzenie inwentaryzacji drogą potwierdzenia sald (zgodności sald wykazanych w księgach rachunkowych jednostki ze stanem kredytów wykazanym przez kredytodawców).

Badaniem objęto następujące dokumenty:

- umowy kredytu Nr: 65/1/III/D/2017 z dnia 27 września 2017 r. w Banku Spółdzielczym w Świeciu, 2/1/III/D/2018 z dnia 19 stycznia 2018 r. w Banku Spółdzielczym w Świeciu, 30/2/III/D/2018 z dnia 21 maja 2018 r. w Banku Spółdzielczym w Świeciu, 40/3/III/D/2018 z dnia 3 października 2018 r. w Banku Spółdzielczym w Świeciu,
- ewidencję analityczną konta budżetu 134 „Kredyty bankowe” za okres od dnia 01.01.2017 r. do dnia 31.12.2017 r. oraz od dnia 01.01.2018 r. do dnia 31.12.2018 r.,
- dowody źródłowe będące podstawą dokonanych w ewidencji księgowej zapisów (w tym: wyciągi bankowe dokumentujące zapłatę rat kapitałowych od kredytów Nr: 63 z dnia 30.03.2018 r., 125 z dnia 29.06.2018 r., 187 z dnia 28.09.2018 r., 249 z dnia 28.12.2018 r.,
- sprawozdanie Rb-NDS za okres od początku roku do 31 grudnia 2017 r. oraz od początku roku do 31 grudnia 2018 r.,
- sprawozdanie Rb-Z za: IV kwartał 2017 r., IV kwartał 2018 r.,
- sprawozdanie Rb-ST za 2016 r. i 2017 r., 2018 r.,
- dokumenty dotyczące potwierdzeń sald rachunków bankowych do obsługi kredytów.

Na podstawie zestawienie obrotów i sald za okres od 01.01.2017 r. do 31.12.2017 r. i od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r., kontrolujący stwierdzili, że w badanej jednostce stan obrotów i sald konta 134 „Kredyty bankowe” przedstawiał się następująco:

2017 r.

BO Wn	0,00 zł
BO Ma	0,00 zł
Obroty Wn	0,00 zł
Obroty Ma	1.000.000,00 zł
BZ Wn	0,00 zł
BZ Ma	1.000.000,00 zł

2018 r.

BO Wn	0,00 zł
BO Ma	1.000.000,00 zł

Obroty Wn	150.000,00 zł
Obroty Ma	4.250.000,00zł
BZ Wn	0,00 zł
BZ Ma	5.100.000,00 zł

Ze względu na fakt, że obroty strony Ma konta 134 „Kredyty bankowe” były wyższe w 2018 r. szczegółową kontrolą objęto rok 2018. Z dokumentacji kredytowej oraz ewidencji analitycznej prowadzonej do konta 134 w 2018 r. ustalono, że na saldo konta 134 w kwocie 5.100.000,00 zł, na dzień 31.12.2018 r. składało się zadłużenie z tytułu umów kredytów Nr: 65/1/III/D/2017 z dnia 27 września 2017 r. w Banku Spółdzielczym w Świeciu – kwota zadłużenia 850.000,00 zł, 2/I/III/D/2018 z dnia 19 stycznia 2018 r. w Banku Spółdzielczym w Świeciu – kwota zadłużenia 1.470.000,00 zł (okres karencji spłat rat kapitałowych do dnia 29 marca 2020 r.), 30/2/III/D/2018 z dnia 21 maja 2018 r. w Banku Spółdzielczym w Świeciu – kwota zadłużenia 1.450.000,00 zł (okres karencji spłat rat kapitałowych do dnia 30 marca 2020 r.), 40/3/III/D/2018 z dnia 3 października 2018 r. w Banku Spółdzielczym w Świeciu – kwota zadłużenia 1.330.000,00 zł (okres karencji spłat rat kapitałowych do dnia 30 marca 2020 r.).

Kontrolujący stwierdził, że wyboru banku, z którym podpisano w 2018 r. ww. umowy w sprawie udzielenia kredytu długoterminowego dokonano po przeprowadzeniu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego zgodnie z przepisem art. 39 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. prawo zamówień publicznych. Postępowania były prowadzone pod sygnaturami: SKG.271.3.1.2017, RF.271.1.2018, RF.271.3.2018.

Ustalenia:

1. W roku 2018 jednostka zawarła umowy kredytowe Nr: 65/1/III/D/2017 z dnia 27 września 2017 r. w Banku Spółdzielczym w Świeciu, 2/I/III/D/2018 z dnia 19 stycznia 2018 r. w Banku Spółdzielczym w Świeciu, 30/2/III/D/2018 z dnia 21 maja 2018 r. w Banku Spółdzielczym w Świeciu, 40/3/III/D/2018 z dnia 3 października 2018 r. w Banku Spółdzielczym w Świeciu.
2. Wszystkie ww., umowy kredytowe zawarte w 2018 r. zawierały informacje dotyczące terminu płatności rat kapitałowych i odsetek. Zgodnie z § 3 pkt 8 umów kredytowych odsetki są naliczane w okresach kwartalnych, płatne na koniec każdego kwartału. Umowy nie przewidywały kapitalizacji odsetek zgodnie z art. 92 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych. Ponadto wszystkie pozostałe umowy kredytu określały terminy kwartalne dla zapłaty odsetek.
3. Kredyty zostały zaciągnięte z zachowaniem limitu określonego w uchwale budżetowej na rok 2018 (art. 212 ust. 1 pkt 6 ustawy o finansach publicznych).
4. Zawarcie umów kredytowych w roku 2018 odbyło się w ramach upoważnienia przyznanego Wójtowi Gminy Dragacz przez Radę Gminy Dragacz w uchwale budżetowej na 2018 r., zgodnie z art. 212 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.
5. Kontrolowana jednostka uzyskała pozytywną opinię Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy w formie uchwał składu orzekającego Nr 12 z dnia: 11 stycznia 2018 r. uchwała Nr 1/K/12, 26 kwietnia 2018 r. uchwała Nr 23/K/2018, 19 września 2018 r. uchwała Nr 92/K/2018 w sprawie opinii o możliwości spłaty kredytu planowanego do zaciągnięcia przez Gminę Dragacz w 2018 r. stosownie do przepisów art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.
6. Suma zaciągniętych kredytów i pożyczek przeznaczonych na finansowanie planowanego deficytu budżetu oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań nie przekroczyła limitu kwot określonych w uchwale budżetowej na rok 2018.

7. Wszystkie umowy kredytowe zawarte w 2018 r. w imieniu Gminy przez Wójta, posiadały kontrasygnatę Skarbnika Gminy Dragacz, stosownie do treści art. 46 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym oraz art. 262 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.
8. Zabezpieczenie wszystkich trzech zaciągniętych w 2018 r. kredytów stanowił weksel własny in blanco kredytobiorcy wraz z deklaracją wekslową podpisaną przez Skarbnika.
9. W umowach kredytowych zawartych w 2018 r. nie stwierdzono zapisów upoważniających bank do dysponowania rachunkiem bankowym jednostki zgodnie z przepisem art. 264 ust. 5 ustawy o finansach publicznych.
10. Kontrolujący stwierdził terminową spłatę rat kredytu.
11. Wykazane w ewidencji analitycznej salda kredytów, wg stanu na dzień 31.12.2018 r., były zgodne z potwierdzeniami sald wystawionymi na dzień 31.12.2018 r. przez banki tych kredytów udzielające.
12. Dane wykazane w sprawozdaniu Rb-Z na koniec IV kwartału roku 2018 r., w zakresie kredytów były zgodne z ewidencją księgową.

3.2.3. Pożyczki i obligacje.

Weryfikacja umów z tytułu pożyczek dotyczyła działań podjętych w roku 2018, kontrola obejmowała:

- prawidłowość zawierania umów pożyczki w okresie objętym kontrolą pod kątem przestrzegania przepisów art. 46 ust. 1 i 3 ustawy o samorządzie gminnym,
- prawidłowość zaciągania zobowiązań długoterminowych – decyzją organu stanowiącego, (art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. c ustawy o samorządzie gminnym),
- prawidłowość zaewidencjonowania umów pożyczek w księgach rachunkowych organu,
- terminowość spłat rat kapitałowych wynikających z zawartych umów przypadających na 2018 r.,
- terminowość spłat odsetek na próbie obejmującej pożyczkę Nr PB16021/GW-wo z dnia 11.08.2016 r. z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu,
- zgodność danych wykazanych w sprawozdaniach budżetowych i w zakresie operacji finansowych z ewidencją księgową,
- przeprowadzenie inwentaryzacji drogą potwierdzenia sald.

Badaniem objęto następujące dokumenty:

- wydruk konta 260 „Zobowiązania finansowe” pn. „Zestawienie obrotów i sald [...]” za okres 01.01.2017 – 31.12.2017 oraz 01.01.2018 – 31.12.2018,
- wydruk komputerowy pn. „Zestawienie obrotów i sald kont ksiąg pomocniczych stan na dzień 31.12.2018 r. zakres kont od: 130-75702 do 130-75702 dotyczący zapłaconych odsetek od pożyczek i kredytów,
- dowody źródłowe będące podstawą dokonanych w ewidencji księgowej zapisów (w tym: wyciągi bankowe dokumentujące zapłatę rat kapitałowych od pożyczek oraz zapłaconych odsetek Nr: 41 z dnia 27.02.2018 r., 101 z dnia 28.05.2018 r., 165 z dnia 29.08.2018 r., 228 z dnia 27.11.2018 r., 61 z dnia 28.03.2018 r., 124 z dnia 28.06.2018 r., 185 z dnia 26.06.2018 r., 246 z dnia 21.12.2018 r., 20 z dnia 29.01.2018 r., 62 z dnia 28.03.2018 r., 83 z dnia 26.04.2018 r., 103 z dnia 28.05.2018 r., 126 z dnia 28.06.2018 r., 148 z dnia 27.07.2018 r., 170 z dnia 29.08.2018 r., 190 z dnia 26.09.2018 r., 214 z dnia 29.10.2018 r., 234 z dnia 27.11.2018 r., 252 z dnia 21.12.2018 r.,
- umowy pożyczki Nr: PB11036/GW-wo z dnia 13.10.2011 r. z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu, PB13005/OW-kk z dnia 04.04.2013

r. z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu, PB15064/OW-kk z dnia 04.12.2015 r. z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu, PB16021/GW-wo z dnia 11.08.2016 r. z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu, PB17025/OW-kk z dnia 21.11.2017 r. z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu,

- opinie Regionalnej Izby Obrachunkowej w sprawie możliwości zaciągnięcia pożyczki dotyczące 2017 r. lub 2018 r.,
- kartę planowanego rozliczenia pożyczki Nr PB16021/GW-wo z dnia 11.08.2016 r., przesłane przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu dotyczące wysokości odsetek za poszczególne miesiące 2018 r.,
- sprawozdanie Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do 31 grudnia 2017 r. oraz od początku roku do dnia 31 grudnia 2018 r.,
- sprawozdanie Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji za IV kwartał 2017 r. oraz IV kwartał 2018 r.,
- potwierdzenia sald instytucji, w których na dzień 31.12.2018 r. Gmina Dragacz posiadała zadłużenie z tytułu pożyczek.

Na podstawie ewidencji księgowej (wydruki komputerowe) pn. „Zestawienie obrotów i sald [...]” za okres 01.01.2017 do 31.12.2017 oraz „Zestawienie obrotów i sald [...]” za okres 01.01.2018 do 31.12.2018 kontrolujący stwierdził, że w badanej jednostce stan obrotów i sald konta 260 „Zobowiązania finansowe” na dzień 31.12.2017 r. oraz 31.12.2018 r. przedstawiał się następująco:

2017 r.

BO Wn	0,00 zł
BO Ma	1.263.589,50 zł
Obroty Wn	194.120,00 zł
Obroty Ma	871.510,00 zł
BZ Wn	0,00 zł
BZ Ma	1.940.979,50 zł

2018 r.

BO Wn	0,00 zł
BO Ma	1.940.979,50 zł
Obroty Wn	231.719,50 zł
Obroty Ma	950.000,00 zł
BZ Wn	0,00 zł
BZ Ma	2.659.260,00 zł

W oparciu o ewidencję analityczną prowadzoną do konta 260 „Zobowiązania finansowe” oraz dowody źródłowe – umowy pożyczki, kontrolujący ustalili, że Saldo Ma konta 260 na dzień 31.12.2018 r. w kwocie 2.659.260,00 zł, stanowiło zadłużenie z tytułu pożyczek: PB13005/OW-kk z dnia 04.04.2013 r. z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu – 33.860,00 zł, PB15064/OW-kk z dnia 04.12.2015 r. z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu – 128.000,00 zł, PB16021/GW-wo z dnia 11.08.2016 r. z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu – 902.400,00 zł, PB17025/OW-kk z

dnia 21.11.2017 r. z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu – 1.595.000,00 zł.

Ustalenia:

1. W roku 2017 i 2018 jednostka zawarła 1 umowę pożyczki Nr PB17025/OW-kk z dnia 21.11.2017 r. w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu.
2. Ww. umowa pożyczki zawierała informacje dotyczące terminu płatności rat kapitałowych i odsetek. Zgodnie z 6 umowy pożyczki odsetki są naliczane w okresach miesięcznych, płatne na koniec każdego miesiąca. Umowy nie przewidywały kapitalizacji odsetek zgodnie z art. 92 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych.
3. Pożyczka została zaciągnięta z zachowaniem limitu określonego w uchwale budżetowej na rok 2017 (art. 212 ust. 1 pkt 6 ustawy o finansach publicznych).
4. Zawarcie umowy pożyczki w roku 2017 odbyło się w ramach upoważnienia przyznanego Wójtowi Gminy Dragacz przez Radę Gminy Dragacz w uchwale budżetowej na 2017 r., zgodnie z art. 212 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.
5. Kontrolowana jednostka uzyskała pozytywną opinię Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy w formie uchwały Nr 52/K/2017 Składu Orzekającego Nr 12 z dnia 5 września 2017 r. w sprawie opinii o możliwości spłaty pożyczki w kwocie 1.595.000,00 zł.
6. Suma zaciągniętych kredytów i pożyczek przeznaczonych na finansowanie planowanego deficytu budżetu oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań nie przekroczyła limitu kwot określonych w uchwale budżetowej na rok 2017 i 2018.
7. Ww. umowa pożyczki zawarta w imieniu Gminy przez Wójta, posiadała kontrasygnatę Skarbnika Gminy Dragacz, stosownie do treści art. 46 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym oraz art. 262 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.
8. Zabezpieczenie wszystkich trzech zaciągniętych w 2018 r. kredytów stanowił weksel własny in blanco kredytobiorcy wraz z deklaracją wekslową podpisaną przez Skarbnika.
9. Kontrolowana jednostka nie emitowała obligacji w 2017 r. i 2018 r.
10. Na koncie 260 „Zobowiązania finansowe” ewidencjonowano zobowiązania finansowe z tytułu zaciągniętych pożyczek. Na stronie Wn ujmowano wartości spłaconych zobowiązań finansowych, a na stronie Ma wartość zaciągniętych zobowiązań finansowych, zgodnie z załącznikiem nr: 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych [...] (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 760) – w roku 2017; 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego [...] (Dz. U. poz. 1911 ze zm.) – w roku 2018.
11. W oparciu o ww. wyciągi bankowe oraz ww. umowy pożyczki stwierdzono terminową spłatę rat pożyczki.
12. Na podstawie ww. wyciągów bankowych oraz umowy pożyczki stwierdzono terminową spłatę odsetek od pożyczki nr PB17025/OW-kk z dnia 21.11.2017 r.
13. Wykazane w ewidencji analitycznej salda pożyczek, wg stanu na dzień 31.12.2018 r., były zgodne z potwierdzeniami sald wystawionymi na dzień 31.12.2018 r. przez instytucje tych pożyczek udzielające.
14. Dane wykazane w sprawozdaniu Rb-Z, w zakresie kredytów i pożyczek na koniec IV kwartału roku 2018 były zgodne z ewidencją księgową.

3.2.4. Poręczenia i gwarancje.

W zakresie udzielania poręczeń i gwarancji kontrolujący sprawdzili, czy zaplanowano w uchwale budżetowej na 2017 r. i 2018 r. wydatki z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji. Kontrolą objęto następujące dokumenty:

- uchwałę Nr XVII/157/17 Rady Gminy Dragacz z dnia 30 stycznia 2017 r. w sprawie budżetu gminy na 2017 rok,
- uchwałę Nr XXIII/229/17 Rady Gminy Dragacz z dnia 28 grudnia 2017 r. w sprawie budżetu gminy na 2018 rok,
- Rb-28S sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego okres sprawozdawczy: od początku roku do dnia 31 grudnia 2017,
- Rb-28S sprawozdanie z wykonania planu wydatków jednostki samorządu terytorialnego okres sprawozdawczy: od początku roku do dnia 31 grudnia 2018 r.
- Rb-Z kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań za okres od początku roku do dnia 31.12. 2017 r.,
- Rb-Z kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań za okres od początku roku do dnia 31.12.2018 r.

Ustalenia:

1. Kontrolujący stwierdził, że w budżecie na 2017 r. i 2018 r. Rada Gminy Dragacz nie zaplanowała wydatków z tytułu potencjalnych spłat poręczeń i gwarancji. W sprawozdaniach Rb-Z i Rb-28S sporządzonych za ww. okresy nie wykazano kwot wydatków z tytułu potencjalnych spłat poręczeń i gwarancji.

3.2.5. Informacja o zobowiązaniach z tytułu umów nienazwanych związanych z finansowaniem usług, dostaw, robót budowlanych.

Z danych uzupełniających sprawozdania Rb – Z (część D) o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń wg stanu na koniec IV kwartału 2017 r. i IV kwartału 2018 r. wynika, że Gmina Dragacz nie posiadała zobowiązań przejętych przez instytucje finansowe, wynikających z umów nienazwanych związanych z finansowaniem usług, dostaw, robót budowlanych.

W oparciu o definicje kredytu i pożyczki określone w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie szczegółowego sposobu klasyfikacji tytułów dłużnych zaliczanych do państwowego długu publicznego, kontrolujący zweryfikowali występowanie w kontrolowanej jednostce:

- umów o partnerstwie publiczno-prywatnym,
- papierów wartościowych o ograniczonej zbywalności,
- umów sprzedaży, w których cena jest płatna w ratach,
- umów leasingu zawartych z producentem lub finansującym, w których ryzyko i korzyści z tytułu własności są przeniesione na korzystającego z rzeczy,
- umów nienazwanych o terminie zapłaty dłuższym niż rok, związanych z finansowaniem usług, dostaw, robót budowlanych, które wywołują skutki ekonomiczne podobne do umowy pożyczki i kredytu.

W dniu 29 sierpnia 2019 r. Wójt Dragacza złożył oświadczenie akta kontroli Nr 52/19/III/1, że w okresie kontrolowanym, tj. 2017 r. i do dnia 29 sierpnia 2019 r. Gmina Dragacz nie posiadała zobowiązań wynikających z zawartych umów, w ramach:

– partnerstwa publiczno-prywatnego.

3.2.6. Zobowiązania wymagalne.

W zbiorczym sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych na dzień 31.12.2017 r. i 31.12.2018 r., a także w sprawozdaniu zbiorczym Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na koniec IV kwartału 2017 r. i 2018 r. Gmina Dragacz nie wykazywała zobowiązań wymagalnych.

3.3. Pożyczki (udzielone).

Na podstawie zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej organu finansowego kontrolujący stwierdził, że w 2017 r. i 2018 r. kontrolowana jednostka nie udzielała pożyczek.

3.4. Przestrzeganie reguły wyrażonej w art. 242 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.

Zgodnie z art. 242 ust. 1 ustawy, nie można uchwalić budżetu, w którym wydatki bieżące są wyższe od dochodów bieżących powiększonych o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki. Powyższa relacja musi być zachowana również na etapie wykonania budżetu, o czym stanowi ust. 2 cyt. artykułu.

Analizie poddano:

- uchwałę Nr XVII/157/17 Rady Gminy Dragacz z dnia 30 stycznia 2017 r. w sprawie budżetu Gminy na 2017 rok,
- uchwałę Nr XXIII/229/17 Rady Gminy Dragacz z dnia 28 grudnia 2017 r. w sprawie budżetu Gminy Dragacz na 2018 rok,
- sprawozdanie Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2017 r.,
- sprawozdanie Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2018 r.

2017 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Kwoty określone w uchwale budżetowej z 30.01.2017 r.	Plan na 31.12.2017 r.	Wykonanie 31.12.2017 r.
I.	Nadwyżka dochodów bieżących nad wydatkami bieżącymi	972.291,21 zł	1.092.868,09 zł	2.338.666,45 zł
Ia	Dochody bieżące	28.127.669,90 zł	30.387.921,87 zł	30.421.100,62 zł
Ib	Wydatki bieżące	27.155.378,69 zł	29.295.053,78 zł	28.082.434,17 zł

2018 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Kwoty określone w uchwale budżetowej z 28.12.2017 r.	Plan na 31.12.2018 r.	Wykonanie 31.12.2018 r.
I.	Nadwyżka dochodów bieżących nad wydatkami bieżącymi	675.355,01 zł	761.079,87 zł	2.427.146,03 zł
Ia	Dochody bieżące	28.991.010,00 zł	31.574.728,76 zł	31.663.302,89 zł
Ib	Wydatki bieżące	28.315.654,99 zł	30.813.648,89 zł	29.236.156,86 zł

Ustalenia:

1. W badanej jednostce wartości przyjęte do planu i osiągnięte w wykonaniu za 2017 r. i 2018 r. spełniały relację określoną w art. 242 ustawy z 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.
2. Osiągnięcie nadwyżki dochodów bieżących nad wydatkami bieżącymi, wykazane w sprawozdaniu Rb-NDS wskazują na zachowanie wymogów określonych w art. 242 ust. 1 i 2 ustawy, bez konieczności uwzględniania w formule nadwyżki budżetowej i wolnych środków w rozumieniu art. 217 ust. 2 pkt 6.

3.5. Spełnianie wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.

W przedmiotowym zakresie kontrolą objęto:

- sprawozdania NDS Gminy Dragacz za rok: 2015, 2016 oraz za trzy kwartały 2017 r.,
- sprawozdania Rb-28S Gminy Dragacz za rok 2015, 2016, oraz za trzy kwartały 2017 r.,
- sprawozdania Rb-27S Gminy Dragacz za rok 2015, 2016, oraz za trzy kwartały 2017 r.,
- sprawozdania Rb-Z Gminy Dragacz za rok 2017 i 2018,
- wydruk komputerowy pn. „Realizacja dochodów budżetowych, dla klasyfikacji 700 70005 0770 0000” za rok obrotowy 2015, 2016, 2017,
- uchwałę Nr XXIII/230/17 Rady Gminy Dragacz z dnia 28 grudnia 2017 r. w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy na lata 2018 – 2030,
- uchwałę Nr XXXIII/229/17 Rady Gminy Dragacz z dnia 28 grudnia 2017 r. w sprawie budżetu gminy na 2018 rok.

Zgodnie z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, którego realizacja spowoduje, że w roku budżetowym oraz w każdym roku następującym po roku budżetowym relacja łącznej kwoty przypadających w danym roku budżetowym spłat rat kredytów i pożyczek (...) wraz z należnymi w danym roku odsetkami od kredytów i pożyczek (...), wykupów papierów wartościowych (...) wraz z należnymi odsetkami i dyskontem (...) oraz potencjalnych spłat kwot wynikających z udzielonych poręczeń oraz gwarancji do planowanych dochodów ogółem budżetu, przekroczy średnią arytmetyczną z obliczonych dla ostatnich trzech lat relacji jej dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące, do dochodów ogółem budżetu.

W oparciu o uchwały w sprawie budżetu na 2018 r. uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2018-2030 oraz sprawozdania Rb-NDS o nadwyżce/deficycie za lata 2015, 2016 i III kwartały 2017 r. sprawdzono przestrzeganie wysokości wskaźnika na etapie planowania budżetu na 2018 r.

Ustalenia:

1. Wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań w roku 2018, o którym mowa w art. 243 ust. 1 ustawy do dochodów, bez uwzględnienia zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego i bez uwzględniania ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok, zaprezentowano w WPF na lata 2018-2030 na poziomie 1,51%.
2. Kontrolujący sprawdził prawidłowość obliczenia powyższego wskaźnika bez uwzględnienia zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego i bez uwzględniania przypadających na dany rok wyłączeń z tytułu realizacji programów lub projektów z udziałem środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych. Do obliczenia wskaźnika przyjęto następujące wartości

(wg pierwotnego planu):

- planowane potencjalne wydatki na poręczenia w 2018 r.: 0,00 zł,
- planowane wydatki w 2018 r. na odsetki od zaciągniętych kredytów, odsetki od zaciągniętych pożyczek: 100.000,00 zł,
- planowane spłaty rat kapitałowych kredytów w 2018 r.: 381.720,00 zł,
- planowane dochody ogółem w 2018 r.: 31.971.296,79 zł.

Relacja obliczona zgodnie z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych wskazana w WPF wynosi: $(0,00 + 100.000,00 + 381.720,00) / 31.971.296,79 = 0,015067$.

3. Dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań określony w art. 243 ustawy obliczony jako średnia arytmetyczna z obliczonych dla ostatnich trzech lat relacji jej dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące, do dochodów ogółem budżetu, (dla roku poprzedzającego rok budżetowy przyjmuje się planowane wartości wykazane w sprawozdaniu za trzy kwartały z wykonania budżetu jednostki, a do obliczenia relacji dla poprzednich dwóch lat przyjmuje się wartości wykonane wynikające ze sprawozdań rocznych) zaprezentowany w WPF na lata 2018-2030, na rok 2018 wyniósł 8,11%.
4. Kontrolujący sprawdził prawidłowość obliczenia powyższego wskaźnika w oparciu o wykonanie lat 2015-2016 oraz plan III kwartału roku poprzedzającego rok budżetowy, tj. plan III kwartału 2017 r.:

- dochody bieżące w roku 2015 (wykonanie):	24.085.249,65 zł,
- dochody bieżące w roku 2016 (wykonanie):	28.514.127,77 zł,
- dochody bieżące w roku 2017 (plan):	28.806.622,31 zł,
- dochody ze sprzedaży majątku w roku 2015 (wykonanie):	41.781,30 zł,
- dochody ze sprzedaży majątku w roku 2016 (wykonanie):	41.223,87 zł,
- dochody ze sprzedaży majątku w roku 2017 (plan):	2.000,00 zł,
- wydatki bieżące w roku 2015 (wykonanie):	21.076.523,97 zł,
- wydatki bieżące w roku 2016 (wykonanie):	25.932.092,09 zł,
- wydatki bieżące w roku 2017 (plan):	27.797.686,10 zł,
- dochody ogółem w roku 2015 (wykonanie):	25.325.381,95 zł,
- dochody ogółem w roku 2016 (wykonanie):	29.386.603,64 zł,
- dochody ogółem w roku 2017 (plan):	30.289.548,31 zł.

Relacja dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące, do dochodów ogółem budżetu, za lata 2015-2017 wyniosła:

2015 r.: $(24.085.249,65 + 41.781,30) - 21.076.523,97 / 25.325.381,95 = 0,12045$

2016 r.: $(28.514.127,77 + 41.223,87) - 25.932.092,09 / 29.386.603,64 = 0,08926$

2017 r.: $(28.806.622,31 + 2.000,00) - 27.797.686,10 / 30.289.548,31 = 0,03338$

Średnia arytmetyczna z obliczonych powyżej relacji wyniosła:

$1/3 \times (0,12045 + 0,08926 + 0,03338) =$ tj. 8,10 %. W WPF na lata 2018 – 2030 wykazano wskaźnik w wysokości 8,11% jednak różnica wysokości wskaźnika o wartości 0,01% wynikała z zaokrągleń.

6. Ustalono, że planowany na 2017 r. poziom dochodów z tytułu sprzedaży majątku wg. stanu na koniec III kwartału 2017 r. w wysokości 2.000,00 zł (§ 0770), zrealizowany został do końca 2017 r. w kwocie 2439,02 zł tj. 122% planu.
7. Mając powyższe ustalenia na uwadze stwierdzono, że w informacji o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu

ustawowych wyłączeń, jednostka w WPF właściwie wykazała, iż wskaźnik spłaty zobowiązań na 2018 r. nie przekracza poziomu dopuszczalnego wskaźnika spłaty zobowiązań (tzn. relacja ujęta w art. 243 została spełniona).

8. Kontrolowana jednostka w WPF na lata 2018 – 2030 uwzględniła wyłączenia z tytułu ustawowych wyłączeń, w związku z czym dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań określony w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy wynosił na 2018 r. 8,88%.

3.6. Informacja o nie zawieraniu umów na finansowanie z podmiotami nie będącymi bankami.

Informacja udzielona przez Wójta Gminy Dragacz, w zakresie zadłużenia w instytucjach nie będących bankami, z dnia 29 sierpnia 2019 r. stanowi **akta kontroli Nr 52/19/III.3/1.**

IV. GOSPODARKA MIENIEM.

1. Gospodarka mieniem komunalnym.

1.1. Ustalenia ogólne.

W 2018 roku Gmina Dragacz zaplanowała dochody z tytułu gospodarowania nieruchomościami w wysokości w poniższej klasyfikacji budżetowej 680.539,00 zł, natomiast osiągnęła dochody z tytułu gospodarowania nieruchomościami w kwocie 374.877,18 zł, co stanowiło 55,08 % zaplanowanych dochodów. Powyższe dochody ujęte w następujących podziałkach klasyfikacji budżetowej:

w zł			
§	Wyszczególnienie (2018 rok)	Plan Dochody (zł)	Dochody Wykonanie (zł)
0550	Wpływy z opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości	1.100,00	1.089,21
0750	Dochody z najmu i dzierżawy	302.439,00	348.994,12
0770	Wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności nieruchomości	377.000,00	24.793,85
Razem:		680.539,00	374.877,18

1.2. Wieloletnie programy gospodarowania mieniem Gminy.

W toku kontroli ustalono, że Gmina Dragacz w latach 2017-2019 nie posiadała opracowanego wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy. Brak przedmiotowego programu stanowi naruszenie art. 21 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1610 ze zm.). Zgodnie z treścią tego przepisu rada gminy uchwała wieloletnie programy gospodarowania zasobem mieszkaniowym gminy. Ustalono, że ostatni taki program obowiązywał na podstawie uchwały Nr XV/135/12 Rady Gminy Dragacz z dnia 27 grudnia 2012 r. w sprawie przyjęcia wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Dragacz w latach 2012-2016. W związku ze stwierdzoną nieprawidłowością zwrócono się do Wójta Gminy Dragacz Pani Doroty Krezymon z zapytaniem o podanie przyczyn braku opracowania przedmiotowego planu. W wyjaśnieniach z dnia 07.10.2019 r. Wójt Gminy wskazała następująco: „W pytaniu dotyczącym nie opracowania wieloletniego programu gospodarowania zasobem mieszkaniowym gminy na lata 2017 i następne, nieumyślnie pominięto sporządzenie takiego dokumentu. Wyżej wymienione opracowanie zostanie wykonane w najbliższym możliwym terminie”. Odpowiedzialność w powyższym zakresie ponosi Pan Janusz Klimek – inspektor ds. gospodarki komunalnej i mieszkaniowej, który zgodnie z zakresem czynności z dnia 03.01.2018 r. odpowiedzialny był za opracowywanie wieloletnich planów gospodarowania zasobami mieszkaniowymi. Odpowiedzialność ponosi także Pani Dorota Krezymon – Wójt Gminy, na podstawie art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, zgodnie z treścią którego, do zadań wójta gminy należy w szczególności przygotowywanie projektów uchwał rady gminy.

Kontrolujący sprawdzili ponadto czy w latach 2017-2019 został opracowany plan wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości. Stwierdzono że w badanym okresie nie obowiązywał taki program. Brak na lata 2017-2019 planu wykorzystania zasobu nieruchomości Gminy Dragacz stanowi naruszenie przepisów art. 25 ust. 1 i ust. 2, w związku z art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 2147 ze zm., t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2204), w myśl których gminnym zasobem nieruchomości gospodaruje Wójt, między innymi przez sporządzanie planu wykorzystania zasobu nieruchomości.

W związku z nie przedstawieniem kontrolującym powyższego planu, zwrócono się z zapytaniem do Wójta Gminy Dragacz, odpowiedzialnej za gospodarowanie zasobem nieruchomości – w tym sporządzanie gminnego planu wykorzystania zasobu nieruchomości, o podanie przyczyn powstania przedmiotowej nieprawidłowości. W pisemnych wyjaśnieniach z dnia 07.10.2019 r. Wójt poinformował, że „(...) w związku z dużą rotacją pracowników na stanowisku ds. gospodarki mieniem oraz rolnictwa i leśnictwa nie opracowano takiego planu. Plan taki zostanie opracowany niezwłocznie”.

Wyjaśnienia Wójta Gminy Dragacz z dnia 07.10.2019 r. w sprawie stwierdzonych nieprawidłowości stanowią akta kontroli Nr 52/19/IV/1.

Kserokopia uchwały Nr XV/135/12 Rady Gminy Dragacz z dnia 27 grudnia 2012 r. w sprawie przyjęcia wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Dragacz w latach 2012-2016 stanowi akta kontroli Nr 52/19/IV/2.

Kserokopia zakresu czynności Pana Janusza Klimka – inspektora ds. gospodarki komunalnej i mieszkaniowej z dnia 03.01.2018 r. stanowi akta kontroli Nr 52/19/IV/3.

1.3. Informacja o stanie mienia komunalnego.

Wójt Gminy Dragacz działając zgodnie z dyspozycją zawartą w art. 267 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 ze zm.) opracował oraz przedstawił Radzie Gminy Dragacz w terminie do dnia 31 marca 2019 r. informację o stanie mienia komunalnego według stanu na dzień 31 grudnia 2018 r. – zarządzenie Nr 19/19 Wójta Gminy Dragacz z dnia 29 marca 2019 r. w sprawie sprawozdania z wykonania budżetu gminy za 2018 rok.

Prawidłowość sporządzenia informacji o stanie mienia komunalnego skontrolowano w zakresie spełnienia wymogów zawartych w art. 267 ust. 1 pkt 3 lit. d ustawy o finansach publicznych.

Ustalenia:

1. Informacja o stanie mienia Gminy została sporządzona 29 marca 2019 r. oraz przedstawiona organowi stanowiącemu – Radzie Gminy Dragacz w dniu 29.03.2019 r., stosownie do uregulowań zawartych w przepisie art. 267 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.
2. W informacji o stanie mienia komunalnego nie ujęto danych o dochodach uzyskanych przez Gminę Dragacz z tytułu użytkowania wieczystego, najmu oraz dzierżawy. Na podstawie sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres sprawozdawczy od początku roku do dnia 31 grudnia 2018 roku (znacznik: D58FA5C798CBE497) ustalono, że Gmina Dragacz uzyskała następujące dochody we wskazanych paragrafach klasyfikacji budżetowej:
  - § 0550 „Wpływy z opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości” w wysokości 1.089,21 zł,
  - § 0750 „Dochody z najmu i dzierżawy” w wysokości 348.994,12 zł,

- § 0770 „Wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności nieruchomości” w wysokości 24.793,85 zł.

Powyższe kwoty ustalono także na podstawie niżej wymienionych wydruków z ewidencji księgowej:

- „Karta dochodów budżetowych 700-70005-0550 za miesiące 01-12 rok 2018”,
- „Karta dochodów budżetowych 020-02001-0750 za miesiące 01-12 rok 2018”,
- „Karta dochodów budżetowych 700-70005-0750-01 za miesiące 01-12 rok 2018”,
- „Karta dochodów budżetowych 700-70005-0750-02 za miesiące 01-12 rok 2018”,
- „Karta dochodów budżetowych 750-75023-0750 za miesiące 01-12 rok 2018”,
- „Karta dochodów budżetowych 921-92109-0750 za miesiące 01-12 rok 2018”,
- „Karta dochodów budżetowych 700-70005-0770 za miesiące 01-12 rok 2018”.

Łącznie nie wykazano w informacji o stanie mienia komunalnego za 2018 rok kwoty ww. dochodów w wysokości 374.887,18 zł.

3. Ustalono ponadto, że w Informacji o stanie mienia komunalnego za 2018 rok nie zamieszczono szczegółowych danych dotyczących zmiany w stanie mienia komunalnego od dnia złożenia informacji o stanie mienia komunalnego według stanu na dzień 31.12.2017 r.
4. W związku z powyższymi ustaleniami, zwrócono się do Wójta Gminy Dragacz Pani Doroty Krezymon z zapytaniem o przyczynę wystąpienia stwierdzonych nieprawidłowości. W piśmie z dnia 07.10.2019 r. Wójt Gminy wskazała, że „*Informacja o stanie mienia komunalnego według stanu na dzień 31.12.2018 r. została sporządzona zgodnie z wymogami zawartymi w art. 267 ust. 1 pkt 3 lit. b, c, d ustawy o finansach publicznych (tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 896, 1622, 1649). Brak szczegółowych danych dotyczących uzyskanych przez Gminę Dragacz dochodów z tytułu: użytkowania wieczystego, najmu i dzierżawy oraz danych dotyczących zmian w stanie mienia komunalnego od dnia złożenia informacji o stanie mienia komunalnego według stanu na dzień 31.12.2017 r. nie wynika z ich nierzetelnego sporządzenia, lecz z nieprecyzyjnego określenia zasad sporządzania informacji w przepisach ustawy o finansach publicznych. Podczas sporządzania kolejnych informacji o stanie mienia komunalnego Gminy Dragacz zostaną wprowadzone modyfikacje dotyczące wprowadzenia szczegółowego opisu do zmian w stanie mienia komunalnego oraz wykazu dochodów uzyskanych z podziałem na tytuły wykonywania prawa własności i innych praw majątkowych oraz z wykonywania posiadania*”.
5. Nie ujęcie w Informacji o stanie mienia komunalnego według stanu na dzień 31.12.2018 r., stanowiącej załącznik nr 11 do zarządzenia Nr 19/19 Wójta Gminy Dragacz z dnia 29 marca 2019 r. w sprawie sprawozdania z wykonania budżetu gminy za 2018 rok: danych o dochodach uzyskanych przez Gminę Dragacz z tytułu: użytkowania wieczystego, najmu i dzierżawy oraz szczegółowych danych dotyczących zmian w stanie mienia komunalnego od dnia złożenia informacji o stanie mienia komunalnego według stanu na dzień 31.12.2017 r. stanowi naruszenie art. 267 ust. 1 pkt 3 lit. b, c, d ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 ze zm.). Odpowiedzialność w powyższym zakresie ponosi Skarbnik Gminy Pani Lidia Piechocińska, która zgodnie z zakresem czynności z dnia 03.01.2018 r. odpowiedzialna była za przygotowywanie dokumentacji do opracowania sprawozdania rocznego z wykonania budżetu oraz za przygotowywanie zarządzeń Wójta Gminy w sprawach dotyczących gospodarki finansowej. Odpowiedzialność ponosi także Pani Dorota Krezymon – Wójt Gminy Dragacz, która zgodnie z art. 53 ustawy o finansach publicznych jako kierownik jednostki, jest odpowiedzialna za całość gospodarki finansowej tej jednostki.

Wyjaśnienia Wójta Gminy Dragacz z dnia 07.10.2019 r. w sprawie stwierdzonych nieprawidłowości stanowią **akta kontroli Nr 52/19/IV/1**.

Kserokopia zarządzenia Nr 19/19 Wójta Gminy Dragacz z dnia 29 marca 2019 r. w sprawie sprawozdania z wykonania budżetu gminy za 2018 rok oraz załącznika Nr 11 „Informacji o stanie mienia komunalnego” stanowią **akta kontroli Nr 52/19/IV/4**.

Kserokopia sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres sprawozdawczy od początku roku do dnia 31 grudnia 2018 roku oraz wydruku sprawozdania z programu Besti@ w zakresie §§ 0550, 0750 i 0750 stanowią **akta kontroli Nr 52/19/IV/5**.

Wydruk z ewidencji księgowej pn. „Karta dochodów budżetowych 700-70005-0550 za miesiące 01-12 rok 2018” stanowi **akta kontroli Nr 52/19/IV/6**.

Wydruki z ewidencji księgowej pn. „Karta dochodów budżetowych 020-02001-0750 za miesiące 01-12 rok 2018”, „Karta dochodów budżetowych 700-70005-0750-01 za miesiące 01-12 rok 2018”, „Karta dochodów budżetowych 700-70005-0750-02 za miesiące 01-12 rok 2018”, „Karta dochodów budżetowych 750-75023-0750 za miesiące 01-12 rok 2018”, „Karta dochodów budżetowych 921-92109-0750 za miesiące 01-12 rok 2018” stanowią **akta kontroli Nr 52/19/IV/7**.

Wydruk z ewidencji księgowej pn. „Karta dochodów budżetowych 700-70005-0770 za miesiące 01-12 rok 2018” stanowi **akta kontroli Nr 52/19/IV/8**.

1.4. Obrót nieruchomościami.

Kontrolę zagadnień związanych z obrotem nieruchomościami w 2017 i 2018 r. przeprowadzono pod kątem przestrzegania procedur i zasad gospodarowania nieruchomościami stanowiącymi własność Gminy Sicienko, określonych przepisami:

- ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 2147 ze zm.; t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 121 ze zm.),
- rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 1490),
- uchwał Rady Gminy Dragacz i zarządzeń Wójta Gminy Dragacz.

1.4.1. Nabycie i sprzedaż nieruchomości.

1.4.1.1. Nabycie nieruchomości.

Z analizy danych zawartych w „Zestawieniu nabytych nieruchomości w 2018 r.” (**akta kontroli Nr 9/19/IV/9**) wynika, że w okresie objętym kontrolą Gmina Dragacz nabyła 1 nieruchomość (działka zabudowana nr 133/6 o powierzchni 0,16.27 ha) położoną w miejscowości Michale w kwocie 250.000,00 zł.

Kontrolą objęto nabycie ww. nieruchomości.

Ustalenia:

1. Zakupu nieruchomości dokonano na podstawie uchwały Nr XXIV/250/18 Rady Gminy Dragacz z dnia 26 lutego 2018 r. w sprawie wyrażenia zgody na odpłatne nabycie nieruchomości – zabudowanej działki nr 133/6, obręb ewidencyjny Michale. W powyższej uchwale Rada Gminy upoważniła Wójta Gminy do nabycia działki 133/6 o powierzchni 0,0,16.27 ha w obrębie ewidencyjnym Michale gm. Dragacz, dla której Sąd Rejonowy w Świeciu prowadzi Księgę Wieczystą Nr BY1S/00004816/4.

2. Operat szacunkowy został sporządzony 19 marca 2018 r. przez rzeczoznawcę majątkowego (nr uprawnień 6915). Wartość nieruchomości wyceniono na kwotę 280.000,00 zł.
3. W dniu 30.03.2018 r. przeprowadzono rokowania ze sprzedającym nieruchomości, w której ustalono, że cena kupna-sprzedaży ww. nieruchomości wynosić będzie 250.000,00 zł.
4. W dniu 10.04.2018 r. strona kupująca i sprzedająca zawarły przedwstępną umowę sprzedaży ww. nieruchomości, w której zastrzeżono, że do dnia zawarcia umowy sprzedaży nieruchomości w formie aktu notarialnego podjęta zostanie uchwała przez organ stanowiący w sprawie wyrażenia zgody na zaciągnięcie przez Gminę Dragacz kredytu na zakup tej nieruchomości i będzie wydana kontrasygnata przez Skarbnika Gminy.
5. W dniu 19.04.2018 r. Rada Gminy Dragacz podjęła uchwałę w sprawie zaciągnięcia długoterminowego kredytu bankowego. W § 1 ww. uchwały wskazano, że kredyt bankowy ma dotyczyć m.in. sfinansowania zakupu nieruchomości na świetle w Michalu, będącej przedmiotem kontroli.
6. W dniu uchwałą Nr 23/K/2018 Składu Orzekającego Nr 12 Regionalnej Izby Obrachunkowej z dnia 26 kwietnia 2018 r. pozytywnie zaopiniowano możliwość spłaty kredytu w kwocie 1.450.000,00 zł.
7. W dniu 23.05.2018 r. Skarbnik Gminy udzielił kontrasygnaty, stwierdzając, że w budżecie Gminy Dragacz są zabezpieczone środki finansowe w wysokości 250.000,00 zł na zakup ww. nieruchomości.
8. Akt notarialny Repertorium A Nr 1868/2018 podpisano w dniu 28.05.2018 r. W dniu 05.06.2018 r. aktem notarialnym Repertorium A Nr 1945/2018 dokonano sprostowania oczywistej omyłki w ww. akcie notarialnym.
9. Zapłaty na rachunek bankowy sprzedającego dokonano w terminie w dniu 28.05.2018 r. (WB nr 103) tj. zgodnie z ustaleniami zawartymi w protokole z rokowań (najpóźniej w dzień podpisania aktu notarialnego).
10. Zapłaty Faktury nr 26/2018 z dnia 28.05.2018 r. wystawionej przez notariusza za przeprowadzone czynności notarialne dokonano w dniu 28.05.2018 r. (WB nr 103).

Kserokopia uchwały Nr XXIV/250/18 Rady Gminy Dragacz z dnia 26 lutego 2018 r. w sprawie wyrażenia zgody na odpłatne nabycie nieruchomości – zabudowanej działki nr 133/6, obręb ewidencyjny Michale stanowi **akta kontroli Nr 52/19/IV/16**.

Kserokopia operatu szacunkowego z dnia 19.03.2018 r. oraz protokołu z rokowań z dnia 30.03.2018 r. stanowi **akta kontroli Nr 52/19/IV/17**.

Kserokopia kontrasygnaty Skarbnika Gminy z dnia 23.05.2018 r. stanowi **akta kontroli Nr 52/19/IV/18**.

Kserokopia przedwstępnej umowy sprzedaży, aktu notarialnego Repertorium A Nr 1868/2018 z dnia 28.05.2018 r. oraz aktu notarialnego Repertorium A Nr 1945/2018 z dnia 05.06.2018 r. stanowi **akta kontroli Nr 52/19/IV/19**.

1.4.1.2. Zbycie nieruchomości.

Zgodnie ze sporządzonym „Zestawieniem sprzedanych nieruchomości w 2017 r.” (akta kontroli nr 52/19/IV/10) według stanu na dzień 31 grudnia 2017 r. w okresie od 01.01.2017 r. do 31.12.2017 r. dotyczącym nieruchomości gruntowych ustalono, że we wskazanym okresie sprzedano nieruchomość w drodze bezprzetargowej oznaczoną nr geodezyjnym 74/7 w Dragaczu, pow. 0,0122 ha.

Na podstawie „Zestawienia sprzedanych nieruchomości w 2018 r.” (akta kontroli nr 52/19/IV/11) według stanu na dzień 31 grudnia 2018 r. w okresie od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r. dotyczącym nieruchomości gruntowych ustalono, że we wskazanym okresie dokonano sprzedaży w drodze przetargu ustnego nieograniczonego 1 nieruchomości położonej w Grupie o nr geodezyjnym 3/166, pow. 0,0043 ha.

Kontroli poddano:

- zbycie nieruchomości, które nastąpiło w roku 2017 w trybie bezprzetargowym, oznaczonej nr geodezyjnym 74/7 położonej w Górnej Grupie za cenę 3.000,00 zł,
- zbycie nieruchomości, które nastąpiło w 2018 roku w trybie przetargu ustnego nieograniczonego, oznaczonej nr geodezyjnym 3/166 położonej w Grupie za cenę 3.690,00 zł.

Kontrolą objęto:

- poprawność wyboru trybu sprzedaży,
- realizację zasady jawności w zakresie gospodarowania nieruchomościami przez Gminę określoną w art. 35 ust. 1 cytowanej powyżej ustawy,
- przestrzeganie procedur wynikających z obowiązujących przepisów dotyczących przeprowadzania przetargów,
- prawidłowość ustalania ceny zbywanej nieruchomości,
- zastosowanie zasady pierwszeństwa w nabywaniu nieruchomości,
- terminowość rozliczeń z tytułu zapłaty ceny nieruchomości,
- formę zawarcia umowy sprzedaży (akt notarialny).

Kontroli poddano:

- wykazy nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży oraz sposób ich publikacji,
- operat szacunkowy zbywanej nieruchomości,
- dokumentację przeprowadzenia przetargu (ogłoszenie, zarządzenie w sprawie powołania komisji przetargowej, informację o wyniku przetargu),
- dowód zapłaty wadium,
- dowód zapłaty ceny sprzedanej nieruchomości,
- umowę sprzedaży – akt notarialny.

Ustalenia:

1) sprzedaż nieruchomości w drodze bezprzetargowej o nr ewid. 74/7 w 2017 roku:

- w dniu 29.09.2016 r. (data wpływu: 03.10.2016 r.) został złożony wniosek o sprzedaż gruntu stanowiącego własność Gminy Dragacz. Wójt Gminy Dragacz przyjął zgłoszoną sprawę do realizacji, o czym poinformował wnioskodawców pismem z dnia 02.11.2016 r.,
- Nieruchomość została przeznaczona do sprzedaży uchwałą Nr XVIII/174/17 Rady Gminy Dragacz z dnia 27 marca 2017 r. w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż nieruchomości w drodze bezprzetargowej, stosownie do treści art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. a ustawy o samorządzie gminnym,

- W powyższej uchwale wskazano jako podstawę zbycia nieruchomości w trybie bezprzetargowym art. 37 ust. 2 pkt 6 ustawy o gospodarce nieruchomości,
- Operat szacunkowy został sporządzony 18.05.201 r. (data wpływu: 22.05.2017 r.) przez rzeczoznawcę majątkowego (uprawnienia Nr 2376). Wartość szacunkowa nieruchomości oznaczonej nr 74/7 o powierzchni 0,0122 ha położonej w Górnej Grupie, zgodnie z operatem szacunkowym wynosiła 2.100,00 zł.
- Zgodnie z art. 35 ust 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U z 2016 r., poz. 2147 ze zm.) sporządzony został wykaz nieruchomości przeznaczonych do zbycia. Wykaz spełniał wymogi określone w art. 35 ust. 2 ww. ustawy. Powyższy wykaz został upubliczniony w siedzibie jednostki w dniu 02.06.2017 roku (adnotacja podpisana przez pracownika na wykazie „Wywieszono 02.06.2017 r. Zdjęto 10.07.2018 r.”). Wykaz nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży opublikowany został w BIP Urzędu Gminy Dragacz w dniu 29.05.2017 r. oraz w Gazecie „Czas Świecia” z dnia 02.06.2017 r.,
- W dniu 19.07.2017 r. Wójt Gminy skierował do potencjalnych nabywców zaproszenie do udziału w rokowaniach w sprawie zbycia nieruchomości w drodze bezprzetargowej,
- Warunki zbycia nieruchomości w drodze bezprzetargowej zostały określone w protokole z rokowań z dnia 08.08.2017 r. stosownie do treści art. 28 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami,
- Termin podpisania aktu notarialnego wyznaczono na dzień 28.08.2017 r., o czym poinformowano wnioskodawców pismem z dnia 14.08.2017 r. tj. zgodnie z postanowieniem pkt. 4 protokołu z rokowań; termin został przesunięty na dzień 30.08.2017 r., co stwierdzono na podstawie notatki służbowej z dnia 14.08.2017 r.,
- Zapłata za ww. nieruchomość została wniesiona w dniu 21.08.2017 r. tj. zgodnie z pkt. 3 protokołu z rokowań (maksymalnie 3 dni przed terminem zawarcia umowy sprzedaży nieruchomości),
- Umowę sprzedaży podpisano przy zachowaniu formy aktu notarialnego – Repertorium A numer: 3843/2017 w dniu 30.08.2017 roku. Gminę Dragacz reprezentował Wójt,
- Treść postanowienie aktu notarialnego była zgodna z postanowieniami protokołu z rokowań z dnia 08.08.2017 r.

2) sprzedaż nieruchomości w drodze przetargu ustnego nieograniczonego o nr ewid. 3/166 w 2018 roku:

- Nieruchomość została przeznaczona do sprzedaży uchwałą Nr XXIII/237/17 Rady Gminy Dragacz z dnia 28 grudnia 2017 r. w sprawie wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości należącej do Gminy Dragacz, znajdującej się w miejscowości Grupa, nr ewidencyjny 3/166 obręb ewidencyjny Grupa Plac, o powierzchni 0,0043 ha, stosownie do treści art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. a ustawy o samorządzie gminnym,
- Operat szacunkowy został sporządzony 04.04.2018 r. przez rzeczoznawcę majątkowego (uprawnienia Nr 1428). Wartość szacunkowa nieruchomości oznaczonej nr 3/166 o powierzchni 0,0043 ha położonej w Grupie, zgodnie z operatem szacunkowym wynosiła 2.970,00 zł.
- Zgodnie z art. 35 ust 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U z 2018 r., poz. 121 ze zm.) sporządzony został wykaz nieruchomości przeznaczonych do zbycia – zarządzenie Nr 19/2018 Wójta Gminy Dragacz z dnia 19 kwietnia 2018 r. w sprawie ogłoszenia wykazu nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży. Wykaz spełniał wymogi określone w art. 35 ust. 2 ww. ustawy. Powyższy wykaz został upubliczniony w siedzibie jednostki w dniu 23.04.2018 roku. Wykaz nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży opublikowany

został w BIP Urzędu Gminy w Dragaczu 19.04.2018 r. oraz w Gazecie „Czas Świecia” z dnia 27.04.2018 r.,

- W dniu 03.07.2018 r. Wójt Gminy Dragacz ogłosił przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż nieruchomości położonej w Grupie. Cena wywoławcza nieruchomości oznaczonej Nr 3/166, określona została w wysokości 2.970,00 zł. Ogłoszenie o przetargu zostało wywieszane na tablicy ogłoszeń w dniu 06.07.2018 r. i zdjęte 08.08.2018 r. (podpisana przez pracownika zamieszczona adnotacja na ogłoszeniu) i opublikowane w BIP Urzędu 06.07.2018 r. Informacja o przetargu została opublikowana w Gazecie „Czas Świecia” z dnia 06.07.2018 r.,
- Ogłoszenie o przetargu upubliczniono po upływie terminu, o którym mowa w art. 34 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami,
- Cena wywoławcza nieruchomości odpowiadała wartości określonej w operacie szacunkowym,
- Data przetargu została wyznaczona na 13.08.2018 r., godz. 10.00,
- Wysokość wadium tj. 594,00 zł została ustalona zgodnie z wymogami § 4 ww. rozporządzenia,
- W dokumentacji powyższego postępowania przetargowego stwierdzono brak dokumentów wskazujących na dokonanie weryfikacji powołanych członków komisji przetargowych pod kątem przesłanek wynikających z treści § 9 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości, a dotyczących wykluczenia z prac komisji przetargowej, co stanowiło naruszenie cytowanego wyżej przepisu. W związku z powyższym zwrócono się do Wójta Gminy Dragacz Pani Doroty Krezymon z prośbą o ustosunkowanie się do przedmiotowego zagadnienia. W piśmie z dnia 03.10.2019 r. Wójt wskazała, że „(...) błędnie zinterpretowano przepisy ze względu na przedmiot przetargu, który dotyczył sprzedaży 43m2 gruntu ze wskazaniem na sposób przeznaczenia na wiatę do pojemników na śmieci dla Wspólnoty Mieszkaniowej. Członkowie Komisji Przetargowej nie są mieszkańcami wyżej wymienionej Wspólnoty Mieszkaniowej oraz bliskie tym osobom, nie pozostają w stosunku prawnym lub faktycznym co mogłoby budzić uzasadnione wątpliwości co do bezstronności ich działania”. Osobą odpowiedzialną za ww. nieprawidłowość jest Pani Justyna Piwowarczyk – referent ds. gospodarki mieniem oraz rolnictwa i leśnictwa, która zgodnie z zakresem czynności z dnia 03.01.2018 r. odpowiedzialna była za organizowanie przetargów na zbycie nieruchomości oraz prowadzenie dokumentacji związanej ze sprzedażą, użytkowaniem wieczystym i zarządzaniem nieruchomości,
- Zgodnie z treścią protokołu sporządzonego w dniu 13 sierpnia 2018 roku z przeprowadzonego przetargu ustnego nieograniczonego na sprzedaż niezabudowanej nieruchomości będącej własnością Gminy Dragacz, wadium w terminie wskazanym w ogłoszeniu o przetargu wpłacił 1 oferent (10.07.2018 r. – zgodnie z wyciągiem bankowym Nr 135),
- Cena osiągnięta z przetargu wyniosła 3.690,00 zł brutto (w tym 23% podatek VAT),
- Cena została uregulowana w części z uwagi na zaliczenie wadium na poczet ceny ww. nieruchomości. Wpłata kwoty 3.069,00 zł, zgodnie z potwierdzeniem operacji z dnia 24.09.2018 r.,
- Wójt Gminy nie dopełnił obowiązku zawiadomienia osoby ustalonej jako nabywca nieruchomości o miejscu i terminie zawarcia umowy, co stanowi naruszenie art. 41 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami. W wyjaśnieniach z dnia 03.10.2019 r. Wójt Gminy Dragacz Pani Dorota Krezymon wskazała następująco: „(...) wyjaśniam, że termin zawarcia umowy sprzedaży był wielokrotnie przekładany zarówno ze strony p. Notariusz (wyjazdu służbowe) jak i z powodu perturbacji zdrowotnych nabywcy.

W każdym przypadku nabywca był informowany telefonicznie o terminie i miejscu zawarcia umowy sprzedaży". Ustosunkowując się do złożonych wyjaśnień wskazać trzeba, że w dokumentacji dotyczącej powyższego przetargu nie zamieszczono żadnych dokumentów potwierdzających przedstawiony stan faktyczny. Odpowiedzialność za powyższą nieprawidłowość ponosi Pani Justyna Piwowarczyk – referent ds. gospodarki mieniem oraz rolnictwa i leśnictwa, która zgodnie z zakresem czynności z dnia 03.01.2018 r. odpowiedzialna była za organizowanie przetargów na zbycie nieruchomości oraz prowadzenie dokumentacji związanej ze sprzedażą, użytkowaniem wieczystym i zarządzaniem nieruchomości,

- Nie sporządzono i nie podano do publicznej wiadomości informacji Wójta Gminy Dragacz o wyniku przetargu ustnego nieograniczonego, co stanowi naruszenie § 12 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości. W związku ze stwierdzoną nieprawidłowością zwrócono się do Wójta Gminy Dragacz Pani Doroty Krezymon z prośbą o ustosunkowanie się do przedmiotowego zagadnienia. W wyjaśnieniach z dnia 03.10.2019 r. Wójt Gminy wskazała, że „brak sporządzenia i nie podania do publicznej informacji o wyniku przetargu dotyczącego zbycia działki nr 3/166 w Grupie był spowodowany również nieprawidłową interpretacją przepisów”. Odpowiedzialność za powyższą nieprawidłowość ponosi Pani Justyna Piwowarczyk – referent ds. gospodarki mieniem oraz rolnictwa i leśnictwa, która zgodnie z zakresem czynności z dnia 03.01.2018 r. odpowiedzialna była za organizowanie przetargów na zbycie nieruchomości, prowadzenie dokumentacji związanej ze sprzedażą, użytkowaniem wieczystym i zarządzaniem nieruchomości oraz podawanie do publicznej wiadomości ogłoszeń o przetargach,
- Umowę sprzedaży podpisano przy zachowaniu formy aktu notarialnego – Repertorium A numer: 4643/2018 w dniu 26.09.2018 roku. Gminę Dragacz reprezentował Wójt.

Wyjaśnienia Wójta Gminy Dragacz z dnia 03.10.2018 r. w sprawie stwierdzonych nieprawidłowości stanowią akta kontroli Nr 52/19/IV/20.

Kserokopia zakresu czynności Pani Justyny Piwowarczyk z dnia 03.01.2018 r. – referenta ds. gospodarki mieniem oraz rolnictwa i leśnictwa stanowią akta kontroli Nr 52/19/IV/21.

1.4.1.3. Zamiana nieruchomości.

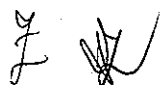
Zgodnie ze sporządzonym „Zestawieniem sprzedanych nieruchomości w 2018 r.” (akta kontroli Nr 52/19/IV/11) według stanu na dzień 31 grudnia 2018 r. w okresie od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r. w Gminie Dragacz dokonano 1 zamiany nieruchomości stanowiącej własność jednostki samorządu terytorialnego.

Zamiana działki nr 181 o pow. 0,13 ha położonej w Dolnej Grupie stanowiącej własność Gminy Dragacz na działkę o nr 78/5 o pow. 0,09.06 ha położonej w Nowych Marzach stanowiącej własność prywatną i część działki o nr 77/4 stanowiącej własność prywatną.

Ustalenia:

1. Zamiany nieruchomości dokonano w oparciu o uchwałę Nr XXIII/239/17 Rady Gminy Dragacz z dnia 28 grudnia 2017 r. w sprawie zamiany działki nr 181 w miejscowości Dolna Grupa na działkę nr 78/5 w miejscowości Nowe Marzy, a następnie działki nr 78/5 w miejscowości Nowe Marzy na część działki nr 77/4 w miejscowości Nowe Marzy.

2. Nie sporządzono wykazu nieruchomości przeznaczonych do zamiany i w konsekwencji nie ogłoszono go w siedzibie Urzędu i prasie. W wyjaśnieniach z dnia 07.10.2019 r. Wójt Gminy Dragacz Pani Dorota Krezymon wskazała, że przyczyną przedmiotowej nieprawidłowości była nieprawidłowa interpretacja przepisów.
3. Operat szacunkowy, dotyczący działki o nr ewid. 181 został sporządzony 04.04.2018 r. (wpływ 09.04.2018 r.) przez rzeczoznawcę majątkowego (uprawnienia Nr 1428). Wartość szacunkowa nieruchomości oznaczonej nr 181 o powierzchni 0,13 ha zgodnie z operatem szacunkowym wynosiła 21.200,00 zł.
4. Operat szacunkowy, dotyczący działki o nr ewid. 78/5 został sporządzony 04.04.2018 r. (wpływ 09.04.2018 r.) przez rzeczoznawcę majątkowego (uprawnienia Nr 1428). Wartość szacunkowa nieruchomości oznaczonej nr 181 o powierzchni 0,13 ha zgodnie z operatem szacunkowym wynosiła 16.200,00 zł.
5. Powyższe operaty szacunkowe zostały sporządzone na podstawie umowy Nr MR.1.2018 z dnia 07.03.2018 r. W umowie ustalono, że wynagrodzenie za wycenę nieruchomości wynosić będzie 959,40 zł. Na podstawie faktury Nr FV/61/2018 z dnia 04.04.2018 r. zapłaty wynagrodzenia dokonano w dniu 12.04.2018 r., co ustalono na podstawie WB nr 74 z dnia 13.04.2018 r.
6. W dniu 04.06.2018 r. Wójt Gminy skierował do właściciela działki o nr ewid. 78/5 w Nowych Marzach zaproszenie do uczestnictwa w rozmowach celem sporządzenia protokołu uzgodnień.
7. Protokół uzgodnień pomiędzy Wójtem Gminy a właścicielem działki nr 78/5 sporządzono w dniu 12 czerwca 2018 r.
8. W protokole uzgodnień wskazano, że koszty Gminy Dragacz związane z zamianą nieruchomości w wysokości 5.929,70 zł poniesione zostaną przez właściciela działki nr 78/5.
9. Zamiany dokonano w dniu 25.06.2018 r. aktem notarialnym Repertorium A Nr 2240/2018, w oparciu o dokumentację geodezyjną działek o nr 181 i 78/5 położonych w Nowych Marzach, ww. uchwałę Rady Gminy, decyzje Wójta Gminy, protokół uzgodnień, zaświadczenia Starosty Świeckiego oraz zaświadczenia z Urzędu Gminy w Dragaczu. Powyższy akt notarialny został sprostowany aktem notarialnym Repertorium A Nr 2314/2018 z dnia 27.06.2018 r.
10. Nabywca wniósł opłatę za zamianę nieruchomości w dniu 25.06.2018 r., co ustalono na podstawie WB nr 123 z dnia 25.06.2018 r.
11. Na podstawie powyższych ustaleń stwierdzono, że obciążono właściciela nieruchomości o nr ewid. 78/5 w Nowych Marzach wyższymi kosztami zamiany nieruchomości tj. w wysokości 5.927,70 zł, zamiast w wysokości 5.000,00 zł wynikającej z różnicy pomiędzy wyceną działek o nr ewidencyjnych 78/5 i nr 181. Powyższe stanowi naruszenie art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, który stanowi, że w przypadku nierównej wartości zamienianych nieruchomości stosuje się dopłatę, której wysokość jest równa różnicy wartości zamienianych nieruchomości. W związku z ww. ustaleniem zwrócono się do Wójta Gminy Dragacz z zapytaniem dotyczącym obciążenia nabywcy gminnej nieruchomości wyższymi kosztami zamiany. W piśmie z dnia 07.10.2019 r. Pani Dorota Krezymon – Wójt Gminy wskazała, że „(...) zostało to spowodowane sugestią przyszłego nabywcy działki 181, który zasugerował, że poniesie wszelkie koszty związane z zamianą gdyż leżało to w jego interesie. Jego nowo powstały dom został postawiony zbyt blisko działki nr 181, którą stanowiła droga gminna”. Odpowiedzialność w powyższym zakresie ponosi Pani Justyna Piwowarczyk – inspektor ds. gospodarki mieniem oraz rolnictwa i leśnictwa, która zgodnie z zakresem czynności z dnia 03.01.2018 r. odpowiedzialna była za gospodarowanie i zarządzanie gminnymi nieruchomościami. Odpowiedzialność

ponosi także Pani Dorota Krezymon – Wójt Gminy Dragacz, na podstawie art. 25 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami, zgodnie z treścią którego, gminnym zasobem nieruchomości gospodaruje wójt.

Wyjaśnienia Wójta Gminy Dragacz z dnia 07.10.2019 r. w sprawie stwierdzonych nieprawidłowości stanowią **akta kontroli Nr 52/19/IV/1**.

Kserokopia zakresu czynności Pani Justyny Piwowarczyk z dnia 03.01.2018 r. – referenta ds. gospodarki mieniem oraz rolnictwa i leśnictwa stanowią **akta kontroli Nr 52/19/IV/21**.

Kserokopia operatu szacunkowego z dnia 04.04.2018 r. dotyczącego działki o nr ewid. 181 stanowi **akta kontroli Nr 52/19/IV/22**.

Kserokopia operatu szacunkowego z dnia 04.04.2018 r. dotyczącego działki o nr ewid. 78/5 stanowi **akta kontroli Nr 52/19/IV/23**.

Kserokopia umowy Nr MR.1.2018 z dnia 07.03.2018 r. dotycząca wyceny nieruchomości z dnia nr ewid. 181 i 78/, faktury Nr FV/61/2018 z dnia 04.04.2018 r. oraz wyciągu bankowego Nr 74 z dnia 13.04.2018 r. stanowią **akta kontroli Nr 52/19/IV/24**.

Kserokopia protokołu uzgodnień z dnia 12.06.2018 r. stanowi **akta kontroli Nr 52/19/IV/25**.

Kserokopia aktu notarialnego Repertorium A Nr 2240/2018 z dnia 25.06.2018 r. oraz aktu notarialnego Repertorium A Nr 2314/2018 z dnia 27.06.2018 r. stanowią **akta kontroli Nr 52/19/IV/26**.

Kserokopia wyciągu bankowego Nr 123 z dnia 25.06.2018 r. stanowi **akta kontroli Nr 52/19/IV/27**.

1.4.1.4. Zbycie lokali mieszkalnych.

Zgodnie ze sporządzonym „Zestawieniem sprzedanych lokali w 2017 r.” i „Zestawieniem sprzedanych lokali w 2018 r.” (**akta kontroli Nr 52/19/IV/12**) wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 r. w okresie od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r. nie dokonano sprzedaży lokalu mieszkalnego.

1.4.1.5. Dzierżawa i najem.

Na podstawie „Zestawienia zawartych w 2018 r. umów najmu” (**akta kontroli Nr 52/19/IV/13**) oraz „Zestawienia zawartych w 2018 r. umów dzierżawy” (**akta kontroli Nr 52/19/IV/14**) ustalono, że w Gminie Dragacz w 2018 roku zawarto:

- a) 15 umów najmu lokalu mieszkalnego na łączną kwotę czynszu miesięcznego w wysokości 3.339,86 zł.
- b) 11 umów dzierżawy na łączną kwotę czynszu dzierżawnego w wysokości 110,00 zł.

Z uwagi na niską łączną kwotę zawartych w 2018 roku umów najmu lokali mieszkalnych oraz umów dzierżawy odstąpiono od kontroli ww. zagadnienia.

1.5. Przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności.

Zgodnie z „Zestawieniem przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości w 2017 r.” oraz „Zestawieniem przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości w 2018 r.” (**akta kontroli Nr 52/19/IV/15**), kontrolujący ustalili, że przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości nie wystąpiło w 2017 i 2018 roku w Gminie Dragacz.

1.6. Oddawanie nieruchomości w trwały zarząd.

W kontrolowanym okresie w Gminie Dragacz nie dokonano oddania nieruchomości w trwały zarząd.

1.7. Prywatyzacja i przekształcenia własnościowe.

W kontrolowanym okresie w Gminie Dragacz nie dokonywano prywatyzacji i przekształceń własnościowych majątku..

2. Gospodarka mieniem Skarbu Państwa.

Wójt Gminy Dragacz nie gospodarował – w rozumieniu przepisów o gospodarce nieruchomościami – mieniem Skarbu Państwa.

V. ROZLICZENIA JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO Z JEDNOSTKAMI ORGANIZACYJNYMI.

Na podstawie sporządzonego dla celów kontroli wykazu jednostek organizacyjnych (akta kontroli Nr 52/19/I/1) ustalono, że na dzień 31 grudnia 2018 r. na terenie Gminy Dragacz funkcjonowało 10 jednostek organizacyjnych, a mianowicie:

1. Samorządowa Administracja Placówek Oświatowych w Dragaczu.
2. Szkoła Podstawowa w Grupie.
3. Szkoła Podstawowa w Dragaczu.
4. Szkoła Podstawowa w Michalu.
5. Przedszkole Samorządowej w Górnej Grupie.
6. Zakład Usług Komunalnych w Dragaczu.
7. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dragaczu.
8. Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Górnej Grupie.
9. Gminna Biblioteka Publiczna w Górnej Grupie.
10. Gminna Przychodnia w Dolnej Grupie.

Prawidłowość rozliczeń Gminy Dragacz z podległymi jednostkami organizacyjnymi skontrolowano w zakresie zgodności z przepisami:

- ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 ze zm., t.j. z 2017 r., poz. 2077 ze zm.),
- ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz.U. z 2017 r., poz. 2342 ze zm., t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 395 ze zm.),
- ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 2156 ze zm., t.j. Dz.U. z 2017 r., poz. 2198 ze zm., t.j. Dz.U. z 2018 poz. 1457 ze zm.),
- ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (t.j. Dz.U. z 2017, poz. 59 ze zm., t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 996 ze zm.),
- rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 7 grudnia 2010 r. w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 1542 ze zm.),
- rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetu jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 760),
- rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont budżetu państwa, budżetu jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (t.j. Dz.U. z 2017, poz. 1911 ze zm.)
- rozporządzenia Ministra rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 109 ze zm.),
- rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 1773),

V. ROZLICZENIA JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO Z JEDNOSTKAMI ORGANIZACYJNYMI.

Na podstawie sporządzonego dla celów kontroli wykazu jednostek organizacyjnych (**akta kontroli Nr 52/19/I/1**) ustalono, że na dzień 31 grudnia 2018 r. na terenie Gminy Dragacz funkcjonowało 10 jednostek organizacyjnych, a mianowicie:

1. Samorządowa Administracja Placówek Oświatowych w Dragaczu.
2. Szkoła Podstawowa w Grupie.
3. Szkoła Podstawowa w Dragaczu.
4. Szkoła Podstawowa w Michału.
5. Przedszkole Samorządowej w Górnej Grupie.
6. Zakład Usług Komunalnych w Dragaczu.
7. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dragaczu.
8. Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Górnej Grupie.
9. Gminna Biblioteka Publiczna w Górnej Grupie.
10. Gminna Przychodnia w Dolnej Grupie.

Prawidłowość rozliczeń Gminy Dragacz z podległymi jednostkami organizacyjnymi skontrolowano w zakresie zgodności z przepisami:

- ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 ze zm., t.j. z 2017 r., poz. 2077 ze zm.),
- ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz.U. z 2017 r., poz. 2342 ze zm., t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 395 ze zm.),
- ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 2156 ze zm., t.j. Dz.U. z 2017 r., poz. 2198 ze zm., t.j. Dz.U. z 2018 poz. 1457 ze zm.),
- ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (t.j. Dz.U. z 2017, poz. 59 ze zm., t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 996 ze zm.),
- rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 7 grudnia 2010 r. w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 1542 ze zm.),
- rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetu jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 760),
- rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont budżetu państwa, budżetu jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (t.j. Dz.U. z 2017, poz. 1911 ze zm.)
- rozporządzenia Ministra rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 109 ze zm.),
- rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 1773),

1. Rozliczenia z jednostkami budżetowymi.

Kontrolę jednostek budżetowych przeprowadzono w zakresie:

1.1. Przestrzegania zasad sporządzania planów finansowych przez badane jednostki:

- przestrzegania obowiązku przekazywania podległym jednostkom informacji niezbędnych do opracowania projektów ich planów finansowych,
- terminowości opracowania i składania przez kierowników jednostek projektów planów finansowych,
- przestrzegania obowiązku przekazania podległym jednostkom informacji o ostatecznych kwotach dochodów i wydatków.

1.2. Sporządzania jednostkowych sprawozdań budżetowych, finansowych i w zakresie operacji finansowych:

- realizacji obowiązku sporządzania i terminowego przekazywania w imieniu jednostki, wymaganych przepisami ww. sprawozdań.

1.3. Przekazywania i rozliczania środków finansowych na wydatki dla jednostek budżetowych pod kątem zgodności z danymi wykazanymi w sprawozdaniach Rb-28S (rozliczenie wydatków).

1.4. Prawidłowości rozliczania dochodów uzyskanych przez jednostki budżetowe.

Kontrolą w powyższym zakresie objęto poniższe jednostki budżetowe:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dragaczu,
- Samorządową Administrację Placówek Oświatowych w Dragaczu,
- Szkołę Podstawową w Dragaczu.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dragaczu

Podstawą gospodarki finansowej GOPSu jest roczny plan finansowo-rzeczowy przyjęty przez Radę Gminy. GOPS posiada wyodrębniony rachunek bankowy nr 39 8168 0007 0012 0708 2000 0001 na podstawie zawartej w dniu 20.07.2018 r. umowy o prowadzenie rachunków bankowych z Bankiem Spółdzielczym w Świeciu.

Samorządowa Administracja Placówek Oświatowych w Dragaczu

Podstawą gospodarki finansowej SAPO jest roczny plan finansowo-rzeczowy przyjęty przez Radę Gminy. SAPO posiada wyodrębniony rachunek bankowy nr 41 8168 0007 0008 1692 2000 0001 na podstawie zawartej w dniu 20.07.2018 r. umowy o prowadzenie rachunków bankowych z Bankiem Spółdzielczym w Świeciu.

Szkoła Podstawowa w Dragaczu

Szkoła Podstawowa w Dragaczu jako jednostka budżetowa utworzona została na podstawie orzeczenia organizacyjnego z dnia 15.02.1983 r. wydanego przez Gminnego Dyrektora Szkół w Grupie. W okresie objętym kontrolą Szkoła działała na podstawie Statutu przyjętego uchwałą Rady Pedagogicznej z dnia 13 listopada 2018 r. Statut określa m.in.: nazwę, typ szkoły, jej siedzibę, cele i zadania, organy szkoły i ich kompetencje oraz organizację pracy szkoły. Dyrektor kieruje działalnością szkoły i reprezentuje ją na zewnątrz. Dyrektor odpowiada za całość gospodarki finansowej.

W okresie objętym kontrolą stanowisko Dyrektora Szkoły Podstawowej w Dragaczu pełniła Pani Mariola Konopińska na podstawie zarządzenia Nr 24/2012 Wójta Gminy z dnia 21 czerwca 2012 r. w sprawie przedłużenia powierzenia stanowiska dyrektora Szkoły Podstawowej w Dragaczu oraz zarządzenia Nr 34/2017 Wójta Gminy Dragacz z dnia 15 maja 2017 r. w sprawie powierzenia stanowiska dyrektora Szkoły Podstawowej w Dragaczu..

Obsługę administracyjną, finansową i organizacyjną Szkoły zapewnia Samorządowa Administracja Placówek Oświatowych w Dragaczu – jednostka budżetowa. Zakres obsługi SAPO określony został w § 4 Statutu ww. jednostki stanowiącego załącznik do uchwały Nr XV/153/16 Rady Gminy Dragacz z dnia 30 listopada 2016 r. oraz w § 3 i § 4 statutu stanowiącego załącznik do uchwały Nr X/96/19 Rady Gminy Dragacz z dnia 1 października 2019 r.

Stwierdzono nieprawidłowości w zakresie gospodarki finansowej jednostek oświatowych. Na podstawie przedłożonych umów o prowadzenie rachunków bankowych stwierdzono, że placówki oświatowe nie posiadają odrębnych rachunków bankowych.

Każda samorządowa jednostka budżetowa winna mieć wyodrębniony dla niej rachunek bankowy, nawet w przypadku, gdy jednostka oświatowa objęta jest wspólną obsługą finansową. Z art. 264 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 ze zm.; t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 ze zm.) wynika, że obsługa bankowa budżetu jednostki samorządu terytorialnego wykonywana jest na zasadach określonych w umowie zawartej między zarządem jednostki samorządu terytorialnego a bankiem, któremu zostało udzielone zamówienie publiczne w tym zakresie. Obowiązek posiadania rachunków bankowych przez samorządowe jednostki budżetowe nie został wprowadzono w przepisach prawa zapisany, wprost, lecz powyższe uregulowanie należy odnosić do obsługi bankowej wszystkich jednostek budżetowych utworzonych przez organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego. Za koniecznością posiadania przez każdą samorządową jednostkę budżetową przemawia również fakt, że każda jednostka budżetowa jest zobowiązana stosować zasady gospodarki finansowej określone w powołanej ustawie o finansach publicznych (art. 10 ust. 1) przy czym odpowiedzialność za całość gospodarki finansowej tej jednostki ponosi jej kierownik (art. 53 ust. 1). Brak rachunku bankowego uniemożliwia prowadzenie prawidłowej gospodarki finansowej. Konsekwencją tego jest brak istnienia realnej odpowiedzialności kierownika jednostki za całość (bądź jej istotną część) gospodarki finansowej.

Kolejnym elementem poprawnej gospodarki finansowej jest wynikający z ustawy o rachunkowości obowiązek rzetelnego i jasnego przedstawiania przez jednostkę sytuacji majątkowej, finansowej oraz wyniku finansowego, jak i obowiązek prowadzenia ksiąg rachunkowych, w których ujmowane są operacje gospodarcze. Brak wyodrębnionego rachunku bankowego nie pozwala na prawidłową realizację wskazanych obowiązków przez jednostkę budżetową. Należy także zwrócić uwagę na opis funkcjonowania konta 130 „Rachunek bieżący jednostki”. Zapisy na tym koncie są dokonywane na podstawie dokumentów bankowych, w związku, z czym musi zachodzić pełna zgodność zapisów między jednostką a bankiem. Nie jest możliwa rzetelna realizacja tego obowiązku (w kontekście wyłącznej kompetencji kierowników jednostek obsługiwanych do dysponowania środkami publicznymi) bez wyodrębnionego rachunku bankowego.

W związku z powyższym ustaleniem kontrolujący poprosili Wójta Gminy Dragacz o podanie przyczyn braku odrębnych rachunków bankowych dla każdej jednostki budżetowej – jednostek oświatowych, obsługiwanych przez Samorządową Administrację Placówek Oświatowych w Dragaczu.

W wyjaśnieniach z dnia 9 października 2019 r. Pani Dorota Krezymon – Wójt Gminy

Dragacz wskazała, że „placówki oświatowe Gminy Dragacz: Szkoła Podstawowa w Dragaczu, Szkoła Podstawowa w Michalu, Szkoła Podstawowa w Grupie, Przedszkole Samorządowe w Górnej Grupie objęte są wspólną obsługą finansową. Nie posiadają natomiast własnych rachunków bankowych. Zgadzając się z uwagami kontrolujących i wcześniejszymi własnymi spostrzeżeniami informuję, że potrzeba założenia odrębnych rachunków bankowych jest planowana od 1 stycznia 2020 r.”.

Prowadzenie wspólnego rachunku bankowego nie wpływa na poprawność sporządzania sprawozdań budżetowych i w zakresie operacji finansowych jak również na prawidłowość rozliczeń wydatków poszczególnych jednostek oświatowych.

Odnosząc się do złożonych wyjaśnień należy wskazać, że z treści postanowień części II — Opis kont, pkt 17 załącznika Nr 3 do obowiązującego do dnia 31 grudnia 2017 r. rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (t.j. Dz. U z 2017 r. poz. 760) dotyczącej funkcjonowania konta 130 — „Rachunek bieżący jednostki” wynikało, bowiem, że zapisy na tym koncie są dokonywane na podstawie dokumentów bankowych, w związku, z czym musi zachodzić pełna zgodność zapisów między jednostką a bankiem. Nie jest możliwa rzetelna realizacja tego obowiązku (w kontekście wyłącznej kompetencji kierowników jednostek obsługiwanych do dysponowania środkami publicznymi) bez wyodrębnionego rachunku bankowego.

Aktualnie ww. zagadnienie jest regulowane w analogiczny sposób przez rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1911 ze zm.).

W myśl art. 68 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 996 ze zm.) Dyrektor szkoły lub placówki w szczególności dysponuje środkami określonymi w planie finansowym szkoły lub placówki zaopiniowanym przez radę szkoły lub placówki i ponosi odpowiedzialność za ich prawidłowe wykorzystanie, a także może organizować administracyjną, finansową i gospodarczą obsługę szkoły lub placówki.

Reasumując należy wskazać na konieczność posiadania odrębnego rachunku bankowego przez każdą jednostkę sektora finansów publicznych, w tym samorządową jednostkę budżetową.

Odpowiedzialność w powyższym zakresie ponosi Pani Dorota Krezymon – Wójt Gminy Dragacz, która jako Kierownik jednostki ponosi, zgodnie z treścią art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, odpowiedzialność za całość gospodarki finansowej jednostki.

Wyjaśnienia z dnia 09.10.2019 r. dotyczące rachunków bankowych w placówkach oświatowych, stanowią **akta kontroli Nr 52/19/V/1.**

Kserokopia umowy rachunku bankowego Nr 01/BOB/2014 z dnia 01.08.2014 r. stanowi **akta kontroli Nr 52/19/V/2.**

Kserokopia umowy rachunku bankowego z dnia 20.07.2018 r. stanowi **akta kontroli Nr 52/19/V/3.**

W toku kontroli stwierdzono ponadto, na podstawie ww. umów na prowadzenie rachunku bankowego, że w Gminie Dragacz objęto wspólną obsługą bankową w 2017 i 2018 roku samorządowe instytucje kultury tj. Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Górnej Grupie oraz Gminną Bibliotekę Publiczną w Górnej Grupie. W wyjaśnieniach z dnia 09.10.2019 r. Pani Dorota Krezymon – Wójt Gminy Dragacz wskazała, że „*gmina Dragacz organizując przetarg nieograniczony na „Bankową obsługę budżetu gminy Dragacz” zakresem zamówienia objęła oprócz budżetu gminy również podległe jednostki organizacyjne oraz gminne instytucje kultury. Wynikiem takiego postępowania było uzyskanie korzystnych warunków prowadzenia obsługi bankowej także dla gminnych instytucji kultury. W tym wypadku spełniona została zasada efektywności gospodarowania mieniem instytucji kultury zgodnie z art. 27 ust. 1 ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz.U..2018.1983 t.j. z dnia 2018.10.16). Wskazać należy również, że podpisana z bankiem umowa wydziela dla wspomnianych instytucji osobne rachunki bankowe, którymi dysponują tylko i wyłącznie te instytucje, tym samym w istocie jest spełniona zasada samodzielności finansowej i majątkowej oraz swoboda gospodarowania swoim mieniem*”. Nie można zgodzić się ze stanowiskiem Wójta Gminy Dragacz. W pierwszej kolejności zauważyć należy, że zgodnie z art. 264 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych bankową obsługą budżetu jednostki samorządu terytorialnego wykonuje bank wybrany na zasadach określonych w przepisach o zamówieniach publicznych. Z kolei w myśl art. 17 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (t.j. Dz. U. 2012 r. poz. 406 ze zm.; t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 862 ze zm.; t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1983 ze zm.) dyrektor instytucji kultury zarządza instytucją i reprezentuje ją na zewnątrz. Ponadto stosownie do art. 12 ust. 1 ww. ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, instytucje kultury uzyskują osobowość prawną i mogą rozpocząć działalność z chwilą wpisu do rejestru prowadzonego przez organizatora. Zgodnie z art. 14, instytucja kultury z chwilą wpisu do rejestru uzyskuje odrębną od samorządu osobowość prawną i prowadzi samodzielnie gospodarkę finansową (art. 27 ustawy). Samodzielność instytucji kultury jako osoby prawnej, oznacza m.in., że kierownik danej instytucji zobowiązany jest do zawarcia umowy na obsługę bankową tej instytucji we własnym zakresie.

Wyjaśnienia z dnia 09.10.2019 r. dotyczące rachunków bankowych w placówkach oświatowych, stanowią **akta kontroli Nr 52/19/V/1**.

Kserokopia umowy rachunku bankowego Nr 01/BOB/2014 z dnia 01.08.2014 r stanowi **akta kontroli Nr 52/19/V/2**.

Kserokopia umowy rachunku bankowego z dnia 20.07.2018 r stanowi **akta kontroli Nr 52/19/V/3**.

1.1. Przestrzeganie zasad sporządzania planów finansowych przez jednostki.

Kontrolą w zakresie przestrzegania zasad sporządzania planów finansowych objęto dokumentację dotyczącą projektów i planów finansowych sporządzonych na 2018 r. dla objętych badaniem jednostek budżetowych Gminy Dragacz.

Ustalenia:

1. Objęte kontrolą jednostki budżetowe prowadziły gospodarkę finansową w 2018 r. na podstawie rocznych planów finansowych, o których mowa w art. 11 ust. 3 ustawy o finansach publicznych, sporządzonych przez kierowników jednostek, zgodnie z § 5 ust. 2 rozporządzenia w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych.

2. Projekt budżetu na rok 2018 opracowany przez Wójta Gminy Dragacz został przedłożony w dniu 15 listopada 2017 r. Radzie Gminy Dragacz. Pismami z dnia 20 listopada 2017 r. przekazano informacje niezbędne do opracowania projektów ich planów finansowych na 2018 rok. Na ww. pismach nie udokumentowano daty ich odbioru, co uniemożliwia stwierdzenie terminowego wypełnienia obowiązku przez Wójta Gminy Dragacz, wynikającego z treści przepisu art. 248 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Wyjaśnienia Wójta Gminy Dragacz dotyczące stwierdzonej nieprawidłowości opisano w pkt 1.1.4.

Kserokopia pism z dnia 20.11.2017 r. do dyrektorów GOPS, SAPO i SP w Dragaczu w sprawie informacji niezbędne do opracowania projektów planów finansowych na 2018 rok stanowią **akta kontroli Nr 52/19/V/4.**

3. W 2017 r. kierownicy ww. jednostek przekazali do Urzędu zatwierdzone projekty planów finansowych zapewniających zgodność kwot dochodów i wydatków z projektem uchwały budżetowej na rok 2018 zgodnie § 5 ust. 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 7 grudnia 2010 r. w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych (...), czyli w terminie 30 dni od dnia otrzymania informacji niezbędnych do opracowania projektów ich planów finansowych na 2018 r, nie później jednak niż do dnia 22 grudnia roku poprzedzającego rok budżetowy.
4. O ostatecznych kwotach wydatków i dochodów na 2018 r. przyjętych uchwałą budżetową Nr XXIII/229/17 z dnia 28 grudnia 2017 r., kierownicy ww. jednostek zostali poinformowani pismami z dnia 03.01.2018 r. Na przedmiotowych pismach nie odnotowano potwierdzenia ich odbioru. Tym samym nie jest możliwe ustalenie, że Wójt Gminy Dragacz przekazał powyższe pisma w terminie wskazanym w art. 249 ust. 1 pkt 1 ustawy o finansach publicznych, tj. 21 dni od dnia podjęcia uchwały budżetowej. W wyjaśnieniach z dnia 10.10.2019 r. Pani Dorota Krezymon – Wójt Gminy Dragacz wyjaśniła, że „(...) brak wskazania daty przekazania do wskazanych jednostek organizacyjnych gminy na ww. informacjach wynikał z niedopilnowania umieszczenia daty przez odbierającego, co nie zmienia faktu przekazania ich w nakazanym terminie. Powyższą uwagę przyjmuje do stosowania, aby w przyszłości zapobiec powstawaniu podobnych nieprawidłowości”. Odpowiedzialność za powyższą nieprawidłowość ponosi Pani Dorota Krezymon – Wójt Gminy Dragacz, na podstawie art. 68 ust. 2 pkt 1, art. 69 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych w związku z § 6 ust. 3 oraz § 6 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 7 grudnia 2010 r. w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych.

Wyjaśnienia Wójta Gminy Dragacz z dnia 09.10.2019 r. stanowią **akta kontroli Nr 52/19/V/5.**

Kserokopia pism z dnia 20.11.2017 r. do dyrektorów GOPS, SAPO i SP w Dragaczu w sprawie informacji o ostatecznych kwotach wydatków i dochodów na 2018 r. stanowią **akta kontroli Nr 52/19/V/6.**

5. W uchwale budżetowej na rok 2018 Rada Gminy Dragacz nie upoważniła Wójta Gminy do przekazania kierownikom jednostek budżetowych uprawnień do dokonywania przeniesień w planie wydatków.

6. Ustalono, że Wójt Gminy Dragacz przekazywał zawiadomienia do kierowników ww. jednostek objętych kontrolą o dokonanych zmianach planów dochodów i wydatków wprowadzonych w toku wykonywania budżetu, stosownie do postanowień § 12 ust. 1 rozporządzenia w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej (...).

1.2. Sporządzanie jednostkowych sprawozdań budżetowych, finansowych i w zakresie operacji finansowych.

Kontrolą w zakresie obowiązku sporządzania i terminowego przekazywania sprawozdań objęto niżej wymienione sprawozdania jednostkowe, sporządzone przez poddane do kontroli jednostki budżetowe:

- sprawozdania budżetowe: Rb – 27S sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych, Rb – 28S sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych – sporządzone za miesiące od stycznia do marca 2018 r i Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami za I-IV kwartał 2018 r.,
- sprawozdania finansowe: bilans, rachunek zysków i strat jednostki (wariant porównawczy), zestawienie zmian w funduszu jednostki – sporządzone na dzień 31 grudnia 2018 r.,
- sprawozdania w zakresie operacji finansowych: Rb-N kwartalne sprawozdanie o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych, Rb-Z kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji – sporządzone według stanu na koniec IV kwartału 2018 r. i I kwartału 2019 r.

Ustalenia:

1. Podległe jednostki złożyły do Urzędu Gminy w Dragaczu sprawozdania jednostkowe Rb-27S z wykonania planu dochodów i Rb-28S z wykonania planu wydatków za kontrolowane okresy sprawozdawcze w 2018 r., zgodnie z § 18 ust. 1 i ust. 5 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej, z którego wynika obowiązek sporządzania sprawozdań za każdy kolejny miesiąc i za rok budżetowy w terminach wynikających z załącznika Nr 40 do powyższego zarządzenia.
2. Zgodnie z treścią pisma Wójta Gminy Dragacz z dnia 09.01.2015 roku sprawozdania budżetowe przekazywane były w formie dokumentu papierowego.
3. Sprawozdania jednostkowe Rb-27S z wykonania planu dochodów i Rb-28S z wykonania planu wydatków za kontrolowany okres 2018 roku podpisane były przez kierowników odpowiedniej jednostki oraz głównego księgowego stosownie do § 14 ust. 2 ww. rozporządzenia, poza sprawozdaniami jednostek oświatowych Gminy Dragacz. Kontrolujący ustalili, że sprawozdania jednostkowe Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych i Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych sporządzone za miesiące styczeń, luty, marzec 2018 r. jednostek oświatowych Gminy Dragacz, podpisane zostały przez Kierownika SAPO oraz Głównego Księgowego SAPO.
4. Sprawozdania zostały złożone w terminach określonych w załączniku Nr 40 do ww. rozporządzenia i tym samym kierownicy powyższych jednostek wywiązali się z obowiązku wynikającego z § 16 cyt. powyżej rozporządzenia.

5. Kontrola sprawozdań Rb-27 ZZ Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dragaczu sporządzonych za poszczególne kwartały 2018 r. wykazała, że zostały złożone w terminach wynikających z załącznika Nr 40 do ww. rozporządzenia i opatrzone podpisami kierownika oraz głównego księgowego GOPS-u.
6. Jednostkowe sprawozdania finansowe za 2018 rok zostały sporządzone z zachowaniem obowiązującego terminu wynikającego z § 24 rozporządzenia w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...). Złożone sprawozdania finansowe były kompletne, tj. zawierały wszystkie obligatoryjne elementy, o których mowa w § 23 ust. 1 powyższego rozporządzenia (bilans, rachunek zysków i strat (wariant porównawczy), zestawienie zmian w funduszu i informacja dodatkowa). Na wszystkich sprawozdaniach złożone były podpisy kierownika jednostki i głównego księgowego (§ 33 ust.1 rozporządzenia).
7. Sprawozdania Rb-Z i Rb-N złożone zostały za ww. okresy sprawozdawcze zgodnie z przepisem § 10 ust. 2 oraz w terminach określonych w załączniku Nr 7 do ww. rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych.
8. Sprawozdania Rb-Z i Rb-N jednostek oświatowych Gminy Dragacz, tak jak w przypadku sprawozdań Rb- 27S i Rb-28S, zostały podpisane przez Kierownika SAPO i Głównego Księgowego SAPO.
9. Na podstawie sprawozdań Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń gwarancji, wg stanu na koniec IV kwartału 2018 roku stwierdzono, że w jednostkach nie wystąpiły na koniec roku zobowiązania.
10. Wszystkie sprawozdania zostały sprawdzone pod względem formalno – rachunkowym.

1.3. Przekazywanie i rozliczanie środków finansowych na wydatki.

W zakresie przekazywania środków finansowych z budżetu Gminy (organu) dla kontrolowanych jednostek budżetowych, kontrolą objęto:

- wyciągi bankowe dokumentujące przelewy środków finansowych na wydatki dokonane w IV kwartale 2018 r. z rachunku budżetu Gminy na rachunki bieżące jednostek objętych kontrolą,
- analityczną ewidencję księgową prowadzoną do konta 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych” za 2018 r. dla jednostek objętych kontrolą,
- zgodność przekazanych z budżetu środków finansowych z kwotami wydatków wykonanych ujętych w sprawozdaniach jednostkowych Rb-28S za 2018 r. sporządzonych przez badane jednostki.

Kontrolą w powyższym zakresie objęto poniższe jednostki budżetowe:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dragaczu,
- Samorządowa Administracja Placówek Oświatowych w Dragaczu,
- Zakład Usług Komunalnych w Dragaczu.

Ustalenia:

1. Ewidencję rozliczeń z kontrolowaną jednostką budżetową z tytułu zrealizowanych przez nią wydatków budżetowych prowadzono w księgach rachunkowych na koncie 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych”, do którego prowadzono analitykę z podziałem według poszczególnych jednostek organizacyjnych, tj. zgodnie z zasadami prowadzenia tego konta ustalonymi w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla

budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej oraz obowiązującymi w jednostce zasadami (polityką) rachunkowości.

2. Na podstawie wydruku komputerowego z ewidencji księgowej pn. „Zestawienie obrotów i sald kont ksiąg pomocniczych Stan na dzień 31.12.2018 r.” dla konta 223 stwierdzono, że do ww. konta jest prowadzona ewidencja szczegółowa w następujący sposób:

konto	Nazwa konta
223-01	Samorządowa Administracja Placówek Oświatowych w Dragaczu
223-02	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dragaczu
223-03	Urząd Gminy w Dragaczu
223-04	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dragaczu – projekt
223-05	Zakład Usług Komunalnych w Dragaczu
223-06	Program Erasmus SAPO w Dragaczu
223-07	Urząd Gminy w Dragaczu (rewitalizacja)
223-08	Urząd Gminy w Dragaczu (budowa przedszkola w Grupie)
223-09	Urząd Gminy w Dragaczu (modernizacja energetyczna przychodni)
223-10	Program SAPO (Przedszkole)

3. Podczas analizy danych ujętych w sprawozdaniach jednostkowych Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za 2018 r. kontrolowanych jednostek, nie stwierdzono przekroczeń planu wydatków, czym wywiązano się z obowiązku przestrzegania zasad gospodarki finansowej określonych w art. 44 ust. 1 pkt 3 oraz art. 254 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, zgodnie, z którymi dokonywanie wydatków powinno następować w granicach kwot określonych w planie finansowym z uwzględnieniem prawidłowo dokonanych przeniesień i zgodnie z planowanym przeznaczeniem, w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów.
4. Na podstawie zapisów na ww. kontach analitycznych ustalono, że jednostka kontrolująca ewidencjonuje operacje gospodarcze zgodnie z zasadami funkcjonowania tego konta wynikającymi z przepisów cyt. wyżej rozporządzenia, a mianowicie:
- na stronie Wn konta 223 ewidencjonowano na podstawie wyciągów bankowych, przelewy środków finansowych dokonane z rachunku budżetu gminy na rachunki bieżące jednostek poddanych kontroli z tytułu pokrycia wydatków objętych planem finansowym, przyznanych na realizację wydatków w korespondencji z kontem 133 „Rachunek budżetu”,
  - na stronie Ma konta ewidencjonowano w okresach miesięcznych kwoty wykorzystania środków na wydatki przez jednostki poddane kontroli, w korespondencji z kontem 902 „Wydatki budżetu”.
5. Według ustaleń kontroli na koniec okresu sprawozdawczego 31 grudnia 2018 r. łączna kwota przekazanych z rachunku budżetu środków finansowych, dla poszczególnych jednostek, wynosiła:
- SAPO – 9.980.000,00 zł, wydatki poniesione przez jednostkę wyniosły 9.884.225,73 zł. Niewykorzystane środki kontrolowana jednostka przelała na rachunek budżetu Gminy w dniu 09.02.2018 r. (WB nr 29 z 09.02.2018 r.) oraz w dniu 31.12.2018 r. (WB nr 250 z 31.12.2018 r.),
  - GOPS – 9.795.000,00 zł, wydatki poniesione przez jednostkę wyniosły 9.768.409,36 zł. Niewykorzystane środki kontrolowana jednostka przelała na rachunek budżetu Gminy w dniu 31.12.2018 r. (WB nr 250),

- ZUK - 2.450.000,00 zł, wydatki poniesione przez jednostkę wyniosły 2.428.911,78 zł. Niewykorzystane środki kontrolowana jednostka przełała na rachunek budżetu Gminy w dniu 31.12.2018 r. (WB nr 250).
6. Na koniec roku 2018 łączne kwoty przekazanych z rachunku budżetu środków na wydatki dla kontrolowanych jednostek po uwzględnieniu zwrotów niewykorzystanych środków finansowych były zgodne z kwotami wydatków wykonanych ujętych w rocznych sprawozdaniach Rb-28S za okres od początku roku do 31 grudnia 2018 r., sporządzonych przez kontrolowane jednostki.

1.4. Prawidłowości rozliczania dochodów uzyskanych przez jednostki budżetowe.

W powyższym zakresie kontrolą objęto:

- wyciągi bankowe potwierdzające przekazanie dochodów budżetowych przez kontrolowane jednostki z ich rachunków bieżących,
- analityczną ewidencję księgową prowadzoną do konta 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych” za 2018 r. dla jednostek objętych kontrolą,
- zgodność przekazanych do budżetu środków finansowych z kwotami dochodów wykonanych ujętych w sprawozdaniach rocznych Rb-27S za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2018 r. sporządzonych przez badane jednostki.

Kontrolą w powyższym zakresie objęto poniższe jednostki budżetowe:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dragaczu,
- Samorządowa Administracja Placówek Oświatowych w Dragaczu,
- Zakład Usług Komunalnych w Dragaczu.

Ustalenia:

1. Ewidencja rozliczeń z kontrolowaną jednostką budżetową z tytułu zrealizowanych przez nią dochodów budżetowych prowadzona była w księgach rachunkowych na koncie 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych”, do którego prowadzono analitykę z podziałem według poszczególnych jednostek organizacyjnych, tj. zgodnie z zasadami prowadzenia tego konta ustalonymi w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej oraz obowiązującymi w jednostce zasadami (polityką) rachunkowości.
2. Na podstawie zapisów na ww. kontach analitycznych ustalono, że kontrolowana jednostka ewidencjonowała operacje gospodarcze zgodnie z zasadami funkcjonowania tego konta wynikającymi z przepisów cyt. wyżej rozporządzenia, a mianowicie:
  - na stronie Wn konta 222 ewidencjonowano w okresach miesięcznych kwoty dochodów zrealizowanych przez badane jednostki, w wielkościach wynikających ze sprawozdań Rb-27S tych jednostek, w korespondencji z kontem 901 „Dochody budżetu”,
  - na stronie Ma konta 222 ewidencjonowano na podstawie wyciągów bankowych przelewy dochodów budżetowych dokonane przez kontrolowane jednostki na rachunek budżetu, w korespondencji z kontem 133 „Rachunek budżetu”.
3. W wyniku porównania stwierdzono, że kwoty zrealizowanych w 2018 r. dochodów budżetowych przekazane przez kontrolowane jednostki, zaewidencjonowane na koncie

222, były zgodne z danymi wykazanymi w jednostkowych sprawozdaniach Rb-27S za 2018 r., sporządzonych przez kontrolowane jednostki.

4. Jednostki organizacyjne poddane kontroli przekazały w całości uzyskane dochody za 2018 r. na rachunek budżetu, zgodnie z postanowieniami art. 11 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

2. Wydzielony rachunek dochodów samorządowych oświatowych jednostkach budżetowych

Z informacji uzyskanej podczas przeprowadzanej kontroli ustalono, że w jednostkach oświatowych Gminy Dragacz w okresie objętym kontrolą nie funkcjonowały wydzielone rachunki dochodów.

3. Rozliczenie z samorządowymi zakładami budżetowymi.

W toku kontroli ustalono, że na terenie Gminy w okresie objętym kontrolą nie funkcjonował samorządowy zakład budżetowy.

Częścią składową protokołu jest załącznik:

- Nr 1 – Protokół kontroli kasy z dnia z dnia 27 sierpnia 2019 r.
- Wykaz akt kontroli.

Protokół został sporządzony w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których egzemplarz nr 2 wręczono kierownikowi jednostki w dniu podpisania protokołu.

Jednocześnie kierownika jednostki poinformowano o prawie odmowy podpisania protokołu i złożenia w ciągu 3 dni od daty jego otrzymania pisemnych wyjaśnień, co do przyczyny tej odmowy, zgodnie z przepisami art. 9 ust. 1a ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (j.t. Dz. U. z 2016 r. poz. 561 ze zm.).

Niniejszą kontrolę odnotowano w księdze kontroli pod poz. 2/2019.

Dragacz, dnia 15.10.2019 r.

Podpisy

Kontrolujący

Starszy inspektor kontroli

Marcin Zebrowski
.....
Marcin Zebrowski

Młodszy inspektor kontroli

Tomasz Kosicki
.....
Tomasz Kosicki

Jednostka kontrolowana

Wójt Gminy Dragacz

WÓJT GMINY

Dorota Kręzymon
.....

Dorota Kręzymon

Skarbnik

SKARBNIK GMINY

Monika Kaczmarek
.....

Monika Kaczmarek

GMINA DRAGACZ

Dragacz 7A

86-134 DRAGACZ

NIP 5591005404, Regon 092350990

Kwituję odbiór egz. Nr 2 .....

[Signature]

Załącznik Nr 1 do protokołu
kontrolni Nr 52/19

Załącznik nr 8
do regulaminu kontroli

Protokół

kontroli stanu kasy Urzędu Gminy w Dragaczu, 86-134 Dragacz 7a

/nazwa i adres jednostki kontrolowanej/

przeprowadzonej w dniu 27 sierpnia 2019 r. przez inspektorów Regionalnej Izby
Obrachunkowej w Bydgoszczy Tomasza Kosickiego i Marcina Żebrowskiego

/imię, nazwisko i stanowisko służbowe inspektora/

Kontrolę przeprowadzono w obecności Pań: Lidii Piechocińskiej – Skarbnika Gminy oraz
Jolanty Grabowskiej – Kasjera

/imiona i nazwiska, stanowiska służbowe/

W toku kontroli stwierdzono, co następuje:

1. Rzeczywisty stan gotówki w kasie

3.270,58 zł

Stan gotówki według raportu kasowego nr

UGDO/168 za 26.08.2019 r. do 26.08.2019 r.

z dnia 26.08.2019 r.

174,00 zł

ZUKD/162 za 26.08.2019 r. do 26.08.2019 r.

z dnia 26.08.2019 r.

148,79 zł

UGWY/40 za 26.08.2019 r. do 26.08.2019 r.

z dnia 26.08.2019 r.

2.447,79 zł

GOPS/34 za 26.08.2019 r. do 26.08.2019 r.

z dnia 26.08.2019 r.

500,00 zł

SAPO/2 za 27.05.2019 r. do 28.05.2019 r.

z dnia 28.05.2019 r.

0,00 zł

ZFSS/1 za 18.06.2019 r. do 18.06.2019 r.

z dnia 18.06.2019 r.

0,00 zł

Nadwyżka, niedobór*

nie stwierdzono

Została zapisana w raporcie kasowym nr - ,

z dnia - ,

pod pozycją nr - .

2. Stan innych walorów (depozytów) jednostki kontrolowanej przechowywanych w kasie,
ich zgodność bądź niezgodność z ewidencją: -.

3. Stan druków ścisłego zarachowania przechowywanych w kasie oraz ich zgodność, bądź
niezgodność, z ewidencją:

- kwitariusze przychodowe od Nr 4377601 – 4379000 -

14 bloczków,

- kwitariusze przychodowe od Nr 4675001 – 4678000 -

30 bloczków,

- czeki gotówkowe do rachunku Nr 50816800070008021720000004
od Nr 3040378591 do Nr 3040378604 -

14 sztuk,

- czeki gotówkowe do rachunku Nr 23816800070008021720000005

4. Pogotowie kasowe dla jednostki kontrolowanej ustalone przez: Wójta Gminy Dragacz w zakresie wydatków UG Dragacz pismem z dnia 28.12.2006 r. wynosi 3.000,00 zł; Dyrektora ZUK w zakresie wydatków ZUK pismem z dnia 25.04.2016 r. wynosi 500,00 zł; Kierownika GOPS w zakresie wydatków GOPS pismem z dnia 25.04.2016 r. wynosi 1.000,00 zł.

Dyrektora SAPO w zakresie wydatków SAPO pismem z dnia 14.10.2015 r. wynosi 2.000,00 zł.

5. Kasjer/ka/ jest zaznajomiony/a/ z obowiązującymi przepisami kasowymi. TAK

6. Kasjer/ka/ złożył/a/ deklarację o odpowiedzialności materialnej za powierzoną jemu/jej/ gotówkę i inne walory znajdujące się w kasie TAK.

7. Ostatnią kontrolę kasy przeprowadził/a/ w dniu 12.08.2019 r. Pani Lidia Piechocińska – Skarbnik Gminy Dragacz
/imię, nazwisko i stanowisko służbowe kontrolującego/

8. Uwagi o brakach w zabezpieczeniu pomieszczenia kasy: - .

Protokół niniejszy został sporządzony w 2 jednobrzmiących egzemplarzach i podpisany po

uprzednim odczytaniu

.....
Zebrowski Marcin

.....
Marcin Zebrowski

.....
/inspektor RIO/

.....
Młodszy Inspektor Kontroli

.....
Kosteki Tomasz

.....
/inspektor RIO/

SKARBNIK GMINY

.....
Piechocińska Lidia

.....
/skarbnik/

.....
Cyrabowski Jolanta

.....
/kasjer/

* - niepotrzebne skreślić

Akta kontroli: Gmina Dragacz

Nr akt 52/19/I. Ustalenia ogólnie-organizacyjne.

Lp.	Nazwa dokumentu	Strony akt
1.	Wykaz jednostek organizacyjnych Gminy Dragacz z określeniem ich formy organizacyjno-prawnej wg stanu na dzień 31.12.2018 r.	1
2.	Wykaz jednostek pomocniczych funkcjonujących w Gminie Dragacz.	2
3.	Kserokopia Zarządzenia Nr 40/12 Wójta Gminy Dragacz z dnia 10.08.2012 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy Dragacz.	29
4.	Kserokopia zakresu czynności Pani Lidii Piechocińskiej – Skarbnika Gminy z dnia 10.03.2008 r.	1
5.	Kserokopia Zarządzenia Nr 70/17 Wójta Gminy Dragacz z dnia 13 grudnia 2017 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy Dragacz.	23
6.	Kserokopia zakresu czynności Pani Lidii Piechocińskiej – Skarbnika Gminy z dnia 03.01.2018 r.	2
7.	Kserokopia zarządzenia Nr 57/19 Wójta Gminy Dragacz z dnia 4 września 2019 r. w sprawie wprowadzenie „Instrukcji postępowania na wypadek sytuacji podejrzenia popełnienia przestępstwa prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu”.	6
8.	Wyjaśnienia Skarbnika Gminy z dnia 26.08.2019 r. w sprawie stwierdzonej nieprawidłowości.	2
9.	Wydruki z ewidencji księgowej pn. „Zestawienie kart wydatków w układzie klasyfikacji budżetowej” na dzień 31.12.2017 r., 31.12.2018 r., 31.08.2019 r. oraz pn. „Karta wydatków budżetowych 750-75095-2900” za rok 2017, 2018 i 2019.	6
10.	Kserokopie wyciągów bankowych potwierdzających wpłatę składki członkowskiej za rok 2017, 2018 i 2019.	6
11.	Kserokopia uchwał Nr XXII/2/2008 XXII z dnia 10 kwietnia 2008 r. oraz Nr XXXII/3/2018 XXXII Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 19 czerwca 2018 r. Zgromadzenia Ogólnego Związku Gmin Wiejskich RP.	2
12.	Kserokopia pism Dyrektora Biura Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej dotyczących wysokości składki członkowskiej w roku 2017, 2018 i 2019.	3
13.	Kserokopia uchwały Nr IX/86/19 Rady Gminy Dragacz z dnia 27 sierpnia 2019 r. zmieniająca uchwałę w sprawie budżetu gminy na 2019 rok.	4
14.	Kserokopia polecenia księgowania z dnia 27.08.2019 r.	1
15.	Kserokopia uchwały Nr 66/XII/95 Rady Gminy w Dragaczu z dnia 28 listopada 1995 r. w sprawie utworzenia jednostki organizacyjnej gminy.	4
16.	Kserokopia uchwały Nr XVIII/153/05 Rady Gminy Dragacz z dnia 22 lutego 2005 r. zmieniająca uchwałę w sprawie utworzenia jednostki organizacyjnej gminy.	4
17.	Kserokopia uchwały Nr XV/153/16 Rady Gminy Dragacz z dnia 30 listopada	5

Załącznik Nr 2
do protokołu kontroli nr 52/19

	2016 r. zmieniającej uchwałę w sprawie utworzenia jednostki organizacyjnej gminy.	
18.	Wyjaśnienia Wójta Gminy Dragacz z dnia 02.09.2019 r. w sprawie stwierdzonych nieprawidłowości.	3
19.	Kserokopia uchwały Nr X/96/19 Rady Gminy Dragacz z dnia 1 października 2019 r. zmieniająca uchwałę w sprawie utworzenia jednostki organizacyjnej gminy.	5
20.	Wyjaśnienia Wójta Gminy Dragacz z dnia 05.09.2019 r. w sprawie stwierdzonych nieprawidłowości.	17
21.	Kserokopia zarządzenia Nr 30/2000 Zarządu Gminy w Dragaczu z dnia 8 grudnia 2000 r. w sprawie powołania dyrektora Samorządowej Administracji Placówek Oświatowych, umowy o pracę Pani Jolanty Pernak z dnia 08.12.2000 r., angażu z dnia 15.01.2018 r. oraz zarządzenia Nr 17/18 Wójta Gminy Dragacz z dnia 27 marca 2018 r. w sprawie odwołania Dyrektora SAPO w Dragaczu.	4
22.	Kserokopia rocznej karty ewidencji czasu pracy za 2018 rok oraz karty urlopowej za 2018 rok Pani Jolanty Pernak.	2
23.	Kserokopia zarządzenia Nr 11/18 Wójta Gminy Dragacz z dnia 15 marca 2018 r. w sprawie powołania Dyrektora SAPO w Dragaczu oraz umowy o pracę Pani Karoliny Kuchty z dnia 15.03.2018 r.	2
24.	Kserokopia zarządzenia Nr 49/18 Wójta Gminy Dragacz z dnia 14 września 2018 r. w sprawie powołania Dyrektora SAPO w Dragaczu, umowy o pracę Pani Karoliny Kuchty z dnia 14.09.2018 r.	2
25.	Kserokopia rocznej karty ewidencji czasu pracy za 2018 rok oraz karty urlopowej za 2018 rok Pani Karoliny Kuchty.	2
26.	Kserokopia uchwały Nr VII/38/07 Rady Gminy Dragacz z dnia 28 czerwca 2007 r. w sprawie upoważnienia dyrektora Samorządowej Administracji Placówek Oświatowych do wydawania decyzji administracyjnych.	2
27.	Kserokopia uchwały Nr XXV/257/18 Rady Gminy Dragacz z dnia 21 marca 2018 r. w sprawie upoważnienia dyrektora Samorządowej Administracji Placówek Oświatowych do wydawania decyzji administracyjnych.	2
28.	Kserokopia uchwały Nr X/94/19 Rady Gminy Dragacz z dnia 1 października 2019 r. w sprawie uchylenia uchwały w sprawie upoważnienia dyrektora Samorządowej Administracji Placówek Oświatowych do wydawania decyzji administracyjnych.	2
29.	Kserokopia uchwały Nr X/95/19 Rady Gminy Dragacz z dnia 1 października 2019 r. w sprawie upoważnienia Dyrektora Samorządowej Administracji Placówek Oświatowych w Dragaczu do załatwiania indywidualnych spraw z zakresu administracji publicznej.	2

Nr akt 52/19/II Księgowość i sprawozdawczość

Lp.	Nazwa dokumentu	Strony akt
1.	Wyjaśnienia Wójta Gminy Dragacz z dnia 07.10.2019 r. w sprawie różnic ewidencji syntetycznej i analitycznej konta 011 oraz stawki amortyzacji świetlicy.	7

Załącznik Nr 2
do protokołu kontroli nr 52/19

2.	Wydruk komputerowy pn. „Zestawienie obrotów i sald kont ksiąg pomocniczych stan na dzień 31.12.2016 r., 31.12.2017 r., 31.12.2018 r. układ analityczny [...]” konto 201.	56
3.	Oświadczenia Wójta Gminy Dragacz z dnia 10.10.2019 r.	1

Nr Akt 52/19/III.1 Dochody budżetowe.

Lp.	Nazwa dokumentu	Strony akt
1.	Wyjaśnienia Wójta Gminy Dragacz z dnia 07.09.2019 r.	2
2.	Wniosek w sprawie umorzenia podatku, na podstawie którego wydano decyzję Nr RF.3111.14.2018 z dnia 07.09.2018 r. wraz z ww. decyzją oraz zestawieniem zaległości podatnika.	6
3.	Umowa z dnia 01.03.2016 r wraz z wypowiedzeniem z dnia 10.02.2016 r.	4
4.	Informacja z rejestru gruntów dot. jednostki ewidencyjnej Nr 041402_2, Dragacz.	1
5.	Kserokopia zarządzenia Nr 2/2017 oraz protokół przetargu ustnego nieograniczonego z dnia 15.03.2017 r.	4

Nr Akt 52/19/III.2 Wydatki budżetowe.

Lp.	Nazwa dokumentu	Strony akt
1.	Wydruk z programu ACL (okres kontroli 01.01.2018 r. – 31.12.2018 r.)	1
2.	Wyjaśnienia Wójta Gminy Dragacz z dnia 13.09.2019 r. w sprawie stwierdzonych nieprawidłowości	8
3.	Kserokopie pism przyznających w latach 2017-2019 nagrody uznaniowe Skarbnikowi Gminy Dragacz	5
4.	Kserokopia zarządzenia Nr 20/09 Wójta Gminy Dragacz z dnia 11 maja 2009 r. w sprawie ustalenia Regulaminu Wynagradzania Pracowników Urzędu Gminy w Dragaczu	8
5.	Kserokopia zarządzenia Nr 74/17 Wójta Gminy Dragacz z dnia 21 grudnia 2017 r. w sprawie ustalenia Regulaminu Wynagradzania Pracowników Urzędu Gminy w Dragaczu	5
6.	Kserokopie pism przyznających w latach 2017-2019 nagrody uznaniowe	133
7.	Kserokopia pisma przyznającego dodatek specjalny Pani [REDAKTOWANE] z dnia 22.05.2017 r.	1
8.	Kserokopia umowy o pracę Pani [REDAKTOWANE] z dnia 09.10.2017 r.	1
9.	Kserokopia pisma przyznającego dodatek specjalny [REDAKTOWANE] z dnia 22.05.2017 r.	1
10.	Kserokopia umowy o pracę Pana [REDAKTOWANE] z dnia 09.10.2017 r.	1
11.	Kserokopia pism przyznających dodatki specjalnie Pani Sylwii Milwicz-Rogackiej z dnia 22.11.2017 r., 17.05.2018 r., 22.11.2018 r.	3
12.	Kserokopia zakresu czynności Pani Sylwii Milwicz-Rogackiej z dnia 03.07.2017 r.	1
13.	Kserokopia angażu Pani Sylwii Milwicz-Rogackiej z dnia 15.01.2018 r.	1

[Handwritten signature]

Załącznik Nr 2
do protokołu kontroli nr 52/19

14.	Kserokopia pism przyznających dodatki specjalnie Pani Wiolecie Strysik z dnia 22.05.2017 r., 22.11.2017 r., 17.05.2018 r., 22.11.2018 r., 24.05.2019 r.	5
15.	Kserokopie zakresów czynności Pani Wiolety Strysik z dnia 02.05.2013 r. i z dnia 03.01.2018 r.	2
16.	Kserokopie angaży Pani Wiolety Strysik z dnia 14.02.2017 r., 15.01.2018 r. oraz 15.01.2019 r.	3
17.	Kserokopia pisma z dnia 08.08.2017 r. przyznającego dodatek specjalny Pani Katarzynie Kilian	1
18.	Kserokopia zakresu czynności Pani Katarzyny Kilian z dnia 03.10.2016 r.	1
19.	Kserokopia angażu Pani Katarzyny Kilian z dnia 14.02.2017 r.	1
20.	Kserokopia pisma z dnia 21.06.2018 r. przyznającego dodatek specjalny Pani Annie Ośko	1
21.	Kserokopia zakresu czynności Pani Anny Ośko z dnia 03.01.2018 r.	1
22.	Kserokopia angażu Pani Anny Ośko z dnia 15.01.2018 r.	1
23.	Kserokopia pisma z dnia 24.05.2019 r. przyznającego dodatek specjalny Pani Małgorzacie Haneburg	1
24.	Kserokopia zakresu czynności Pani Małgorzaty Haneburg z dnia 25.02.2019 r.	1
25.	Kserokopia umowy o pracę Pani Małgorzaty Haneburg z dnia 25.02.2019 r.	1
26.	Kserokopia pisma z dnia 22.05.2017 r. przyznającego dodatek specjalny Pani Annie Szurek	1
27.	Kserokopia zakresu czynności Pani Anny Szurek z dnia 10.03.2008 r.	1
28.	Kserokopia angażu Pani Anny Szurek z dnia 14.02.2017 r.	1
29.	Kserokopie list płac oraz wydruków z kartotek wynagrodzeń pracowników, którym wypłacono w latach 2017-2019 dodatki specjalne	23
30.	Kserokopia pisma z dnia 26.08.2019 r. oraz listy płac Nr 57/19 z dnia 28.08.2019 r.	2
31.	Kserokopia wyciągu bankowego Nr 168 z dnia 28.08.2019 r.	2
32.	Kserokopia roczny kart ewidencji czasu pracy Pani Lidii Piechocińskiej za lata 2015-2019	6
33.	Kserokopia zestawień dotyczących wykorzystanego urlopu wypoczynkowego Pani Lidii Piechocińskiej	3
34.	Zestawienia wykorzystania urlopów wypoczynkowych Pani Lidii Piechocińskiej sporządzone przez Sekretarza Gminy	2
35.	Wyjaśnienia Wójta Gminy Dragacz z dnia 24.09.2019 r.	3
36.	Kserokopia umowy z dnia 01.12.2015 r. w sprawie dokumentacji projektowej, pisma Wójta Gminy z dnia 29.10.2015 r. oraz projektu porozumienia	6
37.	Kserokopia faktury Nr 13/12/15 z dnia 24.12.2015 r.	1
38.	Kserokopia wyciągu bankowego z dnia 29.12.2015 r.	5
39.	Wyjaśnienia Wójta Gminy Dragacz z dnia 20.09.2019 r. w sprawie dotacji dla OSP Wielkie Stwolno	2
40.	Kserokopia umowy Nr OSP/1/2018 z dnia 07.08.2018 r. w sprawie udzielenia dotacji celowej	1

**Załącznik Nr 2
do protokołu kontroli nr 52/19**

41.	Kserokopia wyciągu bankowego nr 194 z dnia 01.10.2018 r.	1
42.	Kserokopia sprawozdania OSP w Wielkim Stwolnie z dnia 13.12.2018 r. z rozliczenia udzielonej dotacji celowej	3

Nr Akt 52/19/III.3/ Dług publiczny.

Lp.	Nazwa dokumentu	Strony akt
1.	Informacje Wójta Gminy Dragacz z dnia 28.08.2019 r. w sprawie kart płatniczych, zadłużenia podmiotów nie będących bankami oraz w sprawie partnerstwa publiczno-prywatnego i umów pożyczki dotyczących art. 720 kodeksu cywilnego.	2

Nr Akt 52/19/IV/ Gospodarka mieniem

Lp.	Nazwa dokumentu	Strony akt
1.	Wyjaśnienia Wójta Gminy Dragacz z dnia 07.10.2019 r. w sprawie stwierdzonych nieprawidłowości	4
2.	Kserokopia uchwały Nr XV/135/12 Rady Gminy Dragacz z dnia 27 grudnia 2012 r. w sprawie przyjęcia wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Dragacz w latach 2012-2016	7
3.	Kserokopia zakresu czynności Pana Janusza Klimka – inspektora ds. gospodarki komunalnej i mieszkaniowej z dnia 03.01.2018 r.	1
4.	Kserokopia zarządzenia Nr 19/19 Wójta Gminy Dragacz z dnia 29 marca 2019 r. w sprawie sprawozdania z wykonania budżetu gminy za 2018 rok oraz załącznika Nr 11 „Informacji o stanie mienia komunalnego”	10
5.	Kserokopia sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres sprawozdawczy od początku roku do dnia 31 grudnia 2018 roku oraz wydruku sprawozdania z programu Besti@ w zakresie §§ 0550, 0750 i 0750	15
6.	Wydruk z ewidencji księgowej pn. „Karta dochodów budżetowych 700-70005-0550 za miesiące 01-12 rok 2018”	2
7.	Wydruki z ewidencji księgowej pn. „Karta dochodów budżetowych 020-02001-0750 za miesiące 01-12 rok 2018”, „Karta dochodów budżetowych 700-70005-0750-01 za miesiące 01-12 rok 2018”, „Karta dochodów budżetowych 700-70005-0750-02 za miesiące 01-12 rok 2018”, „Karta dochodów budżetowych 750-75023-0750 za miesiące 01-12 rok 2018”, „Karta dochodów budżetowych 921-92109-0750 za miesiące 01-12 rok 2018”	40
8.	Wydruk z ewidencji księgowej pn. „Karta dochodów budżetowych 700-70005-0770 za miesiące 01-12 rok 2018”	1
9.	„Zestawienie nabytych nieruchomości w 2018 r.”	1
10.	„Zestawienie sprzedanych nieruchomości w 2017 r.”	1
11.	„Zestawienie sprzedanych nieruchomości w 2018 r.”	1
12.	„Zestawienie sprzedanych lokali w 2017 r.” i „Zestawienie sprzedanych lokali w 2018 r.”	2
13.	„Zestawienie zawartych w 2018 r. umów najmu”	2

Załącznik Nr 2
do protokołu kontroli nr 52/19

14.	„Zestawienie zawartych w 2018 r. umów dzierżawy”	1
15.	„Zestawienie przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości w 2017 r.” oraz „Zestawienie przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości w 2018 r.”	2
16.	Kserokopia uchwały Nr XXIV/250/18 Rady Gminy Dragacz z dnia 26 lutego 2018 r. w sprawie wyrażenia zgody na odpłatne nabycie nieruchomości – zabudowanej działki nr 133/6, obręb ewidencyjny Michale	2
17.	Kserokopia operatu szacunkowego z dnia 19.03.2018 r. oraz protokołu z rokowań z dnia 30.03.2018 r.	33
18.	Kserokopia kontrasygnaty Skarbnika Gminy z dnia 23.05.2018 r.	1
19.	Kserokopia przedwstępnej umowy sprzedaży, aktu notarialnego Repertorium A Nr 1868/2018 z dnia 28.05.2018 r. oraz aktu notarialnego Repertorium A Nr 1945/2018 z dnia 05.06.2018 r.	8
20.	Wyjaśnienia Wójta Gminy Dragacz z dnia 03.10.2018 r. w sprawie stwierdzonych nieprawidłowości	3
21.	Kserokopia zakresu czynności Pani Justyny Piwowarczyk z dnia 03.01.2018 r. – referenta ds. gospodarki mieniem oraz rolnictwa i leśnictwa	1
22.	Kserokopia operatu szacunkowego z dnia 04.04.2018 r. dotyczącego działki o nr ewid. 181	18
23.	Kserokopia operatu szacunkowego z dnia 04.04.2018 r. dotyczącego działki o nr ewid. 78/5	17
24.	Kserokopia umowy Nr MR.1.2018 z dnia 07.03.2018 r. dotycząca wyceny nieruchomości z dnia nr ewid. 181 i 78/5, faktury Nr FV/61/2018 z dnia 04.04.2018 r. oraz wyciągu bankowego Nr 74 z dnia 13.04.2018 r.	4
25.	Kserokopia protokołu uzgodnień z dnia 12.06.2018 r.	1
26.	Kserokopia aktu notarialnego Repertorium A Nr 2240/2018 z dnia 25.06.2018 r. oraz aktu notarialnego Repertorium A Nr 2314/2018 z dnia 27.06.2018 r.	6
27.	Kserokopia wyciągu bankowego Nr 123 z dnia 25.06.2018 r.	2

Nr Akt 52/19/V/ Rozliczenia jst z jednostkami organizacyjnymi.

Lp.	Nazwa dokumentu	Strony akt
1.	Wyjaśnienia z dnia 09.10.2019 r. dotyczące rachunków bankowych w placówkach oświatowych	5
2.	Kserokopia umowy rachunku bankowego Nr 01/BOB/2014 z dnia 01.08.2014 r.	6
3.	Kserokopia umowy rachunku bankowego z dnia 20.07.2018 r.	5
4.	Kserokopia pism z dnia 20.11.2017 r. do dyrektorów GOPS, SAPO i SP w Dragaczu w sprawie informacji niezbędne do opracowania projektów planów finansowych na 2018 rok	7
5.	Kserokopia pism z dnia 20.11.2017 r. do dyrektorów GOPS, SAPO i SP w Dragaczu w sprawie informacji o ostatecznych kwotach wydatków i dochodów na 2018 r.	7